TILINPÄÄTÖS
BOKSLUT
2017

KV hyväksynyt 18.06.2018 § 21
STF godkänt 18.06.2018 § 21

Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad

SISÄLLYSLUETTELO - INNEHÅLL

sivu - sida

1 TOIMINTAKERTOMUS – VERKSAMHETSBERÄTTELSE ... 1
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA - VÄSENTLIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN ... 3
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus – Stadsdirektörens översikt ... 3
1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset – Stadens förvaltning och förändringar i denna ... 5
1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys - Den allmänna ekonomiska utvecklingen ... 8
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa - Väsentliga förändringar i stadens verksamhet och ekonomi ... 9
1.1.5 Kauniaisten kaupungin henkilöstö - Grankulla stads personal ... 11
1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista - Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på utvecklandet av verksamheten ... 12
1.1.7 Ympäristö ja kestävä kehitys - Miljö och hållbar utveckling ... 14
1.2 KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN - REDOGÖRELSE FÖR HUR STADENS INTERNA TILLSYN HAR ORDNATS ... 18
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS - RÄKENSKAPSÅRETS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN ... 26
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen - Räkenskapsårets resultat ... 26
1.3.2 Toiminnan rahoitus - Finansiering av verksamheten ... 32
1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset - Den finansiella ställningen och förändringar i den ... 33
1.3.4 Kokonaistulot ja –menot - Totala inkomster och utgifter ... 35
1.4 KONSERNITARKASTELU - KOMMUNKONCERNEN ... 36
1.4.1 Konsernivalvonta – Koncerntillsyn ... 37
1.5 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ - STADSSTYRELSENS FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT ... 38

2 TOTEUTUMISVERTAILUT- UTFALLSJÄMFÖRELSER ... 39
2.1 KAUNIAISTEN STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2016 - GRANKULLAS STRATEGISKA MÅL – MÅLUPPFYLLELSE 2016 ... 41
2.2 KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN - DRIFTSBUDGETENS UTFALL ... 73
Yleishallinto – Allmän förvaltning ... 75
Kaupunginvaltuusto – Stadsfullmäktige ... 77
Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja - Stadsstyrelsen och stadsdirektören ... 78
Kaupunginkanslia – Stadskansliet ... 80
Rahatoimisto – Drätselkontoret ... 84
Sosiaali- ja terveystoimi - Social- och hälsovård ... 86
Hallinto – Förvaltning ... 90
Sosiaalipalvelut – Socialtjänster ... 91
Vanhuspalvelut – Äldreomsorg ... 95
Terveydenhuolto – Hälsovård ... 96
Suun terveydenhuolto – Munhälsovård ... 101
Erikoissairaanhoito – Specialiserad sjukvård ... 103
Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik ... 104
Hallinto – Förvaltning ... 114
Maankäyttö – Markanvändning ... 115
Ympäristötoimi – Miljöenheten ... 118
Tilakeskus - Lokalcentralen ... 120
Kuntatekniikka - Kommunteknik ... 122
Rakennusvalvonta – Byggnadstillsyn ... 125

Sivistystoimi – Bildning ... 130
Hallinto ja talous – Förvaltning och ekonomi ... 131
Varhaiskasvatus – Småbarnsfostran ... 132
Koulutoimi – Skolförvaltningen ... 136
Suomenkielinen opetustoimi – Finskspråkiga undervisningsförvaltningen ... 137
Ruotsinkielinen opetustoimi – Svenskspråkiga undervisningsförvaltningen ... 142
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi – Kultur- och fritidssektorn ... 148
Hallinto - Förvaltning ... 151
Kansalaisopisto – Medborgarinstitutet ... 151
Kaupunginkirjasto – stadsbiblioteket ... 151
Kulttuuripalvelut – Kulturtjänster ... 152
Nuorisopalvelut – Ungdomstjänster ... 153
Liikuntapalvelut – Idrottstjänster ... 153
2.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN – RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL ... 155
2.4 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN – INVESTERINGARNAS UTFALL ... 156
2.5 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN - FINANSIERINGSDELENS UTFALL ... 174
2.6 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA – SAMMANDRAG AV UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER SOM FULLMÄKTIGE GODKÄNT ... 175

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT - BESLUTSKALKYLER ... 177
3.1 TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING ... 179
3.2 RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSANALYS ... 180
3.3 TASE - BALANSRÄKNING ... 181
3.4 KONSERNITILINPÄÄTÖS - KONCERNBOKSLUT ... 183

4 LIITETIEDOT - NOTER TILL BOKSLUTET ... 187
4.1 KAUPUNGIN JA KONSERNIN LIITETIEDOT – NOTER TILL STADENS OCH KONCERNENS BOKSLUT ... 189

5 LUETTELOT JA SELVITYKSET – FÖRTECKNINGAR OCH UTREDNINGAR ... 201

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT – UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR ... 211

I TOIMINTAKERTOMUS VERKSAMHETS-BERÄTTELSE

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA - VÄSENTLIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus – Stadsdirektörens översikt

Vuosi 2017 oli samaan aikaan sekä nopean kasvun, että menohillinnän vuosi. Vuoden 2016 vähäisen asuntotuotannon jälkeen, valmistui vuonna 2017 yhteensä 187 asuntoa. Vahva asuntotuotanto siivitti myös kaupungin asukasluvun noin 2,4 % kasvuun ja Kauniainen ylitti vuodenvaihteessa 9600 asukkaan rajan. Yleinen myönteinen talouskehitys yhdistettynä kaupungin omiin toimenpiteisiin johti myös työttömyysasteen laskuun alle 6 %. Keväällä 2016 hyväksytty tasapainottamisohjelma ja siihen perustuva kaupunginhallituksen päättämä menokehys asettivat talousarvion laadinnalle tiukat raamit. Vuonna 2016 aloitettua toimintojen ja menojen läpikäyntiä jatkettiin ja vuoden aikana toteutettiin osana talousarviota 2017 päätetyt toiminnan muutokset ja maltilliset leikkaukset.

Toiminnallisesti vuoden suurin hanke oli Villa Bredan investointihanke, jonka toiminnan käynnistyminen loppuvuodesta 2017 tapahtuneesta vesivahingosta johtuen siirtyi syksyyn 2018. Kaupunkia työllisti vuonna 2017 myös sote- ja maakuntauudistukseen liittyvät lausunnot sekä Uudenmaan maakunnan valmisteluun osallistuminen useissa eri työryhmissä. Vuosi 2017 oli myös kunnallisvaalivuosi. Kauniaislaiset valitsivat keväällä uuden valtuuston, joka aloitti toimintansa kesäkuussa. Valtuustoon valittiin 12 uutta valtuutettua, valtuutettujen kokonaismäärän pysyessä 35 valtuutetussa. Uudelle valtuustolle järjestettiin syksyllä useampi koulutustilaisuus ja mm. uuden strategian laadintaan liittyviä seminaareja. Kesästä lähtien kaupunki siirtyi myös nk. valiokuntamallin käyttöön lautakuntien sijaan.

Kauniaisten kaupungin lopullinen tilikauden 2017 ylijäämä on noin 6 miljoonaa, joka on erityisen hyvä saavutus, kun maanmyyntitulot ja maankäyttösopimuskorvaukset laskivat alle 2 miljjoonaa. Tämä tarkoittaa, että myös kertaeristä puhdistettu tulos on noin 4 miljoonaa euroa positiivinen. Rakenteellisesti tulos on paras yli kymmeneen vuoteen. Tilikauden myönteiseen tulokseen vaikuttivat ennen kaikkea hyvä verotulojen kehitys. Verotulot kasvoivat kokonaisuudessaan noin 10 %. Verotulojen kasvua selittävät sekä vuodelle 2017 pää-

Året 2017 var ett år av snabb tillväxt å ena sidan och kontroll av utgifterna å andra sidan. Bostadsproduktionen gick på lågvarv under 2016 men under 2017 färdigställdes sammanlagt 187 nya bostäder. Tack vare den aktiva bostadsproduktionen ökade också stadens invånarantal med 2,4 procent och vid årsskiftet steg Grankullas invånarantal över 9600 invånare. Den ekonomiska utvecklingen var allmänt positiv och i kombination med stadens egna åtgärder ledde det till att arbetslöshetsgraden sjönk till under 6 procent. Balanseringsprogrammet som godkändes på våren 2016 och utgiftsramen i anslutning till det som hade godkänts av stadsstyrelsen ställde strikta villkor för uppgörandet av budgeten. Genomgången av verksamheterna och utgifterna som hade inletts 2016 fortsatte, och under året infördes de ändringar i verksamheten och de måttliga nedskärningar som hade slagits fast i budgeten 2017.

Det största konkreta projektet under året var investeringsprojektet Villa Breda. Tidpunkten för att inleda verksamheten sköts fram till hösten 2018 till följd av en vattenskada som uppkom i slutet på 2017. Under 2017 sysselsattes staden också av utlåtanden i anslutning till vård- och landskapsreformen, och staden deltog dessutom i förberedelserna inför landskapet Nyland inom flera olika arbetsgrupper. Under 2017 ordnades också kommunalval. På våren valde Grankullaborna ett nytt fullmäktige som inledde sin verksamhet i juni. Av de valda fullmäktigeledamöterna var 12 nya, medan fullmäktige fortsättningsvis består av 35 ledamöter. Under hösten ordnades inskolning för det nya fullmäktige vid flera olika tillfällen, samt seminarier för att göra upp stadens nya strategi. Från och med sommaren övergick staden till den s.k. utskottsmodellen i stället för nämnderna.

Grankulla stad uppvisar ett överskott för 2017 på ca 6 miljoner, vilket är en särskilt fin prestation då man beaktar att inkomsterna för markförsäljning och ersättningar enligt markanvändningsavtal minskade till under 2 miljoner. Det här innebär att också resultatet utan engångsposter är positivt med ca 4 miljoner euro. Strukturellt sett är resultatet det bästa på över tio år. Det var framför allt en fördelaktig utveckling av skattein-

tetyt veronkorotukset, että yleinen hyvä talouskehitys, joka näkyi mm. siinä, että koko kuntakentälle ennustettu noin 2 % verotulojen lasku muuttui noin 2 % verotulojen kasvuun.

Kaupungin menokehitys on myös ollut erittäin maltillinen. Toimintamenot laskivat vuonna 2017 reilulla 1 % verrattuna vuoteen 2016. Tämä yhdistettynä vuoden 2016 toimintamenojen hyvin maltilliseen kasvuun tarkoittaa sitä, että vuoden 2017 toimintamenot hienoisesti alittivat vuoden 2015 toimintamenot. Toimintamenojen kehitys vuosina 2012–2015 oli keskimäärin 4 % vuodessa, kun kahden viime vuoden aikainen menokehitys oli suunnilleen 0 %.

Edellä kerrotut tulokset eivät olisi olleet mahdollisia ilman viisaita poliittisia päätöksiä ja henkilökunnan erinomaista muutosvalmiutta. Haluan taas kerran esittää suurimmat kiitokseni kaupungin henkilökunnalle ja luottamushenkilöille hyvästä yhteistyöstä ja sitoutumisesta. Hyvillä päätöksillä ja toimialojen sekä henkilöstön vastuullisella toiminnalla olemme pystyneet nostamaan kaupungin tuloksen pitkästä aikaa rakenteellisesti ylijäämäiseksi.

täkterna som bidrog till räkenskapsperiodens positiva resultat. Sammanlagt ökade skatteintäkterna med ca 10 procent. Ökningen förklaras med de skattehöjningar som hade införts för 2017, och en allmänt positiv ekonomisk utveckling som bl.a. tog sig uttryck i att den 2 procents minskning i skatteintäkter som hade förutspåtts för hela kommunfältet i slutändan blev en ökning på ca 2 procent i skatteintäkterna.

Stadens utgiftsutveckling har också varit mycket behärskad. Verksamhetsutgifterna minskade år 2017 med drygt 1 procent jämfört med 2016. I kombination med den behärskade ökningen i verksamhetsutgifterna under 2016 innebär detta att verksamhetsutgifterna 2017 var något lägre än motsvarande tal för 2015. Under 2012–2015 ökade verksamhetsutgifterna med i medeltal 4 procent om året, medan utvecklingen under de senaste två åren har varit ungefär 0 procent.

Resultaten som beskrivits ovan hade inte varit möjliga utan kloka politiska beslut och personalens stora öppenhet för förändringar. Jag vill åter en gång framföra mitt varmaste tack till stadens personal och förtroendevalda för gott samarbete och starkt engagemang. Tack vare bra beslut och ansvarsfullt arbete från både sektorernas och personalens sida har vi tillsammans lyckats uppnå ett strukturellt överskott i stadens resultat, för första gången på länge.

[redacted]

kaupunginjohtaja

stadsdirektör

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset – Stadens förvaltning och förändringar i denna

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 31.12.2017 olivat seuraavat:

Ruotsalainen kansanpuolue (RKP)	16
Kansallinen Kokoomus (Kok.)	13
Vihreä liitto (Vihr.)	3
Kristillisdemokraatit (KD)	1
Sosiaalidemokraatit (SDP)	1
Perussuomalaiset (PS)	1

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi Tapani Ala-Reinikka (Kok.), Finn Berg (RKP) ensimmäisenä varapuheenjohtajana ja toisena varapuheenjohtajana Stefan Stenberg (RKP).

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi Veronica Rehn-Kivi (RKP) ja varapuheenjohtajana Tiina Rintamäki-Ovaska (Kok.). Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja.

Kaupungin toiminta jakautuu kolmeen toimialaan: sosiaali- ja terveystoimeen, yhdyskuntatoimeen sekä sivistystoimen toimialaan.

Yleishallinto tukee koko kaupungin tasolla kaupungin organisaation toimintaa kaupunginjohtajan rinnalla.

Styrkeförhållandena i fullmäktige 31.12.2017:

Svenska folkpartiet (SFP)	16
Samlingspartiet (Saml)	13
Gröna förbundet (Gröna)	3
Kristdemokraterna (KD)	1
Socialdemokraterna (SDP)	1
Sannfinländarna (Sannf)	1

Stadsfullmäktiges ordförande var Tapani Ala-Reinikka (Saml), första vice ordförande Finn Berg (SFP) och andra vice ordförande Stefan Stenberg (SFP).

Stadsstyrelsens ordförande var Veronica Rehn-Kivi (SFP) och vice ordförande Tiina Rintamäki-Ovaska (Saml). Stadsdirektören var föredragande i stadsstyrelsen.

Stadens verksamhet indelas i tre sektorer: social- och hälsovårdssektorn, samhällstekniska sektorn och bildningssektorn.

Allmänna förvaltningen, jämte stadsdirektören, stöder stadens organisation på hela stadens nivå.

Kaupungin johtoryhmän kokoonpano 31.12.2017 - Stadens ledningsgrupp 31.12.2017

Christoffer Masar	kaupunginjohtaja – stadsdirektör
Gun Söderlund	kaupunginsihteeri – stadssekreterare
Camilla Söderström	hallintopäällikkö – förvaltningschef
Mikael Boström	talousjohtaja - ekonomidirektör
Ulla Tikkanen	sosiaali- ja terveystoimen johtaja – social- och hälsovårdsdirektör
Marianna Harju	yhdyskuntatoimen johtaja - direktör för samhällstekniken
Heidi Backman	sivistystoimen johtaja – bildningsdirektör

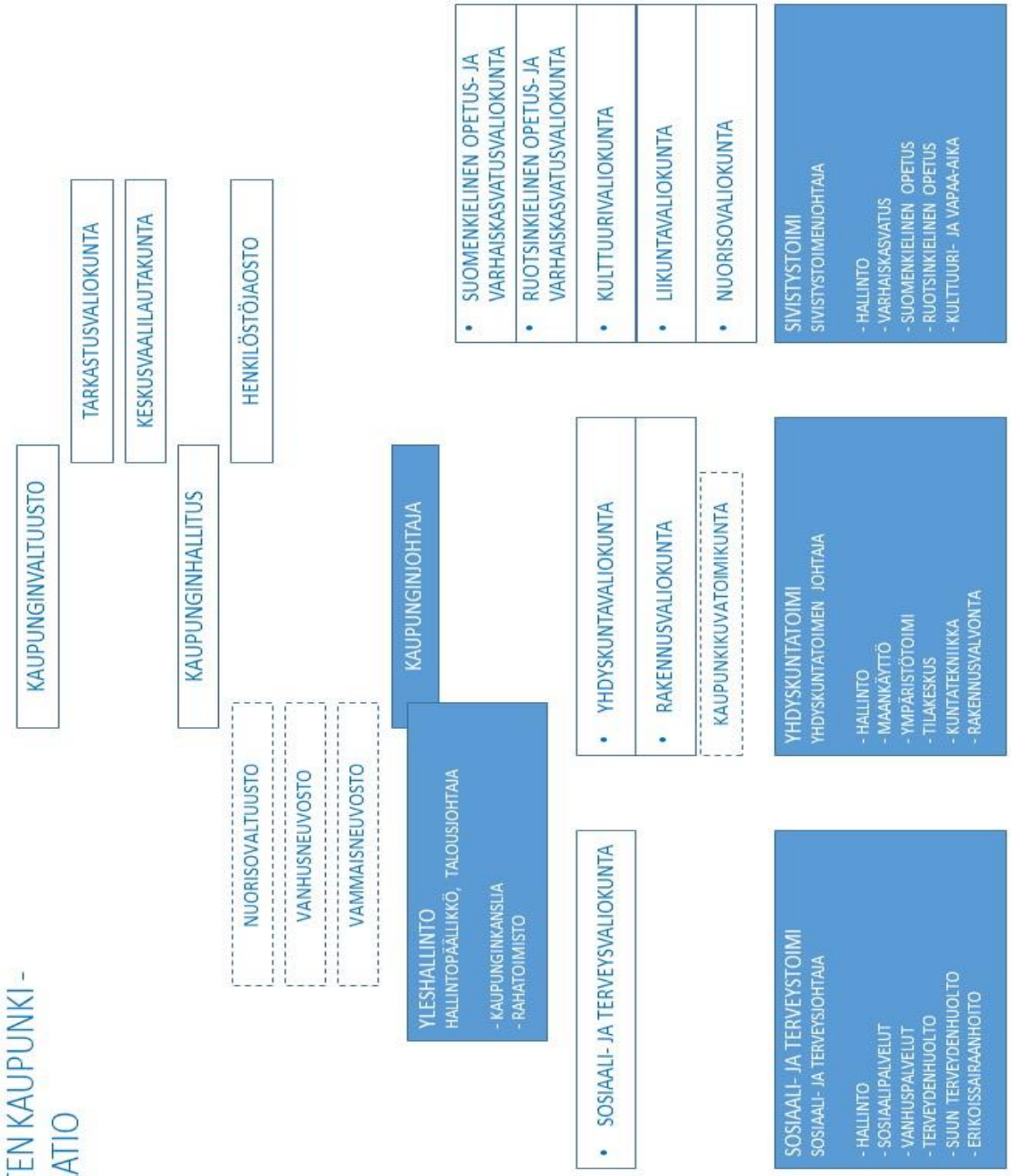
KAUNIAISTEN KAUPUNKI - ORGANISAATIO
1.6.2017 lähtien
KAUPUNGINVALTUUSTO
TARKASTUSVALIOKUNTA
KESKUSVAALILAUTAKUNTA
KAUPUNGINHALLITUS
HENKILÖSTÖJAOSTO
NUORISOVALTUUSTO
VANHUSNEUVOSTO
VAMMAISNEUVOSTO
KAUPUNGINJOHTAJA
YLESHALLINTO
HALLINTOPÄÄLLIKKÖ, TALOUSJOHTAJA
- KAUPUNGINKANSLIA
- RAHATOIMISTO
• SUOMENKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA
• RUOTSINKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA
• KULTTUURIVALIOKUNTA
• LIIKUNTAVALIOKUNTA
• NUORISOVALIOKUNTA
SIVISTYSTOIMI
SIVISTYSTOIMENJOHTAJA
- HALLINTO
- VARHAISKASVATUS
- SUOMENKIELINEN OPETUS
- RUOTSINKIELINEN OPETUS
- KULTTUURI- JA VAPAA-AIKA
• YHDYSKUNTAVALIOKUNTA
• RAKENNUSVALIOKUNTA
KAUPUNKIKUVATOIMIKUNTA
YHDYSKUNTATOIMI
YHDYSKUNTATOIMEN JOHTAJA
- HALLINTO
- MAANKÄYTTÖ
- YMPÄRISTÖTOIMI
- TILAKESKUS
- KUNTATEKNIIKKA
- RAKENNUSVALVONTA
• SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
SOSIAALI- JA TERVEYSJOHTAJA
- HALLINTO
- SOSIAALIPALVELUT
- VANHUSPALVELUT
- TERVEYDENHUOLTO
- SUUN TERVEYDENHUOLTO
- ERIKOISSAIRAANHOITO

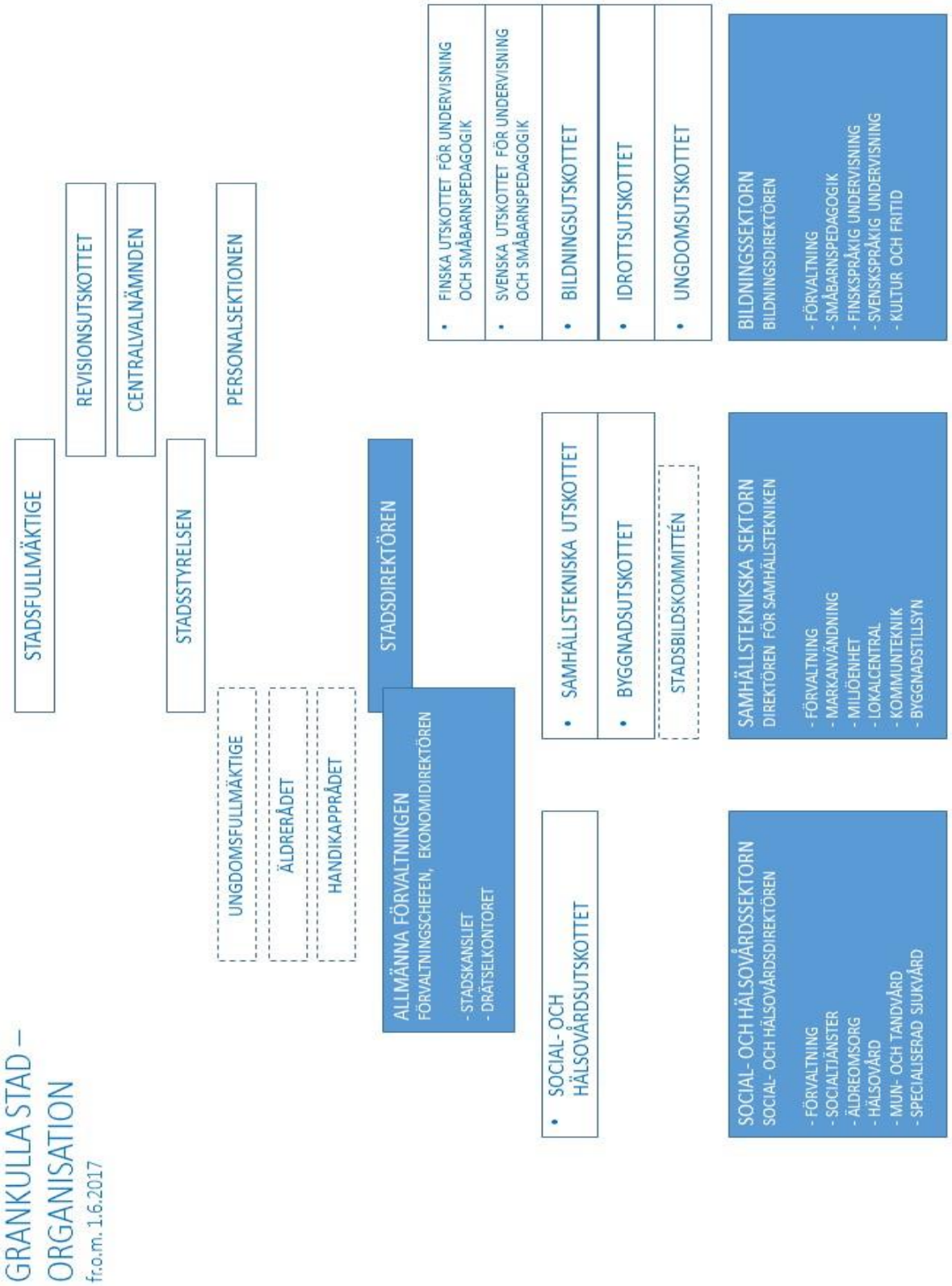
GRANKULLA STAD – ORGANISATION
fr.o.m. 1.6.2017
STADSFULLMÄKTIGE
REVISIONSUTSKOTTET
CENTRALVALNÄMNDEN
STADSSTYRELSEN
PERSONALSEKTIONEN
UNGDOMSFULLMÄKTIGE
ÄLDRERÅDET
HANDIKAPPRÅDET
STADSDIREKTÖREN
ALLMÄNNA FÖRVALTNINGEN
FÖRVALTNINGSCHEFEN, EKONOMIDIREKTÖREN
- STADSKANSLIET
- DRÄTSELKONTORET
• SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTET
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSSEKTORN
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSDIREKTÖREN
- FÖRVALTNING
- SOCIALTJÄNSTER
- ÄLDREOMSORG
- HÄLSOVÅRD
- MUN- OCH TANDVÅRD
- SPECIALISERAD SJUKVÅRD
• SAMHÄLLSTEKNISKA UTSKOTTET
• BYGGNADSUTSKOTTET
STADSBILDSKOMMITTÉN
SAMHÄLLSTEKNIKSKA SEKTORN
DIREKTÖREN FÖR SAMHÄLLSTEKNIKEN
- FÖRVALTNING
- MARKANVÄNDNING
- MILJÖENHET
- LOKALCENTRAL
- KOMMUNTEKNIK
- BYGGNADSTILLSYN
• FINSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK
• SVENSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK
• BILDNINGSUTSKOTTET
• IDROTTSUTSKOTTET
• UNGDOMSUTSKOTTET
BILDNINGSSEKTORN
BILDNINGSDIREKTÖREN
- FÖRVALTNING
- SMÅBARNSPEDAGOGIK
- FINSKSPRÅKIG UNDERVISNING
- SVENSKSPRÅKIG UNDERVISNING
- KULTUR OCH FRITID

1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys - Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 3,1 prosenttia vuonna 2017 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Viennin nopeaan toipumiseen on vaikuttanut ennen kaikkea maailmankaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmistä vientimaista.

Vuoden 2017 tilinpäätösarviotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 0,5 miljardia euroa suurempi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksissä. Vuosikatteen vahvistumiseen vaikuttivat erityisesti toimintakulujen 2,1 prosentin väheneminen sekä verotulojen 2,0 prosentin kasvu. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2017 tilinpäätösarviotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 134 kuntayhtymältä.

Verotulot kasvoivat kuntien arvioiden mukaan 2,0 prosenttia edellisvuodesta. Valtionosuudet puolestaan vähenivät 3,3 prosenttia. Näistä kahdesta erästä muodostuva verorahoitus kasvoi yhteensä 0,5 prosenttia. Asukasta kohden laskettuna verorahoitus oli vuoden 2017 tilinpäätösarvioissa 5 649 euroa. Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 3,2 miljardia euroa. Kasvua vuoteen 2016 verrattuna oli 18,9 prosenttia. Vuonna 2017 kaikkiaan 7 kuntaa arvioi vuosikatteen jäävän negatiiviseksi, kun sitä edellisenä vuonna vuosikate oli toteutumatietojen mukaan negatiivinen 14 kunnalla.

Manner-Suomen kuntien lainakanta vuoden 2017 lopussa oli tilinpäätösarvioiden mukaan 16,0 miljardia euroa, joka oli asukasta kohden 2 921 euroa. Lainakanta pieneni vuoden aikana 0,6 prosenttia. Investointeihin kunnat käyttivät rahaa 0,6 prosenttia edellistä vuotta vähemmän, yhteensä 3,4 miljardia euroa.

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter ökade volymen av bruttonationalprodukten med 3,1 procent år 2017. Den snabba återhämtningen inom exporten beror framför allt på tillväxten inom världshandeln och den positiva ekonomiska utvecklingen i flertalet av Finlands viktigaste exportländer.

Enligt uppgifterna om bokslutsprognoser år 2017 var det sammanräknade årsbidraget för kommunerna i Fasta Finland 0,5 miljarder euro större än i bokslutet året innan. Årsbidraget förstärktes särskilt på grund av att verksamhetskostnaderna minskade med 2,1 procent och skatteinkomsterna ökade med 2,0 procent. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens statistik över kommunekonomin kvartalsvis, för vilken uppgifter om bokslutsprognoser år 2017 samlades in från alla 295 kommuner och 134 samkommuner i Fasta Finland.

Enligt kommunernas prognoser ökade skatteinkomsterna med 2,0 procent från året innan. Statsandelarna minskade för sin del med 3,3 procent. Skattefinansieringen som utgörs av dessa två poster ökade med totalt 0,5 procent. Skattefinansieringen per invånare var 5 649 euro enligt bokslutsprognoserna för år 2017. I Fasta Finland var kommunernas sammanlagda årsbidrag 3,2 miljarder euro. Jämfört med år 2016 var ökningen 18,9 procent. År 2017 uppskattade totalt 7 kommuner att årsbidraget kommer att vara negativt, medan årsbidraget enligt uppgifterna om utfallet året innan var negativt i 14 kommuner.

Enligt bokslutsprognoserna var lånestocken hos kommunerna i Fasta Finland 16,0 miljarder euro i slutet av år 2017, vilket per invånare var 2 921 euro. Lånestocken minskade med 0,6 procent under året. Till investeringar använde kommunerna 0,6 procent mindre pengar än året innan, totalt 3,4 miljarder euro.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa - Väsentliga förändringar i stadens verksamhet och ekonomi

Väestökehitys Kauniaisissa

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kauniaisten väestömäärä per 31.12.2017 oli 9 626 asukasta. Asukasmäärä kasvoi 227 henkilöllä edellisestä vuodesta (2,4 %).

Vuonna 2017 Kauniaisissa syntyi 68 lasta ja kuoli 121 henkilöä. Muuttovoitto vuoden aikana oli 238 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli 18 henkilöä.

Befolkningsutvecklingen i Grankulla

Enligt Statistikcentralens förhandsbesked hade Grankulla 9 626 invånare 31.12.2017. Ökningen under året var 227 personer (2,4 %).

År 2017 föddes 68 barn i Grankulla, och antalet personer som dog var 121. Migrationsöverskottet under året var 238 personer. Nettoinvandringen var 18 personer.

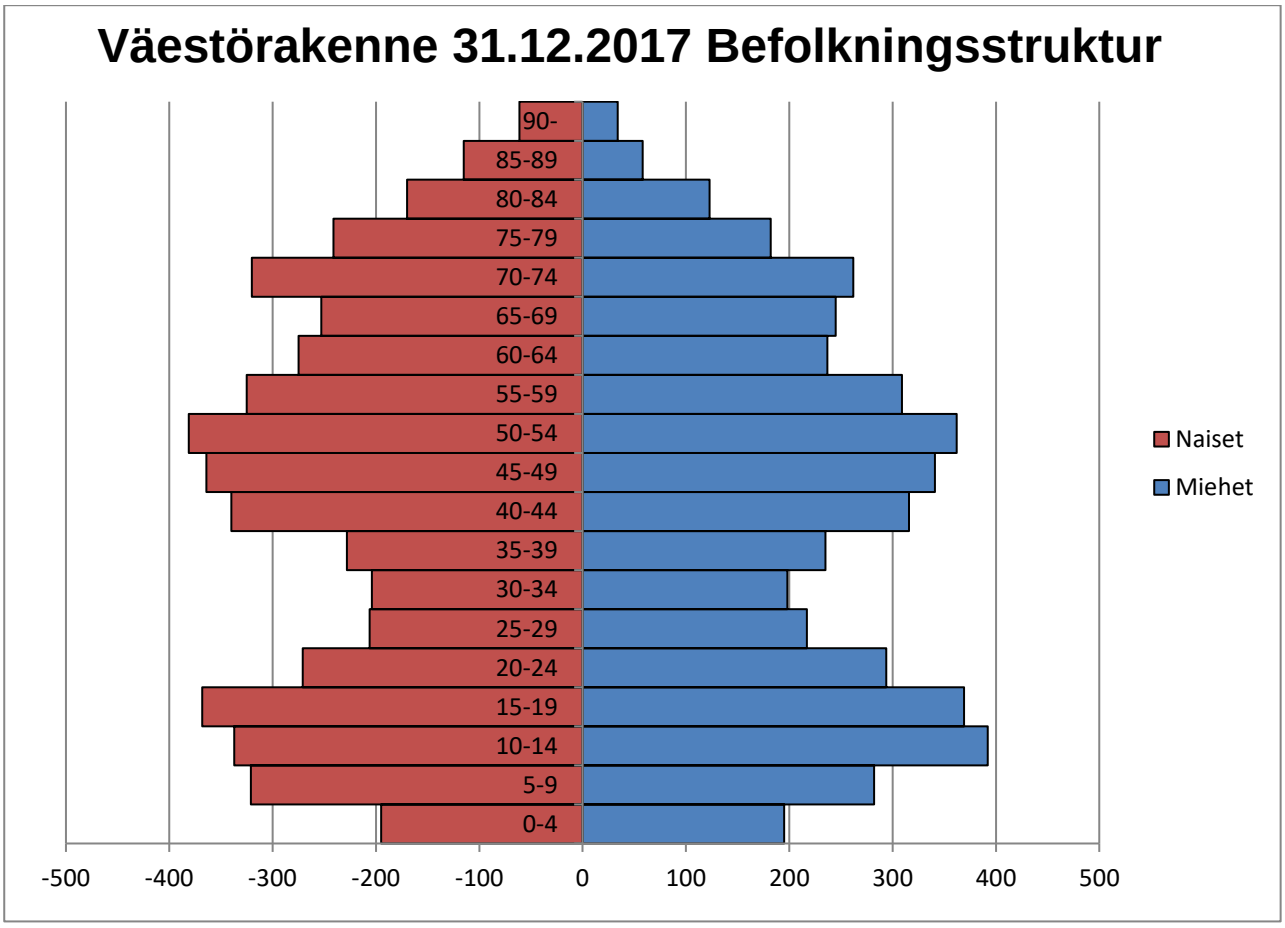

Työllisyys ja työttömyys

Työttömyysaste oli Uudenmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Kauniaisissa vuoden 2017 joulukuussa 5,8 %, kun se edellisenä vuonna oli 7,2 %. Vuoden lopussa pitkäaikaistyöttöminä oli 93. Edellisenä vuonna vastaava lukumäärä oli 134.

Asunto – ja rakennustuotanto

Kauniaisissa valmistui vuonna 2017 yhteensä 19 asuinrakennusta, joista 13 oli pientaloa ja 6 asuinkerrostaloa. Asuntoja valmistui yhteensä 187 kpl. Rakennuslupia myönnettiin uudisrakennushankkeisiin 23 kappaletta.

Uudiskohteissa oli kaksi asuinkerrostalolupaa, joista ensimmäisessä lupa myönnettiin yhdelle viisi kerroksiselle asuinkerrostalolle ja toisessa kahdelle, neljä- ja seitsemänkerroksiselle asuinkerrostalolle (Kauniaistentie 9 ja Ullanmäentie 10 A). Näihin kerrostaloihin tulee yhteensä 92 asuntoa. Vuoden 2017 lupien perusteella Kauniaisiin on tulossa yhteensä 113 uutta asuntoa.

Määrä on suuri aiempiin vuosiin verrattuna, keskimääräinen uudiskohteiden määrä vuosittain on ollut n. 10 pientaloa ja yksi kerrostalo.

Lisäksi Rakennusvaliokunta myönsi luvan ylipainehallille ja Thurmanninaukion alle rakennettavalle pysäköintilaitokselle.

Muu rakentaminen

Kaupungin investointiohjelman merkittävin hanke, Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus ja laajennus, eteni tavoiteaikataulun mukaisesti kohti valmistumista loppuvuonna 2017, vaikka erityisesti saneerausosan puolella ilmeni kevään aikana laajoja lisätyötarpeita ja hankkeelle jouduttiin anomaan lisämäärärahaa. Joulukuussa kuitenkin lähes valmiilla rakennustyömaalla laajennusosan puolella tapahtui mittava vesivahinko, jonka kuivatus- ja korjaustyöt siirtävät palvelukeskuksen valmistumista ja käyttöönottoa usealla kuukaudella. Naapuritontin yksityiset asuinkerrostalot valmistuivat ja otettiin käyttöön. Tarkempi selvitys kaupungin rakentamisesta on esitetty investointiohjelman yhteydessä.

Sysselsättning och arbetslöshet

Arbetslöshetsgraden i Grankulla var enligt sysselsättningsöversikten från NTM-centralen i Nyland 5,8 % i december 2017 mot 7,2 % i december 2016. I slutet av året var antalet långtidsarbetslösa 93. Ett år tidigare var antalet 134.

Bostads- och byggproduktion

År 2017 färdigställdes sammanlagt 19 bostadsbyggnader i Grankulla, av vilka 13 st. småhus och 6 flervåningshus med bostäder. Antalet bostäder som färdigställdes var 187 st. Bygglov beviljades för 23 nybyggnader.

Bland nybyggnaderna ingick två bygglov för flervåningshus med bostäder. Det första av dem gällde ett flervåningshus med fem våningar, och det andra gällde två flervåningshus med fyra, respektive sju våningar (Grankullavägen 9 och Ullasbackavägen 10 A). Flervåningshusen kommer att ha sammanlagt 92 bostäder. Med utgångspunkt i byggloven från 2017 får Grankulla 113 nya bostäder.

Antalet är stort jämfört med tidigare år, då det genomsnittliga antalet nybyggnader per år har varit ungefär 10 småhus och ett flervåningshus.

Utöver dessa beviljade byggnadsutskottet också tillstånd för en parkeringsanläggning under jord på Thurmansplatsen och för en övertryckshall.

Övrigt byggande

Det största projektet i stadens investeringsprogram, saneringen och tillbyggnaden av servicecentret Villa Breda, såg ut att kunna slutföras enligt tidtabell under slutet av 2017, trots att omfattande behov av tilläggsarbeten hade framkommit under våren, särskilt i saneringsdelen, och det hade blivit nödvändigt att anhålla om tilläggsanslag för projektet. I december uppkom dock omfattande vattenskador på det nästan färdiga bygget på tillbyggnadens sida. Arbetet med torkning och reparation ledde till att servicecentret blir klart och kan tas i bruk flera månader senare än planerat. De privatägda flervåningshusen på granntomten blev klara och togs i bruk. Närmare information om stadens byggverksamhet under året finns i investeringsdelen.

1.1.5 Kauniaisten kaupungin henkilöstö - Grankulla stads personal

Kaupungin strategisena linjauksena on edistää henkilöstön hyvinvointia. Kauniainen työnantajana tukee tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjintää. Tavoitteena on myös kannustavan, arvostavan ja erilaisuutta hyväksyvän työkulttuurin kehittäminen.

Tilinpäätöksen osana laaditussa erillisessä henkilöstökertomuksessa kuvataan yksityiskohtaisesti kaupungin henkilöstöpoliittisia tavoitteita ja toimintaperiaatteita ja esitellään kertomusvuoden tunnuslukuja.

Kaupungille asetettujen toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi käytettävissä oli 659,6 vakanssia.

Att arbeta för personalens välbefinnande ingår i stadens strategiska riktlinjer. Grankulla som arbetsgivare stöder jämställdhet och likabehandling samt förebygger diskriminering. Vi har också som ambition att utveckla en arbetskultur som präglas av uppmuntran och uppskattning samt acceptans för olikheter.

I den separata personalberättelsen, som upprättats som en del av bokslutet, beskrivs i detalj stadens personalpolitiska mål och verksamhetsprinciper. I den presenteras också nyckeltal för berättelseåret.

För att kunna uppfylla sina verksamhetsmål hade staden 659,6 tjänster och befattningar till sitt förfogande.

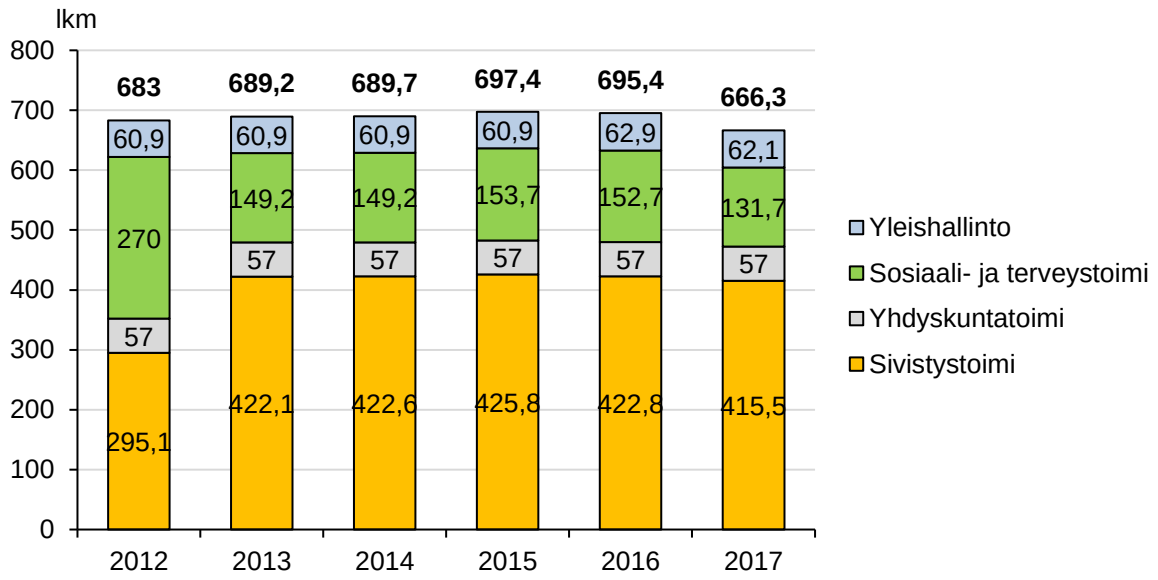

Vakanssien määrä vuosina 2012–2017 – Antalet tjänster och befattningar 2012–2017

Henkilökunnan keski-ikä on 44,7 vuotta. Suurin ikäryhmä on 50–59 -vuotiaat. Keskimääräinen palvelussuhteen kestoaika oli 9,6 vuotta

Suomessa tällä hetkellä eläkeikä on 63–68 vuotta. Kauniaisissa iän perusteella eläköityneiden keski-ikä oli 64,7 vuotta.

Personalens medelålder var 44,7 år. Den största åldersgruppen var 50–59-åringarna. Anställningens genomsnittliga varaktighet var 9,6 år.

Pensionsåldern i Finland är för närvarande 63–68 år. I Grankulla var medelåldern hos dem som gick i ålderspension 64,7 år.

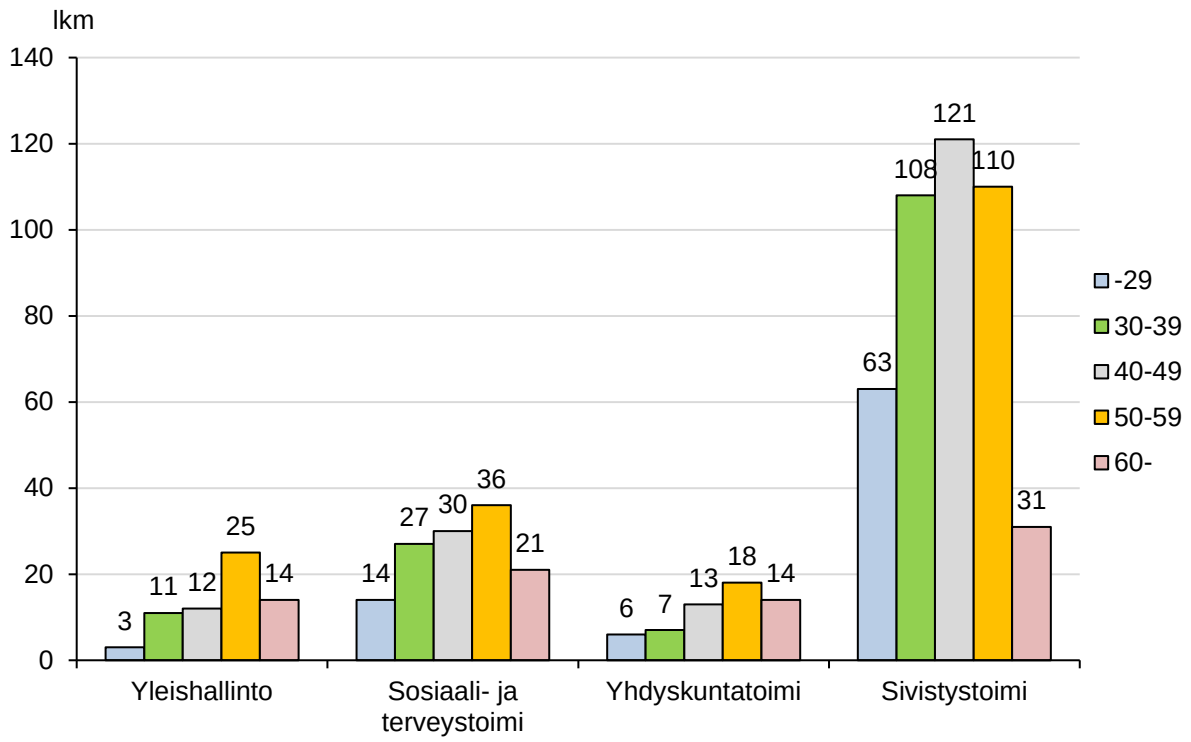

Henkilökunnan ikäjakauma (lkm) toimialoittain vuonna 2017 – Personalens åldersfördelning (antal) sektorsvis 2017

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista - Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på utvecklandet av verksamheten

Tulevaisuuden kannalta merkittävin epävarmuustekijä on sote- ja maakuntauudistuksen vaikutus kaupungin talouteen, toimintaan ja henkilöstöön. On vielä epäselvää, minkälainen lopullinen rahoitusmalli tulee olemaan. Sote-uudistuksella tulee joka tapauksessa olemaan suuri merkitys kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. On oletettavaa, että kaupunki joutuu luopumaan suuremmasta määrästä tuloja kuin mitä kaupungin menoja siirtyy maakunnalle. Minkään kunnan tilanne ei kuitenkaan saa heikentyä merkittävästi sote-uudistuksessa, joten kompensaatioksi kaupunki tulee samaan valtionosuuksia. Tämä tulee johtamaan siihen, että kaupunki on jatkossa riippuvainen valtionosuuksista ja tämä johtaa taas siihen, että kun valtionosuuksiin tulee muutoksia se vaikuttaa heti kaupungin talouteen.

Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset ovat muiltakin osin tässä vaiheessa vielä vaikeasti ennakoitavissa ja vaikeuttavat suunnitelmallisuutta. Mikäli kuntien tehtäviä siirtyy maakuntatasolle esitetyllä tavalla, näillä tehtävien siirtymisillä on väistämättä välillisiä vaikutuksia myös kaupungin tuottamiin asiantuntija- ja tukipalveluihin. Uudistuksella on myös vaikutuksia kunnan luottamustoimielintoimintaan.

Den med tanke på framtiden största osäkerhetsfaktorn är vård- och landskapsreformens inverkan på stadens ekonomi, verksamhet och de anställda. Det är än så länge oklart hur den slutliga finansieringsmodellen kommer att se ut. Vårdreformen kommer i alla situationen att påverka stadens ekonomiska situation avsevärt. Antagligen blir vi tvungna att avstå från ett inkomstbelopp som är högre än de utgifter som tas ifrån oss. Vårdreformen får dock inte leda till en tydlig försämring för någon kommun, så staden kommer att få statsandelar som kompensation. Detta kommer att leda till att staden blir beroende av statsandelar i fortsättningen, vilket i sin tur leder till att stadens ekonomi påverkas så fort det uppkommer ändringar i statsandelarna.

Konsekvenserna av vård- och landskapsreformen är även i andra hänseenden svåra att förutse i nuläget, vilket gör det svårt att planera framåt. Om kommunernas uppgifter överförs på landskapen på det sätt som har föreslagits så kommer det oundvikligen att ha indirekta konsekvenser även för de sakkunnig- och stödtjänster som staden producerar. Reformen har också konsekvenser för kommunernas förtroendevalda organs verksamhet.

Edelleen maakuntahallintouudistuksen myötä henkilöstöön liittyvät muutokset ovat riski toiminnan jatkuvuudelle. Prosessien ohjausta ja valvontaa on kehitettävä erityisesti muutostilanteissa varmistaen jatkuvuus ja tehtävien oikea ja vastuullinen suorittaminen. Henkilötietosuojan varmistamiseen liittyy Euroopan yleisen tietosuoja-asetuksen astuessa voimaan riskejä, joita prosessien ohjauksella, riskejä tunnistamalla ja henkilökunnan tietosuojaan liittyvää osaamista lisäämällä, voidaan hallita.

Lisäksi sote- ja maakuntauudistukseen liittyy valtaisa omaisuuden uudelleen järjestely kuntayhtymien ja kuntien sekä tulevien itsehallinnollisten maakuntien välillä.

Kaupungin talous on nyt saatu tasapainoon. Talouden kehityssuunta on kääntynyt, mutta onnistuuko talouden pitäminen tasapainossa? Tähän tarvitaan nyt kaikkien osapuolten sitoutumista. Toimintamenot eivät saa kasvaa liian nopeasti. Aikaisempina vuosina on ollut mahdollista ”pelastaa” kaupungin talous suurilla maan myyntituloilla. Lähivuosina kaupunki ei tule saamaan maan myynnistä suuria tuloja. Kaupungin talous pitää tästä syystä pitää tasapainossa.

Haasteita menopuolella tuovat lisäksi väestön ikääntyminen ja suuret investoinnit, jotka voivat heikentää tilannetta hyvin nopeasti. Omat riskinsä liittyvät vanhenevan kiinteistökannan ylläpitoon ja korjausvajeen aiheuttamaan kiinteistövaurioiden riskien kasvuun. Riskejä pyritään hallitsemaan huolehtimalla kiinteistöjen kuntoarvioiden ajantasaisuudesta ja kuntoarvioiden perusteella suoritettavien toimenpiteiden suorittamisesta ennen vaurioiden syntymistä.

Tässä ratkaisevan tärkeää on kiinteistöjen kosteudenhallinta ja toimiva ilmanvaihto. Toisinaan hankevalmistelu kestää esim. määrärahasyistä tai kilpailutukseen liittyvien tekijöiden vuoksi tavoiteltua kauemmin, ja tekniset riskit vanhenevissa rakennuksissa kasvavat. Joka vuosi joudutaan määrärahojen riittävyyden, mutta myös rajallisten henkilöresurssien vuoksi priorisoimaan korjaustoimenpiteitä.

De förändringar som påverkar personalen i anslutning till landskapsreformen utgör vidare en risk för verksamhetens kontinuitet. I anslutning till förändringar är det särskilt viktigt att utveckla processtyrningen och -övervakningen för att säkra kontinuiteten och att uppgifterna sköts på ett korrekt och ansvarsfullt sätt. Då den Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning träder i kraft är skyddet av personuppgifter behäftat med risker som kan hanteras med hjälp av processtyrning, riskidentifiering och ökade medvetenhet om dataskydd bland personalen.

I vård- och landskapsreformen ingår dessutom massiva egendomsarrangemang mellan kommunerna och samkommunerna samt de nya självstyrande landskapen.

Stadens ekonomi har nu fåtts i balans. Utvecklingen har fåtts på rätt köl, men lyckas vi hålla ekonomin i balans också i fortsättningen? Här behövs nu ett aktivt engagemang från alla parter. Verksamhetsutgifterna får inte växa för snabbt. Under tidigare år har det varit möjligt att ”rädda” stadens ekonomi tack vare de höga inkomsterna från tomtförsäljning. Under de närmaste åren finns inga större inkomster från tomtförsäljning i sikte. Därför är det viktigt att hålla stadens ekonomi i balans.

Vad gäller utgifter innebär också den åldrande befolkningen och de stora investeringarna utmaningar som mycket snabbt kan vända situationen till det sämre. Underhållet av det allt äldre byggnadsbeståndet och de ökade riskerna för fastighetsskador på grund av eftersatt underhåll utgör en egen riskkategori. Målet är att kunna kontrollera riskerna genom att hålla de hustekniska bedömningarna av stadens fastigheter uppdaterade och att vidta behövliga åtgärder innan skador uppstår.

Fukthanteringen i fastigheterna och en fungerande ventilation är här av avgörande betydelse. Ibland tar projektberedningen mer tid än planerat av orsaker som handlar om anslag eller konkurrensutsättning, och de tekniska riskerna i de åldrande byggnaderna ökar. Varje år måste man göra prioriteringar bland reparationsåtgärderna dels för att anslagen ska räcka, dels på grund av de begränsade personresurserna.

1.1.7 Ympäristö ja kestävä kehitys – Miljö och hållbar utveckling

Luonnonsuojelu

Gallträskin vedenlaadun, kasviplanktonin sekä vesikasvillisuuden seurannan lisäksi järven tilaa tutkittiin vuonna 2017 koekalastusten avulla.

Vuoden 2017 vesistötarkkailun tulosten mukaan Gallträsk sijoittuu kasvikaudella mitattujen kokonaisravinnepitoisuuksien perusteella pintavesien ekologisen ja kemiallisen tilan luokittelussa sekä kasviplanktonaineistolle lasketun trofiaindeksin perusteella erinomaiseen - hyvään ekologiseen luokkaan.

Kasviplanktonlajisto ei osoittanut rehevyyden merkkejä, sinileviä oli melko vähän eikä viherlevälajien lukumäärä ollut suuri. Järven happitilanne oli talvisaikaan heikentynyt, mutta avovesiaikana erinomainen.

Kasvillisuusseurannan mukaan sekä runsasravinteisten kasvien lajimäärä, että runsausindeksi ovat alentuneet.

Verrattaessa näitä indikaattorituloksia 1990-luvun tuloksiin, voidaan todeta, että järven tila on kohentunut merkittävästi.

Koekalastustulosten perusteella Gallträskin ekologinen luokka on huono. Luokitus on laskenut vuodesta 2014, jolloin se kuului luokkaan välttävä. Luokitusta laskee lähinnä särkikalojen biomassaosuuden kasvaminen, joka puolestaan aiheutuu ruutanoiden kasvaneesta määrästä koekalastussaaliissa.

Kokonaisuutena Gallträskin tila näyttäisi myös koekalastusten saatujen tulosten perusteella kohentuneen, sillä rehevöitymistä indikoivien särkikalojen yksikkösaalis on laskenut 1990-luvun lopulta selvästi. Tätä seikkaa vahvistat siis jo ennen järven ruoppausta aloitetut vedenlaatutarkkailut.

Kauniaisissa järjestettiin vuonna 2017 kuusi erityyppistä luontoretkeä. Retkiin osallistui lähemmäs 90 henkilöä.

Naturskydd

Utöver uppföljningen av vattnets kvalitet, vattenväxtligheten och växtplanktonläget i Gallträsk undersöktes sjöns tillstånd 2017 också med hjälp av provfiske.

Resultaten för uppföljningen av vattenkvaliteten 2017 visar att Gallträsks ekologiska tillstånd kan klassas som utmärkt. Den ekologiska och kemiska klassificeringen av ytvattnen grundar sig på mätningar av näringshalterna under växtsäsongen och på det trofiska planktonindexet som visar växtplanktonförekomsten i vattnet.

Förekomsten av växtplankton tydde inte på eutrofiering, blågröna alger förekom i relativt liten utsträckning och också förekomsten av grönalger var låg. Under vintern var sjöns syrehalter låga, men de var utmärkta då vattnet låg öppet.

Uppföljningen av växtligheten visade att andelen eutrofa växtarter hade minskat och det trofiska indexet hade sjunkit.

En jämförelse mellan de senaste indikatorresultaten och resultaten från 1990-talet visar att sjöns tillstånd har blivit märkbart bättre.

Enligt provfiskeresultaten klassas däremot Gallträsks ekologiska tillstånd som dåligt. Klassningen har försämrats sedan 2014 då tillståndet betecknades som nöjaktigt. Försämringen beror främst på en ökning av andelen karpfiskar i biomassan, dvs. konkret att antalet rudor i provfiskefångsten hade ökat.

Som helhet verkar dock Gallträsks tillstånd ha blivit bättre, också i ljuset av provfiskeresultaten, eftersom enhetsfångsten av karpfiskar, som indikerar eutrofiering, tydligt har minskat sedan slutet av 1990-talet. Uppföljningen av vattenkvaliteten, som inleddes redan innan muddringen av sjön, stödjer också denna slutsats.

I Grankulla ordnades år 2017 sex naturutflykter av olika slag. I dem deltog igen nästan 90 personer.

Ilmasto - ja energia-asiat

Kasvihuonepäästöt vuonna 2016

Vuoden 2017 kasvihuonepäästötiedot julkaistaan HSY:n toimesta huhtikuussa ja näitä tietoja tullaan päivittämään ennen, kun tillinpäätöstä käsitellään valtuustossa. Siihen asti,

Klimat- och energifrågor

Utsläpp av växthusgaser 2016

Data om utsläppen av växthusgaser 2017 publiceras av HRM i april och uppdaterad information ges innan bokslutet behandlas i fullmäktige. Preliminärt ger vi data om utsläpp av

tässä osiossa esitetään vuoden 2016 kasvihuonepäästötiedot Kauniaisten osalta.

Kauniaisten kasvihuonekaasupäästöt olivat HSY:n laskemien lopullisten tietojen mukaan *vuonna 2016* 47 000 tonnia CO2-ekv. Muutos päästöissä oli - 3 % edellisvuoteen verrattuna, mutta vuoteen 1990 verrattuna + 3 %.

Asukasta kohti laskettuna päästöt olivat 5 tonnia ja muutos edellisvuoteen oli – 2% (PKS keskiverto 4,4 tonnia/asukas). Vuoteen 1990 verrattuna vuoden 2016 päästöt olivat - 13 %.

Em. muutokset johtuivat ennen kaikkea kaukolämmön ja sähkönkulutuksen päästöjen vähenemisestä.

Lisätietoja mm. Kauniaisten kasvihuonepäästöistä löytyy HSY:n kotisivuilta (www.hsy.fi/paastot).

växthusgaser i Grankulla för år 2016.

I Grankulla var mängden av växthusgaser år 2016 enligt de slutliga siffror som HRM räknat ut 47 000 ton CO2-ekv. Detta innebär en förändring på -3 % jämfört med föregående år, men +3 % jämfört med 1990.

Räknat per invånare var utsläppen 5 ton, en förändring på -2 % jämfört med föregående år (huvudstadsregionens genomsnitt är 4,4 ton/invånare). Jämfört med 1990 visade utsläppen per invånare 2016 en förändring på -13 %.

Förändringarna berodde framför allt på minskade utsläpp från fjärrvärme och elförbrukning.

Mer information om bl.a. Grankullas utsläpp av växthusgaser fås på HRM:s webbplats (www.hsy.fi/paastot).

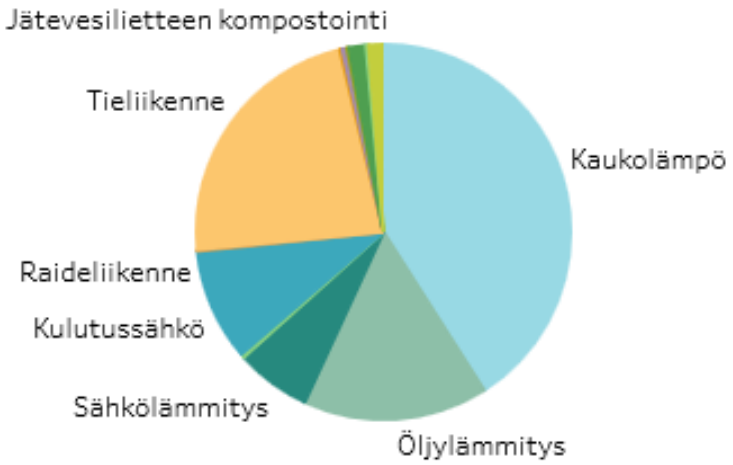

Kasvihuonepäästölähteiden jakautuminen Kauniaisissa. Lähde: HSY

ILME ja KETS

Kaupungin ilmasto- ja energiatehokkuusasioiden toteutusohjelma, ns. ILME-ohjelma, valmisteltiin hallintokuntien ja konsultin voimin ja kaupunginhallitus hyväksyi ohjelman syksyllä. Kaupunki liittyi vuoden aikana Kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) sopimuskaudelle 2017-2025 edellisen sopimuskauden jatkeeksi.

Kaupungin sähkön-, lämmön- ja vedenkulutus

Kauniaisten kaupungin kiinteistöjen ja liikunnan kohteiden mitattu *sähkönkulutus* oli vuonna 2017 8 410 MWh (-1,2 % vrt. vuoteen 2016).

ILME och KETS

Stadens åtgärdsprogram för genomförande av insatsområdena i klimat- och energistrategin (ILME-programmet) bereddes inom förvaltningarna med hjälp av en konsult och stadsstyrelsen godkände programmet på hösten. Staden anslöt sig under året till kommunernas energieffektivitetsavtal (KETS) under avtalsperioden 2017–2025 som fortsättning på den föregående avtalsperioden.

Stadens el-, värme- och vattenförbrukning

Stadens fastigheter och idrottsanläggningar hade under 2017 en uppmätt elförbrukning på 8 410 MWh (-1,2 % jämfört med 2016).

Katu- ja liikennevalojen mitattu *sähkönkulutus* vuodelle 2017 oli 801 MWh (-3,8 % vrt. vuoteen 2016).

Kaupungin kiinteistöjen ja liikunnan kohteiden *kaukolämmön* normitettu kokonaiskulutus oli 13 594 MWh (+0,4 vrt. vuoteen 2016).

Kaupungin kiinteistöjen ja liikunnan kohteiden *vedenkulutus* vuodelle 2017 oli 49 135 m3 (-3,6 % vrt. vuoteen 2016).

Maalämpö

Rakennusvalvonta on vuoden 2017 aikana myöntänyt 46) erillistä toimenpidelupaa maalämmön asentamiselle Kauniaisissa (14 kpl vuonna 2016). Tämän lisäksi on myös luvitettu 20 maalämpökaivoa muun luvan yhteydessä.

Energianeuvonta

Ilmastoinfo osallistui energianeuvontapisteellänsä Granipäivään toukokuussa.

Den uppmätta elförbrukningen för gatubelysning och trafikljus 2017 var 801 MWh (-3,8 % jämfört med 2016).

Den standardiserade helhetsförbrukningen av fjärrvärme för stadens fastigheter och idrottsanläggningar var 13 594 MWh (+0,4 jämfört med 2016).

Vattenförbrukningen för stadens fastigheter och idrottsanläggningar 2017 var 49 135 m3 (-3,6 % jämfört med 2016).

Bergvärme

Under 2017 beviljade byggnadstillsynen 46 separata åtgärdstillstånd för installering av bergvärme i Grankulla (14 tillstånd 2016). Dessutom beviljades tillstånd för 20 energibrunnar i samband med andra tillstånd.

Energirådgivning

Klimatinfo deltog i Granidagen i maj med energirådgivning.

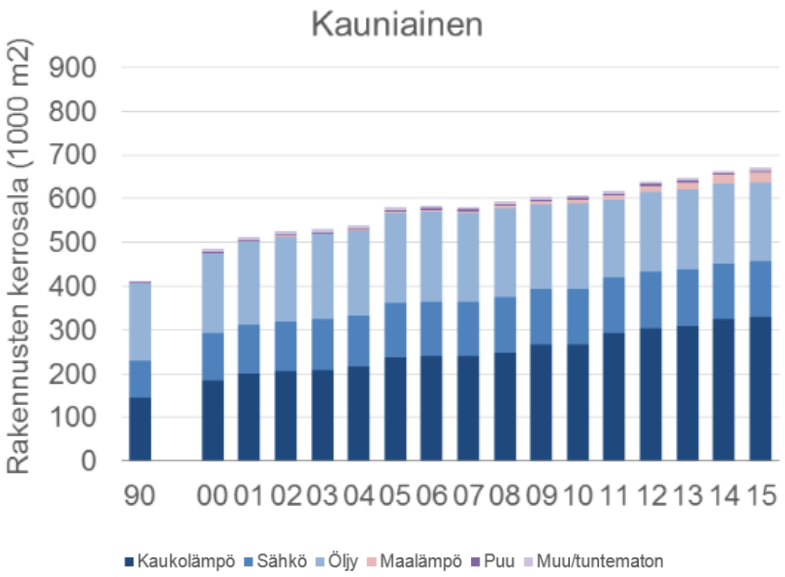

Rakennusten lämmitystapa Kauniaisissa, Lähde: HSY:n ilmastoindikaattorit

Pyöräily

Ilmastoinfon kanssa järjestettiin taas toukokuussa jo perinteeksi muodostunut pyöräilyaamiainen, johon osallistui yli 100 innokasta pyöräilijää.

Kansalaisopiston ja ympäristötoimen yhteistyönä järjestettiin ensimmäistä kertaa asukkaille suunnattu pyörien huoltokurssi, jonka osallistujapaikat täyttyivät alta aikayksikön. Kurssi tullaan järjestämään myös keväällä 2018.

Cykling

I maj ordnades igen en populär s.k. cykelfrukost i Grankulla i samarbete med Klimatinfo. Cykelfrukosten har blivit tradition och lockade över 100 intresserade cyklister.

Medborgarinstitutet och miljöenheten ordnade i samarbete en kurs i cykelunderhåll för invånarna. Kursen var den första i sitt slag och platserna gick snabbt åt. Kursen ordnas nästa gång på våren 2018.

Kaupunki asensi elokuussa Kauniaistentielle pyörälaskurin. Laskurin avulla seurataan mm. pyöräilyn kehittymistä Kauniaisissa.

Ilmanlaatu
HSY mittasi vuoden aikana Kauniaisten alueella ns. passiivikeräimellä liikenneperäistä typpidioksidia yhdessä mittauspisteessä Tunnelitien ja Kauniaistentien risteyksessä. Tulokset mittauksista valmistuvat myöhemmin keväällä jolloin niihin voi tutustua HSY:n ilmanlaatusivuilta (www.hsy.fi).

Melu
PKS-yhteistyönä valmisteltu pääkaupunkiseudun yhteinen EU -meludirektiivin mukainen meluselvitystyö valmistui ja hyväksyttiin. Selvityksen perusteella asukasmäärä alueilla Kauniaisissa, joilla katu- ja maantieliikenteen aiheuttama päivä-ilta-yömelutaso L_{den} ylittää arvon 55 dB, on 2039 ja rautateiden vastaavanlaisen melutason osalta 270. Yöaikana yli L_n 50 dB:n melulle alistuvien määrä on katu- ja maantieliikenteen osalta 799 ja rautateiden osalta 86.

Syksyn aikana Espoo ja Kauniainen aloittivat yhteisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelutyön.

Pilaantuneiden maa-alueiden tutkiminen ja kunnostus
Villa Bredan laajennushankkeen yhteydessä löydetyt öljyhiilivetyiset maamassat tutkittiin Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy:n toimesta, kaivettiin pois ja vietiin asianmukaiseen käsittelyyn Ämmäsuon jätteenkäsittelylaitokselle.

Lupa-asiat
Vuoden aikana myönnettiin 18 kpl maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista maisematyölupaa puunkadoille sekä rakentamista valmisteleville toimenpiteille.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisia ilmoituksia koskien erityisen häiritsevää melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta käsiteltiin vuoden aikana viisi kappaletta. Tämä lisäksi tehtiin kaksi päätöstä koskien poikkeamista kaupungin ympäristönsuojelumääräyksistä.

Yhdyskuntalautakunta myönsi vuonna 2016 yksi vapautus hulevesiviemärin liittymisvelvollisuudesta.

Staden installerade i augusti en cykelräknare på Grankullavägen. Räknaren ger information om hur cykelåkningen utvecklas i Grankulla.

Luftkvalitet
Under året gjorde HRM s.k. passiv provtagning av kvävedioxid från trafikutsläpp vid en mätstation i Grankulla, korsningen av Tunnelvägen och Grankullavägen. Resultaten blir klara senare under våren och kan då studeras på HRM:s webbplats om luftkvalitet (www.hsy.fi).

Buller
Huvudstadsregionens gemensamma bullerutredning enligt EU:s bullerdirektiv, gjord i regionalt samarbete, blev klar och godkändes. Enligt utredningen är invånarantalet i Grankulla 2039 på områden där bullernivån från gatu- och landsvägstrafik under dag-kväll-natt Lden överskrider 55 dB, medan motsvarande invånarantal för järnvägsbuller är 270. Antalet invånare som nattetid exponeras för bullernivåer över Ln 50 dB från gatu- och landsvägstrafik är 799 och motsvarande invånarantal för järnvägsbuller är 86.

Under hösten inledde Esbo och Grankulla beredningen inför en gemensam verksamhetsplan för bullerbekämpning.

Undersökning och sanering av förorenade markområden
Jordmassorna förorenade av petroleumkolväten som upptäcktes i samband med utvidgningen av Villa Breda undersöktes på uppdrag av Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy, schaktades ut och fördes till Kärringmossens avfallshanteringscentral.

Tillståndsärenden
Miljöenheten beviljade under året 18 tillstånd för miljöåtgärder, som gällde trädfällning och förberedelser för byggarbeten, enligt 128 § i markanvändnings- och bygglagen.

Under året behandlades fem anmälningar enligt 118 § i miljöskyddslagen om tillfällig verksamhet som orsakar speciellt störande buller och skakningar. Dessutom fattades två beslut om avvikelse från stadens miljöskyddsföreskrifter.

Samhällstekniska nämnden beviljade under året en befrielse från skyldigheten att ansluta sig till dagvattenavlopp.

1.2 KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN - STADENS INTERNA KONTROLL

Kaupungin uuden hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Kaupunginhallitus myös valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Valiokunnat vastaavat toimialoillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kaupunginjohtaja ja tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan, ohjeistavat alaisiaan tulosalueitaan sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tulosalueiden esimiehet vastaavat alaistensa tulosyksiköiden riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ohjeessa annetaan ohjeet sisäisen valvonnan järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kauniaisten voimassa olevan sisäisen valvonnan ohjeen mukaan sisäisen valvonnan toteuttamisvastuu on esimiehillä. Ohjeistus on tarkoitettu ensisijaisesti valvontavastuussa olevien esimiesten käyttöön. Tavoitteena on auttaa esimiehiä ja luottamushenkilöitä ymmärtämään johtamista, hyvää hallintotapaa ja sisäistä valvontaa ja sen liittymistä heidän tehtäviinsä.

Sisäinen valvonta on kaupungin toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Sitä eivät suorita erilliset valvontaelimet vaan se on olennainen

Enligt stadens nya förvaltningsstadga ansvarar stadsstyrelsen för organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen samt godkänner anvisningar och tillvägagångssätt för den interna kontrollen och riskhanteringen. Stadsstyrelsen övervakar också att den interna kontrollen och riskhanteringen verkställs enligt anvisningarna och med ett gott resultat samt lämnar i verksamhetsberättelsen upplysningar om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats och om de viktigaste slutsatserna samt ger en utredning om koncernövervakningen och de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna.

Utskotten ansvarar inom sina sektorer för organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen, övervakar verkställigheten och ser till att den är resultatbringande samt rapporterar till styrelsen om organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen samt de centrala slutsatserna.

Stadsdirektören och resultatområdescheferna svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna ansvarsområdet verkställs och ger resultat samt utfärdar anvisningar till resultatområdena och rapporterar enligt stadsstyrelsens anvisningar. Resultatområdescheferna svarar för att riskerna vid de underställda resultatenheterna identifieras och bedöms och för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. De ger också rapporter enligt stadsstyrelsens anvisningar. Koncernledningen svarar för styrningen av koncernsammanslutningarna och för tillsynen över hur sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering är ordnade och huruvida de ger resultat.

I anvisningarna för intern kontroll föreskrivs för hur kontrollen ska ordnas och utvecklas. Enligt Grankullas anvisningar för intern kontroll ansvarar cheferna för genomförandet av den interna kontrollen. Anvisningarna är i första hand avsedda för de chefer som bär ansvaret för övervakningen. Syftet är att hjälpa cheferna och de förtroendevalda att förstå vad ledarskap, god förvaltningssed och intern kontroll går ut på och vilken anknytning dessa har till deras uppgifter.

Intern övervakning består i övervakning av de

osa johtamista ja sen toimivuus on yksikön johdon vastuulla. Sisäinen valvonta liittyy yksikön työprosesseihin, joilla pyritään toimintaohjeiden noudattamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden lisäämiseen, taloudellisuuden edistämiseen, omaisuuden turvaamiseen sekä virheiden ehkäisemiseen. Valvonta luodaan tehtävien eriyttämisellä, valtuuksien ja vastuun jakamisella, prosessi- ja menetelmäkuvausten laatimisella, rekisteritietojen ja ohjelmistojen suojaamisella ja vastaavilla keinoilla.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Eräässä yksikössä ilmeni toimintaohjeiden vastaista toimintaa henkilöstön edustajan taholta, minkä johdosta toimialalla tarkennettiin ja päivitettiin toimintaohjeita.

Lasten hakua varhaiskasvatuksesta koskevaa henkilöstön ohjeistusta on päivitetty eduskunnan oikeusasiamiehen antaman ohjeistuksen pohjalta. Päivitys koski lapsen luovuttamista alaikäiselle hakijalle.

Edellä mainittua lukuun ottamatta toimialat eivät ole raportoineet merkittävistä puutteista lakien ja säädösten noudattamisessa. Hyvän hallinnon ja johtamistavan puutteita ei ole havaittu toimintavuoden 2017 aikana.

Vuonna 2016 löydettiin asiakasmaksujen laskutuksessa merkittäviäkin puutteita. Puutteita voi syntyä esimerkiksi, kun organisaatio- ja henkilöstömuutokset johtavat katkoksiin prosessissa. Riskejä on vuoden 2017 aikana pyritty hallitsemaan mm. tiimiyttämällä talouden ja hallinnon palvelujen henkilöstöä sekä mm. tekemällä pistokokeita ja kiinnittämällä huomiota arjessa tapahtuvaan valvontaan ja ohjaukseen.

Tilastointi ja varsinkin erityisoppilaiden päätösten rekisteröinti Primus –oppilastietojärjestelmään on ollut haaste. Asiaan on puututtu työnjaon muutosten ja henkilöstökoulutuksen avulla. Esiopetuslapset ovat nyt samassa järjestelmässä (Primus) kuin perusopetuksen oppilaat ja tilanne on parantunut. Tilastoinnista ei ole löydetty virheitä vuodesta 2015 lähtien. Re-

arbetsskeden eller enskilda åtgärder och den medelshantering som ingår i stadens verksamhet. Den utförs inte av separata tillsynsorgan utan utgör en väsentlig del av ledarskapet, och respektive enhets ledning ansvarar för att den fungerar. Intern övervakning har att göra med enhetens arbetsprocesser, i vilka man strävar efter att iaktta förhållningsreglerna, höja bokföringens och de övriga informationssystemens tillförlitlighet, främja en god hushållning, trygga stadens egendom och förebygga fel. Övervakningen sker genom att man separerar uppgifter, delar befogenheter och ansvar mellan flera personer, utarbetar processbeskrivningar, skyddar registeruppgifterna och programvaran mm.

Iakttagande av bestämmelser, förordnanden och beslut

I en enhet uppdagades att en anställd hade förfarit på ett sätt som stred mot föreskrifterna, varför sektorns föreskrifter preciserades och uppdaterades.

Anvisningarna till personalen gällande hämtning av barn från daghem har reviderats på basis av föreskrifter som riksdagens justitieombudsman har gett. Revideringen gällde överlämnandet av barn från daghemmet till en minderårig.

Bortsett från det ovan nämnda har sektorerna inte rapporterat om några väsentliga brister i efterlevnaden av lagar och författningar. Brister i god förvaltning och gott ledarskap har inte uppdagats under år 2017.

År 2016 uppdagades t.o.m. betydande brister i faktureringen av klientavgifter. Brister kan uppstå till exempel då förändringar i organisationen och personalen orsakar avbrott i processen. För att få riskerna under kontroll bildade man under 2017 personalteam inom ekonomi- och förvaltningstjänsterna samt gjorde bl.a. stickprov och riktade uppmärksamheten till övervakning och handledning i vardagen.

Statistikföringen och i synnerhet registreringen av beslut gällande specialelever i elevdatasystemet Primus har utgjort en utmaning. För att åtgärda problemen har man gjort ändringar i arbetsfördelningen och utbildat personalen. De barn som går i förskola finns nu i samma system (Primus) som grundskoleleverna, och situationen har blivit bättre. I statistikföringen har

kisterien kehittämiseen on panostettu ja sihteerien työjakoa on kehitetty vuoden aikana.

Kaupunginkanslian erityisenä tehtävänä on varmistua hyvän hallinnon toteutumisesta. Kaupunginkanslia neuvoo, ohjaa ja tukee kaupungin eri toimialoja lainsäädännön, hallintosäännön ym. kaupunginhallituksen ja johdon antamien ohjeiden soveltamisessa ja noudattamisessa.

Toimintojen prosessi- ja menetelmäkuvausten avulla selkeytetään työnjakoa ja vältetään mahdollisesti esiintyvät toimivallan ja vastuiden epäselvyydet. Yhdenmukaisten toimintaohjeiden noudattaminen ehkäisee mm. erehdysten ja virheiden syntymistä. Henkilöstöresurssien oikea kohdentaminen ja osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen vähentävät epävarmuustekijöiden syntymistä

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarviot ja tilinpäätökset laaditaan rahatoimiston ohjeiden mukaisesti. Toiminnan kehittämisessä ja taloussuunnittelussa otetaan huomioon toimintaympäristön muutokset. Eri tulosalueiden tavoitteet on johdettu kaupungin vision ja arvojen sekä strategisten tavoitteiden pohjalta. Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi on systemaattista ja toimintaa arvioidaan suunnitelmallisesti mm. auditointien avulla. Yllä mainittu koskee myös kuntakonsernia.

Sisäinen organisaatio, vastuut ja eri johtamistasojen tehtävät on määritetty niin, että ne tukevat toimintaa ja strategian toteuttamista. Kukin tulosaluepäällikkö vastaa oman käyttötalousosuutensa seurannasta jatkuvana toimintana. Esimiesten tehtävä on seurata toiminnan oikeellisuutta ja heidän tulee puuttua virheellisiin menettelytapoihin ja poikkeamiin ja korjata ne välittömästi, kun virhe on havaittu.

Toimivallan delegoinnit, laskujen tarkastajat ja hyväksyjät sekä johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet vahvistetaan vuosittain. Tavoitteena on, että löytyy sijaistustilanteissa varahenkilöt omalta tulosalueelta. Ihan kaikilta osin tämä ei

inga fel uppdagats sedan 2015. Staden har under året satsat på utveckling av registren och utvecklat arbetsfördelningen mellan sekreterarna.

Stadskansliet har som särskild uppgift att säkerställa en god förvaltning i staden. Stadskansliet ger råd, handleder och stöder stadens olika sektorer när det gäller tillämpning och iakttagande av lagstiftningen, förvaltningsstadgan mm. samt anvisningar som stadsstyrelsen och ledningen utfärdar.

Med hjälp av process- och metodbeskrivningar gör vi arbetsfördelningen tydligare och undviker eventuella oklarheter i fråga om behörighet och ansvar. Genom att följa enhetliga föreskrifter kan man förebygga misstag och fel. Genom rätt inriktning av personalresurserna samt arbete för att utveckla och upprätthålla kompetensen minskar osäkerhetsfaktorerna.

Måluppfyllelse, övervakning av medelsanvändningen samt resultatbedömningens giltighet och tillförlitlighet

Budgetarna och boksluten görs upp enligt drätselkontorets anvisningar. Förändringar i omvärlden beaktas vid utvecklandet av verksamheten och vid ekonomiplaneringen. De olika resultatområdenas mål är härledda ur stadens vision, värden och strategiska mål. Måluppfyllelsen följs och rapporteras systematiskt, och verksamheten bedöms planmässigt med hjälp av bl.a. kvalitetsrevisioner. Det ovan sagda gäller också kommunkoncernen.

Den interna organisationen, ansvarsfördelningen och uppgifterna på olika ledarskapsnivåer har definierats så att de stöder verksamheten och implementeringen av strategin. Varje resultatområdeschef ansvarar fortlöpande för uppföljningen av sin egen andel av driftsekonomin. Det ankommer på cheferna att kontrollera att allt går rätt till och ingripa i felaktiga förfaranden och avvikelser samt rätta till dem omedelbart då felet har uppdagats.

Delegeringar av beslutanderätt, granskare och godkännare av fakturor samt ställföreträdare för ledande tjänsteinnehavare fastställs årligen. Målet är att det ska finnas en ersättare inom det egna resultatområdet när vikariat blir aktuellt. Det här lyckas inte helt till alla delar,

toteudu, vaan sijaistaminen on jouduttu hoitamaan erillisen suunnitelman pohjalta.

Organisaatiossa on toteutettu tehtävien eriyttäminen; laskujen tarkastus- ja hyväksymisvastuut on määritetty sisäisen valvonnan ohjeen edellyttämällä tavalla. Laskujen tarkastaminen ja tiliöinti sekä niiden hyväksyminen on vastuutettu eri henkilöiden tehtäväksi. Luonnollisesti laskut hyväksyy se henkilö, joka vastaa hankinnasta ja pystyy vahvistamaan laskun maksukelpoisuuden.

Toiminnan, tavoitteiden ja talouden toteutumista arvioidaan kaupungissa yleisesti sovellettavan käytännön mukaisesti strategian toteutumisen seurannassa, osavuosikatsauksissa ja toiminta- ja henkilöstökertomuksissa. Laajempi talouden ja tavoitteiden toteutumaseuranta laaditaan osavuosikatsausten yhteydessä kolmannesvuosittain. Osavuosikatsausten yhteydessä on raportoitu talousarvion toteutumiseen liittyvistä riskeistä ja niiden realisoitumisesta sekä toiminnan muutoksista ja talousarvioon liittyvistä poikkeamista. Tämä koskee myös kuntakonsernia.

Lisäksi seurataan kuukausittaisia käyttötalouden toteumia ja verrataan niitä kuluvan vuoden talousarvioon ja edellisten vuosien vastaavien ajankohtien toteumiin. Näin pystytään havaitsemaan esim. vuosittaisista sää- tai muista olosuhteista johtuvia poikkeamia, ja tarvittaessa ennakoimaan hyvissä ajoin vaikutuksia koko vuoden talousarvioon.

Investointihankkeiden toteumaa ja ennustetta seurataan vastaavasti kuukausittain. Hankkeille on nimetyt vastuuhenkilöt, jotka raportoivat hankkeiden etenemisestä aikataulun ja määrärahojen mukaisesti. Laajempi talouden ja tavoitteiden toteutumaseuranta laaditaan osavuosikatsausten yhteydessä kolmannesvuosittain.

Poikkeamista raportoidaan valiokunnalle vähintään osavuosikatsausten yhteydessä, suuremmista poikkeamista heti kun ne on havaittu. Ensisijaisesti tilanne pyritään ohjaamaan talousarvion tai hankkeelle myönnetyn määrärahan mukaiseksi, mutta tarvittaessa anotaan lisämäärärahaa. Lisämäärärahojen anomista pyritään kuitenkin välttämään.

Talousnäkökulma ja sen arviointi on keskeistä

utan vi har varit tvungna att sköta vikariearrangemangen enligt en särskild plan.

En separering av uppgifterna har genomförts i organisationen, och ansvaret för granskning och godkännande av räkningar har fastställts på det sätt som föreskrivs i anvisningarna för intern kontroll. Granskningen och konteringen av fakturor samt godkännandet av dem har ålagts olika personer. Varje faktura godkänns naturligtvis av den person som ansvarar för anskaffningen och kan bekräfta fakturans betalbarhet.

Utfallet av verksamheten, målen och ekonomin utvärderas enligt stadens allmänna praxis vid strategiuppföljningen, i delårsrapporterna samt i verksamhets- och personalberättelserna. En mer omfattande uppföljning av det ekonomiska utfallet och måluppfyllelsen görs tertialvis i samband med delårsrapporterna. I samband med dessa har man också rapporterat om de risker som är behäftade med budgetutfallet och huruvida riskerna realiserats samt förändringar i verksamheten och avvikelser från budgeten. Det här gäller också kommunkoncernen.

Därtill följs driftsekonomiutfallet upp månatligen och jämförs med det pågående årets budget och utfallet vid samma tidpunkt under de föregående åren. Så här kan man iaktta avvikelser från år till år på grund av väderlek eller andra omständigheter och vid behov förutse konsekvenserna för hela årets budget i god tid.

Utfallet av och prognosen för investeringsprojekt följs på motsvarande sätt upp månatligen. För alla projekt har utsetts ansvarspersoner, som rapporterar huruvida projekten avancerar enligt tidtabellen och beviljade anslag. En mer omfattande uppföljning av det ekonomiska utfallet och måluppfyllelsen görs tertialvis i samband med delårsrapporterna.

Avvikelser rapporteras till respektive utskott åtminstone i samband med delårsrapporterna, större avvikelser genast när de har uppdagats. I första hand försöker man rätta till läget så att det motsvarar budgeten eller det anslag som beviljats för projektet, men vid behov ansöker man om tilläggsanslag. Man försöker dock undvika behov av tilläggsanslag.

Den ekonomiska synvinkeln och bedömningen av den löper som en röd tråd i verksamheten.

ja jatkuvaa. Toiminta- ja talousvertailua tehdään olemalla mukana mm. keskisuurten kuntien vertailussa (Tilinpäätös 2015, 2016 ja 2017).

Edellä selostettu toteuttaa kaupungin sisäisten tarkkailun vaatimuksia toimialoilla. Lisäksi sisäisen valvonnan tavoitteiden toteutumisen edellytyksiä kehitetään jatkuvasti sisäisen toimivan informaation ja mm. hankintakoulutuksen myötä.

Jämförelser av verksamhet och ekonomi görs bl.a. genom att staden är med i jämförelsen mellan medelstora kommuner (boksluten 2015, 2016 och 2017).

Det ovan relaterade uppfyller stadens krav på intern övervakning inom sektorerna. Dessutom utvecklas förutsättningarna att uppfylla målen för den interna kontrollen kontinuerligt med hjälp av fungerande intern information och bl.a. upphandlingsutbildning.

Riskienhallinnan järjestäminen

Toimialojen riskit liittyvät erityisesti pienen organisaation haavoittuvaisuuteen ja osaavan, ammattitaitoisen sekä koulutetun henkilöstön saatavuuteen. Henkilökunnan ja etenkin esimiesten vaihtuvuus on riski sekä toiminnan että sisäisen valvonnan sujuvuudelle ja jatkuvuudelle. Toiminta- ja talousprosesseihin liittyvään tiedon siirtämiseen liittyy riski, joka voi aiheutua epäselvyyksistä toimivallasta ja vastuista sekä osaamisen puutteista. Prosessien ohjausta ja valvontaa on kehitettävä erityisesti muutostilanteissa varmistaen jatkuvuus ja tehtävien oikea ja vastuullinen suorittaminen.

Vaihdokset toki osaltaan mahdollistavat myös toiminnan kehittämisen, mutta siirtymävaiheet ovat usein erittäin kuormittavia muulle henkilökunnalle. Sama koskee sairauslomia ja muita sijaistustilanteita, joissa useinkaan ei sijaisten palkkaaminen ole käytännössä edes mahdollista. Pienessä organisaatiossa on varmistettava osaamisen jatkuva ylläpito sekä sijaisen tai varahenkilön ammattitaito.

On ollut merkittävääkin jopa n. 10 % henkilövajausta myönnettyihin resursseihin nähden. Tämä on vaikeuttanut henkilökunnan mahdollisuuksia pitää lomiaan. Ylityömääräyksiä on jouduttu antamaan. Tilanne on nyt kunnossa ja tilalle on saatu rekrytoitua uudet henkilöt.

Henkilökunnan kuormitusta kasvattavat myös lukuisat kyselyt ja kirjalliset tehtävät erilaisten raporttien, lausuntojen ja vastineiden muodossa. Näissä on yleensä tiukat määräajat, ja niihin vastaaminen siirtää toiminnan painopistettä pois palveluiden tuottamisesta kuntalaisille.

Riskhantering och hur den ordnats

Riskerna inom sektorerna anknyter särskilt till sårbarheten hos en liten organisation och tillgången på utbildad och yrkeskunnig personal. Personalomsättning – främst i fråga om chefer – utgör en risk för verksamheten och den interna kontrollens funktion och kontinuitet. Informationsöverföringen kring verksamhets- och ekonomiprocesser kan vara behäftad med en risk som beror på oklarheter om befogenheter och ansvar samt brister i kunnandet. Styrningen och övervakningen av processerna bör utvecklas särskilt vid omställningar för att garantera kontinuiteten samt korrekt och ansvarsfullt utförande av uppgifterna.

Personbyten kan förvisso för sin del möjliggöra också utveckling av verksamheten, men övergångsfaserna är ofta mycket belastande för den övriga personalen. Detsamma gäller sjukledigheter och andra situationer då vikarier skulle behövas men då det i praktiken inte ens är möjligt att anställa vikarier. I en liten organisation måste man se till att det inte uppstår avbrott i kunnandet och att vikarien eller ställföreträdaren har den yrkeskunskap som krävs.

Staden har lidit av personalunderskott på upp till ca 10 % jämfört med de beviljade resurserna. Det här gjort det svårare för de anställda att ta ut sina semestrar. Chefer har också varit tvungna att ge överstidsförordnanden. Problemet är nu åtgärdat och behövliga nyrekryteringar har gjorts.

Även talrika förfrågningar och skriftliga uppdrag i form av olika rapporter, utlåtanden och bemötanden ökar belastningen på personalen. Dessa har i allmänhet bestämda tidsfrister,

Henkilökunnan työkykyisyyden seuranta ja ylläpito koko kaupungin tasolla työsuojelun, työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin edistämisen keinoin on tärkeä tekijä mm. sairaudesta johtuvien poissaolojen ja työtapaturmien minimoimiseksi.

Väkivallan uhka asiakastyössä on satunnaista, mutta vuoden aikana eri yksiköissä oli muutamia uhkatilanteita. Vuoden 2017 aikana tehtiin turvallisuusselvitykseen liittyvää yhteistyötä Laurean kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen vahinkoriskit liittyvät potilas- ja asiakasvahinkoihin, tietoturvaan sekä henkilöstön turvallisuuteen, jotka aiheutuvat äkillisistä ja odottamattomista tapahtumista. Vuoden 2017 aikana ei ole havaittu merkittäviä tietoturva- tai potilasvahinkoja.

Toinen strateginen riski liittyi valinnanvapautta lisänneeseen lainsäädäntöön (2014): vuoden 2016 lopussa noin 1000 ulkopaikkakuntalaista oli kirjautunut Kauniaisten terveysaseman asiakkaaksi ja vuoden 2017 lopussa 1200. Lisääntynyt palvelujen kysyntä on vaikuttanut erityisesti vastaanoton ja suun terveydenhuollon palvelujen saatavuuteen ja odotusaikojen pitenemiseen.

Kaikessa toiminnassa pyritään välittömästi tunnistamaan mahdolliset riskitekijät ja välttämään epätarkoituksenmukainen, virheellinen tai ei toivottu toiminta. Toiminnan riskien arviointia toteutetaan esimiestoiminnan ja asiantuntijatehtävien yhteydessä tapahtuvan jatkuvan seurannan lisäksi muun muassa oman toiminnan arvioinnissa, johtoryhmätyöskentelyssä, kehityskeskusteluissa ja henkilöstön säännöllisissä yhteispalavereissa

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hankintarajoja noudatetaan ja hankinnoista tehdään viranhaltijapäätökset. Viranhaltijapäätökset saatetaan valiokunnalle tiedoksi ja mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten. Viranhaltijoiden hankintarajat ylittävät hankinnat päättää valiokunta.

Sisäinen laskenta (sisäiset vuokrat) ja kiinteistöjen käyttöomaisuuden poistot tuotetaan toi-

och svarandet flyttar bort tyngdpunkten i verksamheten från produktion av service för kommuninvånare.

Staden följer och främjar personalens arbetsförmåga inom hela organisationen med hjälp av företagshälsovården och genom hälsofrämjande arbete. Detta är viktigt om man vill minimera bl.a. sjukfrånvaro och olycksfall i arbetet.

Hotet om våld i klientarbete är sporadiskt, men under året inträffade några hotfulla situationer i olika enheter. Under år 2017 samarbetade staden med Laurea kring en säkerhetsutredning.

Skaderiskerna inom social- och hälsovården gäller patient- och klientskador, datasäkerhet och personalens säkerhet i samband med plötsliga och oväntade händelser. Under 2017 uppdagades inga betydande datasäkerhets- eller patientskador.

En annan strategisk risk hade att göra med lagen från 2014 som ökade valfriheten i vården: fram till slutet av 2016 hade ca 1000 personer från andra kommuner registrerat sig som klienter på Grankulla hälsostation och till slutet av 2017 hela 1200. Den ökade efterfrågan på service har framför allt påverkat tillgången på service på mottagningen och tandkliniken samt förlängt väntetiderna till dessa tjänster. I all verksamhet försöker vi omedelbart identifiera eventuella riskfaktorer och undvika oändamålsenligt, felaktigt och oönskat handlande. Verksamhetsrisker bedöms genom fortlöpande uppföljning i samband med chefskap och sakkunniguppgifter samt dessutom bl.a. vid utvärderingen av den egna verksamheten, i ledningsgruppens arbete, i utvecklingssamtal och på regelbundna personalmöten.

Övervakning av anskaffning, överlåtelse och skötsel av egendom

Gränsbeloppen för upphandling iakttas och tjänsteinnehavarbeslut fattas om anskaffningar. Tjänsteinnehavarbesluten delges respektive utskott för kännedom och för eventuellt nyttjande av rätten att ta över ärendet. Utskottet beslutar om upphandling som överstiger gränsbeloppet för tjänsteinnehavare.

Den interna redovisningen (interna hyror) och avskrivningarna från anläggningstillgångar i

mialalla ohjeiden mukaisesti. Kaupungin hallinnassa oleva kiinteistöomaisuus on vakuutettu sekä luetteloitu.

Toimialoilla kannetaan huolta kiinteistöjen kunnosta ja niiden ennaltaehkäisevästä ja kauaskantoisesta hoidosta. Kiinteistöjen määrä on erittäin suuri ja ne ovat käyttövuosiltaan jo melko iäkkäitä. Kiinteistöjen toimivuus ja kunto ovat ensisijaisen tärkeät. Vuosikorjauksia ja niiden säännöllisyyttä on valvottava. Valmius yllättäviin kiinteistöongelmiin ja väistötilojen nopeaan järjestämiseen pitää olla. Omat riskinsä liittyvät vanhenevan kiinteistökannan ylläpitoon ja korjausvajeen aiheuttamaan kiinteistövaurioiden riskien kasvuun. Riskejä pyritään hallitsemaan huolehtimalla kiinteistöjen kuntoarvioiden ajantasaisuudesta ja kuntoarvioiden perusteella suoritettavien toimenpiteiden suorittamisesta ennen vaurioiden syntymistä. Tässä ratkaisevan tärkeää on kiinteistöjen kosteudenhallinta ja toimiva ilmanvaihto. Toisinaan hankevalmistelu kestää esim. määrärahasyistä tai kilpailutukseen liittyvien tekijöiden vuoksi tavoiteltua kauemmin, ja tekniset riskit vanhenevissa rakennuksissa kasvavat. Joka vuosi joudutaan määrärahojen riittävyyden mutta myös rajallisten henkilöresurssien vuoksi priorisoimaan korjaustoimenpiteitä.

Omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai hoidon valvonnassa ei ole havaittu arvon alennukseen tai muuhun vastuuseen johtaneita toimenpiteitä.

fastigheterna sköts inom sektorn enligt anvisningarna. Stadens fastighetsinnehav har försäkrats och katalogiserats.

Sektorerna sörjer för fastigheternas skick och en förebyggande, långsiktig skötsel av dem. Det finns ett mycket stort antal fastigheter, och de är rätt gamla. Fastigheternas användbarhet och skick är av största betydelse. Årsreparationerna och deras regelbundenhet måste övervakas. Det bör finnas beredskap för överraskande problem med fastigheterna och för att snabbt ordna tillfälliga lokaler. Underhållet av det allt äldre byggnadsbeståndet och de ökade riskerna för fastighetsskador på grund av eftersatt underhåll utgör en egen riskkategori. Ambitionen är att kunna kontrollera riskerna genom att hålla de hustekniska bedömningarna av stadens fastigheter uppdaterade och att vidta behövliga åtgärder innan skador uppstår. Fukthanteringen i fastigheterna och en fungerande ventilation är här av avgörande betydelse. Ibland tar projektberedningen mer tid än planerat av orsaker som handlar om anslag eller konkurrensutsättning, och de tekniska riskerna i de åldrande byggnaderna ökar. Varje år måste man göra prioriteringar bland reparationsåtgärderna dels för att anslagen ska räcka, dels på grund av de begränsade personresurserna.

Inom anskaffning av egendom samt överlåtelser och övervakning av skötseln har det inte uppdagats åtgärder som skulle ha lett till värdesänkning eller annat ansvar.

Sopimustoiminta

Toimialojen vastuulla olevien sopimusten ehtoja on noudatettu. Sopimuksia viedään sähköiseen arkistoon, jonka avulla seurataan sopimusten voimassaoloa ja vanhentumisaikoja.

Uusi sopimusohje laaditaan kaupunginkanslia-ssa kevään 2018 aikana. Sopimusohje noudattaa Kuntaliiton sopimussuosituksen linjauksia mm. sopimusprosessien kulusta, sopimusten laadinnasta ja niiden valvonnasta. Sopimusten vastuuhenkilöt raportoivat johdolle sopimusten toimivuudesta riskienhallinnan kannalta merkittävissä sopimuksissa. Kunnanhallituksella ja kunnan johtajalla on vastuu sopimushallinnan operatiivisesta järjestämisestä.

Avtalshantering

Villkoren i de avtal som sektorerna ansvarar för har iakttagits. Arbetet med att föra in avtal i ett e-arkiv pågår; med hjälp av arkivet följer man avtalens giltighet och kan se när de föråldras.

En ny avtalsanvisning utarbetas på stadskansliet under våren 2018. Anvisningen följer riktlinjerna i Kommunförbundets avtalsrekommendation i fråga om bl.a. avtalsprocesser samt beredningen och övervakningen av avtal. Ansvarspersonerna för avtalen rapporterar till ledningen om hur de avtal som är viktiga med tanke på riskhanteringen fungerar. Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för den operativa organiseringen av avtalshanteringen.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sosiaali- ja terveystoimen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on kehitetty vuoden 2017 aikana mm. seuraavasti:

- osallistumalla Apotti - asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeeseen
- vakiinnuttamalla toiminnallisten riskien tunnistamisessa ja hallinnassa käytetyn HaiPro-ilmoitusmenettelyn ja toimintamallin käyttöä
- tekemällä turvallisuusriskien tunnistamiseksi yhteistyötä Laurean kanssa
- arvioimalla ja kehittämällä prosesseja: mm. vastaanoton prosessien ja sähköisten palvelujen kehittäminen sekä poikkihallinnollisten asiakaslähtöisten prosessien kehittäminen.

Kokonaisarviona kaupungilla ja kuntakonsernilla on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Niin talouden kuin toiminnan seuraaminen on ollut suunnitelmallista. Lisäksi sisäisen valvonnan tavoitteiden toteutumisen edellytyksiä kehitetään jatkuvasti sisäisen toimivan informaation ja esim. hankintakoulutuksen myötä. Merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita ei ole todettu kaupungin toiminnoissa eikä kuntakonsernin toiminnoissa.

Bedömning av hur den interna kontrollen ordnats

Den interna kontrollen och riskhanteringen inom social- och hälsovården utvecklades under 2017 på bl.a. följande sätt:

- genom att delta i projektet för klient- och patientdataprojektet Apotti
- genom att etablera användningen av systemet HaiPro för identifiering och hantering av risker i verksamheten
- genom att samarbeta med Laurea för att identifiera säkerhetsriskerna
- genom att utvärdera och utveckla processerna: bl.a. utveckla processerna och e-tjänsterna vid mottagningen samt tvärsektoriella, kundorienterade processer.

Sammantaget fungerar den interna kontrollen i staden och kommunkoncernen väl i relation till dess ekonomi och verksamhetens omfattning. Både ekonomin och verksamheten har övervakats systematiskt. Dessutom utvecklas förutsättningarna att uppfylla målen för den interna kontrollen kontinuerligt med hjälp av fungerande intern information och t.ex. upphandlingsutbildning. Några betydande brister i den interna kontrollen har inte konstaterats i vare sig stadens egna eller kommunkoncernens verksamhet.

1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS - RÄKENSKAPSÅRETS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen–Räkenskapsårets resultat

TULOSLASKELMA RESULTATRÄKNING (1 000 €)	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	5 419	5 082
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	4 860	4 166
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 763	1 164
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	3 125	10 916
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	15 168	21 327
Henkilöstömenot - Personalutgifter	31 661	34 131
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	29 997	27 174
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	4 923	5 053
Avustukset - Understöd	2 819	3 754
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	1 042	1 060
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	70 442	71 174
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	**-55 274**	**-49 847**
Verotulot - Skatteinkomster	69 270	62 972
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	62 530	57 552
Yhteisövero - Samfundsskatt	2 081	1 428
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 659	3 993
Valtionosuudet - Statsandelar	-796	433
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	354	355
Korkotulot - Ränteintäkter	251	241
Muut rahoitustuotot- Övriga finansiella intäkter	110	123
Korkokulut- Räntekostnader	0	0
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	7	8
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	**13 554**	**13 914**
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	7 356	6 781
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**6 198**	**7 133**
TILKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	**6 198**	**7 133**

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Toimintatulot/toimintamenot - Verksamhetsink./verksamhetsutgifter	22 %	30 %
Vuosikate/poistot -Årsbidrag/Avskrivningar	184 %	205 %
Vuosikate euroa/asukas - Årsbidrag, euro/invånare	1 408	1 480
Asukasmäärä - Invånarantal	9 626	9 399

Toimintakate

Kaupungin myynti- ja maksutuotot sekä tuet ja avustukset kehittyivät suotuisasti ja ylittivät talousarvion sekä edellisvuoden tulot. Muut toimintatuotot alittivat talousarvion, kun maanmyynti ei toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Yhteenlasketut toimintatulot alittivat talousarvion 2,7 milj. eurolla ja laskivat reippaasti edellisestä vuodesta maanmyynnistä saatujen tulojen pienentyessä.

Kaupungin toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 2,6 milj. eurolla ja laskivat 1,0 % verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintakuluista merkittävimmät, henkilöstömenot, pienenivät 7,2 % mutta toiseksi merkittävimmät, palvelujen ostot, kasvoivat 10,4 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakate - toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus – suureni 5,4 milj. euroa eli -10,9 % verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintakate ylitti muutetun talousarvion vain noin 60 000 eurolla.

Vuosikate ja tilikauden tulos

Verotulot olivat 6,5 milj. euroa talousarvioita suuremmat. Kunnallisveroa kertyi 5,7 milj. euroa, yhteisöveroa reilu 600 000 euroa ja kiinteistöveroa reilu 200 000 euroa talousarviota enemmän. Kokonaisverokertymä oli 6,3 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna (10,0 %).

Vuosikate oli noin 7,0 milj. euroa suurempi kuin muutetussa talousarviossa ja noin 0,4 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2016.

Tilikauden ylijäämä oli noin 7,2 milj. euroa suurempi kuin muutetussa talousarviossa.

Verksamhetsbidrag

Stadens försäljnings- och avgiftsintäkter samt understöd och bidrag utvecklades gynnsamt och överskred såväl budgeten som intäkterna året innan. De övriga verksamhetsintäkterna underskred budgeten, då markförsäljningen inte utföll enligt planerna. De sammanlagda verksamhetsintäkterna underskred budgeten med 2,7 miljoner euro och sjönk kraftigt från året innan, då intäkterna från markförsäljning minskade.

Stadens verksamhetskostnader underskred den ändrade budgeten med 2,6 miljoner euro och sjönk med 1,0 % jämfört med året innan. Den största utgiftsposten i verksamhetskostnaderna, personalutgifterna, minskade med 7,2 %, medan den näst största utgiftsposten, köp av tjänster, ökade med 10,4 % från året innan.

Verksamhetsbidraget – skillnaden mellan verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna – ökade med 5,4 miljoner euro eller 10,9 % från året innan. Verksamhetsbidraget överskred den ändrade budgeten med endast ca 60 000 euro.

Årsbidrag och räkenskapsperiodens resultat

Skatteinkomsterna var 6,5 mn euro högre än i budgeten. Det flöt in 5,7 mn euro mer än beräknat i kommunalskatt, drygt 600 000 euro mer i samfundsskatt och inemot 200 000 euro mer i fastighetsskatt. Det totala beskattningsutfallet var 6,3 mn euro (10,0 %) högre än året innan.

Årsbidraget var ca 7,0 miljoner euro större än i den ursprungliga budgeten och ca 0,4 miljoner euro mindre än år 2016.

Räkenskapsperiodens överskott var ca 7,2 miljoner euro större än i budgeten.

VEROTULOT – SKATTEINKOMSTER

Maksuunpannut verot vuodelta 2016

Vuoden 2016 verotus valmistui 25.10.2017. Kaupungin maksuun pantavan kunnallisveron määrä oli 59,2 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli +5,7 %. Kaupungin osuus yhteisöverosta nousi 46,3% edellisestä vuodesta 1,6 milj. euroon. Maksuunpantu kiinteistöveron määrä oli 4,7 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli +18,4 %.

Debiterad skatt för år 2016

Beskattningen för år 2016 blev klar 25.10.2017. Den kommunalskatt som debiterades staden till godo uppgick till 59,2 miljoner euro. Ökningen jämfört med föregående år var 5,7 %. Stadens andel av samfundsskatten ökade med 46,3 % från föregående år till 1,6 miljoner euro. Den fastighetsskatt som debiterades uppgick till 4,7 miljoner euro. Ökningen jämfört med föregående år var 18,4 %.

KAUNIAINEN - GRANKULLA
Valmistunut verotus - Slutlig beskattning, 1000 €

KUNNALLISVERO - KOMMUNALSKATT	2016	2015	Muutos %	Muutos % koko maa
ANSIOTULOT - FÖRVÄRVSINKOMSTER			*Förändr.*	*Hela landet*
Palkkatulot - Löner	274 454	267 655	2,5 %	*1,7 %*
Eläketulot - Pensioner	93 116	91 787	1,4 %	*2,6 %*
Työttömyysturva - Arbetslöshetsskydd	4 821	4 867	-0,9 %	*-2,4 %*
Muut sos.turvaetuudet - Övr. soc.förmåner	4 588	3 824	20,0 %	*1,2 %*
Elinkeinotoiminta + muut - Näringsverks. + övr.	34 701	20 082	72,8 %	*3,8 %*
ANSIOTULOT YHTEENSÄ - FÖRVÄRVSINK. TOT	**411 680**	**388 215**	6,0 %	*1,8 %*
VAHENNYKSET - AVDRAG				
Palkansaajan vakuutusmaksut - Lönebundna avg.	19 256	17 670	9,0 %	*8,2 %*
Vähennetyt matkakustannukset - Resekostnader	1 336	1 312	1,8 %	*-1,6 %*
Eläketulovähennys - Pensionsinkomstavdrag	5 077	5 154	-1,5 %	*-1,1 %*
Ansiotulovähennys - Förvärvsinkomstavdrag	7 628	7 569	0,8 %	*-0,1 %*
Perusvähennys - Grundavdrag	3 912	3 684	6,2 %	*3,2 %*
Muut vähennykset - Övriga avdrag	5 514	5 617	-1,8 %	*-0,6 %*
VÄHENNYKSET YHTEENSÄ - AVDRAG TOT.	**42 722**	**41 005**	4,2 %	*1,8 %*
VÄHENNYSASTE - AVDRAGSGRAD %	*10,38*	*10,56*		
VAHENNYSASTE KOKO MAA - HELA LANDET	*20,95*	*20,97*		
ANSIOTULOT - VÄHENNYKSET /INK. -AVDRAG	**368 958**	**347 210**	6,3 %	*1,8 %*
Tuloveroprosentti - Inkomstskattesats	*16,50*	*16,50*		
VERO (Tulon perust.) - SKATT (enl.inkomst)	**60 878**	**57 290**		
Työtulovähennys - Arbetsinkomstavdrag	837	626	33,7 %	*40,9 %*
Muut vähenn. Verosta - Övr. avdrag från skatten	807	627	28,6 %	*-2,4 %*
Vähennykset verosta yhteensä - Från skatt tot.	**1 643**	**1 253**	31,2 %	*25,1 %*
MAKSUUNPANTU VERO - DEBITERAD SKATT	**59 235**	**56 037**	5,7 %	*0,8 %*
Verotettava tulo €/asukas - Beskattn.bar ink/inv.	37 889	34 814	8,8 %	*0,4 %*

YHTEISÖVERO - SAMFUNDSSKATT	2016	2015	Muutos % Förändr.	Muutos % koko maa Hela landet
MAKSUUNPANTU YHTEISÖVERO - DEBITERAD	**1 615**	**1 396**	46,3 %	*3,9 %*
Kauniaisten jako-osuus - Grankullas andel	*0,0009467*	*0,0008508*	11 %	

KIINTEISTÖVERO - FASTIGHETSSKATT	2017	2016	Muutos % Förändr.	Muutos % koko maa Hela landet
MAKSUUNPANTU KIINTEISTÖVERO - DEB. SKATT	**4 698**	**3 968**	18,4	*7,1*
Laskennallinen vero yht.- Kalkylerad skatt smlg.	4 713	3 981	18,4	*7,2*
Verotusarvot, veroaste, vero				
Beskattningsvärden, skattesatser, skatt				
Yleinen maa-alueet - Allmän markområden	330 280	323 723	2,0	*1,5*
Yleinen rakennukset - Allmän byggnader	20 259	19 891	1,8	*1,4*
Veroaste- Skattesats	*0,93*	*0,80*	16,3	
Vakituiset asuinrakennukset - Stadigvar. bostad	260 767	255 455	2,1	*1,2*
Veroaste- Skattesats	*0,41*	*0,37*	10,8	
Rakentamaton rakennuspaikka - Obebyggd byggpl.	8 697	11 138	-21,9	*-0,9*
Veroaste- Skattesats	*3,93*	*2,30*	70,9	
Muut asuinrak. + yleishyöd. yhteisöt				
Övriga bostadsbyggn. + allmännyttiga samfund	3 623	3 491	3,8	*-0,8*
Veroaste- Skattesats	*0,93*	*0,80*	16,3	

Verontilitykset

Tilivuoden aikana kertyy veroja usealta verovuodelta ennakoina ja jälkitilityksinä. Työnantajien ennakonpidätykset ja muut suoritukset tilitetään kuukausittain veronsaajille arvioiduilla jako-osuuksilla. Täten kaupungille talousarviovuoden aikana tilitetty määrä voi poiketa merkittävästi saman vuoden maksuunpanosta.

Skatteredovisningar

Under räkenskapsåret inflyter skatter för flera olika skatteår som förskott och tillägg. Arbetsgivarnas förskottsinnehållningar och övriga rater fördelas månatligen till skattetagarna med hjälp av uppskattade andelar. Därför kan de belopp som utbetalas till staden under ett budgetår avsevärt avvika från det belopp som debiteras för samma skatteår.

Verontilitykset - Skatteredovisningar, 1000 €

	2017	2016	*Muutos %* *Förändr.*
Kunnallisvero - Kommunalskatt	**62 530**	**57 551**	*8,7*
talousarviovuodelta - för budgetåret	56 149	52 783	*6,4*
muilta vuosilta - för övriga år	6 381	4 768	*33,8*
Yhteisövero - Samfundsskatt	**2 081**	**1 428**	*45,8*
talousarviovuodelta - för budgetåret	1 489	1 055	*41,1*
muilta vuosilta - för övriga år	592	372	*59,0*
Kiinteistövero	**4 659**	**3 993**	*16,7*
talousarviovuodelta - för budgetåret	4 645	3 927	*18,3*
aikaisemmilta vuosilta - för tidigare år	14	66	
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	**69 270**	**62 971**	*10,0*

Vuoden 2017 talousarvion verotulojen vertailu toteutuneeseen

Vuoden 2017 toteutunut verotulojen kokonaistuotto ylittää alkuperäisen talousarvion tuottoarvion lähes 6,5 milj. eurolla eli 10,4 %.

Kunnallisveron tilitykset ylittävät talousarvion lähes 5,7 milj. eurolla. Kaupunki sai merkittäviä oikaisuja edelliseltä vuodelta.

Jämförelse mellan budgeterade och influtna skatter år 2017

De totala skatteinkomsterna överstiger den ursprungliga budgeten 2017 med nästan 6,5 miljoner euro eller 10,4 %.

Redovisningarna av kommunalskatt översteg budgeten med nästan 5,7 miljoner euro. Staden fick avsevärda korrigeringar för föregående år.

Talousarvion verotulojen toteutuminen
Influtna skatter jämfört med budgeten

1 000 € Tilitetty - Redovisat	**2017 TA Budget**	**2017 TP Bokslut**	Poikkeama Avvikelse	*Poikk. % Avvik.%*
Kunnallisvero - Kommunalskatt	56 840	62 530	5 690	*10,0*
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 460	2 081	621	*42,5*
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 450	4 659	209	*4,7*
Yhteensä - Sammanlagt	62 750	69 270	6 520	*10,4*

VALTIONOSUUDET - STATSANDELAR

Valtio osallistuu kuntien peruspalvelujen rahoitukseen valtionosuuksilla.

Valtionosuus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan asukas- ja suoritemäärien sekä olosuhdetekijöiden perusteella määrätään kunnan peruspalvelujen laskennallinen kustannus. Tästä vähennetään kunnan itse rahoitettava osuus, joka on asukasta kohden yhtä suuri kaikissa kunnissa.

Peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy myös verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon (= verotulo jos kunnan veropohjaan sovellettaisiin maan keskimääräiset veroprosentit).

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen.

Staten deltar i finansieringen av den kommunala basservicen genom statsandelar.

Statsandelarna består av två delar: den statsandel för kommunal basservice som administreras av finansministeriet och finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som administreras av undervisnings- och kulturministeriet.

Den kalkylerade kostnaden för kommunens basservice bestäms utifrån kommunens invånarantal och antal prestationer samt diverse miljöfaktorer. Från denna kostnad drar man av kommunens självfinansieringsandel, som räknat per invånare är lika stor för alla kommuner.

Utjämningen av statsandelar på basis av skatteinkomsterna utgör en del av statsandelssystemet för kommunal basservice. Utjämningen baserar sig på kommunens kalkylerade skatteinkomst (= skatteinkomst om kommunen tillämpade landets genomsnittliga skattesats).

Den mest betydande delen av statsandelen för undervisnings- och kulturverksamhet är den finansiering enligt priset per enhet som beviljas utbildningsanordnare för gymnasieutbildning.

Valtionosuudet - Statsandelar, 1000 €	TP-Bokslut **2017**	TP-Bokslut **2016**	*Muutos % Förändring*
Peruspalvelut (VM) - Basservice (FM)			
Laskennalliset kustannukset - Kalkylerade kostnader			
Ikärakenne - Åldersstruktur	34 815	34 567	0,7
Sairastavuus - Sjukfrekvens	7 425	7 326	1,3
Muut laskennalliset kustannukset - Övriga kalkylerade kostn.	2 707	2 595	4,3
Laskenn. kustannukset yhteensä - Kalkylerde kostn. tot.	44 947	44 488	1,0
Omarhoitusosuus €/as.- Självfinsnieringsandel €/inv.	*3 627*	*3 636*	*-0,2*
Omarahoitusosuus - Självfinansieringsandel	-34 409	-34 023	1,1
Valtionosuus lask. kustannuksiin - Statsandel för kalk. kostn.	10 538	10 465	0,7
Vuoden 2015 järjestelmämuutoksen tasaus		601	-100,0
Muut lisät ja vähennykset - Övriga tillägg och avdrag	-589	-32	1751,3
Valtionosuus ennen tasausta - Statsandel före utjämning	9 949	11 035	-9,8
Verotuloihin perustuva tasaus - Utjämning på basis av skatt	-12 942	-12 285	5,3
Kaupungin valtionosuus (VM) - Stadens statsandel (FM)	-2 993	-1 250	139,3
Opetustoimen erillisrahoitus (OKM) - Undervining (UKM)			
Lukiokoulutus - Gymnasieutbildning	3811	3723	2,4
Perusop. erityislisät, aamu- ja iltapäivät. - Särsk. Tillägg	539	416	29,6
Kansalaisopisto, liikunta, nuorisotoiminta - MBI, idrott, ungdom	263	275	-4,3
Kustannukset yhteensä - Kostnader totalt	4 614	4 414	4,5
Omarhoitusosuus €/as.- Självfinsnieringsandel €/inv.	*255*	*292*	*-12,7*
Omarahoitusosuus - Självfinansieringsandel	-2 418	-2 731	-11,5
Kaupungin valtionosuus (OKM) - Stadens statsandel (UKM)	2 197	1 683	30,5
Valtionosuudet yhteensä - Statsandelar sammanlagt	**-796**	**433**	-283,9

1.3.2 Toiminnan rahoitus - Finansiering av verksamheten

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL (1 000 €)	31.12.2017	31.12.2016
Toiminnan rahavirta - kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate - Årsbidrag	13 554	13 913
Satunnaiset erät, netto - Extraordinära poster, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter	-1 116	-9 050
Investointien rahavirta - kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot - Investeringsutgifter	-16 150	-9 778
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringar	225	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljninginkomster av tillgångar bestående aktiva	1 305	9 477
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	**-2 181**	**4 563**
Rahoituksen rahavirta		
Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	0	0
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	63	359
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet		
Lyhytaikaisten lainojen muutokset - Förändring av kortfristiga lån	2000	0
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital	32	0
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten	295	-876
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE	**2 389**	**-516**
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	**208**	**4 046**
Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.	**9182**	**8974**
Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.	**8974**	**4927**
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	**208**	**4 046**

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 € - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000 €	1 163	1 143
Investointien tulorahoitus, % - Intern finansiering av investeringar, %	85 %	142 %
Pääomamenojen tulorahoitus, % - Intern finansiering av kapitalutgifter, %	85 %	148 %
Lainanhoitokate	7	
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	38	41
Asukasmäärä - Invånarantal	9 626	9 399

Investointimenoja rahoitettiin pääosin omalla tulorahoituksella. Kaupungilla oli lainaa vuoden lopussa 2 milj. euroa.

Investeringsutgifterna finansierades huvudsakligen med egen inkomstfinansiering. Stadens lånestock uppgick till 2 miljoner euro i slutet av året.

1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset - Den finansiella ställningen och förändringar i den

TASE - BALANSRÄKNING (1 000 €)		31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA - AKTIVA			
A	**PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA**	**102 751**	**94 435**
I	**Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar**	**117**	**296**
2.	Tietokoneohjelmistot - Datorprogram	115	288
3.	Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	2	8
II	**Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar**	**90 355**	**81 846**
1.	Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	14 697	14 872
2.	Rakennukset - Byggnader	48 960	51 800
3.	Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	7 923	7 595
4.	Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	2 131	1 925
6.	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	16 644	5 654
III	**Sijoitukset - Placeringar**	**12 279**	**12 294**
1.	Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	7 082	7 034
2.	Joukkovelkakirjalainasaamiset - Masskuldebrevslån		
3.	Muut lainasaamiset - Övriga fordringar	5 197	5 260
4.	Muut saamiset - Övriga fordringar		
C	**VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA MEDEL**	**12 306**	**11 792**
II	**Saamiset - Fordringar**	**3 124**	**2 818**
	Pitkäaikaiset saamiset		
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar		
	Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	3 124	2 818
	1. Myyntisaamiset - Kundfordringar	1 268	1 157
	3. Muut saamiset - Övriga fordringar	1 198	1 143
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar	657	518
III	**Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper**	**65**	**65**
1.	Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	65	65
IV	**Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank**	**9 117**	**8 908**
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT		**115 057**	**106 227**

TASE - BALANSRÄKNING (1 000 €)		**31.12.2017**	**31.12.2016**
VASTATTAVAA - PASSIVA			
A	**OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL**	**103 450**	**97 221**
I	Peruspääoma - Grundkapital	52 475	46 252
III	Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	0	6 223
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	44 778	37 614
V	Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiondens överskott	6 198	7 132
C	**PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR**	**201**	**201**
2.	Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	201	201
D	**TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL**	**26**	**26**
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital	7	7
3.	Muut toimeksiantojen pääomat - Övrigt förvaltat kapital	18	18
E	**VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL**	**11 381**	**8 780**
I	Pitkäaikainen - Långfristigt	17	17
	5. Saadut ennakot - Erhållna förskott	17	17
	Lyhytaikainen - Kortfristigt	11 364	8 764
	2. Lainat rahoitus- ja valuutuslait. - Lån från finansinstitut	2 000	0
	5. Saadut ennakot - Erhållna förskott	100	0
	6. Ostovelat - Leverantörsskulder	4 801	3 469
	7. Liittymismaksut ja muut velat - Anslutningsavgifter och övriga skulder	581	667
	8. Siirtovelat - Resultatregleringar	3 882	4 627
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT		**115 057**	**106 227**

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Omavaraisuusaste - Soliditetsgrad	90 %	92 %
Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättningsgrad	13 %	10 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	14 %	11 %
Kertynyt yli/-alijäämä (1000 €) - Ackumulerat över-/underkott	50 975	44 746
Kertynyt yli/-alijäämä, €/as. - Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	5 296	4 761
Lainakanta €/asukas - Lånestock. €/inv.	208	0
Lainasaamiset 31.12. - Lånefordringar 31.12.	5 197	5 260

1.3.4 Kokonaistulot ja –menot - Totala inkomster och utgifter

KOKONAISTULOT JA -MENOT (1000 €) 2017 TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER

TULOT - INKOMSTER		**MENOT- UTGIFTER**	
TOIMINTA - VERKSAMHET		TOIMINTA - VERKSAMHET	
Toimintatuotot - Verksamhetsinkomster	15 168	Toimintakulut - Verksamhetskostnader	70 442
Verotulot - Skatteinkomster	69 270	Korkokulut - Räntekostnader	0
Valtionosuudet - Statsandelar	-796	Muut rahoituskulut - Övr. fin.kostnader	7
Korkotuotot - Ränteinkomster	251		
Muut rahoitustuotot - Övr.fin.inkomster	110		
Satunnaiset tuotot - Extraordinära inkomster			
Tulorahoituksen korjauserät - Korr.poster	-1 116		
INVESTOINNIT - INVESTERINGAR		**INVESTOINNIT - INVESTERINGAR**	
Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	225	Investointimenot - Investeringsutgifter	16 150
Luovutustulot - Försäljningsvinst	1 305		
RAHOITUSTOIMINTA - FINANSIERING			
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Ändring av långfr. skuld	2 000		
	86 417		86 598

TÄSMÄYTYS - AVSTÄMNING

Kokonaistulot- Kokonaismenot/Totala inkomster - Totala utgifter	86 417	-86 598	-181
Muut maksuvalmiuiden muutokset - Rahavarojen muutos -	389	208	-181
Övriga förändringar av lividiteteten - Förändring av likvida medel			

1.4 KONSERNITARKASTELU - KOMMUNKONCERNEN

Kauniaisten kaupungin konserniin kuuluu 5 yhtiötä ja 8 kuntayhtymää jotka kaikki on yhdistelty kaupungin konsernitilinpäätökseen.

1.1.2015 lähtien kaupungin kokonaan omistamat kuusi kiinteistöosakeyhtiötä ovat toimineet yhtenä yhtiönä.

Till Grankulla stads koncern hör 5 bolag och 8 samkommuner vilka samtliga har sammanställts i stadens koncernbokslut.

Fr.o.m. 1.1.2015 har stadens sex helägda fastighetsaktiebolag verkat som ett bolag.

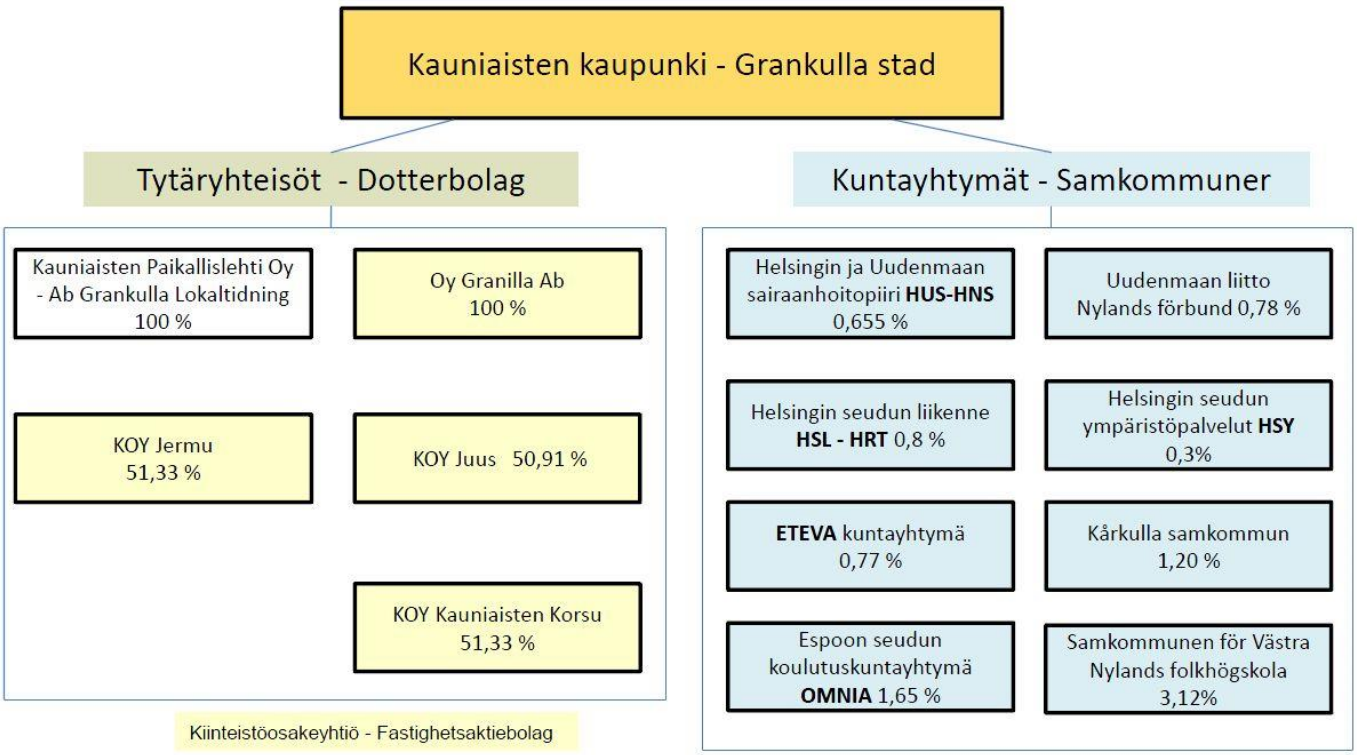

Kaupunki on myöntänyt omavelkaiset takaukset kokonaan omistamalleen kiinteistöyhtiölle yhteensä 2 597 680 euroa.

Konsernin tilikauden tulos on 6 245 113,93 euroa ja konsernitaseen loppusumma

138 784 674,75 euroa.

Konsernin tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase on esitetty kohdassa Tilinpäätöslaskelmat.

Staden har beviljat sina helägda fastighetsbolag borgensförbindelse för sammanlagt 2 597 680 euro.

Koncernens resultat för räkenskapsåret är 6 245 113,93 euro och koncernens balansomslutning är 138 784 674,75 euro.

Koncernens resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning presenteras i avsnittet Bokslutskalkyler.

1.4.1 Konsernivalvonta – Koncerntillsyn

Kaupungin konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen valvonta toteutuu kaupungin edustuksella tytäryhteisöjen hallituksissa sekä keskushallinnolle toimitettavilla tilinpäätös- ja osavuosikatsaustiedoilla. Kaupungin konserniohje on hyväksytty 17.8.2011.

Kuntayhtymien toimintaa ja taloutta seurataan säännöllisesti pääkaupunkiseudun edunvalvontaryhmissä.

De dotterbolag som hör till stadskoncernen övervakas genom stadens representation i dotterbolagens styrelser samt genom uppföljning av de delårs- och bokslutsrapporter som delges centralförvaltningen. Stadens koncerndirektiv godkändes 17.8.2011.

Samkommunernas verksamhet och ekonomi följs upp regelbundet i huvudstadsregionens intressebevakningsgrupper.

1.5 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ - STADSSTYRELSENS FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV RÄKENSKAPS-PERIODENS RESULTAT

Kuntalain mukaan hallituksen on toimintakertomuksessaan tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Vuoden 2017 tilinpäätöksen ylijäämä oli 6 197 523,40 euroa. Edellisten tilikausien ylijäämä oli yhteensä 44 777 910,68 euroa.

Enligt kommunallagen ska styrelsen i verksamhetsberättelsen eller i samband med att den föreläggs fullmäktige lägga fram förslag till åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat samt balanseringen av ekonomin. Bokslutet för 2017 uppvisar ett överskott på 6 197 523,40 euro. Stadens sammanlagda överskott från tidigare år uppgick till 44 777 910,68 euro.

Kaupungin peruspääoman määrä 31.12.2017 Stadens grundkapital per 31.12.2017	52 474 633,06 €
Kehitysrahaston purkaminen ja siirtäminen peruspääomaan Upplösning av utvecklingsfonden genom överföring till grundkapitalet	6 222 953,28 €
Edellisten tilikausien ylijäämä Överskott från tidigare räkenskapsperioder	44 777 910,68 €
Tilikauden ylijäämä Räkenskapsperiodens överskott	6 197 523,40 €

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä 6 197 523,40 euroa jätetään yli-/alijäämätilille.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että kaupungin taseen omassa pääomassa oleva erillinen rahasto, kehitysrahasto, puretaan ja siirretään peruspääomaan koska perusteluja rahaston olemassaololle ei enää ole.

Styrelsen föreslår att räkenskapsperiodens överskott 6 197 523,40 euro överförs till överskotts-/underskottskontot.

Dessutom föreslår styrelsen att utvecklingsfonden, som ingår som separat fond i det egna kapitalet i stadens balansräkning, upplöses och överförs till grundkapitalet, eftersom det inte längre finns motiveringar till fondens existens.

II TOTEUTUMISVERTAILUT-
UTFALLSJÄMFÖRELSER

2.1 KAUNIAISTEN STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017 - GRANKULLAS STRATEGISKA MÅL – MÅLUPPFYLLELSE 2017

Svensk text på sid. 51

1. Varmistetaan mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen **Kaupunki pyrkii luomaan sellaiset asunto-olosuhteet, että tarjolla on monipuolisesti erilaisia asuntoja niin kooltaan kuin asumis- ja omistusmuodoiltaan. Lisäksi erityisen tärkeänä pidetään asuntotarjonnan riittävyyttä nuorisolle, nuorille perheille, erityistä apua ja tukea asumisessaan tarvitseville sekä kaupungin henkilökunnalle. Toteutus perustuu kaupungin asuntoohjelmaan 2012 – 2016 (2020).**		
MITTARI/ARVIOINTI-KRITEERI **Toteutuneiden asuntojen lukumäärä**	VUOSITAVOITE **72 asuntoa**	
TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
1.1. Maankäytön yleissuunnitelman periaatteet asemakaavojen muuttamisen ohjaamiselle päivitetään (yhdyskuntatoimi).	1.1 Kehitetään kaupunkia aktiivisesti Maankäytön ja asumisen kehityskuva 2015:n tavoitteiden mukaisesti tulevaisuuden tarpeet ennakoiden. Kaupunkirakennetta täydentävällä ja tiivistävällä kaavoituksella mahdollistetaan monipuolisen kerrostalotuotannon lisääminen. Pientaloalueilla kaavoitus painottuu kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseen sekä rakentamismahdollisuuksien parantamiseen.	1.1 Maankäytön ja asumisen kehityskuvaan sisältyvien kohteiden kehittämisen tutkimista on jatkettu asemakaavan muutosten käynnistämiseksi ja tulevaisuuden kaavavarannon turvaamiseksi. Vireillä olevia kaavahankkeita on edistetty kerrostalokohteita priorisoiden: Asematie 13 hyväksyttiin ja tuli voimaan, Palokunnantie 9 (VPKn alue) asemakaavan muutosluonnos sekä Bredantie 15-17 asemakaavan muutosehdotus ovat olleet käsittelyssä. Uusi kerrostalokohde Asematie 17-19 ja pientaloasumista lisäävä kaavamuutos Pohjoinen Heikelintie 23-25 ovat tulleet vireille.
1.2. Toteutetaan MAL –aiesopimusta ja siihen sisältyvää sosiaalisen asuntotuotannon velvoitetta toteuttaa 20 % rakennettavista asunnoista ARA-tuotantona (yhdyskuntatoimi).	1.2. Kaupunki edistää uuden MAL-sopimuksen asuntotuotannon tavoitteita: 288 asuntoa sopimuskaudella 2017-2020, joista 86 kpl tuettua asuntotuotantoa ja 58 kpl 40-vuotista vuokra-asuntotuotantoa. Päivitetyssä asunto-ohjelmassa esitetään asuntotuotannon kohdealueet ja lukumäärät.	1.2 Edellisvuoden vähäisen tuotannon jälkeen on vuonna 2017 valmistunut 183 asuntoa, joista kerrostaloissa 174 kpl (Asematie 2, Ratapolku 4 ja 6, Palokunnankuja 4, Gresantie 22). Lisäksi on valmistunut 9 pientaloa. Asuntoohjelma valmistui päätöksentekokäsittelyyn, mutta palautettiin uudelleen valmisteltavaksi, jotta uuden strategian mukaiset linjaukset saadaan ohjelmaan mukaan.

2. Ikääntyvien toimintakyvyn edistäminen **Parannetaan kauniaislaisten ikäihmisten terveyttä, hyvinvointia ja elämänlaatua sekä kehitetään palvelurakennetta vastaamaan ikäihmisten yksilöllisiin tarpeisiin siten, että ikäihmiset voivat asua kodeissaan turvallisesti mahdollisimman pitkään. Ikäihmisten yksinäisyyttä lievennetään yhteisöllisiä toimintoja kehittämällä. Toteutetaan ikääntymispoliittista strategiaa 2011 – 2016.**		
MITTARI/ARVIOINTI-KRITEERI **Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus**	VUOSITAVOITE **92 %**	
TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
2.1. Tuetaan ikäihmisten omatoimista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä järjestämällä monipuolisesti ohjattua liikunta-, sivistys- ja kulttuuritoimintaa sekä kannustamalla itsehoitoon. Kulttuuria hyödynnetään hyvinvoinnin edistämisessä (sosiaali- ja terveystoimi, sivistystoimi).	2.1. Vahvistetaan ja juurrutetaan terveyden edistämistä tukevia prosesseja, hyvinvointia edistäviä kotikäyntejä ja niiden tulosten hyödyntämistä palvelujen suunnittelussa (sote). Kehitetään iäkkäiden ja vammaisten vapaa-ajanpalveluja vuonna 2016 tehdyn selvityksen mukaisesti (siv)	2.1. Hyvinvointia edistävät kotikäynnit on tehty ja asiakkaat ohjattu tarpeen mukaisiin palveluihin. Veteraanien palvelutarpeen arvioinnit toteutuneet suositusten mukaisesti ja kotona tarvittava apu ja tuki hankittu. (sote) 2.1. Paikalliset eläkeläisyhdistykset ovat kokoontuneet kustannuksitta Villa Junghansissa. Kansalaisopisto tarjosi kertomusvuonna kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointikurssien lisäksi liikuntaneuvontaa yhteistyössä sosiaali-ja teveystoimen kanssa. Kansalaisopisto teki yhteistyötä kauniaislaisten järjestöjen, seurakunnan ja muiden toimijoiden kesken järjestämällä ikääntyvien terveyteen, hyvinvointiin ja ravitsemukseen liittyviä luentoja. Kansalaisopisto koordinoi yhteistyössä Grani Lähiavun kanssa ikääntyville suunnattua ulkoiluystävätoimintaa ja järjesti ikääntyville ohjattua liikuntaa valtakunnal-lisina liikuntapäivinä. Kansalaisopisto oli aktiivisesti mukana Villa Bredan suunnittelussa, vastuualueena terveysliikuntapalveluiden kehittäminen Villa Bredaan. Kirjasto on järjestänyt kirjailija- ja muusikkovierailuja, luentoja ja lukupiirejä. Ikäihmisille kohdennettuja palveluja ovat em. seniorinetti, jossa saa apua tietotekniikkaan liittyvissä kysymyksissä sekä älylaiteopastukset,

		joissa neuvotaan asiakkaita älylaitteisiin liittyvissä pulmatilanteissa. Kirjaston kotipalvelu vie aineiston kotiin kauniaislaisille, jotka eivät sairauden, vamman tai korkean iän vuoksi voi itse asioida kirjastossa. Myös kirjaston tilat ovat käytettävissä esim. Kauniaisten Ystäväpiiri kokoontui kirjaston kokoushuoneessa. (siv)
2.2. Kotiin järjestettäviä palveluita kehitetään ja niitä tukemaan luodaan uusia välimuotoisia tukimuotoja. Esteettömyyden parantamiseen kiinnitetään erityistä huomiota (sosiaali- ja terveystoimi, yhdyskuntatoimi).	2.2. Kaupungin kiinteistöjen ylläpito- sekä korjaustoimenpiteiden suunnitelmat laaditaan siten, että esteettömyysnäkökulma tulee huomioiduksi. Kaupungin taloudelliset mahdollisuudet tukea hissien rakentamista yksityisissä asuntoyhtiöissä jatkossakin selvitetään ja päätetään asunto-ohjelman vv. 2017-2021 päivitystyön yhteydessä. (yhdyskuntatoimi). 2.2. Kehitetään kotikuntoutuksen palvelukokonaisuutta terveyspalvelujen ja vanhuspalvelujen yhteistyönä ja kiinteässä yhteistyössä Espoon sairaalahankkeen kanssa. Osallistutaan yhdessä HYKS-alueen kuntien kanssa ikäihmisten kärkihankkeeseen, jossa teemoina kuntouttavat ja akuuttien tilanteiden toimintamallit kotihoidossa sekä henkilöstön osallistuminen oman työn kehittämiseen. (sote)	2.2. Svenska skolcentrumin liikuntasalin katsomoon valmistui salin remontin yhteydessä uusi invahissi. Mäntymäen koulun urakkatarjouspyyntövaiheessa olevaan saneeraushank-keeseen sisältyy uusi invahissi. Yksi hissiavustus on maksettu alkuvuonna 2017 valmistuneelle kohteelle. Asunto-ohjelman päivitystyö valmistui, mutta palautettiin uuteen valmisteluun. 2.2. Kotikuntoutuksen toimintamallia ja yhteistyötä Espoon sairaalan kanssa on hiottu. GeroMetron Kuntoutus kotona -viitekehyksen parissa työskentely jatkuu. Kotihoidon sairaanhoitajaresurssia kohdennetaan enemmän viikonloppuihin, mikä tukee sairaalasta kotiutumista.
2.3. Toteutetaan Villa Bredan alueen rakentaminen. Palvelukeskuksen laajentaminen ja sen toimintojen monipuolistaminen, tehostetun palveluasumisen, ryhmäkotien ja	2.3. Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus- ja laajennushankkeen toteutus käynnistyy ja etenee vuoden aikana jo varsin pitkälle kohti ennakoitua valmistumista alkuvuonna 2018 (yhdyskuntatoimi).	2.3. Hanke eteni kokonaisaikataulun puitteissa kohti valmistumistaan loppuvuonna, vaikka erityisesti saneerausosan puolella ilmeni laajoja lisätyötarpeita, suunnitelmiin tarvittiin täydennyksiä ja hankkeelle jouduttiin anomaan lisämäärärahaa.

esteettömien vuokra-asuntojen rakentaminen täydentävät olemassa olevaa palvelutarjontaa vastaamaan kasvavan vanhusväestön tarpeisiin (sosiaali- ja terveystoimi, yhdyskuntatoimi).	Toteutetaan toiminnallinen suunnittelu tehdyn projektisuunnitelman mukaan yhteistyökumppanien kanssa palvelumuotoilua ja Lean-ajattelua hyödyntäen (sote).	Hankkeessa tapahtui kuitenkin laaja vesivahinko juuri ennen vastaanottoa. Tästä johtuen vastaanotto siirtyy viikolle 22/2018 ja varsinainen toiminta kohteessa pääsee alkamaan syyskuussa 2018. 2.3.Toiminnallinen suunnittelu etenee suunnitelman mukaan. (sote)
2.4. Kehitetään sukupolvien kohtaamista koskevia malleja (sosiaali- ja terveystoimi, sivistystoimi).	2.4. Nuorisotalo kehittyy vapaa-ajan taloksi, kaikkien sukupolvien yhteiseksi kohtaamispaikaksi ja Seniorsurf-konseptia jatkokehitetään yhteistyössä koulujen ja kirjaston kanssa. (sivistystoimi) Sukupolvien kohtaamisen näkökulma on mukana Villa Bredan toiminnan suunnittelussa.	2.4 Useilla päiväkodeilla on vietetty isovanhempien päiviä ja ystävänpäiväjuhlia on järjestetty isovanhemmille tai muulle vanhemmalle ystävälle. Joillain päiväkodeilla on ollut ”mormor på dagis” –toimintaa, aamiais- ja muita kahvitapahtumia. Isovanhempia ja vanhempia on osallistunut myös päiväkodin normaaliin toimintaan. Mummut, vaarit, isoäidit- ja isät, famot, fafat, mummit, ukit jne. ovat kaikki tervetulleita avoimeen perhetoimintaan. Liikuntaa ja liikettä-hankkeessa on järjestetty kaikille avoimia liikuntavuoroja. Olohuonetoiminta oli pakko lopettaa kun nuorisotaloa piti teknillisistä syistä sulkea. Nuorisotoiminta on järjestetty syksystä lähtien kirjastossa. Kirjaston älylaiteopastuksissa neuvotaan asiakkaita älylaitteisiin liittyvissä pulmatilanteissa. Opastajina toimii kirjaston henkilökunnan lisäksi lukiolaisia, jotka on palkattu Kauniaisten lukion Graniworks-työnvälitysyrityksen kautta. Yhteistyössä kirjaston, maahanmuuttajanuorten, nuorisotoimen, Kauniaisten maahanmuuttokoordinaattorin sekä Suomen Lähetysseuran kanssa järjestettiin Toinen todellisuus - Mitä jos täälläkin olisi sota -tapahtuma. Ikäpolvet kohtaavat myös kansalaisopiston kursseilla, kulttuuripalveluiden tilaisuuksissa sekä liikuntapalveluiden toiminnassa. Villa Bredaan on suunniteltu toimintaa yli kielirajojen. Ks. kohta 2.3.(sote)

3. Kaupunkiympäristön ja keskustan viihtyisyyden kehittäminen **Vahvistetaan modernin huvilakaupungin identiteettiä ja kaupunkirakennetta ympäristöarvot ja perinteet huomioon ottaen. Tuetaan Kauniaisten pikkukaupungin luonnetta ja hyödynnetään sen mukaiset edut, kaikki on lähellä niin henkisesti kuin fyysisesti ja saavutettavissa ilman henkilöautoa. Toteutetaan yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmaa 2014 – 2017.**		
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI	VUOSITAVOITE **Kaupungintalokorttelin asemakaavaluonnos asetetaan nähtäville**	
TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
3.1. Kaupunki edistää keskusta-alueen rakentumista (yhdyskuntatoimi).	3.1. Keskusta 1-alueen viimeisen korttelin toteuttaminen etenee ja kaupunki valmistelee sen aikatauluun yhteensovitetusti yleisten alueiden loppuunsaattamista. Kaupungintalokorttelin toteutusvaihtoehtoja tutkitaan ja kaavaluonnos asetetaan nähtäville.	3.1. Kauppakeskuksen laajentamishanke sekä korttelin viimeinen asuntohanke ovat käynnistyneet. Yleisten alueiden toteutussuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa. Kaupungintalon alueen asemakaavan muutosluonnos hyväksyttiin marraskuussa nähtäville ja valmistelusta päätettiin järjestää yleinen keskustelu- ja informaatiotilaisuus tammikuussa.
3.2. Tehdään arvovalintoja kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi ja mahdollistamiseksi (yhdyskuntatoimi).	3.2. Edistetään Kauniaisten kaupungin käytettävissä olevin keinoin kaupunkiradan ja itä-länsisuuntaisen pyöräilyn laatukäytävän toteuttamisedellytyksiä. Liityntäpysäköinnin palvelutasoa ylläpidetään ja pyöräilypysäköinnin tarjontaa lisätään tarvittaessa. Maankäytön tehostaminen ja mahdolliset tiivistämishankkeet keskitetään hyvien joukkoliikenneyhteyksien läheisyyteen. Itsenäisyyden juhlavuosi 2017 näkyy kaupunkikuvassa kukkasipulein ja kesäkukin tehtävin sinivalkoisin istutuksin keväästä syksyyn.	3.2 Seudullisen yhteistyön kautta saadaan tietoa sekä edistetään pyöräilyn ja liityntäpysäköinnin toteuttamisedellytyksiä ja palvelutarjontaa. Asemakaavan muutoshankkeet sijoittuvat pääkatujen varteen ja/tai raideliikenneasemien vaikutuspiiriin maankäytön kehityskuvan mukaisesti. Keväällä kukkivat Suomi100-juhlavuoden sinivalkoiset orvokit ja sipulikukat näkyivät kaupunkikuvassa ennen näyttävämpiä kesäkukkaistutuksia. Itsenäisyyden juhlavuotta kunnioitettiin lisäksi Kauniaistentien varteen pystytettävällä valotaideteoksella sekä istuttamalla juhlavuoden kuusi hautausmaalle. Valotaideteoksen nimestä järjestettiin yleisökilpailu.
3.3. Yrittäjyyden edistäminen näkyy kunnan päätöksenteossa. Kaupungin yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä yrittäjien	3.3. Kauniaisten yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma päivitetään yhteistyössä paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa.	3.3. Kaupungilla on yrittäjien kanssa säännöllistä yhteydenpitoa ajankohtaisista asioista. Kaupungin yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelman päivittäminen liittyy kaupungin uuden strategian toteuttamiseen.

kanssa (yleishallinto).		
4. Koulut ja päiväkodit ovat metropolialueen edelläkävijöitä **Lapsissa ja nuorissa on Kauniaisten tulevaisuus. Kehitetään päiväkotien ja koulujen edellytyksiä parantaa lasten ja nuorten oppimista, viihtyvyyttä ja hyvinvointia.**		
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI **Laite/oppilas** **Tieto- ja viestintätekniikan käyttö kouluissa (valtakunnallinen Opekakysely)** **Opiskelijatyytyväisyys (lukion kysely vl 1-2)**	VUOSITAVOITE: **Tavoite: 1:1** **Toteuma: 1,3 laite/oppilas v 2017 lopussa (1,1 11/2016) (sivistystoimi)** **Tavoite: Tulokset parantuneet** **Toteuma: 3,4 v 2016 > 3,6 v 2017 (skaala 1-5, koko maassa 3,0 v) (sivistystoimi)** **Tavoite: Tulokset parantuneet** **Toteuma: Toteutunut. Kaikki tulokset parantuneet 2012 > 2016 (PK-seudun parhaat tulokset). Vuonna 2017 kyselyä ei tehty. (sivistystoimi)**	
TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
4.1. Kehitetään varhaiskasvatusta, oppimista ja oppimisympäristöjä tulevaisuuden osaamistarpeiden ja lasten ja perheiden tarpeiden mukaan. Jokaiselle oppilaalle taataan mahdollisuus monipuolisesti hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa oppimisessa. Koulujen toimintakulttuuria kehitetään huippuosaamisen saavuttamiseksi (sivistystoimi).	4.1. Varhaiskasvatussuunnitelmat hyväksytään ja toimeenpannaan 1.8.2017 lähtien. Koko Hela Grani, sivistystoimen digitalisaatiohankkeen loppuarviointi tehdään ja linjauksista päätetään kevään aikana. Digitoiminto jatkuu v 2017-18 kehittämällä tulevaisuuden oppimis- ja elämysympäristöjä piloteilla ja IT-pedagogisella tuella koko sivistystoimessa. Erityissatsauksia vuoden 2017 aikana ovat mm: - Suomi 100-hankkeen toteutuminen - virtuaalisen todellisuuden ja 360 asteen kuvaamisen testaaminen	4.1. Suunnitelma hyväksyttiin ja toimeenpantiin. Koko Hela Grani-raportti tehty ja tulevien vuosien linjauksista päätetään kaupungin digitalisaatio-ohjelmassa kevään 2018 aikana. Kaikki 2013 hyväksytyn tietohallintostrategian ja vuoden 2017 tavoitteet on sivistystoimen osalta toteutettu ja niiden lisäksi on tehty myös mm. seuraavaa: - Laaja SmartGrani-palvelu, joka palvelee kaupunkia, yrityksiä ja yhdistyksiä, on kehitetty valtionvarainministeriön Digikuntahankkeessa - Humanoidirobotti Nao on testattu kielten varhentamishankkeessa ja tekoälyn käyttömahdollisuuksiin on tutustuttu - laaja 3D-mallintamisen hanke on toteutettu yläkouluissa ja lukioissa. - Uusi sähköinen varausjärjestelmä Enkora on suunniteltu syksyn aikana,

	- liikkuvuuden lisääminen sähköisten työvälineiden avulla (Liikkuva koulu) - sähköisen opetussuunnitelman käyttöönotto - oppilasarvioinnin kehittäminen sähköisten työvälineiden avulla (HundrED) - paikkatietoon perustuvan paikallishistoriallisen SmartGrani -sovelluksen käyttöönotto (verkkomuseon päivitys).	jotta sen voisi ottaa käyttöön vuoden 2018 alussa.
4.2. Jokaisella lapsella on oikeus oppia ja kokea oppimisen iloa (sivistystoimi).	4.2. Vuonna 2016 laadittuja koulukohtaisia tasa-arvosuunnitelmia toimeenpannaan uuden tasa-arvolain mukaisesti. Kehitetään pitkittäistietoa oppilaiden osaamisesta Feedback & Feedforward -hankkeen mukaisesti.	4.2. Tasa-arvosuunnitelmat on toimeenpantu. Feedback & Feedforward-työkalun selvitys siirretty v. 2018.
5. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen **Lasten, nuorten ja perheiden palveluja kehitetään kokonaisuutena, tiiviissä yhteistyössä eri hallinnonalojen ja toimijoiden kesken. Yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelujen, opetustoimen sekä nuorisotyön välillä lisätään palveluiden yhteensovittamiseksi. Järjestöjen, seurakuntien ja yksityisen sektorin kumppanuuksia vahvistetaan. Päihteettömyyden edistäminen huomioidaan kaikessa lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä. Toteutetaan lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa vuosille 2011 - 2016.**		
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI:	VUOSITAVOITE:	
Vuoden aikana alkaneet uudet avohuollon asiakkuudet	**1 (Vuonna 2016 oli 3 uutta asiakkuutta) *ero budjetoituun lukuun (45) johtuu sosiaalihuoltolain muutoksesta, jonka vaikutus ei ole ollut ennustettavissa 2017 TA:ta laadittaessa.**	
Alle 25 vuotiaiden työttömyys laskee	**Tavoite: 0 työtöntä (marraskuu 2017)** **Toteuma: marraskuussa 2017 16 työtöntä (sivistystoimi)**	
Perusopetuksen jälkeen jatkopaikka	**Tavoite: 100%** **Toteuma: 100% (sivistystoimi)**	

TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
5.1. Otetaan käyttöön toimintamalleja, jotka tukevat lapsia, perheitä ja vanhemmuutta. Vahvistetaan ehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluja ja kehitetään lastensuojelutyötä. Vahvistetaan poikkihallinnollista työskentelyä asiakaslähtöisesti (sosiaali- ja terveystoimi, sivistystoimi).	5.1 Ulkoisen auditoinnin toimenpidesuosituksen mukaisesti kehitetään neuvolatoimintaa, kouluterveydenhuoltoa ja suun terveydenhuoltoa osana oppilashuoltoa (sote, siv).	5.1. Päiväkodit ja avoin perhetoiminta tukevat vanhemmuutta. Kauniainen osallistuu aktiivisesti sote-uudistukseen liittyvän Kaikilla kouluilla on liikunnan edistämisen toimenpiteitä ja hyvinvointia edistetään myös erillisenä aineena. Liikkumisen edistämisen Grani Go-kampanja on testattu syksyn aikana ja jatkuu v 2018. 5.1. Kouluterveydenhoitajan tehtävänkuva on päivitetty, THL:n mukaiset tarkastukset dokumentoitu ja yhteistä lomakkeistoa on otettu käyttöön. Vastaavan terveydenhoitajan roolia toiminnan kehittämisessä on vahvistettu. Suun terveydenhuollossa täsmennetty ohjeistukset niin, että ehkäisevä ja korjaava hoito toteutuu tarkoituksenmukaisella työnjaolla, oikea-aikaisesti ja oikein kohdennettuna.
	Jalkautetaan suunnitelma eri toimijoiden roolista ja konkreettisista tehtävistä ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa (sote ja toimialat).	5.1. Ehkäisevää päihdetyötä koskeva kehittämistyön aloitus siirtyi syyskuun alkuun, mutta ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018-22, jossa mm. EPT-työnjako kuvataan, valmistuu helmikuussa 2018. Suun terveydenhuollosta suuhygienisti osallistui syksyn kutsuntoihin tarjoamalla tietoa savuttomuudesta ja nuuskan terveyshaitoista. Lapset puheeksi-menetelmää, AUDIT ja nuorten Adsume- testiä alkoholin riskikäytön tunnistamiseksi sisällytetään kaiken ikäisten terveystarkastustoimintaan sekä hoitajien sydän- ja diabetesvastaanotoilla. (sote)
	Toteutetaan Savuton Kauniainen ohjelmaa (sote ja toimialat). Edistetään liikkumista, terveellisiä ravintotottumuksia ja elämäntapoja ja vastuunottoa omasta elämästä v. 2016 aloitetun mukaisesti.	Kauniainen osallistuu aktiivisesti sote-uudistukseen liittyvään Lasten ja perhepalveluiden muutosohjelmaan (Lape) PK-seudulla. Lapehankkeessa kehitetään yhdyspintoja sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen välille. Sivistystoimi on palkannut määräaikaisen oppilashuoltokoordinaattorin ulkoisella rahoituksella Lape-hankkeeseen. 5.1.Savuton Kauniainen –ohjelman päivittäminen on tehty ja on osa ehkäisevän päidetyön ohjelmaa.
	Kehitetään lastenneuvola- ja kouluterveydenhuollon ja	5.1.Ylipainoisten lasten ja nuorten tukemiseen liittyen toteutetaan toimintamallia, jossa

	suun terveydenhuollon toimintaa vuonna 2016 toteutetun auditoinnin perusteella esitettyjen suositusten mukaan, mm. ryhmämuotoiset terveystarkastukset neuvolan suun th ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä (sote, siv). Palvelut järjestetään lapsi- ja perhelähtöisesti hallintorajat ylittäen jäsentäen ne matalan kynnyksen (ennaltaehkäisevät, kevyet) palveluihin, erityistason palveluihin (korjaavat) ja vaativiin palveluihin (raskaat palvelut). Vahvistetaan matalan kynnyksen palveluja. Varaudutaan sote-uudistuksen vaikutuksiin kehittämällä uusia matalan kynnyksen palveluja, työkaluja ja yhteistyömalleja kansallisessa LAPE-kärkihankkeessa PKS -yhteistyössä (sote, siv)	toimijoina ovat terveydenhoitaja, fysioterapeutti ja ravitsemusterapeutti). (sote) 5.1. Lastenneuvolan prosessikuvauksista on kuvattu ”Asiakkaan yhteydenoton parantaminen neuvolaan” osana Sujuvat prosessit- kehittämishanketta. Tehtyjä muutoksia ovat neuvolan oma sähköpostiosoite, päivystävä puhelin, yhteydenottopyyntövaraus sähköisesti. Ryhmämuotoisen neuvolatoiminnan toimintamahdollisuuksien arviointi mm. suun terveydenhuollon kanssa on aloitettu. (sote) 5.1.Hanke, jossa Kauniainen pilotoi lastensuojelun, perheneuvolan ja toimistotyön yhteistä LAPE-hankkeen systeemiseen työotteeseen liittyvää monialaista toimintamallia käynnistyy syksyllä. (sote)
5.2. Edistetään lasten ja nuorten aitoa ja vuorovaikutuksellista osallisuutta lisäämällä nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyötä, tukemalla nuorten omien projektien toteutumista ja kehitetään uusia suoran ja vaihtoehtoisen demokratian keinoja edustuksellisen nuorisovaltuuston rinnalle (sivistystoimi).	5.2. Nuorisovaltuuston säännöt ja toimintaa kehitetään uuden kuntalain mukaisesti. Nuva-vaalit järjestetään kevään 2017 aikana (sivistystoimi).	5.2. Nuorisovaltuuston vaalit on järjestetty, mutta kaikki koulut eivät ehtineet valita omat edustajat syksyn aikana.
5.3. Tuetaan lapsille ja nuorille suunnattua monipuolista harrastustoimintaa (sivistystoimi).	5.3. Liikuntapalvelut panostavat arkiliikunnan olosuhteiden parantamiseen yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Lasten kesäleiritoimintaa arvioidaan ja kehitetään edelleen vastaa-	5.3. Jalkapalloseuran jalkapallohalli nousi syksyn aikana ja käyttöönotto on vuoden 2018 puolella. Halli syntyi kaupungin ja seuran yhteistyössä. Uimahallin hankesuunnittelu aloitettiin. Arkiliikuntaan on satsattu monin tavoin: pujottelurinteen kuntoiluportaat ja Kasavuoren kuntopolku. Liikuntaa ja liikettä-hankkeessa kotoutettiin maahanmuuttajia

	maan todellisia tarpeita. Liikuntapaikkojen kehittämisohjelma ja kulttuurikarttatyö jatkuu. (sivistystoimi).	seurojen yhteistyössä. Grani tenniksen tennishallin laajentamista edistettiin yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa, mutta hanke siirtyy vuoteen 2018. Vastaus aloitteeseen harrastustakuusta on valmisteltu ja se käsitellään valiokunnassa ja muissa elimissä v 2018.
5.4. Nuorisotakuuryhmä kehittää menettelytapoja, jotta nuorten palveluihin ohjautumista ja palvelusta toiseen siirtymistä tehostetaan.	5.4. Nuorisotakuumalli toimeenpannaan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja sitä kehitetään edelleen vuoden 2016 ”Mahdollisuuksien paviljonki” -konseptin kokemusten perusteella tavoitteena 0 % nuorisotyöttömyys. Uusi etsivä nuorisotyömalli kehitetään. (sivistystoimi, sote).	5.4. Kaupunki irtisanoi sopimuksensa etsivästä toiminnasta Omnian ja Svepsin kanssa. Nuorisopalveluissa määräaikainen kaksikielinen etsivä nuorisotyöntekijä hoiti etsivän työn.
5.5. Tuetaan pakolaisten kotouttamista varmistamalla arjen sujuvuus	5.5. Suunnitellaan ja toteutetaan turvapaikkapäätöksen ja kuntapaikan saaneiden kotouttaminen monialaisena yhteistyönä. Varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa pyritään luomaan rakenne S2-opetukseen. Liikuntapalveluissa jatkuu kotouttamishanke seurojen yhteistyössä.(sote,siv,)	5.5. Kotouttamishanke Liikettä ja liikuntaa liikuntapalveluissa jatkui. kts 5.3. 5.5. Yhteinen kuntamme -hankkeen kautta on edistetty maahanmuuttajien ohjausta ja neuvontaa sekä koulutettu henkilöstöä maahanmuuttajien huomioimisesta palveluissa. Kaupungin ja kolmannen sektorin toimijoiden välistä yhteistyötä kotouttamisessa on kehitetty ja uusia yhteistyömuotoja on suunniteltu.(sote)
5.6. Työllistämistoimenpiteitä kehitetään huomioiden työvoimahallinnossa sekä työvoimapalveluja koskevassa lainsäädännössä tapahtuneet muutokset.	5.6. Jatketaan pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämistä ja tukemista, pakolaisten kotouttamista tukevan työharjoittelun järjestämistä ja vajaakuntoisten työllistämistä yhteistyössä TE-keskuksen ja monialaisen yhteispalvelun (TYP) kanssa. Jatketaan pitkäaikaistyöttömien terveyden tilan ja työkyvyn kartoituksia (sote, yleishallinto).	5.6. Kaupungin oma työllistämistoiminta on jatkunut suunnitellusti. Pitkäaikaistyöttömien terveydentilan ja suun terveydentilan kartoituksia on tehty.(sote)

6. Elävän kaksikielisyyden vahvistaminen **Elävä kaksikielisyys vahvistuu lasten, nuorten ja aikuisten kielikohtaamisissa. Alueen vahvasti kaksikielisen kulttuurin vaikutus näkyy kauniaislaisten arjessa niin palveluissa kuin viestinnässä.** **Varhaiskasvatuksen kielisuihkutoimintaa ja uutta Kauniaisten kielikylpymallia kehitetään edelleen.**		
MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI	VUOSITAVOITE:	
Lukion tandemkurssien määrä	**Tavoite: 3 kurssia** **Toteuma: 2 kurssia (sivistystoimi)**	
Suomen kielen kerhon osallistujien määrä ruotsinkielisessä perusopetuksessa	**Tavoite: 50** **Toteuma: suomen kielen opetus alkanut jo vl 1, ja sen takia ei järjestetty enää kerhoja. (sivistystoimi)**	
A ja B-ruotsin kielten kirjoittajien määrä suomenkielisessä lukiossa	**Tavoite: 52 %** **Toteuma: Keväällä 2017 62 %. (sivistystoimi)**	
TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
6.1. Kehitetään uusia elävää kaksikielisyyttä tukevia menetelmiä ja malleja varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukioissa ja selvitetään paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden mahdollisuutta edistää kaksikielisyyttä vapaa-aikatoiminnassa (sivistystoimi).	6.1. Sivistystoimen kaksikielisyysohjelma toimeenpannaan. Kauniaisten kielikylpymalli toimeenpannaan varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja vl. 1-9 vuoden 2016 opetussuunnitelmien mukaan (sivistystoimi). Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toteutetaan kielisuihkutusta toisella kotimaisella kielellä.	6.1. Varhaisen täydellisen kielikylvyn laajentaminen ja kehittäminen on jatkunut. Kansallisella rahoituksella kieltenopetuksen varhentamisen Kieliä Koko Grani-hanke on aloitettu mm. käyttämällä humanoidirobotti NAO:a. Kielisuihkutustoimintaa on jatkettu päiväkodeissa ja siitä on saatu hyvää julkisuutta medioissa.
6.2. Toteuttamalla kaksikieli-syysohjelman toimenpiteitä varmistetaan vähintäänkin nykyisen kielellisen palvelutason säilyttäminen viestinnässä, kuntapalveluissa ja hallinnon	6.2. Palvelutekijöitä ja asukkaiden tyytyväisyyttä mittaavan asukaskyselyn tuloksia palvelujen kielellisestä toteutumisesta hyödynnetään valtuustokaudelta laadittavassa seurantaraportissa.	6.2. Vuoden 2017 alussa valmistuneen kaupungin palveluista tehdyn asukas-tutkimuksen mukaan kysymys kaupungin palvelujen saannista vastaajan omalla kielellä, sai asukaskyselyn korkeimman tyytyväisyysarvosanan (9,1). Henkilökunnalle suunnattuja ruotsin kielen kursseja ei ole järjestetty kertomusvuonna.

rakenteiden muutostyössä (yleishallinto).	Toimialat sisällyttävät kielellisen arvioinnin edelleen omiin asiakaskyselyihinsä. Tarkastuslautakunta sisällyttää kieliseurannan arviointikertomukseensa. Henkilökunnalle järjestettävät kielikoulutukset jatkuvat	

7. Talouden ja hallinnon kehittäminen

Kaupunki säilyttää vahvan taloutensa alhaisella veroprosentilla ja omaan tulorahoitukseen sopeutetuilla investoinneilla. Vahva talous ja tehokkaasti tuotetut palvelut ovat perusedellytyksiä kaupungin itsenäisyydelle.

Kaupunki on edelläkävijä toimintoja ja palvelumuotoja kehitettäessä.

Kaupungin palvelutuotannon kustannustehokkuutta ja tuottavuutta parannetaan vuosittain.

Henkilöstöpolitiikan painopiste on kehittää hyvää johtamista ja työolojen laatua tavoitteena mahdollistaa henkilökunnan työhyvinvointi ja työkykyisyys, tuloksellinen toiminta ja työurien pidentyminen.

Tavoitteiden toteuttamisessa noudatetaan kaupungin it -strategiaa ja henkilöstöpoliittista tasa-arvosuunnitelmaa.

MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI	VUOSITAVOITE:
Käyttötalous tasapainoon, tulojen ja menojen suhde. **Sairauspoissaolot ja ennenaikainen eläköityminen**	**KV:n 25.4.2016 hyväksymässä tasapainottamisohjelmassa joka samalla määrää talouden hoitoa koskevat raja-arvot ja määräykset.** **TOTEUMA** **Vuonna 2017 pysyttiin raja-arvojen (toiminta- ja vuosikatteen) osalta KV:n 25.4.2016 hyväksymässä tasapainottamisohjelmassa. Kunnallisveroa päätettiin nostaa vuoden 2017 talousarviokäsittelyssä 17 %iin.** **Käyttötalouden osalta tasapaino tulojen ja menojen välillä. Vuonna 2017 rakenteellinen tulos (tilikauden tulos ilman käyttötalouden myyntivoittoja) oli ylijäämäinen.** **VUOSITAVOITE:** **Sairauspoissaolopäivien lukumäärä henkilöä kohden 11 päivään (12 pv. v. 2014).** **TOTEUMA:** **Tavoite ei toteutunut. Sairauspäivien lkm henkilöä kohden oli 13.** **Työkyvyttömyyseläkkeelle vuoden aikana jäi kolme henkilöä (edellisenä vuonna yksi henkilö). (yleishallinto)**

TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
7.1. Kaupungin tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit säilytetään nykyisellä tasolla. Kaupungin investoinnit sopeutetaan pitkällä aikavälillä omaan tulorahoitukseen.	7.1. Pysytään KV:n 25.4.2016 hyväksymässä tasapainottamisohjelmassa joka samalla määrää talouden hoitoa koskevat raja-arvot ja määräykset.	7.1 Pysyimme vuonna 2017 raja-arvojen (toiminta- ja vuosikatteen) osalta KV:n 25.4.2016 hyväksymässä tasapainottamisohjelmassa. Kunnallisveroa päätettiin nostaa vuoden 2017 talousarviokäsittelyssä 17 %iin. Tasapainoisen talouden saavuttamiseksi KV hyväksyi 13.3.2017 tasapainottamisohjelman vuodelle 2018 ja päätti samalla talouden hoitoa koskevat raja-arvot ja määräykset, joita tulee noudattaa talousarvion laadinnassa. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää kunnan tulo- ja kiinteistöveroprosenteista.
7.2. Palvelutuotannon tuottavuutta nostetaan 1,5 % / vuosi. Seurataan aktiivisesti palvelujen laatua ja kustannustasoa suoritteilla ja tunnusluvuilla.	7.2. Seurataan kaupungin palvelutuotannon tunnuslukuja/suoritetavoitteita ja verrataan miten tuottavuus kehittyy (taloushallinto ja toimialat). Tilankäyttöä tehostetaan ja tarpeettomiksi jääneistä kiinteistöistä luovutaan (yhdyskuntatoimi ja toimialat). Arvioidaan ja kehitetään työnjakoa suun terveydenhuollossa, äitiys- ja lastenneuvolassa ja vastaanoton päivystystoiminnassa. Tehostetaan hoidon vaikuttavuuden arviointia. (sote). Yksikkökustannukset/oppilas laskevat. Sivistystoimen vakanssien	7.2. Sivistystoimi on kehittänyt OVK:ssa ja tilinpäätöksessä olevia tunnuslukuja. Hagelstamska skolan on antanut Odenwallia kulttuuripalveluiden käyttöön. Tiloja on kuitenkin korjattu koko syksyn aikana eikä voitu ottaa käyttöön. Granhultsskolan antoi Oasen-tilan toiseen käyttöön jo syksynä 2017. Nuorisotalon tyhjentämisen seurauksena tilojen käyttöä on syksyn aikana tehostettu pakosta. Sivistystoimen uusi vuokrauskäytäntö toimeenpantiin syksyn aikana ja vuonna 2018 alussa otetaan käyttöön uusi sähköinen varausjärjestelmä. Kirjaston omatoimikonsepti otettiin käyttöön lokakuussa. Sivistystoimen vakanssien määrä laski vuodenvaihteessa 2016-2017 2 %:lla ja vuodenvaihteessa 2017-2018 taas 2 %:lla. 7.2. Sosiaali- ja terveystoimi osallistunut keskisuurten kuntien verkostoyhteistyöhön (TP 2016); raportti valmistui toukokuussa. (sote) 7.2. Kiirevastaanoton hoitaja- lääkärityöparitoiminta on tuottanut toivottua tulosta: prosesseja on saatu sujuvoitettua ja resursseja voidaan kohdentaa optimaalisemmin. LEAN-työtä jatketaan esim.lastenneuvola-asiakkaan prosessin tarkastelulla. Hoidon vaikuttavuuden arvioinnissa on edistytty toimimalla laatuverkostossa.

	määrä laskee n 1,5 %.(siv)	Oikomishoidossa työnjakoa on kehitetty ja moniammatillinen tiimi toteuttaa oikomishoitoa. Myös muu hammaslääkärin ja suuhygienistin työnjaon toteuttaminen on edennyt tavoitteen suuntaan. (sote)
7.3. Sosiaali- ja terveyden huollon potilastietojärjestelmää uudistetaan ja toiminta- prosesseja kehitetään osallistumalla seudulliseen APOTTI -hankkeeseen.	7.3. Osallistutaan Apotti-hankesuunnitelman toteuttamiseen, jossa pääpaino toiminnallisessa ja teknisessä suunnittelussa. (sote, yleishallinto/it).	7.3. Apotin kehittämishankkeet etenevät aikataulun mukaisesti. Kauniainen aktiivisesti mukana; hanke työllistää henkilökuntaa. (sote)
7.4. Edistetään innovatiivisten käytäntöjen ja tuotantotapojen käyttöönottoa laajapohjaisessa kehittämisyhteistyössä. Käytetään palvelumuotoilua.	7.4. Tuetaan digitaalisten palvelujen käyttöä terveydenhuollossa tiedottamalla ja vahvistamalla henkilökunnan ja asiakkaan roolia palvelujen suunnittelussa palvelumuotoilun keinoin yhteistyössä Laurean kanssa (sote). Liikuntaseurojen kanssa neuvotellaan uusista liikuntapaikkojen ylläpitämismalleista (siv) 7.4. Jatketaan sähköisen asioinnin ja palvelu-jen käyttöönottoa harkitusti. Tuetaan asiak-kaan omatoimisuutta ja otetaan käyttöön MediNet, jonka myötä asiakkaan oma suora sähköinen asiointi lisääntyy hallitusti. (sote).	7.4. Liikuntaseurailta järjestettiin keväällä. Jalkapalloseuran kuplahalli on syksyn aikana noussut kaupungin ja seuran yhteistyön seurauksena. Vuoropuhelu yhteisistä hankkeista Grani Tenniksen, jääkiekon ja Katan kanssa on vuoden aikana jatkunut. 7.4. Sivistystoimen digitalisaatiohankkeesta kts 4.1. 7.4. Digitaalisten palveluiden kehittäminen on laajennettu sähköiseen ajanvaraustoi-mintoon, jonka pilotti toteutetaan alkukesästä 2017. INR- tekstiviestipalvelu ja laboratorion sähköinen ajanvaraus ovat jo käytössä. Samoin Duodecimin toteuttama potilaan omahoito-kirjasto ja valmennusohjelmat sekä HUS:n sähköinen Terveyskylä-konsepti. 7.4. Asiakkaan laajemman sähköisen asioinnin mahdollistava Medinet- investointihanke arvioidaan kesän 2017 aikana budjettivalmisteluissa. (sote)
7.5. Hallinnon keventämistä ja virtaviivaistamista tavoitellaan uuden kuntalain soveltamiseen valmistautumisessa (yleis-hallinto).	7.5. Paikalliset toimialarakenteet ja toiminnan järjestäminen huomioidaan valtuuston hyväksyttäväksi valmisteltavassa hallintosäännössä ja muussa kuntalain soveltamista tukevassa ohjeistuksessa (konserniohjeet, viestintäohjeet).	7.5. Uusi hallintosääntö astui voimaan 1.6.2017. Sisäistä ohjeistusta on tehty vuoden aikana. Kaupungin konserniohjeet ovat työn alla
7.6. Kaupungin eri tasoilla osallistutaan metropolialuetta ja pääkaupunkiseutua	7.6 Seudullista valmisteluyhteistyötä ja paikalliset päätökset tehdään maakun-	7.6. Toimialojen edustajat osallistuvat seudullisiin valmisteluryhmiin sote- ja maakuntauudistukseen liittyen. Kaupungin sisäinen sote-

koskevaan yhteistyöhön ja seurataan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksen valmistelua kuntaa suuremman itsehallintoalueen pohjalta.	tauudistukseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseen liittyen (kaikki toimialat).	uudistuksen työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja mm. määritellyt kunnan nykyisiä ja tulevia yhdyspintoja. Kauniaisten sivistystoimi ja sosiaali- ja terveystoimi ovat aktiivisesti osallistuneet lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaan (Lape). Apotti-hanke ja Uudenmaan sote-valmistelu jatkuu useissa valmisteluryhmissä (mm. ikääntyvät, päihde- ja mielenterveys, lapset ja perheet, suun terveydenhuolto, sotekeskus).
7.7. Kehitetään kannustavaa, arvostavaa ja suvaitsevaa työkulttuuria. Koulutuksen ja valmennuksen sekä työnohjauksen avulla lisätään työyhteisöjen kyvykkyyttä arvostavaan ja tuloksellisen työkulttuuriin. Henkilöstölle taataan tosiasiallinen mahdollisuus osallistua työn tavoitteiden suunnitteluun ja arviointiin. Kehitetään tuloksellisuuden arviointia ja toimivia prosesseja hyvän johtamisen sekä tuloksellisen toiminnan varmistamiseksi (yleishallinto).	7.7. Organisaatiossa kehitetään sosiaalisen pääoman ja suoritusta tukevan kulttuurin kasvua. Työterveyteen ja -hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomioita. Henkilöstöhallinto ja työterveyshuolto ovat aiempaa enemmän läsnä työyhteisöissä. Terveystarkastukset tehdään työpaikoilla työpaikkaselvitysten yhteydessä, jolloin työyhteisössä ilmenevät haasteet tulevat esiin ja työstettäväksi. Terveyttä ja työkykyä edistäviä valmennuksia järjestetään työpaikka- tai tulosaluekohtaisesti esiinnousseiden haasteiden perusteella (kanslia).	7.7. Henkilöstöjaosto hyväksyi muokatun työn soveltamisohjeen otettavaksi käyttöön 1.2.2017 lukien. Työterveyshuolto on jatkanut työpaikkaselvitysten lisäksi työpaikoilla tehtäviä terveystarkastuksia. Näin mahdollistetaan entistä kohdennetummat toimenpiteet ja tarkoituksenmukainen työajan käyttö. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitettiin vuoden alussa. Syksyllä 2016 alkanut esimieskoulutus saatettiin päätökseen kertomusvuoden tammikuussa. Kirkkonummen kanssa yhteinen Johtamisen erikoisammatti-tutkintokoulutus käynnistyi maaliskuussa. Lisäksi on järjestetty mm. työsuhteen juridisiin asioihin keskittyvää koulutusta, sekä useita sisäisiin menettelytapoihin ja ohjeisiin liittyvää perehdytystä/opastusta. Henkilöstön työtyytyväisyyttä mittaava tutkimus (HENTY) tehtiin vuoden lopulla. Joulukuussa otettiin käyttöön myös ns. fiilis-mittari tavoitteena jatkuvan ja välittömän palautteen saaminen työyhteisöistä.
7.8. Kaupunki kehittää suunnitelmallisesti valmistelun avoimuutta ja ennakoivaa viestintää avoimen hallinnon sitoumuksen pohjalta ja kuntalain velvoitteiden mukaisesti yhdistämällä sähköistä viestintää perinteisiin viestintätapoihin (yleishallinto).	7.8 Viestintäohjeet uudistetaan siten, että kuntalain vaatimukset yhdenvertaisesta, aktiivisesta, oikea-aikaisesta ja monikanavaisesta viestinnästä huomioidaan. Tuleva saavutettavuusdirektiivi ja sen vaatimukset näkyvät kotisivujen kehittämistyössä. Kuntalaisten osallistaminen asioiden valmisteluun ja toiminnan	7.8. KH palautti viestintäohjeet valmisteluun, yhdistettäviksi laadittavaan osallisuusohjelmaan. Saavutettavuusdirektiivin mukaiset muutokset on tehty kaupungin kotisivuille

7.9. Sivistystoimen organisaatiota ja sen yhteisiä toimintatapoja kehitetään ja arvioidaan (sivistystoimi).	kehittämiseen näkyy viestinnän toiminnassa (kanslia). 7.9. Sivistystoimen organisaatiota ja lautakuntarakennetta tehostetaan ja kehitetään vuoden 2016 tehdyn arvioinnin mukaan. (sivistystoimi).	7.9. Sivistystoimen valiokuntarakenteeseen ei tehty muutoksia vuoden aikana. Sivistystoimessa on valtuustokauden aikana tehty organisaatiomuutoksia hallinnossa, sihteeri- ja vahtimestaripalveluissa, liikuntapalveluissa ja kirjastossa. Yhteistyömalleja ja synergioita on edistetty laatimalla yhteisiä ohjelmia koko toimialalle, yhteisillä johtamisrakenteilla ja kokouskäytännöillä, yhteisillä hankkeilla, esim. digitalisaatiohanke KHG, joka on aktiivisesti rikkonut siiloja ja edistänyt innovatiivista toimintaa yli rajojen. Muutokset ja hankkeet on käsitelty lautakunnissa ja muissa elimissä.

8. Kaupunkikonsernin tavoitteet

Kaupungin konserniin kuuluvien yhtiöiden toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti sekä asiakkaiden tarpeet huomioiden.

Yhtiöiden omistamien rakennusten ylläpito järjestetään siten, että niiden arvo säilyy.

MITTARI/ARVIOINTIKRITEERI **Asuntojen käyttöaste**	VUOSITAVOITE **KOy:n asuntojen käyttöaste on vähintään 95 %.** **KOy Granilla Ab 98,53 %** **KOy Juusintien 95,9 % (kaupungin vuokraamat 99,79 %)** **Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab 100, 0 % (kaupungin vuokraamat 91,18 %)** **Kiinteistö Oy Jermu 98,87 %** **Kaupungin suoraan omistamat yksittäiset vuokra-asunnot, käyttöaste 95,76 %** **Välivuokratut asunnot, käyttöaste 96,91 %**	
TAVOITTEET 2013-2016	TOIMENPITEET 2017	TOTEUTUMINEN
8. Uusitaan kaupungin konserniohjeet, eli omistajaohjauksen periaatteet kaupungin omistamissa kiinteistöosakeyhtiöissä ja muissa kunnan toimintaan kuuluvissa tytäryhteisöissä (konsernijohto).	8. KV hyväksyy kevään aikana kuntakonsernin tarpeista ja tilanteesta käsin Kuntaliiton omistaja- ja konserniohjauksesta annettujen ohjeiden mukaisesti laaditut uudet konserniohjeet (konsernijohto). KH kutsuu KOy:n johdon säännöllisiin omistajaohjaustapaamisiin.	8. Kaupungin konserniohjeet ovat työn alla ja ne tuodaan uuden kaupunginvaltuuston hyväksyttäviksi. Kiinteistö Oy Granillan hallituksen pj. on esittänyt kaupunginhallitukselle suullisen omistajaohjausraportin.

GRANKULLAS STRATEGISKA MÅL – MÅLUPPFYLLELSE 2017

Suomenkielinen teksti sivulla 41

1. Trygga möjligheten till boende till ett skäligt pris **Stadens ambition är att skapa en bostadsmiljö med ett mångsidigt utbud av bostäder av olika slag i fråga om storlek, boendeform och ägandeform. Det är dessutom särskilt viktigt att det finns tillräckligt med bostäder för ungdomar och unga familjer, för personer som behöver särskild hjälp och stöd i sitt boende samt för stadens anställda. Genomförandet bygger på stadens bostadsprogram 2012–2016 (2020).**		
MÄTARE/UTVÄRDERINGSKRITERIUM **Antal färdigställda bostäder**	ÅRSMÅL **72 bostäder**	
MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
1.1. Markdispositionsplanens principer för styrning av detaljplaneändringar uppdateras (samhällstekniken).	1.1 Staden utvecklas aktivt och med framförhållning i enlighet med målen i Utvecklingsbilden för markanvändning och boende 2015. Planläggning som kompletterar och förtätar stadsstrukturen möjliggör en ökad mångsidig produktion av bostäder i flervåningshus. I småhusområden siktar planläggningen på att trygga kulturhistoriska värden och förbättra möjligheterna till byggande.	1.1 Arbetet med att undersöka möjligheterna att utveckla områdena i Utvecklingsbilden för markanvändning och boende 2015 fortsatte med tanke på att kunna inleda detaljplaneändringar och säkra en tillräcklig planreserv för kommande behov. Inom de pågående planläggningsprojekten har flervåningshus prioriterats: Stationsvägen 13 godkändes och trädde i kraft, medan utkastet till ändring av detaljplanen för Brandkårsvägen 9 (FBK:s område) och förslaget till ändring av detaljplanen för Bredavägen 15–17 har behandlats. Planer har anhängiggjorts för ett nytt flervåningshus vid Stationsvägen 17–19 och en planändring för Norra Heikelvägen 23–25, som ökar småhusboendet i området.
1.2. Staden verkställer MBT-intentionsavtalet, som innehåller en förpliktelse att som social bostadsproduktion bygga 20 % av de nya bostäderna med ARA-finansiering (samhällstekniken).	1.2 Staden främjar uppfyllandet av målen i det nya MBT-avtalet: 288 bostäder under avtalsperioden 2017–2020, av vilka 86 st. stödbostäder och 58 st. hyresbostäder med 40 års begränsningstid. I det reviderade bostadsprogrammet presenteras bostadsproduktionens målområden och antalen bostäder.	1.2 Bostadsproduktionen gick på lågvarv under 2016 men under 2017 färdigställdes sammanlagt 183 nya bostäder, av vilka 174 i flervåningshus (Stationsvägen 2, Banstigen 4 och 6, Brandkårsgränden 4, Gräsavägen 22). Dessutom blev 9 småhus färdiga. Bostadsprogrammet blev klart för beslutsfattande, men remitterades för ny beredning så att riktlinjerna i den nya strategin kan fås med i programmet.

2. Satsa på den åldrande befolkningens funktionsförmåga **Staden satsar på äldre Grankullabors hälsa, välfärd och livskvalitet samt utvecklar servicestrukturen så att den svarar mot seniorers individuella behov, för att de ska kunna bo hemma och känna sig trygga där så länge som möjligt. Seniorers ensamhet motarbetas genom utveckling av gemenskapsfrämjande verksamheter. Den äldrepolitiska strategin 2011–2016 implementeras.**		
MÄTARE/UTVÄRDERINGSKRITERIUM **Andelen av hemmaboende personer som fyllt 75 år**	ÅRSMÅL **92 %**	
MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
2.1. De äldres egen aktivitet för att främja hälsan och välbefinnandet stöds genom mångsidig ledd motions-, bildnings- och kulturverksamhet samt uppmuntran till egenvård. Kultur används som medel för att främja välbefinnandet (social- och hälsovården, bildningen).	2.1 Staden stärker och förankrar processerna för hälsofrämjande, hembesöken i syfte att främja välbefinnandet samt nyttjandet av resultaten vid planeringen av tjänsterna (social- och hälsovården). Fritidstjänsterna för äldre och för personer med funktionsnedsättning utvecklas utifrån utredningen år 2016 (bildningen).	2.1. Hembesök i syfte att främja välbefinnandet har gjorts och klienterna har hänvisats till de tjänster de behöver. Bedömningen av veteranernas servicebehov har gjorts enligt rekommendationerna och eventuell hjälp och stöd som behövs i hemmet har skaffats. (social- och hälsovården). 2.1 De lokala pensionärsföreningarna har sammanträtt avgiftsfritt i Villa Junghans. Utöver kurser kring temat motion och välbefinnande erbjöd medborgarinstitutet också invånarna motionsrådgivning i samarbete med social- och hälsovården under verksamhetsåret. Medborgarinstitutet ordnade föreläsningar om hälsa, välbefinnande och kostråd för äldre i samarbete med olika föreningar och församlingarna i Grankulla samt andra aktörer. Medborgarinstitutet koordinerade i samarbete med Grani Närhjälp promenadvänner för seniorer och ordnade seniormotion på de nationella motionsdagarna. Medborgarinstitutet deltog aktivt i planeringen av Villa Breda, med ansvar för att utveckla hälsofrämjande motionstjänster i Villa Breda. Biblioteket har ordnat författar- och musikerbesök, föreläsningar och läsecirklar. Tjänsterna för seniorer omfattar bl.a. tjänsten Seniorinetti, som ger handledning i användningen av t.ex. dator, pekplatta och internet, samt rådgivning om smarttelefoner och pekplattor med olika problemsituationer. Bibliotekets hemtjänst för hem utlånat material till Grankullabor som inte kan ta sig till biblioteket på grund av skada, sjukdom eller hög ålder. Biblioteket har också lokaler för möten, t.ex.

		Grankullas Vänkrets samlades i bibliotekets mötesrum. (bildningen)
	2.2. Tillgängligheten tas i beaktande när planer görs upp för underhåll och reparation av stadens fastigheter. Stadens ekonomiska möjligheter att stödja installeringen av hissar i privata bostadsbolag utreds och beslut i ärendet fattas i samband med uppdateringen av bostadsprogrammet för 2017–21 (samhällstekniken).	2.2 I samband med reparationen av gymnastiksalen i Svenska skolcentrum installerades en ny handikappanpassad hiss. Även i offertförfrågan för reparationsprojektet i Mäntymäen koulu ingår en ny handikappanpassad hiss. Hissunderstöd betalades till ett projekt som färdigställdes i början av 2017. Uppdateringen av bostadsprogrammet blev klar men programmet remitterades för ny beredning.
2.2. Tjänster som ges hemma utvecklas och nya mellanformer skapas för att stödja dem. Särskild vikt fästs vid förbättrad tillgänglighet (social- och hälsovården, samhällstekniken).	2.2. Hemrehabiliteringstjänsterna utvecklas i samarbete mellan hälsovården och äldreomsorgen och i tätt samarbete med Esbos sjukhusprojekt. Staden deltar tillsammans med de övriga HUCS-kommunerna i ett spetsprojekt för seniorer som handlar om rehabiliterande modeller och praxis i akuta situationer i hemvården samt personalens medverkan i utvecklandet av det egna arbetet (social- och hälsovården).	2.2. Verksamhetsmodellen för hemrehabiliteringen och samarbetet med Esbo sjukhus har finslipats. Arbetet inom ramen för GeroMetros projekt Kuntoutus kotona fortsätter. Sjukskötarresursen inom hemvården riktas mer mot veckosluten, vilket stödjer patienterna vid hemkomst från sjukhus.
2.3. Villa Breda-området byggs ut. Genom utbyggnad av servicecentret och mångsidigare verksamhet vid centret samt byggande av en enhet för resursförstärkt serviceboende, gupphem och tillgängliga hyresbostäder kompletteras det existerande serviceutbudet för att bemöta den växande äldre befolkningens behov	2.3. Saneringen och tillbyggnaden av Villa Breda servicecenter inleds och avancerar redan rätt långt under året för att planenligt bli klart under början av 2018 (samhällstekniken). Verksamhetsplaneringen genomförs enligt projektplanen tillsammans med samarbetspartners. Vid planeringen tillämpas tjänstedesign och Lean-tänkande (social- och hälsovården).	2.3. Projektet framskred inom tidtabellen, trots att omfattande behov för tilläggsarbeten framkom, särskilt i anslutning till den del som ska repareras, och att planerna måste kompletteras och tilläggsanslag sökas för projektet. En omfattande vattenskada uppkom i fastigheten kort innan överlåtelsen. På grund av vattenskadan sköts överlåtelsen upp till vecka 22/2018 och verksamheten i fastigheten kan inledas i september 2018. 2.3 Planeringen av verksamheten framskrider enligt plan. (social- och hälsovården). 2.4 Flera av daghemmen har ordnat dagar för far- och morföräldrar, och vändagen har firats med inbjudna far- eller morföräldrar eller nå-

(social- och hälsovården, samhällstekniken).		gon annan äldre vän. En del daghem har ordnat ”mormor på dagis”-verksamhet, frukostträffar eller kaffebjudningar. Far- och morföräldrar och föräldrar har också deltagit i daghemmens normala verksamhet. Far- och morföräldrar är också alla välkomna i den öppna familjeverksamheten. Inom ramen för projektet Motion och rörelse har träning som är öppen för alla organiserats. Vardagsrumsverksamheten måste avslutas då ungdomsgården måste stängas av tekniska orsaker. Sedan hösten har ungdomsverksamhet ordnats i biblioteket. Biblioteket ordnar också handledning om smarttelefoner och pekplattor med eventuella problem. Utöver bibliotekspersonalen deltar också gymnasieelever i handledningen, anställda via Graniworks, som är det finska gymnasiets arbetsförmedling. Ett evenemang under titeln Toinen todellisuus - Mitä jos täälläkin olisi sota (En annan verklighet – Om det vore krig också här) ordnades i samarbete mellan biblioteket, invandrarungdomar, ungdomsbyrån, stadens invandrarkoordinator samt Finska Missionssällskapet. Olika generationer möts också på medborgarinstitutets kurser. olika evenemang som ordnas av kulturtjänsterna samt inom motionsverksamheten. I Villa Breda planeras verksamhet över språkgränserna.
2.4. Modeller för möten mellan generationerna utvecklas (social- och hälsovården, bildningen).	2.4. Ungdomsgården utvecklas till ett fritidshus, en gemensam mötesplats för alla generationer, och Seniorsurf-konceptet utvecklas vidare i samarbete med skolorna och biblioteket (bildningen). Idén om möten mellan generationer ingår i planeringen av verksamheten på Villa Breda.	Se punkt 2.3. (social- och hälsovården)

3. Utveckla trivseln i stadsmiljön och centrum **Stadsstrukturen och stadens identitet som modern villastad stärks med respekt för traditioner och hänsyn till miljövärden. Grankullas karaktär som småstad värnas och fördelarna tas till vara: allt finns nära såväl mentalt som fysiskt och kan nås utan egen bil. Programmet för företagande och näringsliv 2014–2017 implementeras.**		
MÄTARE/UTVÄRDERINGSKRITERIUM	ÅRSMÅL **Utkastet till detaljplan för stadshuskvarteret läggs fram.**	
MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
3.1. Staden främjar utbyggnaden av centrumområdet (samhällstekniken).	3.1. Utbyggnaden av det sista kvarteret i Centrum 1-området avancerar, och staden bereder färdigställandet av de allmänna områdena så att arbetena samordnas med tidsschemat för byggarbetena. Alternativen för stadshuskvarteret under-	3.1 Utbyggnadsprojektet för köpcentrum och det sista bostadsprojektet i kvarteret har kommit igång. Genomförandeplanen för de allmänna områdena godkändes i november. Utkastet till ändring av detaljplanen för stadshusområdet godkändes i november för framläggning och man beslutade att ordna ett informations- och diskussionsmöte för allmänheten i januari.

	söks och utkastet till detaljplan läggs fram.	
3.2. Staden träffar val utifrån sina värderingar för att möjliggöra gång- och cykeltrafik och kollektivtrafik samt öka deras attraktivitet (samhällstekniken).	3.2. Grankulla stad främjar så vitt möjligt förutsättningarna att bygga ut stadsbanan och kvalitetskorridoren för cykeltrafik i ost-västlig riktning. Infartsparkeringens servicenivå upprätthålls och utbudet av cykelparkering ökas vid behov. Effektivisering av markanvändningen och möjliga projekt för tätare struktur anvisas invid goda kollektivtrafikförbindelser. Finlands 100-årsjubileum 2017 syns i gatubilden från våren till hösten i form av blåvita planteringar av blomsterlökar och sommarblommor.	3.2 Det regionala samarbetet ger information och bidrar till möjligheterna att främja cykelåkning och ordna infartsparkering samt andra tjänster. Detaljplaneändringsprojekten ligger vid huvudlederna och/eller nära järnvägsstationerna, i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning. Till ära av Finlands 100-årsjubileum präglades stadsbilden av planteringar i vitt och blått: först violer och blomsterlökar under våren och sedan praktfulla arrangemang av sommarblommor. Självständighetens jubileumsår hedrades också med ett ljuskonstverk vid Grankullavägen och genom planteringen av en gran på begravningsplatsen. En tävling ordnandes för allmänheten om ljuskonstverkets namn.
3.3. Strävan att främja företagsamheten syns i kommunens beslutsfattande. Stadens program för företagande och näringsliv verkställs i samarbete med företagarna (allmänna förvaltningen).	3.3. Stadens program för företagande och näringsliv revideras i samarbete med lokala företagarföreningar.	3.3 Staden håller regelbunden kontakt med företagarna kring olika aktuella ärenden. En uppdatering av stadens program för företagande och näringsliv ingår i stadens nya strategi.

4. Skolor och daghem är föregångare i metropolområdet

Barn och unga är Grankullas framtid. Vi utvecklar daghemmens och skolornas förutsättningar att främja barns och ungdomars lärande, trivsel och välfärd.

MÄTARE/UTVÄRDERINGSKRITERIUM	ÅRSMÅL:
Apparater/elev	**Mål: 1:1** **Utfall: 1,3 apparater/elev vid slutet av 2017 (1,1 11/2016) (bildningen)**
Användning av IKT-teknik i skolorna (nationella Opeka-enkäten)	**Mål: Förbättring i resultaten** **Utfall: 3,4 år 2016 > 3,6 år 2017 (skala 1–5, hela landet 3,0) (bildningen)**
Enkät bland studerande (gymnasiet åk 1–2)	**Mål: Förbättring i resultaten** **Utfall: Målet har nåtts. Alla resultat har förbättrats 2012 > 2016 (bästa resultaten inom huvudstadsregionen). Enkäten gjordes inte år 2017. (bildningen).**

MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
4.1. Småbarnsfostran, lärandet och lärmiljöerna utvecklas utgående från framtida kompetensbehov samt barns och familjers behov. Varje elev garanteras möjlighet att mångsidigt utnyttja informations- och kommunikationsteknik i sin inlärning. Skolornas verksamhetskultur utvecklas för att åstadkomma toppkompetens (bildningen).	4.1. Planerna för småbarnsfostran godkänns och verkställs fr.o.m. 1.8.2017. Slututvärderingen av Koko Hela Grani, bildningens digitaliseringsprojekt utförs, och riktlinjerna slås fast under våren. Digifunktionen fortsätter 2017–18 i form av utveckling av framtida läro- och upplevelsemiljöer med hjälp av piloter och IT-pedagogiskt stöd i hela bildningssektorn. Särskilda satsningar under 2017: - Projektet Finland 100 - testning av virtuell verklighet och 360-fotografering - ökad rörlighet med hjälp av elektroniska arbetsredskap (Rörliga skolan) - införande av elektronisk läroplan - utveckling av elevbedömningen med hjälp av e-verktyg (HundrED) - ibruktagande av den lokalhistoriska, GIS-baserade applikationen SmartGrani (uppdatering av nätmuseet)	4.1. Planen godkändes och verkställdes. Rapporten om Koko Hela Grani har gjorts upp och riktningen för de kommande åren bestäms i stadens digitaliseringsprogram under våren 2018. För bildningens del har målen i stadens IT-strategi, som godkändes 2013, och målen för 2017 omsatts i praktiken, och utöver det har bl.a. följande åtgärder vidtagits: - Den omfattande tjänsten SmartGrani för staden, företagen och föreningarna har utvecklats inom finansministeriets digikommunförsök. - Humanoidroboten Nao har testats inom ett projekt för att tidigarelägga språkundervisningen och möjligheterna att använda artificiell intelligens undersökts. - ett omfattande projekt kring 3D-modeller har genomförts i högstadierna och gymnasierna - Planeringen av det nya e-bokningssystemet Enkora har pågått under hösten, så att systemet skulle kunna tas i bruk i början av 2018.
4.2. Varje barn har rätt att lära och uppleva glädje i lärandet (bildningen).	4.2. Skolornas jämställdhetsplaner, som utarbetades år 2016, verkställs i enlighet med den nya jämställdhetslagen. Den longitudinella kunskapen om elevernas lärande utvecklas i enlighet med Feedback & Feedforward-projektet.	4.2. Jämställdhetsplanerna har omsatts i praktiken. Utredningen kring Feedback & Feedforward har skjutits upp till 2018.

5. Främjande av barns, ungdomars och familjers välbefinnande **Tjänsterna för barn, unga och familjer utvecklas som en helhet i tätt samarbete mellan olika förvaltningar och aktörer. Samarbetet mellan social- och hälsovården, undervisningen och ungdomsarbetet ökas i syfte att samordna tjänsterna. Partnerskapet med organisationer, församlingarna och den privata sektorn stärks. Strävan att främja drogfrihet genomsyrar allt arbete med barn och unga. Det barn- och ungdomspolitiska programmet 2011–2016 implementeras.**		
MÄTARE/UTVÄRDERING/ KRITERIUM	ÅRSMÅL:	
Nya klientförhållanden under året inom den öppna vården	**(År 2016 uppkom 3 nya klientförhållanden) * skillnaden till det antal som hade budgeterats (45) beror på en ändring i socialvårdslagen, vars inverkan inte gick att förutse då budgeten 2017 gjordes upp.**	
Arbetslösheten minskar i ålderskategorin under 25 år	**Mål: 0 arbetslösa (november 2017)** **Utfall: 16 arbetslösa i november 2017 (bildningen)**	
Studie- eller arbetsplats efter grundskolan	**Mål: 100%** **Utfall: 100 % (bildningen)**	
MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
5.1. Handlingsmodeller som stöder barn, familjer och föräldraskapet införs. Tjänsterna inom det förebyggande arbetet och det tidiga stödet stärks och barnskyddsarbetet utvecklas. Det tvärad-ministrativa arbetet stärks med kunden i fokus (social- och hälsovården, bildningen).	5.1. Enligt åtgärdsrekommendationen från extern kvalitetsrevision utvecklar staden rådgivningsverksamheten, skolhälsovården och mun- och tandvården som delar av elevvården (social- och hälsovården, bildningen).	5.1. Daghemmen och den öppna familjevården stödjer föräldrarna. Alla skolor har motionsfrämjande åtgärder, och välbefinnande främjas också som separat ämne. Grani Go-kampanjen för att främja motion testades under hösten och fortsätter under 2018. 5.1. Skolhälsovårdarnas arbetsbeskrivning har uppdaterats, hälsogranskningarna i enlighet med THL:s anvisningar har dokumenterats och gemensamma blanketter har tagits i bruk. Den ansvariga hälsovårdaren har getts en starkare roll i att utveckla verksamheten. Inom mun- och tandvården har anvisningarna preciserats så att förebyggande och korrigerande vård tillhandahålls med ändamålsenlig arbetsfördelning, vid rätt tidpunkt och med rätt fokus.
	En plan för olika aktörers roller och konkreta uppgifter i det förebyggande missbrukararbetet förankras (social- och hälsovården, sektorerna).	5.1. Arbetet med att utveckla det missbruksförebyggande arbetet sköts upp till början av september, men programmet för missbruksförebyggande arbete 2018–22, i vilket bl.a. arbetsfördelningen inom arbetet beskrivs, blir klart i februari 2018. En munhygienist från mun- och tandvården deltog i höstens uppbåd med information om

		bl.a. riskerna med snus och tobak. Metoden Föra barnen på tal, AUDIT och Adsume-testet för ungdomar, som identifierar riskanvändning av alkohol, ingår i hälsogranskningar för alla åldersgrupper samt på skötarnas hjärt- och diabetesmottagningar. (social- och hälsovården). Grankulla deltar aktivt i spetsprojektet för utveckling av barn- och familjetjänsterna (Lape) i huvudstadsregionen, som ansluter till vårdreformen. Inom Lape-projektet utvecklas kontaktytorna mellan bildningen och social- och hälsovården. Bildningsväsendet har visstidsanställt en elevvårdskoordinator för Lape-projektet med extern finansiering.
	Programmet Ett rökfritt Grankulla verkställs (social- och hälsovården, sektorerna). Motion, hälsosamma kostvanor och en hälsosam livsstil samt ansvaret för det egna livet främjas. Arbetet har påbörjats 2016. Barnrådgivningens, skolhälsovårdens och mun- och tandvårdens verksamhet utvecklas på basis av rekommendationer som getts efter kvalitetsrevisionen 2016: bl.a. hälsoundersökningar i gruppform i samarbete mellan rådgivningen, tandkliniken och småbarnsfostran (social- och hälsovården, bildningen). Tjänsterna ordnas på ett barn- och familjeorienterat sätt över förvaltningsgränserna, enligt en indelning i lågtröskeltjänster (förebyggande, lätta), tjänster på specialnivå (korrigerande) samt krävande (tunga) tjänster. Lågtröskeltjänsterna stärks. Staden bereder sig på konsekvenserna av vårdreformen genom att utveckla nya lågtröskeltjänster, verktyg och samarbetsmodeller inom ramen	5.1. Uppdateringen av programmet Ett rökfritt Grankulla har slutförts och det ingår i programmet för missbruksförebyggande arbete. (social- och hälsovården). 5.1. Stöd för barn och unga med övervikt ges inom en verksamhetsmodell med samarbete mellan hälsovårdare, fysioterapeut och näringsterapeut. (social- och hälsovården). 5.1. Uppdateringen av barnrådgivningens processbeskrivningar omfattar hittills en processbeskrivning av ”Bättre kontaktmöjligheter till rådgivningen för klienterna", som ett led i utvecklingsprojektet Smidiga processer. Ändringar som har gjorts är en egen e-postadress till rådgivningen, jourtelefon, e-bokning av begäran att bli kontaktad. Möjligheterna till rådgivning i grupp bedömdes i samarbete med bl.a. mun och tandvården. (social- och hälsovården). 5.1. Under hösten inleds ett projekt där Grankulla pilottestar en gemensam multiprofessionell verksamhetsmodell för barnskyddet, familjerådgivningen och kontorsarbetet i anslutning till det systemiska arbetssättet inom Lape-projektet. (social- och hälsovården).

5.2. Staden satsar på en genuin, interaktiv delaktighet för barn och unga genom att öka samarbetet mellan ungdomstjänsterna och skolorna, stödja ungdomars egna projekt och utveckla nya, alternativa kanaler för direkt demokrati vid sidan om det representativa ungdomsfullmäktige (bildningen).	för det nationella spetsprojektet för utveckling av barn- och familjetjänsterna (Lape) i samarbete med HSR-kommunerna (social- och hälsovården, bildningen). 5.2. Ungdomsfullmäktiges stadgar och verksamhet utvecklas i enlighet med den nya kommunallagen. Val av ungdomsfullmäktige ordnas under våren 2017 (bildningen).	5.2. Val av ungdomsfullmäktige har ordnats, men alla skolor hann inte välja egna representanter under hösten.
5.3. Staden stöder varierande hobby- och fritidsaktiviteter för barn och unga (bildningen).	5.3. Idrottstjänsterna satsar på bättre miljö för vardagsmotion tillsammans med lokala aktörer. Barnens sommarlägerverksamhet utvärderas och utvecklas för att svara mot behoven. Arbetet på ett utvecklingsprogram för motionsanläggningar och en kulturkarta fortsätter (bildningen).	5.3. Bollklubbens fotbollshall byggdes under hösten och kommer att tas i bruk under 2018. Hallen byggdes i samarbete mellan staden och klubben. Projektplaneringen av simhallen inleddes. Satsningarna på vardagsmotion var många, bl.a. träningstrappan i slalombacken och motionsslingan på Kasaberget. Inom projektet Motion och rörelse samarbetade föreningarna kring integrationen av invandrare. Staden samarbetade med Esbo stad på att utvidga Grani tennis tennishall, men projektet sköts upp till 2018. Svaret på en motion om hobbygaranti har beretts och kommer att behandlas i utskottet och andra organ under 2018.
5.4. Ungdomsgarantigruppen utvecklar förfaranden som gör det lättare för ungdomar att hitta rätt service och flytta över från den ena servicen till den andra.	5.4. Ungdomsgarantimodellen implementeras i tvärsektoriellt samarbete och utvecklas vidare utifrån erfarenheterna av konceptet ”Möjligheternas Paviljong” 2016 med siktet inställt på 0 % ungdomsarbetslöshet. En ny modell för uppsökande ungdomsarbete skapas. (bildningen, social- och hälsovården)	5.4. Staden sade upp sitt avtal om uppsökande arbete med Omnia och Sveps. Inom ungdomstjänsterna skötte en tvåspråkig visstidsanställd ungdomsarbetare det uppsökande arbetet.
5.5. Integrationen av flyktingarna stöds genom att man tryggar en fungerande vardag för dem.	5.5. Integrationen av invandrare som beviljats asyl och fått kommunplats planeras och genomförs i multiprofessionellt samarbete. En struktur för S2-undervisning tas fram inom småbarnsfostran och undervisningen. Idrottstjänsterna fortsätter med sitt integrationsprojekt i samarbete	5.5. Integrationsprojektet Motion och rörelse fortsatte, se 5.3. 5.5. Via projektet Vår gemensamma kommun har rådgivningen och handledningen för invandrare utvecklats samt personalen fått utbildning i att beakta invandrare i tjänsterna. Samarbetet mellan staden och aktörer inom tredje sektorn i anslutning till integrationen

	med föreningar (social- och hälsovården, bildningen).	har utvecklats och nya samarbetsformer har planerats (social- och hälsovården).
5.6. Sysselsättnings-åtgärderna utvecklas med beaktande av ändringarna i arbets-kraftsförvaltningen och lagstiftningen om arbetskrafts-tjänster.	5.6. Staden fortsätter med arbetet för att främja och stödja sysselsättningen av långtidsarbetslösa och ordna arbetspraktik som främjar integrationen av flyktingar samt sysselsätt-ningen av personer med nedsatt arbetsförmåga i samarbete med TE-cen-tralen och den sektorsöver-gripande samservicen (TYP). Kartläggningen av långtidsarbetslösas hälsa och arbetsförmåga fortsät-ter (social- och hälsovår-den).	5.6. Stadens egna sysselsättningsåtgärder har fortsatt som planerat. Via projektet Vår gemensamma kommun har invandrare fått hjälp med att hitta språkprak-tikplatser i Grankulla. Kartläggningar har gjorts av långtidsarbetslö-sas hälsa och munhälsa.

6. Arbeta för en levande tvåspråkighet

Den levande tvåspråkigheten stärks genom möten över språkgränserna bland barn, unga och vuxna. Områdets starkt tvåspråkiga kultur syns i Grankullabornas vardag i såväl ser-vicen som kommunikationen.

Språkduschverksamheten inom småbarnsfostran och Grankullas nya språkbadsmodell ut-vecklas vidare.

MÄTARE/UTVÄR-DERINGSKRITE-RIUM	ÅRSMÅL:
Antal tandemkur-ser i gymnasiet	**Mål: 3 kurser** **Utfall: 2 kurser(bildningen)**
Antal deltagare i finska klubben i den svenskspråkiga grundläg-gande utbildningen	**Mål: 50** **Utfall: undervisningen i finska inleddes redan i åk 1, och därför ordna-des ingen klubbverksamhet. (bildningen).**
Antal studerande som skriver A- och B-svenskan i finska gymnasiet	**Mål: 52 %** **Utfall: 62 % på våren 2017 (bildningen).**

MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
6.1. Vi utvecklar nya metoder och mo-deller inom små-	6.1. Bildningssektorns två-språkighetsprogram verk-ställs.	6.1. Arbetet med att utvidga och utveckla ti-dig, fullständig språkbadsundervisning har fortsatt. Projektet Kieliä Koko Grani som får

barnsfostran, grundläggande utbildning och gymnasierna för att stödja en levande tvåspråkighet samt utreder lokala föreningars och andra aktörers möjligheter att främja tvåspråkigheten i fritidsverksamheten (bildningen). 6.2. Genom att implementera åtgärderna i tvåspråkighetsprogrammet säkerställer staden att minst den nuvarande servicenivån bevaras i informationen, den kommunala servicen och omstruktureringen av förvaltningen (allm. förv.).	Grankullas språkbadsmodell verkställs inom småbarnsfostran, förskolan och åk 1–9 enligt 2016 års läroplaner (bildningen). Inom småbarnsfostran och förskolan ges språkduschar på det andra inhemska språket. 6.2. Resultaten i fråga om språklig service av invånarenkäten, där man mätte servicefaktorer och invånarnas nöjdhet, utnyttjas i uppföljningsrapporten över fullmäktigeperioden. Sektorerna tar med den språkliga bedömningen i sina egna kundenkäter. Språklig uppföljning tas med i revisionsnämndens utvärderingsberättelse. Personalens språkkurser fortsätter.	nationell finansiering och har som mål att tidigarelägga språkundervisningen har inletts bl.a. med hjälp av humanoidroboten Nao. Språkduschverksamheten har fortsatt i daghemmen och fått god synlighet i medierna. 6.2. Sammanställningen av svaren på invånarenkäten om stadens tjänster kom i början av 2017 och där fick frågan om tjänster på respondentens modersmål det högsta vitsordet i hela enkäten (9,1). Inga kurser i svenska för personalen ordnades under året.
7. Utveckla ekonomin och förvaltningen **Staden behåller sin starka ekonomi med låg skattesats och investeringar som anpassas till den egna inkomstfinansieringen. Stark ekonomi och effektivt producerade tjänster utgör grundläggande förutsättningar för stadens självständighet.** **Staden är föregångare när det gäller att utveckla verksamheten och serviceformerna.** **Kostnadseffektiviteten och produktiviteten i stadens serviceproduktion utvecklas från år till år.** **Personalpolitiken fokuserar på att utveckla ledarskapet och arbetsmiljön så att staden kan trygga arbetshälsan, arbetsförmågan och en längre tid i arbetslivet för sin personal samt möjliggöra en resultatrik verksamhet.** **Målen uppfylls bland annat genom implementering av stadens IT-strategi och personalpolitiska jämlikhetsplan.**		
MÄTARE/UTVÄRDERINGSKRITERIUM **Driftsekonomin i balans; förhållandet mellan inkomster och utgifter.**	ÅRSMÅL: **Balanseringsprogrammet, som fullmäktige godkände 25.4.2016, ska följas. Programmet anger de gränsvärden och bestämmelser som gäller för ekonomin.** **UTFALL:** **Under 2017 hölls vi inom balanseringsprogrammet, som fullmäktige godkände 25.4.2016 i fråga om gränsvärdena (verksamhetsbidraget**	

Sjukfrånvaro och förtidspensionering	**och årsbidraget). I samband med budgetbehandlingen 2017 beslutades det att höja kommunalskatten till 17 procent.** **Inom driftsekonomin uppnåddes balans i förhållandet mellan inkomster och utgifter. Det strukturella resultatet för 2017 (räkenskapsperiodens resultat utan försäljningsvinsterna i driftsekonomin) visade överskott.** **ÅRSMÅL:** **Antalet sjukfrånvarodagar/person sjunker till 11 (12 dagar år 2014).** **UTFALL:** **Målet har inte uppfyllts. Antalet sjukfrånvarodagar per person var 13.** **Tre personer sjukpensionerades under det gångna året (jämfört med en person föregående år). (allmänna förvaltningen)**	
MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
7.1. Staden bibehåller inkomstskattesatsen och fastighetsskattesatserna på nuvarande nivå. Stadens investeringar anpassas på lång sikt till den egna inkomstfinansieringen.	7.1. Balanseringsprogrammet, som fullmäktige godkände 25.4.2016, ska följas. Programmet anger de gränsvärden och bestämmelser som gäller för ekonomin.	7.1. Under 2017 hölls vi inom balanseringsprogrammet, som fullmäktige godkände 25.4.2016 i fråga om gränsvärdena (verksamhetsbidraget och årsbidraget). I samband med budgetbehandlingen 2017 beslutades det att höja kommunalskatten till 17 procent. För att uppå en balanserad ekonomi godkände fullmäktige 13.3.2017 ett balanseringsprogram för 2018 och beslutade samtidigt de gränsvärden och föreskrifter som ska iakttas vid budgetberedningen. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige fatta beslut om kommunens inkomstskattesats och fastighetsskattesatser.
7.2. Produktiviteten i serviceproduktionen höjs årligen med 1,5 %. Staden följer aktivt servicekvaliteten och kostnadsnivån med hjälp av prestationsstatistik och nyckeltal.	7.2. Staden följer serviceproduktionens nyckeltal/prestationsmål för att se hur produktiviteten utvecklas (ekonomiförvaltningen och sektorerna). Utrymmesanvändningen effektiviseras och staden avstår från onödiga fastigheter (samhällstekniken och sektorerna). Arbetsfördelningen granskas och utvecklas inom mun- och tandvården,	7.2. Bildningen har utvecklat nyckeltalen i delårsrapporten och bokslutet. Hagelstamska skolan har låtit kulturtjänsterna använda Odenwall. Lokalerna har dock varit under reparation hela hösten och inte kunnat tas i bruk. Granhultsskolan överlät Oasen för annat bruk redan hösten 2017. Till följd av att ungdomsgården måste tömmas har det blivit nödvändigt att effektivisera utrymmesanvändningen under hösten. Bildningssektorn införde nya uthyrningsprinciper under hösten och i början av 2018 tas ett nytt e-bokningssystem i bruk. Biblioteket införde konceptet meröppet bibliotek i oktober. Antalet befattningar inom bildningssektorn minskade vid årsskiftet 2016–2017 med 2 procent, och ytterligare 2 procent vid årsskiftet 2017–2018.

	mödra- och barnrådgivningen samt jourmottagningen. Utvärderingen vårdens effektivitet utvecklas (social- och hälsovården). Enhetskostnaderna/elev sjunker. Antalet befattningar inom bildningen minskar med ca 1,5 % (bildningen).	7.2. Social- och hälsovården har deltagit i nätverkssamarbete mellan medelstora städer (bokslutet 2016), rapporten blir klar i maj. (social- och hälsovården). 7.2. Verksamheten med arbetspar bestående av läkare och vårdare vid mottagningen för brådskande fall har gett önskat resultat: processerna har blivit smidigare och resurserna kan fokuseras på ett optimalt sätt. Arbetet med Lean-metoden fortsätter med bl.a. granskning av barnrådgivningens process ur klientperspektiv. Utvärderingen vårdens effektivitet har utvecklats genom deltagande i kvalitetsnätverk. Arbetsfördelningen inom tandregleringen har utvecklats och arbetet görs nu av ett multiprofessionellt team. Också i övrigt har arbetet med att utveckla arbetsfördelningen mellan tandläkare och munhygienister gått framåt enligt plan. (social- och hälsovården).
7.3. Patientdatasystemet inom social- och hälsovården förnyas och processerna utvecklas i och med att staden deltar i det regionala projektet APOTTI.	7.3. Staden deltar i genomförandet av Apotti-projektplanen, där tyngdpunkten ligger på funktionell och teknisk planering (social- och hälsovården, allm. förvaltn./IT).	7.3. Utvecklingsprojekten inom Apotti framskrider enligt plan. Grankulla deltar aktivt och projektet sysselsätter personalen. (social- och hälsovården).
7.4. Införandet av innovativa produktionssätt och praxis främjas genom ett brett upplagt utvecklingssamarbete. Som metod används tjänstedesign.	7.4. Bruket av e-tjänster inom hälsovården stöds genom information och förstärkning av personalens och klientens roll i planeringen av servicen med hjälp av tjänstedesign i samarbete med Laurea (social- och hälsovården). Staden förhandlar med idrottsföreningarna om nya modeller för drivandet av idrottsanläggningar (bildningen). 7.4. Ett genomtänkt införande av e-tjänster fortsätter. Klientens eget initiativ stöds och MediNet tas i bruk; på det sättet ökar klienternas bruk av e-tjänster	7.4. En träff för idrottsföreningarna ordnades på våren. Under hösten restes bollklubbens övertryckshall som resultat av samarbete mellan staden och klubben. Diskussionen om gemensamma projekt med Grani Tennis, ishockeyn och Kauniaisten Taitoluisteluklubi (KaTa) fortsatte under året. 7.4. Angående bildningssektorns digitaliseringsprojekt se 4.1. 7.4. Utvecklingen av digitala tjänster har utsträckt till en e-tjänst för tidsbokning. Pilottest av tjänsten kommer att göras i början av sommaren 2017. En sms-tjänst för INR-uppföljning och e-tjänst för laboratorietider är redan i bruk. Det är också Duodecims egenvårdsbibliotek, hälsocoaching på webben, samt HNS e-koncept Terveyskylä (Hälsobyn). 7.4. Investeringsprojektet Medinet, som ger klienterna mer e-tjänster, kommer att utvär-

	på ett kontrollerat sätt (social- och hälsovården).	deras i samband med budgetberedningen under sommaren 2017. (social- och hälsovården).
7.5. Staden strävar efter en lättare och smidigare förvaltning i samband med förberedelserna för tillämpning av den nya kommunallagen (allmän förvaltning).	7.5. De lokala förvaltningsstrukturerna och organiseringen av verksamheten beaktas i den nya förvaltningsstadga som bereds för fullmäktige och i andra föreskrifter som stöder tillämpningen av kommunallagen (koncerndirektivet, kommunikationsanvisningarna).	7.5. Den nya förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.6.2017. Interna anvisningar har gjorts upp under året. Stadens koncerndirektiv är under arbete.
7.6. På olika nivåer inom staden deltar man i samarbete kring metropolområdet och huvudstadsregionen samt följer beredningen av strukturreformen inom social- och hälsovården utgående från ett större självstyrelseområde än kommunen.	7.6. Staden deltar i den regionala beredningen och fattar lokala beslut i anknytning till landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen (alla sektorer).	7.6. Representanter för sektorerna deltog i regionala beredningsgrupper i anslutning till vård- och landskapsreformen. Stadens interna arbetsgrupp för vårdreformen har sammanträtt regelbundet och bl.a. fastställt kommunens nuvarande och framtida kontaktytor. Grankullas bildningssektor samt social- och hälsovården har aktivt deltagit i programmet LAPE för utveckling av barn- och familjetjänster. Apotti-projektet och beredningen av vårdreformen i Nyland fortsätter i olika beredningsgrupper (bl.a. äldre, missbruk och mentalvård, barn och familjer, mun- och tandvård samt social- och hälsocentralen.
7.7. Staden utvecklar en uppmuntrande, uppskattande och tolerant arbetskultur. Med hjälp av utbildning och träning samt arbetshandledning ökas arbetsenheternas förmåga till en värdesättande och resultatrik arbetskultur. Personalen garanteras reella möjligheter att delta i uppställandet av mål för arbetet och utvärderingen av utfallet. Bedömningen av effektiviteten och fungerande processer utvecklas för trygga ett gott ledarskap	7.7. Utvecklingen det sociala kapitalet och en prestationsstödjande kultur främjas i organisationen. Arbetshälsan ägnas särskild uppmärksamhet. Personalförvaltningen och företagshälsovården ökar sin närvaro i arbetsenheterna. Hälsoundersökningarna utförs på arbetsplatserna i samband med arbetsplatsutredningarna. Då framträder utmaningarna i arbetsgemenskapen och de kan bearbetas. Coaching för att främja hälsan och arbetsförmågan ordnas på basis av utmaningar som lyfts fram på respektive arbetsplats eller resultatområde (kansliet).	7.7. Personalsektionen godkände anvisningarna för anpassat arbete för tillämpning fr.o.m. 1.2.2017. Utöver arbetsplatsutredningarna har företagshälsovården fortsatt med hälsoundersökningarna på arbetsplatserna. Detta möjliggör mer skräddarsydda åtgärder och mer ändamålsenlig användning av arbetstiden. Jämlikhetsplanen uppdaterades i början av året. Ledarskapsutbildningen som hade börjat på hösten 2016 slutfördes i januari under verksamhetsåret. Utbildning som siktar på specialyrkesexamen i ledarskap inleddes i mars i samarbete med Kyrkslätts kommun. Utöver det har utbildning ordnats bl.a. i arbetsavtalsjuridik samt handledning och inskolning i olika interna processer och anvisningar.

och produktiv verksamhet (allmän förvaltning).		Mot slutet av året gjordes en undersökning om arbetstillfredsställelse (HENTY). I december tog också en personalbarometer (”fiilismittari”) i bruk för kontinuerlig respons i realtid från arbetsgemenskapen.
7.8. Staden utvecklar systematiskt öppenheten i beredningen och en förutseende kommunikation utifrån utfästelsen om öppen förvaltning och förpliktelserna i kommunallagen genom att kombinera e-kommunikation med traditionella sätt att kommunicera (allmän förvaltning).	7.8. Kommunikationsanvisningarna revideras med beaktande av kommunallagens krav på jämlik och aktiv kommunikation som sker i rätt tid via olika kanaler. Det kommande tillgänglighetsdirektivet och de krav det ställer syns i arbetet med att utveckla webbplatsen. Invånarna bör vara delaktiga vid beredning av ärenden och utveckling av verksamheten, vilket märks i informationsenhetens arbete (kansliet).	7.8. Styrelsen remitterade kommunikationsanvisningarna för vidare beredning och sammanställning med delaktighetsprogrammet, som också ska beredas. Stadens webbplats har ändrats i enlighet med tillgänglighetsdirektivet.
7.9. Bildningssektorns organisation och gemensamma rutiner utvecklas och utvärderas (bildningen).	7.9. Bildningens organisation och nämndstruktur effektiviseras och utvecklas utifrån den utvärdering som gjordes 2016 (bildningen). (bildningen).	7.9. Inga ändringar gjordes i bildningssektorns utskottsstruktur under året. Under fullmäktigeperioden har ändringar gjorts i bildningens organisation både inom förvaltningen, sekreterar- och vaktmästartjänsterna, idrottstjänsterna och biblioteket. Samarbetsmodellerna och synergieffekterna har främjats genom gemensamma program för hela sektorn, gemensamma ledningsstrukturer och mötesrutiner, samt gemensamma projekt, t.ex. digitaliseringsprojektet KHG, som aktivt har motverkat silotänkande och uppmuntrat till innovativ och gränsöverskridande verksamhet. Förändringarna och projekten har behandlats i nämnderna och andra organ.

8. Stadskoncernens mål

Verksamheten i de bolag som hör till stadskoncernen organiseras ekonomiskt och effektivt samt med beaktande av kundernas behov.

Underhållet av de byggnader som bolagen äger ordnas så att deras värde bevaras.

MÄTARE/UTVÄRDERINGSKRITERIUM	ÅRSMÅL
Beläggningsgraden för bostäder	**Beläggningsgraden för fastighetsaktiebolagens bostäder är minst 95 %.** **KOy Granilla Ab 98,53 %** **KOy Juusintien 95,9 % (uthyrda av staden 99,79 %)**

	Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu Fastighets Ab 100, 0 % (uthyrda av staden 91,18 %) **Kiinteistö Oy Jermu 98,87 %** **Enskilda av staden direktägda hyresbostäder, beläggningsgrad 95,76 %** **Bostäder som hyrs ut i andra hand, beläggningsgrad 96,91 %**	
MÅL 2013–2016	ÅTGÄRDER 2017	UTFALL
8. Stadens uppdaterar sitt koncerndirektiv, dvs. principerna för ägarstyrning i stadens fastighetsaktiebolag och andra dotterbolag inom stadens verksamhet (koncernledningen).	8. STF godkänner under våren ett nytt koncerndirektiv, som utarbetas utifrån kommunkoncernens behov och situation enligt Kommunförbundets anvisningar om ägar- och koncernstyrning (koncernledningen). STS bjuder in fastighetsaktiebolagets ledning till regelbundna möten kring ägarstyrning.	8. Stadens koncerndirektiv är under arbete och förs till det nya fullmäktige för godkännande. Ordförande för styrelsen i Kiinteistö Oy Granilla Ab har avgett muntlig rapport till STS om ägarstyrningen.

2.2 Käyttötalouden toteutuminen – Driftsbudgetens utfall

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN - DRIFTSBUDGETENS UTFALL
(1 000 €)

	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändringar 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
Yleishallinto - Allmän förvaltning						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 708	3 239		3 239	3 486	-247
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-6 924	-6 851		-6 851	-6 816	-35
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	**-3 216**	**-3 612**	**0**	**-3 612**	**-3 330**	**-282**
Sosiaali- ja terveystoimi - Social- och hälsovård						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 911	3 919		3 919	4 619	-700
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-30 713	-31 982		-31 982	-30 547	-1 434
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	**-26 802**	**-28 063**	**0**	**-28 063**	**-25 928**	**-2 134**
Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	20 275	17 313		17 313	13 402	3 911
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-10 178	-10 965	-105	-11 070	-10 474	-596
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	**10 097**	**6 348**	**-105**	**6 243**	**2 928**	**3 315**
Sivistystoimi - Bildning						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 287	6 141		6 141	6 588	-448
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-36 212	-35 922		-35 922	-35 532	-391
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	**-29 925**	**-29 782**	**0**	**-29 782**	**-28 943**	**-838**
YHTEENSÄ - TOTALT						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	34 181	30 611	0	30 611	28 096	2 515
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-84 028	-85 720	-105	-85 825	-83 369	-2 456
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	**-49 847**	**-55 109**	**-105**	**-55 214**	**-55 273**	**59**

YLEISHALLINTO
ALLMÄN FÖRVALTNING

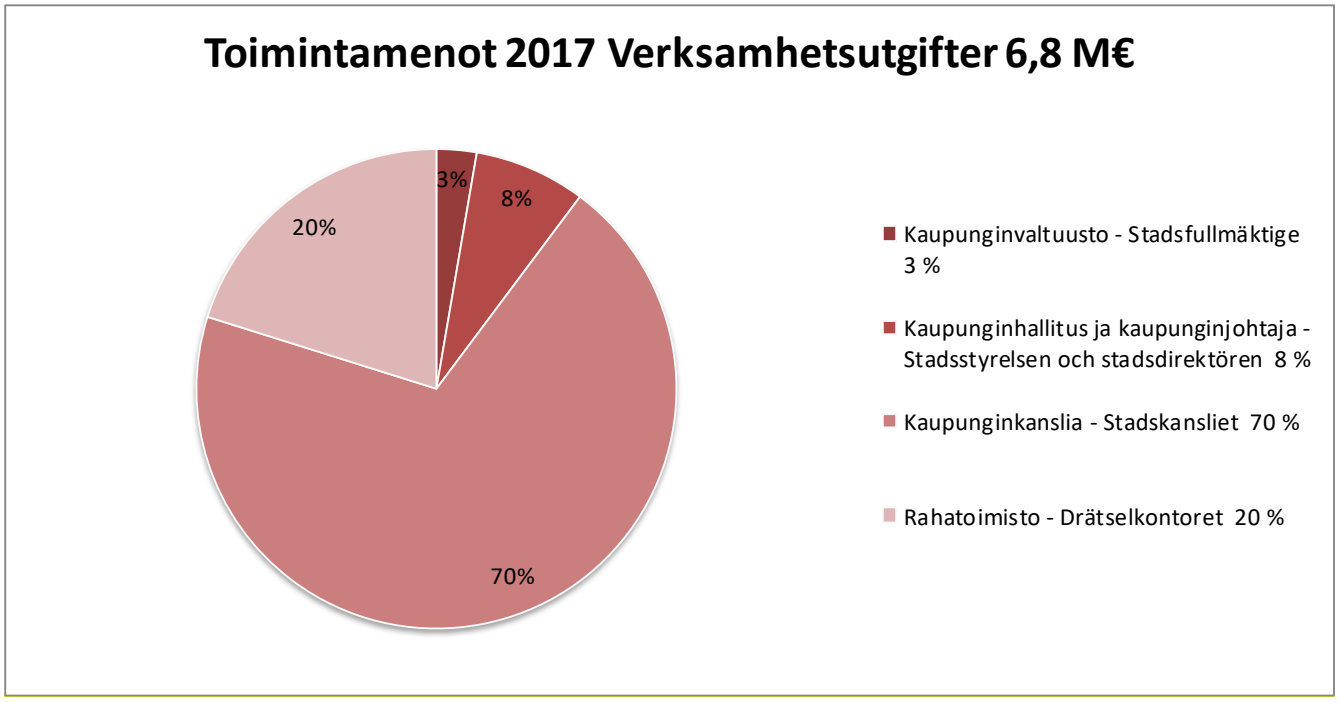

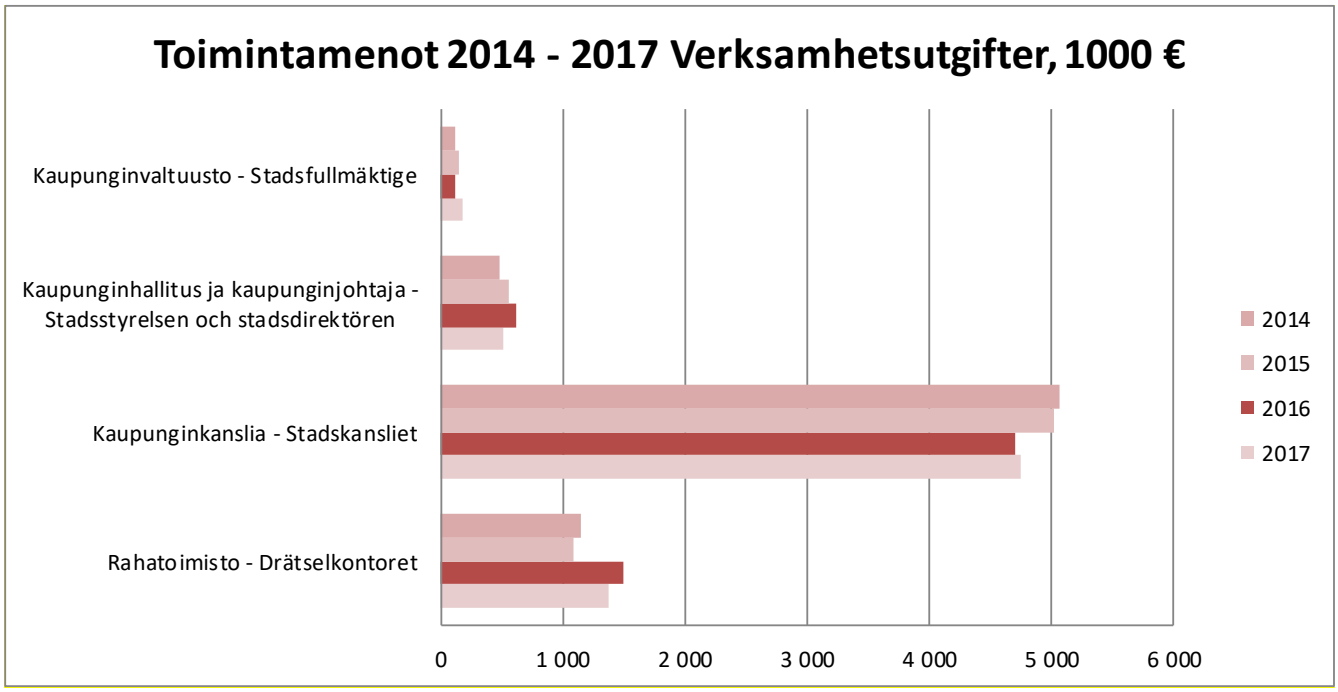

YLEISHALLINTO – ALLMÄN FÖRVALTNING

KAUPUNGINVALTUUSTO - STADSFULLMÄKTIGE
KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA –
STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN
KAUPUNGINKANSLIA – STADSKANSLIET
RAHATOIMISTO – DRÄTSELKONTORET

Yleishallinto **Allmän förvaltning** Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 708 126	3 238 615	0	3 238 615	3 485 950	-247 335
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-6 924 392	-6 850 742	0	-6 850 742	-6 815 691	-35 051
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-3 216 266	-3 612 127	0	-3 612 127	-3 329 741	-282 386

Yleishallinnon toimiala jakautuu neljään ns. tulosalueeseen: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, kaupunginkanslia ja rahatoimisto.

Toiminta

Tehtävät painottuvat tyypillisesti kaupungin strategiaprosessin, päätöksenteon ja toimintojen sekä hallinnon yhteensovittamiseen. Pääkaupunkiseutu- ja muu kuntien yhteistyö sekä siihen liittyvät poikkihallinnolliset yhteistyö- ja valmisteluhankkeet ovat yleishallinnon keskeistä tehtäväkenttää.

Valtuustokauden vaihtumista on leimannut ja yleishallinnon luottamushenkilö- ja viranhaltijatyötä vahvasti sävyttänyt maakunta- ja soteuudistus. Uudistuksessa perustetaan uudet maakunnat, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä siirretään maakunnille uusia tehtäviä. Maan hallitus päätti heinäkuussa, että uudistuksen aikataulu siirtyy vuodella eteenpäin ja uudistus tulee voimaan 1.1.2020.

Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyötä on leimannut kasvupalveluja koskeva pks – erillisratkaisu. Muodostettavalla kuntayhtymällä on samat oikeudet, velvollisuudet ja rajoitteet kuin maakunnilla.

EKKV -selvityksen jatkeeksi suunniteltu yhteistyö ei ole jatkunut luottamushenkilöyhteistyöryhmän kokoontumisten merkeissä. Sen sijaan uutena seudullisen yhteistyön avauksena Espoo on toiminut Länsi-Uudenmaan kaupunginjohtajakokousten koollekutsujana.

Den allmänna förvaltningen delas in i fyra s.k. resultatområden: stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och stadsdirektören, stadskansliet och drätselkontoret.

Verksamhet

Uppgifterna inom allmänna förvaltningen handlar främst om att samordna stadens strategiprocess, beslutsfattande, verksamheter och förvaltning. Samarbetet i huvudstadsregionen och övrigt kommunsamarbete, inklusive olika tväradministrativa samarbets- och beredningsprojekt, ingår i allmänna förvaltningens centrala uppgiftsfält.

De förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas arbete i början av den nya fullmäktigeperioden har präglats av landskaps- och vårdreformen. I och med reformen ska nya landskap grundas, social- och hälsovårdens struktur, tjänster och finansiering ska reformeras, och nya uppgifter ska överföras till landskapen. Regeringen beslutade i juli att reformen skjuts upp med ett år, så att den träder i kraft 1.1.2020.

Samarbetet mellan kommunerna i huvudstadsregionen har präglats av beredningen av en gemensam särlösning för huvudstadsregionen för de s.k. tillväxttjänsterna. Samkommunen som enligt förslaget bildas ska ha samma rättigheter, skyldigheter och begränsningar som landskapen.

Samarbetet, som har planerats som en fortsättning på EKKV-utredningen har inte fortsatt i form av sammanträden för samarbetsgruppen för förtroendevalda. Däremot har Esbo, som inledning på detta nya regionala samarbete, agerat som sammankallare för möten mellan stadsdirektörerna i Västra Nyland.

Valtuustokauden 2013-2016 kehittämisstrategia oli voimassa vielä vuoden 2017 ajan. Tilinpäätösvuoden toimenpiteiden toteutumista on selostettu edellä tilinpäätöskirjan kappaleessa ”Kauniaisten strategisten tavoitteiden toteutuminen 2017”.

Osa strategian poikkihallinnollisista tavoitteista on ollut yleishallinnon toimialan vastuulla. Näiden toteutumista on kuvattu kaupunginkanslian ja rahatoimiston toimintaa kuvaavissa selostuksissa jäljempänä.

Uuden kaupunkistrategian valmistelu alkoi kaupunginjohtajan johdolla. Strategiaprosessiin osallistui kaupungin koko henkilökunta. Strategiatyön tausta-aineistoa olivat mm. asukaskyselyn ja muuttajakyselyn tulokset sekä laaja hyvinvointikertomus. Uusi valtuusto aloitti oman strategiatyönsä elokuussa.

Talous
Yleishallinnon tuloissa (3,4 me) ruokapalvelun myyntituotot ylittivät budjetoidun. Sisäisten tulojen ylitys johtuu IT-palvelujen sisäisten tulojen (260 000) budjetoimattomuudesta.

Yleishallinnon toimintakulujen toteutuma on 99,5 % (6,8 me).

Henkilöstömenojen arvioitua alhaisempi toteutuma (97,7 %) johtuu osin kilpailukykysopimuksen yleishallintoon kohdistuvista vaikutuksista sekä siitä, että toiminnan resursointia on vähennetty.

Palvelujen ostoissa syntynyt ylitys johtuu pääosin asiantuntijapalveluihin varattujen määrärahojen vajauksesta IT-palveluissa. Toisaalta myös työvoimavuokrauksella paikattiin yleishallinnon avoimia vakansseja ja pitkäaikaisia sairauspoissaoloja. Yleishallinnon toimintakate on 78,4 %. Tulosaluekohtainen toteutuma näkyy taulukkomuodossa jäljempänä.

Investoinnit
Yleishallinnon irtaimen omaisuuden investoinnit muodostuivat tietohallinnon laite- ja ohjelmistohankinnoista. Keittiöiden koneiden ja laitteiden korvausinvestoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti, sillä vain pienlaitehankintoja tehtiin.

Henkilöstö
Yleishallinnon henkilöstömäärä kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Kaksi uutta vakanssia perustetiin; laitoshuoltajan vakanssi terveysasemalle ja palveluohjaajan vakanssi puhdistuspal-

Utvecklingsstrategin för fullmäktigeperioden 2013–2016 var i kraft ännu under 2017. Genomförandet av de åtgärder som gäller bokslutsåret förklaras närmare i ett tidigare kapitel i det här bokslutet med rubriken ”Grankullas strategiska mål – måluppfyllelse 2017”.

En del av de tväradministrativa målen i strategin har lagts på allmänna förvaltningens ansvar. Måluppfyllelsen redovisas i de sammandrag som beskriver stadskansliets och drätselkontorets verksamhet, nedan.

Beredningen av en ny stadsstrategi inleddes under ledning av stadsdirektören. Hela stadens personal deltog i strategiprocessen. Som bakgrundsmaterial användes bl.a. resultaten från invånarenkäten och flyttenkäten samt den omfattande välfärdsberättelsen. Det nya fullmäktige påbörjade sitt strategiarbete i augusti.

Ekonomi
Inom den allmänna förvaltningens inkomster (3,4 miljoner euro) överskred inkomsterna från kostservicen det budgeterade. Överskridningen av de interna inkomsterna beror på att IT-tjänsternas interna inkomster (260 000 euro) inte ingick i budgeten.

Utfallet för allmänna förvaltningens verksamhetskostnader är 99,5 % (6,8 miljoner euro).

Utfallet för personalutgifterna är lägre än uppskattat (97,7 %), vilket till en del beror på den inverkan som konkurrenskraftsavtalet hade på den allmänna förvaltningen, samt på att resurserna för verksamheten har minskats.

Överskridningen i köp av tjänster orsakas främst av underdimensionerat anslag för köp av sakkunnigtjänster inom IT-tjänsterna. Inhyrd arbetskraft behövdes dock också till obesatta vakanser och under längre sjukledigheter. Allmänna förvaltningens verksamhetsbidrag är 78,4 %. Utfallet för resultatområdena uppges nedan i tabellform.

Investeringar
Investeringarna i lösegendom inom allmänna förvaltningen består av dataadministrationens hård- och mjukvaruanskaffningar. Investeringarna i maskiner och utrustning för köken kunde inte genomföras enligt plan, och endast mindre maskiner anskaffades.

Personal
Personalantalet inom allmänna förvaltningen ökade något jämfört med föregående år. Två nya befattningar grundades: en befattning som anstaltsvårdare på hälsostationen och en befattning som ser-

veluihin.

Osa yleishallinnon henkilöstövahvuuteen suunnitelluista vähennystoimenpiteistä liittyvät tulevaan sote- ja maakuntahallintoon siirtymiseen.

vicehandledare inom rengöringsservicen.

En del av de planerade minskningarna i allmänna förvaltningens personalstyrka har att göra med den förestående övergången till en ny landskaps- och social- och hälsovårdsförvaltning.

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa. Tässä tehtävässään valtuusto päättää kaupungin kehittämisstrategiasta, strategisesta päätöksenteosta ja keskeisten tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Fullmäktige ansvarar för stadens verksamhet och ekonomi och är stadens högsta besluts-fattande organ. I den här uppgiften beslutar fullmäktige om stadens utvecklingsstrategi, det strategiska beslutsfattandet och ansvarar för att ställa upp de centrala målen, balansera verksamheten och ekonomin samt utvärdera verksamheten och ordna uppföljningen.

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-113 912	-156 370	0	-156 370	-183 884	27 514
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-113 912	-156 370	0	-156 370	-183 884	27 514

Toiminta

Uuden kuntalain 147 §:n mukaan toimivaltaisen valtuuston toimikausi jatkui toukokuun 2017 loppuun. Valtuutetulla tai muulla luottamushenkilöllä oli mahdollisuus erota toimestaan vuoden 2016 lopussa valtuuston toimikauden jatkumisen perusteella. Kolme luottamushenkilöä haki eroa toimistaan.

Alkuvuodesta valtuusto lausui sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöstä sekä luonnoksista laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista sekä luonnoksesta laiksi kasvupalveluiden järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa. Valtuusto hyväksyi GrIFK fotboll rf:n jalkapallohallihankkeeseen liittyvän kaupungin lainatakauksen sekä osakeinvestoinnin.

Valtuustokauden alussa järjestettiin perehdytystä mm. toimialojen toiminnasta, kunnallisesta päätöksenteosta ja taloudesta. Uuden valtuuston käsiteltäviä asioita olivat mm. Villa Bredan lisämäärärahaesitys, hyvinvointikertomus 2017-2020 sekä toistamiseen lausunnon antaminen hallituksen esitysluonnoksesta laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Tarkastusvaliokunnan uutena tehtävänä on valvoa kuntalain 121 §:n mukaisesti sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja

Verksamhet

Enligt 147 § i den nya kommunallagen fortsatte det sittande fullmäktiges mandattid till utgången av maj 2017. En fullmäktigeledamot eller annan förtroendevald kunde om han eller hon så önskade lämna sitt uppdrag vid utgången av 2016 på den grunden att fullmäktiges mandattid fortsätter. Tre förtroendevalda ansökte om att lämna sina uppdrag.

Under början av året gav fullmäktige utlåtanden om utkastet till lagstiftning om valfrihet inom social- och hälsovården, förslaget till lag om regionutveckling och tillväxttjänster, samt utkastet till lag om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland. Fullmäktige godkände stadens borgen och aktieinvestering i anslutning till GrIFK fotboll rf:s fotbollshallsprojekt.

I början av fullmäktigeperioden ordnades inskolning om bl.a. sektorernas verksamhet, kommunalt beslutsfattande och ekonomi. Bland de ärenden som behandlades av det nya fullmäktige fanns bl.a. ansökan om tilläggsanslag för Villa Breda, välfärdsberättelsen 2017–2020, samt ett andra utlåtande om utkastet till lagstiftning om valfrihet inom social- och hälsovården.

Enligt 121 § i kommunallagen ska revisionsutskottet övervaka att skyldigheten enligt 84 § att

saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Talous
Valtuuston määrärahat ylittyivät henkilöstökulujen, eli käytännössä kokouspalkkioiden osalta 27 000 eurolla. Valtuuston perehdytyksiä ja strategiaseminaareja varten budjetoitu määräraha (25 000) osoittautui riittämättömäksi. Kokouspalkkioiden myöhäisen maksatusajankohdan johdosta lisämäärärahaesitystä ei ollut enää mahdollista tehdä, kun ylitys todettiin.

redogöra för bindningar iakttas samt tillkännage redogörelserna för fullmäktige.

Ekonomi
Fullmäktiges anslag överskreds på grund av personalutgifter, i praktiken mötesarvoden, med 27 000 euro. Anslaget för fullmäktiges inskolning och strategiseminarier (25 000 euro) visade sig vara otillräckligt. En anhållan om tilläggsanslag kunde inte längre göras då överskridningen konstaterades, eftersom mötesarvodena betalas ut vid en mycket sen tidpunkt.

KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA - STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Hallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tehtävänä on kaupungin strategisten linjausten toteuttaminen ja kaupungin toiminnan ohjaus.

Kaupunginhallitus vastaa myös kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Sen alaisuudessa toimii henkilöstöjaosto, jonka tehtävänä on linjata kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkaa.
Jaoston menot sisältyvät kaupunginkanslian tulosalueeseen.

Stadsstyrelsen leder kommunens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Styrelsen ansvarar för kommunens förvaltning och ekonomi, beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och tillsynen över beslutens laglighet samt samordningen av och ägarstyrningen i kommunens verksamhet. Stadsstyrelsens och stadsdirektörens uppgift är att verkställa stadens strategiska riktlinjer och leda stadens verksamhet.

Stadsstyrelsen svarar även för kommunens personalpolitik. Under stadsstyrelsen verkar personalsektionen, som har till uppgift att dra upp riktlinjerna för stadens arbetsgivar- och personalpolitik. Sektionens utgifter ingår i stadskansliets resultatområde.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja
Stadsstyrelsen och stadsdirektören

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	48	0	0	0	4 497	-4 497
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-618 640	-490 280	0	-490 280	-512 020	21 740
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-618 591	-490 280	0	-490 280	-507 523	17 243

Toiminta
Kaupunginhallituksen työ on kaupunginjohtajan luotsaamana suurelta osin koostunut valtuustolle valmisteltavista edellä mainituista kaupungin tulevaisuuteen vaikuttavista keskeisistä kysymyksistä. Kaupunginhallitus osallistui omalta osaltaan uuden kaupunkistrategian laatimiseen.

Talous
Avustusten osalta talousarvio ylittyi noin 21 000 eurolla. Ylitys johtuu osittain Kaunis Grani lehdelle maksetusta ylimääräisestä avustuksesta, joka ei kuitenkaan aiheuta yleishallinnon sitovien

Verksamhet
Stadsstyrelsens arbete under ledning av stadsdirektören har till stor del gått ut på att behandla de viktiga frågor som räknas upp ovan och som påverkar stadens framtid, och att bereda dem för fullmäktige. Stadsstyrelsen deltog i beredningen av stadens nya strategi.

Ekonomi
Bidragen överskred budgeten med ca 21 000 euro. Överskridningen orsakas till en del av ett extra bidrag till tidningen Kaunis Grani, vilket dock inte ledde till en överskridning av den all-

määrärahojen ylitystä.

männa förvaltningens bindande anslag.

	TP	TA	TP	TA/TP	TA/TP
	Bokslut 2016	BG 2017	Bokslut 2017	EROTUS 2017	Toteuma-% 2017
Osuudet- Andelar:					
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	46 628	46 800	46 778	22	100,0 %
Helsinki Business Hub	43 500	43 500	43 450	50	99,9 %
Helsinki Region Infoshare HRI -verkkopalvelu - nättjänst	600	600	453	147	75,5 %
Smart & Clean		4 000	4 000	0	100,0 %
	90 728	94 900	94 681	219	99,8 %
Jäsenmaksut - Medlemsavgifter :					
Suomen Kuntaliitto - Finlands Kommunförbud	37 007	38 000	52 979	-14 979	139,4 %
Sydkustens landskapsförbund rf	7 289	7 400	7 458	-58	100,8 %
Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry - Föreningen Nylands Friluftsområden rf	5 988	7 100	6 071	1 029	85,5 %
Espoon seudun uusyrityskeskus ry/YritysEspoo	4 738	4 800	4 700	100	97,9 %
Helsingin seudun kauppakamari - Helsingforsregionens Handelskammare	880	1 000	880	120	88,0 %
Suomalaisen Työn Liitto	97	100	97	3	97,0 %
	55 999	58 400	72 185	-13 785	123,6 %
Avustukset - Understöd				0	
Metropolia amk	12 500	6 250	6 250	0	100,0 %
YritysEspoo	9 000	6 000	9 000	-3 000	150,0 %
Svenska Finlands Folkting	400	400	400	0	100,0 %
	21 900	12 650	15 650	-3 000	123,7 %

KAUPUNGINKANSLIA - STADSKANSLIET

Kaupunginkanslian tehtävänä on tukea kaupungin strategiaprosessia, päätöksentekoa ja koko organisaatiota kunnan toimintojen yhteensovittamisessa. Siinä tehtävässä kaupunginkanslia vastaa yleishallintotasoisesta valmistelusta ja oikeudellisesta ohjeistuksesta. Keskitetty henkilöstö- ja palkkahallinto, tiedotus ja viestintä sekä ruoka- ja puhdistuspalvelut kuuluvat kaupunginkansliaan. Kaupunginkanslia käsittää myös kaupungintalon asiakaspalvelun, kaupungin puhelinvaihdepalvelun, monistamon, postituksen, käännöstoiminnan, kirjaamon ja arkistoinnin.

Stadskansliet har till uppgift att stödja stadens strategiprocess och beslutsfattande samt hela organisationen vid koordineringen av kommunens verksamheter. I den här uppgiften svarar stadskansliet för beredningen på allmänna förvaltningens nivå och för juridiska anvisningar. Personal- och löneförvaltningen, informationen och kommunikationen, kost- och rengöringsservicen samt de centraliserade stödtjänsterna sorterar under stadskansliet. Till stadskansliet hör också stadshusets kundservice, stadens telefonväxel, kopieringsservice, postning, översättning, registratur och arkivering.

Kaupunginkanslia
Stadskansliet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Camilla Söderström hallintopäällikkö - förvaltningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 456 329	3 210 515	0	3 210 515	3 187 369	23 146
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-4 701 995	-4 894 512	0	-4 894 512	-4 746 417	-148 095
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-1 245 666	-1 683 997	0	-1 683 997	-1 559 048	-124 949

Toiminta

Maakuntauudistukseen liittyvät valmistelu- ja selvitystehtävät ovat uuden kuntalain tuomien muutosten ja muun päätösvalmistelun ohella olleet keskeisiä kaupunginkansliaa työllistäviä asioita. Suuri osa kaupunginkanslian henkilökunnasta oli aktiivisesti mukana kuntavaaleihin liittyvissä järjestelyissä, mukaan lukien kaupungintalolla järjestetyssä ennakkoäänestyksessä. Alkuvuoden painopiste oli myös hallintosäännön laatimisessa ja luottamustoimielinvalinnoissa.

Viestinnässä teetettiin kaupungin kotisivujen auditointi saavutettavuusdirektiivin mukaisesti. Kotisivujen sisältöä muokattiin paremmin nykyvaatimuksia vastaaviksi. Uusi viestintäohje palautui kaupunginhallitukselta valmisteluun. Uuden kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä todettiin, että kaupungille laaditaan vuonna 2018 osallisuusohjelma, johon viestintäohje soveltuvin osin yhdistetään.

Suomi.fi-palveluihin liittyen vietiin kaupungin tiedot valtakunnalliseen palvelutietovarantoon.

Tammikummun arkiston siirtäminen terveysaseman tiloihin työllisti kanslian arkistoinnista vastaavaa toimistohenkilökuntaa.

Tilinpäätökseen laaditussa erillisessä henkilöstö-

Verksamhet

Berednings- och utredningsarbeten i anknytning till landskapsreformen har vid sidan av de förändringar som den nya kommunallagen förde med sig och övrig beredning av beslut varit centrala uppgifter som sysselsatt stadskansliet. Största delen av stadskansliets personal deltog aktivt i arrangemangen kring kommunalvalet, vilket också omfattade förhandsröstningen, som ordnades på stadshuset. Under början av året låg fokus också på att göra upp förvaltningsstadgan och på valen av förtroendemannaorgan.

Informationsenheten lät göra en auditering av stadens webbplats enligt tillgänglighetsdirektivet. Webbplatsen anpassades till de gällande kraven. Styrelsen remitterade kommunikationsanvisningarna för vidare beredning. I samband med beredningen av den nya strategin konstaterades det att ett delaktighetsprogram ska göras upp för staden under 2018 och att kommunikationsanvisningarna kommer i tillämpliga delar att sammanställas med det.

Stadens uppgifter fördes in i en riksomfattande databas om tjänster i anslutning till webbtjänsten Suomi.fi.

Flyttningen av arkivet på Ekkulla till hälsostationens utrymmen har sysselsatt kansliets arkive-

kertomuksessa tarkastellaan tunnuslukuja henkilöstön kehittämisen ja johtamisen tueksi. Henkilöstöhallinto vastaa myös työterveyshuollon ja työsuojelun kehittämisestä ja yhteistyön muodoista tavoitteena koko henkilöstön työterveyden ja työkykyisyyden edistäminen.

Loppuvuodesta alkoivat kokeiluluontoiset asiakastyytyväisyyden jatkuvat mittaukset kaupungintalolla, avoimessa perhetoiminnassa ja terveysasemalla. Myös henkilöstön työtyytyväisyyden mittaaminen ns. fiilismittarilla alkoi loppuvuodesta.

Tammikummun keittiötoiminnan lakkautuksen jälkeen ryhmäkoti Villa Apollon hoiva-aterioiden valmistus siirtyi keskuskeittiöön. Hoivakoti Villa Anemonen hoiva-aterioiden valmistus siirrettiin Anemonen oman osastokeittiön valmistettavaksi, koska keskuskeittiössä ei ollut tarpeeksi kapasiteettia valmistaa kyseisiä aterioita.

Vuoden 2017 aikana valmistui selvitys Kasavuoren ja Sansinpellon päiväkotien siirtymisestä omaan ruoanvalmistukseen. Selvityksen käsittelyvaiheessa valiokunnissa todettiin, että tarvitaan lisätietoa keskuskeittiön kunnostustarpeesta pitkällä aikavälillä huomioiden lapsi- ja oppilasmäärien kasvu ja keittiön käyttöikä. Kahden päiväkodin siirtymistä omaan ruoanvalmistukseen ei nähty ratkaisuna tilanteeseen.

Talous

Kaupunginkanslian ruoka- ja puhdistuspalvelun toimintatulojen toteuma (99,3 %) jäi niukasti alle budjetoidun (23 000 €). Kotihoito tilasi kotipalveluaterioita budjetoitua vähemmän, samoin päiväkotien ruokaostot olivat budjetoitua hiukan pienemmät. Vastaavasti sisäinen tarjoilutilausmyynti ja ulkoinen ruokamyynti, erityisesti koulujen välipalamyynti, oli budjetoitua suurempaa.

Kaupunginkanslian kokonaismenot alittuivat noin 150 000 euroa (toteutuma 97 %), osittain henkilöstömenoissa syntyneistä säästöistä ja kilpailukykysopimuksen vaikutuksista johtuen. Lisäksi aineet, tavarat ja tarvikkeet toteutuivat 92,8 prosenttisesti (säästö vajaat 70 000 euroa). Mainitun tiliryhmän suurin menoerä on elintarvikkeet, joiden määrärahan toteutuma oli 88 %. Elintarvikemäärärahan kulutukseen vaikuttivat osittain hoiva-aterioiden määrän väheneminen, kotipalveluaterioiden ja päiväkotien ruokaostojen odotettua pienemmät tilausmäärät sekä kustannustehokas elintarvikehankinta. Luomutuotteita os-

ringsansvariga kontorspersonal under året.

I den separata personalberättelsen, som upprättats som en del av bokslutet, presenteras nyckeltal för personalutveckling och ledning. Personalförvaltningen ansvarar också för utvecklingen av företagshälsovården och arbetarskyddet; målet är här att främja hela personalens arbetshälsa och arbetsförmåga.

Mot slutet av året inleddes tester med mätning av kundrespons på stadshuset, hälsostationen och inom den öppna familjeverksamheten. Under samma tid infördes mätning av personalrespons med en s.k. personalbarometer (”fiilismittari”).

Efter att köket på Ekkulla stängdes överfördes tillagningen av måltiderna för Villa Apollo till centralköket. Tillagningen av måltiderna för Villa Anemone överfördes till Anemones eget kök, eftersom centralkökets kapacitet inte räckte till för dem.

Under 2017 slutfördes en undersökning av möjligheterna att daghemmen Kasavuori och Sansinpelto kunde övergå till egen tillagning av mat. Då undersökningen behandlades i utskotten konstaterades det att mer information behövs om vilka reparationsbehov som föreligger i centralköket i ett långtidsperspektiv, med beaktande av ökningen i antalet daghemsbarn och skolelever och kökets livscykel. Situationens lösning ansågs inte ligga i att två av daghemmen övergår till egen matlagning.

Ekonomi

Inom stadskansliet underskred kost- och renhållningsservicens verksamhetsinkomster (99,3 %) budgeten med knapp marginal (23 000 euro). Hemvården beställde färre måltider för hemleverans än budgeterat, och också daghemmens köp av mat var något mindre än i budgeten. Däremot var de interna köpen av servering och den externs försäljning av mat, särskilt mellanmål till skolorna, högre än i budgeten.

Stadskansliet underskred sina totala utgifter med ca 150 000 euro (utfall 97 %) främst på grund av inbesparingar i personalkostnaderna och inverkan från konkurrenskraftsavtalet. Utfallet för material, förnödenheter och varor var dessutom 92,8 procent (en inbesparing på knappa 70 000 euro). Den största utgiftsposten i denna kategori är livsmedel, med ett utfall på 88 % av anslaget. Livsmedelsanslagets utfall påverkades dels av minskningen i måltider till vårdhemmen, dels av att beställningarna av måltider till hemvården och daghemmen var mindre än väntat, samt också av

tettiin noin 33 000 eurolla, mikä oli noin 4,5 % elintarvikkeiden kokonaismäärärahasta, kun tavoite oli 5 %.

Puhdistuspalvelujen menototeuma oli 99,8 %. Puhtaanapitopalveluostot ulkoisilta toimijoilta toisaalta kasvoivat, kun erityisesti koulujen peruspuhdistusmäärä kasvoi kouluille hankittujen tekstiilipintaisten kalusteiden ja kokolattiamattojen takia. Toisaalta kulua vähensi terveysasemalle palkattu oma laitoshuoltaja, jolloin ostetun tehostetun siivouksen määrää pystyttiin vähentämään.

konstadseffektiva inköp av livsmedel. Ekologiska produkter köptes för en summa på ca 33 000 euro, motsvarande ca 4,5 % av hela anslaget för livsmedel, då målet var 5 %.

Utfallet för rengöringsservicens utgifter var 99,8 %. Rengöringsservicens köpta tjänster från utomstående aktörer ökade dock, eftersom volymen av grundrengöring särskilt i skolorna ökade till följd av att mer textilbeklädda möbler och heltäckande mattor har skaffats till skolorna. Å andra sidan minskades kostnaderna av att en egen anstaltsvårdare har anställts för hälsostationen, vilket gjorde att volymen av köpt effektiverad städning.

Henkilöstö

Kaupunginkanslian 43,1 vakanssista 26 on ruoka- ja puhdistuspalveluissa. Yleishallinnon henkilöstömitoitusta ja nimikkeitä tarkistettiin vuoden 2017 aikana muun muassa siten, että palkka- ja henkilöstöhallinnossa noin vuoden avoinna ollut palkkahallintosihteerin nimike muutettiin syyskuussa henkilöstösihteeriksi ja tehtävä täytettiin määräaikaisesti kesäkuun 2019 loppuun saakka. Kesästä 2016 avoinna olleen ja vuoden 2017 alusta lakkautetun palkkasihteerin tehtävän tilalle palkattiin määräaikainen palkkasihteeri toukokuun 2017 lopusta maaliskuun 2019 loppuun. Puhdistuspalveluihin perustettiin elokuussa palveluohjaajan vakanssi vahvistamaan siivottavien kohteiden puhtausvalvontaa sekä henkilöstön ohjausta ja koulutusta.
Tietohallinnon kehittämispäällikön vakanssi perustettiin tietohallintopäällikön vakanssin tilalle. Kaupunginkanslian ns. valmistelijaresurssi vähentyi vuoden 2017 alusta kanslian virkarakenteessa toteutetun uudelleen järjestelyn johdosta. Osa yleishallinnon henkilöstömitoituksessa toteutetuista toimenpiteistä ennakoivat sote- ja maakuntahallintoon siirtymistä.

Personal

Av stadskansliets 43,1 tjänster och befattningar finns 26 inom kost- och renhållningsservicen. Personalresursen och -beteckningarna inom den allmänna förvaltningen justerades under 2017, bland annat så att vakansen för en löneförvaltningssekreterare inom löne- och personalförvaltningen som hade varit obesatt i ungefär ett år omvandlades till en befattning som personalsekreterare och besattes på viss tid till slutet av juni 2019. En befattning som lönesekreterare som hade varit lediganslagen från sommaren 2016 drogs in fr.o.m. början av 2017 och i stället anställdes en lönesekreterare på viss tid från maj 2017 till slutet av mars 2019. Inom rengöringsservicen inrättades i augusti en befattning som servicehandledare för att stärka övervakningen av städresultaten samt för att handleda och utbilda personalen.
En befattning som IT-utvecklingschef inrättades i stället för befattningen som dataadministrationschef.
Stadskansliets s.k. beredarresurs minskade från början av 2017 till följd av omorganisering av tjänster vid kansliet.
En del av ändringarna inom personaldimensioneringen i den allmänna förvaltningen ingick i förberedelserna för den kommande vård- och landskapsreformen.

Ruoka- ja puhdistuspalvelu	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Kost- och rengörningsservice	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	2017	%
Ruokapalvelu - Kostservice				
Elintarvikemeno / livsmedelsutgifter	778 587	848 000	**746 633**	88 %
*) Työvoimameno / arbetskraftutgifter	559 624	695 083	**680 752**	98 %
Kaikki menot / Alla utgifter	1 654 937	1 746 501	**1 606 972**	92 %
Suoritteet / prestationer	533 756	442 800	**508 072**	115 %
***) Menot/suorite / Utgifter / prestation*	*3,10*	*3,94*	***3,16***	80 %
Puhdistuspalvelu - Rengörningsservice				
Siivotut neliöt / Städade m2	44 928	44 717	**44 482**	99 %
Menot / m2 / Utgifter / m2	*22,88*	*22,88*	***24,29***	106 %

*)Työvoimameno sisältää sekä kaupungin oman henkilöstön palkkakustannukset että kustannukset jotka syntyvät vuokratyövoiman käytöstä.

**)Menot/suorite on yhden ruokapalvelusuoritteen keskimääräinen suoritehinta. Kullekin tuotteelle/tuoteryhmälle on laskennassa määritetty painotettu suoritekerroin, jolla kerrottu toteutuneet/arvioidut kappalemäärät. -

RAHATOIMISTO – DRÄTSELKONTORET

Rahatoimiston tehtävänä on talousarvion ja suunnitelmien kokoaminen, kaupungin maksuliikenteen ja kirjanpidon hoitaminen sekä tilinpäätöksen laadinta. Rahatoimisto ohjaa ja neuvoo toimialoja talouden seurantaan ja oikeellisuuden valvontaan liittyvissä tehtävissä.

Rahatoimistoon kuuluu omana erillisenä yksikkönään kaupungin tietohallinto, jonka tehtävänä on ylläpitää ja kehittää kaupungin tietoteknistä infraa.

Drätselkontorets uppgift är att sammanställa stadens budget och ekonomiplaner, sköta stadens betalningsrörelse och bokföring samt bokslut. Drätselkontoret bistår verksamhetssektorerna med råd och handledning i anslutning till uppföljning och övervakning av ekonomin.

Stadens dataadministration, vars uppgift är att upprätthålla och utveckla stadens datatekniska infrastruktur, hör som en egen separat enhet till drätselkontoret.

Rahatoimisto
Drätselkontoret

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Mikael Boström talousjohtaja - ekonimidirektör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	251 748	28 100	0	28 100	294 084	-265 984
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-1 489 845	-1 309 580	0	-1 309 580	-1 373 370	63 790
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-1 238 096	-1 281 480	0	-1 281 480	-1 079 286	-202 194

Toiminta

Euroopan yleinen tietosuoja-asetus on astumassa voimaan toukokuussa 2018. Asetuksen myötä on kaupungin tullut nimittää tietosuojavastaava, hänet nimitettiin syksyllä 2017 rahatoimiston henkilökunnan piiristä. Tietosuojavastaavan tehtävinä on edellä mainitun asetuksen artikla 39 mukaisesti opastaa ja neuvoa kaupunkia rekisterinpitäjänä ja henkilökuntaa henkilötietojen käsittelijöinä henkilötietoa koskevissa asioissa. Hänen tulee myös seurata kaupungin toimintaa ja toimintamenettelyjä jotka liittyvät henkilötietojen suojaan. Tietosuojavastaavan työn tueksi on muodostettu tietosuojaorganisaatio, tietosuojatiimi, jonka jäseniksi on kaikilta toimialoilta nimitetty oma tietosuojavastaavaedustaja.
Tietosuoja-asetuksen mukainen tietosuojadokumentaatio toteutetaan siihen erikseen hankitulla työkalulla. Hankinnasta on päätetty vuoden 2017 aikana ja työkalu on toimitettu kaupungin käyttöön 2018. Hankintaan sisältyy myös 10 konsultaatiopäivää jotka kaikki toteutetaan vasta vuonna 2018.
Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän (Apottin) rakentaminen on jatkunut.

Verksamhet

Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning träder i kraft i maj 2018. I enlighet med förordningen har staden på hösten 2017 utsett ett dataskyddsombud. Posten innehas nu av en person ur drätselkontorets personal. Dataskyddsombudets uppgifter är enligt artikel 39 i förordningen att handleda staden i egenskap av registeransvarig, samt personalen, i ärenden som ansluter till hanteringen av personuppgifter. Dataskyddsombudet ska också följa med stadens verksamhet och rutiner i anslutning till skydd av personuppgifter. Till stöd för dataskyddsombudets arbete har en organisation, dataskyddsteamet, bildats, bestående av de dataskyddsansvariga från stadens sektorer. Dataskyddsdokumentationen i enlighet med förordningen görs med ett verktyg som har skaffats särskilt för ändamålet. Beslut om anskaffningen fattades under 2017 och verktyget levererades 2018. I anskaffningen ingår också 10 dagars konsultation, som utnyttjas först under 2018. Uppbyggnaden av primärhälsovårdens och den specialiserade sjukvårdens gemensamma patient- och klientdatasystem (Apotti) har fortsatt.

Talous

Rahatoimiston toimintatuotot ylittivät talousarvion merkittävästi. Tämä johtui siitä, että ne tietohallinnon menot jotka kuuluvat muille toimialoille on

Ekonomi

Drätselkontorets verksamhetsintäkter överskred budgeten betydligt. Detta beror på att de dataadministrationsutgifter som hör till andra sektorer

kirjattu muiden toimialojen menoina ja tietohallinnon sisäisenä tuottona.

har bokförts som utgifter för dessa sektorer och som interna intäkter för dataadministrationen.

Henkilöstö

Tietohallintopäällikkö eläköityi vuoden 2017 lopussa. Uuden tietohallinnon kehittämispäällikön rekrytointi aloitettiin syksyllä ja uuden henkilön valinta tehtiin loppuvuonna. Uusi henkilö aloitti tammikuussa 2018.

Personal

Dataadministrationschefen gick i pension vid slutet av 2017. Rekryteringen av en IT-utvecklingschef inleddes under hösten och en ny chef valdes vid årets slut. Han tillträdde posten i januari 2018.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

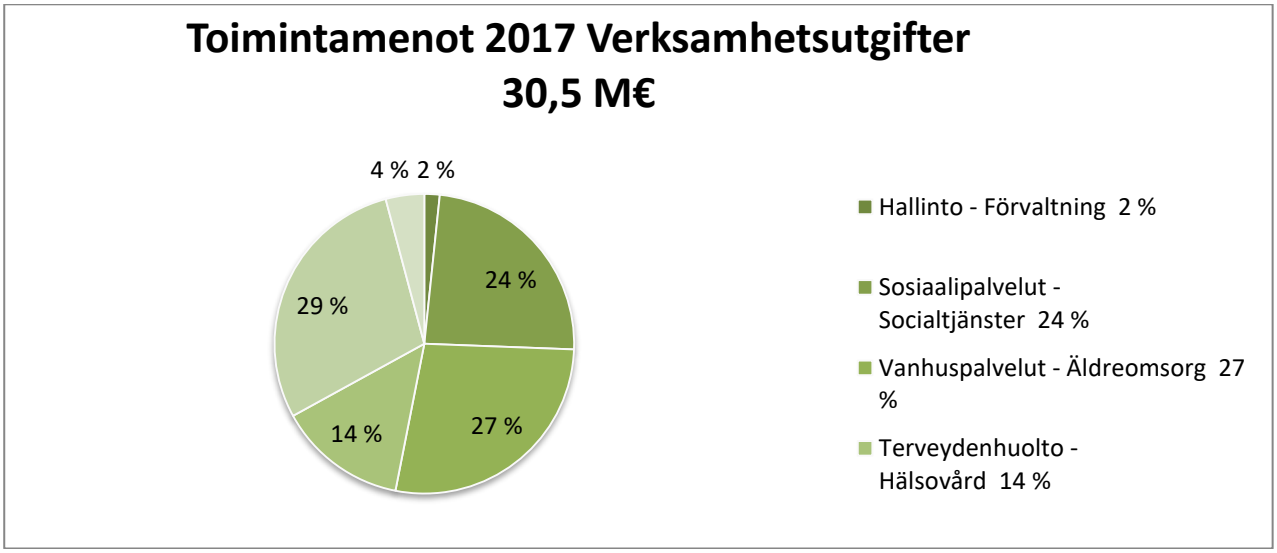

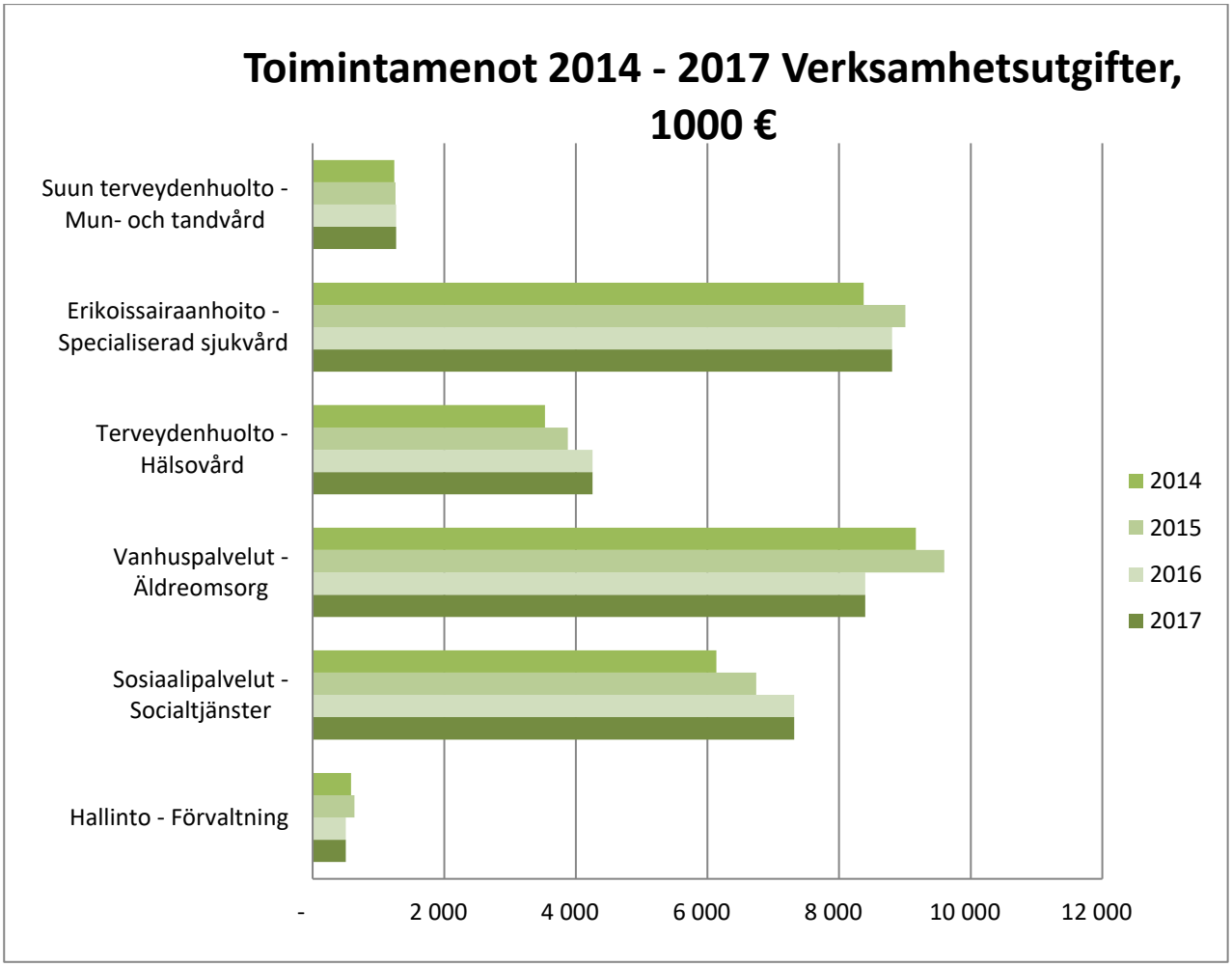

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

HALLINTO - FÖRVALTNING
SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER
VANHUSPALVELUT – ÄLDREOMSORG
TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD
SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD
ERIKOISSAIRAANHOITO – SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalipalvelut, vanhuspalvelut, terveydenhuolto ja erikoissairaanhoito sekä suun terveydenhuolto.
Tulosalueiden lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuudessa toimivat myös toimialan hallinto, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävänä on edistää ja ylläpitää kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä ja sosiaalista turvallisuutta sekä kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Lisäksi toimiala huolehtii kuntalaisten tarpeen mukaisten perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalipalvelujen saatavuudesta ja laadusta sekä viimesijaisesta toimeentuloturvasta, hoivasta ja huolenpidosta elämän kaikissa vaiheissa.

Social- och hälsovårdssektorn har fem resultatområden: socialtjänster, äldreomsorg, hälsovård, specialiserad sjukvård och mun- och tandvård. Utöver resultatområdena lyder också sektorns förvaltning, handikapprådet och äldrerådet under social- och hälsovårdsnämnden.

Social- och hälsovården har till uppgift att främja och upprätthålla kommuninvånarnas hälsa, välfärd, arbets- och funktionsförmåga och sociala trygghet samt minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper. Utöver att främja hälsan drar sektorn försorg om tillgången och kvaliteten på primärvården, den specialiserade sjukvården och socialtjänsterna enligt invånarnas behov samt om det i sista hand beviljade utkomstödet och vården och omsorgen i livets alla skeden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta **Social- och hälsovårdsnämnden** Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Ulla Tikkanen sosiaali- ja terveysjohtaja - tf. social-och hälsov.direktör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 911 275	3 919 389	0	3 919 389	4 619 313	-699 924
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-30 713 211	-31 981 894	0	-31 981 894	-30 547 398	-1 434 496
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-26 801 935	-28 062 505	0	-28 062 505	-25 928 085	-2 134 420

SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT

Sosiaali- ja terveystoimi **Social- och hälsovård** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	**TP** **Bokslut** **2016**	TA BG 2017	**TP** **Bokslut** **2017**	Poikkeama Avvikelse
Toimintamenot - Verksamhetsutgifter (brutto)	30 713 211	31 981 894	**30 547 398**	-1 434 496
euro /asukas - euro /invånare (brutto)	3 268	3 291	**3 173**	-118
euro /asukas - euro /invånare (netto)	2 852	2 888	**2 694**	-194
Asukkaat - Invånare	9 399	9 718	**9 626**	-92

Toiminta

Vuoden 2017 keskeisenä teemana on ollut muutokseen valmistautuminen ja Sote-uudistus onkin lyönyt leimansa koko vuoteen. Sotea koskevat

Verksamhet

Ett centralt tema under 2017 var att skapa beredskap för förändring, och vårdreformen präglade i själva verket hela året. Lagförslagen i anknytning

lakiesitykset eivät edenneet hallituksen suunnittelemalla tavalla. Maaliskuussa hallituksen lakiesitys valinnanvapaudesta tuli lausuntokierrokselle ja marraskuussa tuli lausuntokierrokselle uusi lakiesitys valinnanvapaudesta
Uusimaa 2019- hankkeen valmistelutyöryhmiin osallistuminen on antanut mahdollisuuden olla kehittämässä tulevaisuuden sote-palveluja.

Olemme kehittäneet omaa toimintaa integroiden palveluja, osallistaen asiakkaita ja kehittäneet monialaista yhteistyötä. Lean- menetelmää on opeteltu HUS:n järjestämissä koulutuksissa.

Sosiaalipalveluissa perustoimeentulotuki siirtyi Kelaan 1.1.2017. Siirtymävaihe sujui hyvin ja sen aikana Kauniaisissa tehtiin 31.3.2017 saakka myös perustoimeentulotuen päätöksiä ja maksettiin toimeentulotukea. Kunnasta myönnettävän täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osuus oli odotettua enemmän. Hoitopaikan valinnanvapaus (THL § 48, 2014) tuo Kauniaisten terveyskeskuksen asiakkaaksi edelleen uusia asiakkaita ja terveyskeskukseen on kirjautunut noin 1300 ulkopaikkakuntalaista (31.12.2017).

Hallituksen laajat kärkihankkeet (Lasten ja perheiden muutosohjelma LAPE sekä kotihoidon ja omaishoidon I&O-hanke) ohjaavat kuntien kehittämistyötä ja tähtäävät siihen, että palveluja saisi sujuvasti ja keskitetysti samasta paikasta.
Lasten ja perheiden muutosohjelmassa, Lapessa, on mukana laaja toimijoiden verkosto kunnista, HUS-kuntayhtymästä, järjestöistä ja oppilaitoksista. Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimi ja sivistystoimi osallistuvat kolmeen osahankkeeseen: perhekeskusten kehittäminen, systeeminen lastensuojelu ja oppilashuolto. Poikkihallinnollinen Tejo- työryhmä toimii Kauniaisten paikallisena ohjausryhmänä.

Toiminnan kehittämisen kärkenä on ollut asiakaslähtöisyys, palvelujen tarkoituksenmukainen kohdentaminen, palveluintegraatio ja palvelurakenteen keventäminen. Kaikkiin näihin liittyvänä näkökulmana on ollut terveyserojen kaventaminen. Vuoden aikana keskityttiin erityisesti kahden kaupungin poikkihallinnollisen strategisen linjauksen toteuttamiseen: ikääntyvien toimintakyvyn edistäminen (kohta 2) ja lasten nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen (kohta 5), johon kuuluu myös työllistymisen ja pakolaisten kotouttamisen tukeminen. Näiden lisäksi toimialalla kehitettiin muita asiakas- ja hallinnon prosesseja (kohta 7). Strategisten tavoitteiden toteutuminen on kuvattu sivulla 41.

till reformen avancerade inte på det sätt som regeringen planerat. I mars skickades regeringens förslag till valfrihetslag ut på remiss, och i november var det dags att avge utlåtanden om ett nytt förslag till valfrihetslag.
Medverkan i beredningsgrupperna inom projektet Nyland 2019 har gett oss möjlighet att påverka utvecklandet av de framtida social- och hälsovårdstjänsterna.

Vi har utvecklat vår egen verksamhet genom att integrera tjänster, ta med klienterna i processerna och utveckla det mångprofessionella samarbetet. Personalen har deltagit i utbildning om Lean-metoden som ordnats av HNS.

Det grundläggande utkomststödet, som tidigare hörde till socialtjänsterna, överfördes till FPA 1.1.2017. Övergångsperioden förlöpte bra, och under den (fram till 31.3.2017) fattade man ännu en del beslut om grundläggande utkomststöd i Grankulla och betalade ut utkomststöd. Andelen av kompletterande och förebyggande utkomststöd, som beviljas av kommunen, var större än man förutspått. Friheten att själv välja vårdenhet (48 § i hälso- och sjukvårdslagen, 2014) gör att Grankulla hälsocentral fortfarande får nya klienter. Hittills har ca 1300 personer från andra kommuner registrerat sig (31.12.2017).

Regeringens omfattande spetsprojekt (programmet LAPE för utveckling av barn- och familjetjänster samt hemvårdens och närståendevårdens I&O-projekt) styr utvecklingsarbetet i kommunerna och siktar på att servicen ska vara tillgänglig smidigt och koncentrerat på ett ställe.
I programmet LAPE för utveckling av barn- och familjetjänster medverkar ett brett nätverk av aktörer från kommuner, HNS-samkommunen, organisationer och läroinrättningar. Social- och hälsovården och bildningssektorn i Grankulla deltar i tre delprojekt, som handlar om utveckling av familjecenter, systemiskt barnskydd och elevvård. Den tvärsektoriella ledningsgruppen för hälsofrämjandet (TEJO) fungerar som lokal styrgrupp i Grankulla.

Verksamheten har utvecklats med fokus på kundorientering, ändamålsenlig inriktning av tjänsterna, tjänsteintegration och en lättare servicestruktur. Alla dessa har utgått från en strävan att jämna ut hälsoskillnaderna. Under året koncentrerade vi oss främst på att verkställa två av stadens tvärsektoriella strategiska riktlinjer: att främja de äldres funktionsförmåga (punkt 2) och att främja barns, ungdomars och familjers välbefinnande (punkt 5), där också arbetet för att stödja sysselsättningen och in-

Vanhuspalvelujen rakennemuutos eteni suunnitelman mukaisesti. Maaliskuussa 2017 lopetettiin Tammikummun terveyskeskussairaalan toiminta, minkä jälkeen perusterveydenhuollon sairaalapalvelut on hankittu Espoon sairaalasta, jossa toteutuu erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen integraatio. Kotihoidon prosessien ja kotikuntoutuksen kehittäminen jatkuu.
Lasten ja perheiden palveluissa tavoitteena on ollut monitoimijainen yhteistyö, joka on kehittämiskohteena myös Lape-hankekokonaisuudessa. Lapsiperheiden kotipalvelu on vakiintunut tärkeäksi matalan kynnyksen palveluksi perhepalvelujen kokonaisuudessa. Se on tukenut myös pakolaisperheiden kotoutumista.
Lean-menetelmää on käytetty prosessien kehittämisessä terveydenhuollossa ja äitys- ja lastenneuvolassa. Prosessien kehittämisellä Leanin keinoin ja sähköisten palvelujen maltillisella lisäämisellä on haluttu parantaa palveluprosessien sujuvuutta ja tukea terveydenhoitaja ja lääkäriresurssin oikeaa kohdentamista asiakas- ja henkilöstökokemuksen parantamiseksi. Lean- menetelmän ohella tiedolla johtamisen tukena toimii mm. osallistuminen Kuntaliiton keskisuurten kaupunkien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvertailuun. Tulevaisuuden tiedolla johtamista tukee potilas- ja asiakastietojärjestelmä, Apotti, jonka kehittämisessä olemme tiiviisti mukana. Helsingin, Vantaan, Kirkkonummen ja HUS:n lisäksi Apotti-kuntiin liittyi Tuusula. Sosiaalityön asiakastyön yhtenäinen dokumentointi on ollut kehittämisen kohteena. Kansakoulu-hankkeessa on koulutettu kirjaamisvalmentajia kaikkiin pääkaupunkiseudun kuntiin.

Talous
Sosiaali- ja terveystoimen toimialan toimintakatteen toteuma oli 25,93 milj. euroa (92,4 %). Toimialan tulojen toteuma oli 4,6 milj. euroa (117 %). Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden tulot kasvoivat noin 700 000 euroa. Tulojen kasvu perustuu pääasiassa muilta kunnilta perittävien kotikuntakorvausten kasvuun sekä valtiolta saatavien pakolaisten vastaanotosta aiheutuvien korvausten kasvuun. Edellä mainitut laskutetaan pääasiassa omakustannusperiaatteella.

Toimialan menojen toteuma oli 30,6 miljoonaa euroa (95,5 %). Menot pienenivät vuoteen 2016 nähden 0,5 % (166 000 euroa). Talousarvion määrärahan merkittävä alittuminen sekä menojen vähentyminen edellisvuoteen nähden johtuu suurelta osin tulokertymän odotettua suurem-

tegrationen av flyktingar ingår. Utöver dessa utvecklade sektorn övriga klient- och förvaltningsprocesser (punkt 7). Uppfyllelsen av de strategiska målen beskrivs på sida 57.
Omstruktureringen av äldreomsorgen fortskred enligt planen. Ekkulla bäddavdelning lades ner i mars 2017. Efter det har staden köpt sjukhustjänsterna inom primärhälsovården av Esbo sjukhus, där den specialiserade sjukvården, primärhälsovården och socialservicen integreras. Utvecklandet av hemvårdens processer och hemrehabiliteringen fortsätter.
I tjänsterna för barn och familjer har siktet varit inställt på ett samarbete mellan fler aktörer, vilket också utgör ett mål i projektkomplexet LAPE. Hemtjänsten för barnfamiljer har etablerat sig som en lågtröskeltjänst i stadens helhet av familjetjänster. Tjänsten har också främjat integrationen av flyktingfamiljer.
Vid utvecklingen av processerna i hälsovården och på mödra- och barnrådgivningen har vi tillämpat Lean-metoden. Genom att utveckla processerna enligt Lean-principen och måttligt utöka e-tjänsterna har vi velat göra serviceprocesserna smidigare och se till att hälsovårdar- och läkarresursen inriktas rätt för att förbättra klient- och personalupplevelsen. Vid sidan av Lean-metoden stöds kunskapsledningen också av bl.a. Kommunförbundets jämförelser mellan kostnaderna för social- och hälsovården i medelstora städer. Den framtida kunskapsledningen stöds av patient- och klientdatasystemet Apotti, som vi intensivt deltar i att utveckla. Utöver Helsingfors, Vanda, Kyrkslätt och HNS anslöt sig Tusby till Apotti. Som utvecklingsobjekt har vi också haft en enhetlig dokumentering av klientarbetet inom socialarbetet. Inom Kansakoulu-projektet har man utbildat dokumenteringsutbildare för alla kommuner i huvudstadsregionen.

Ekonomi
Utfallet av social- och hälsovårdssektorns verksamhetsbidrag var 25,93 miljoner euro (92,4 %). Inkomstutfallet var 4,6 miljoner euro (117 %). Jämfört med bokslutet för 2016 ökade inkomsterna med cirka 700 000 euro. Inkomstökningen beror huvudsakligen på ökade hemkommunsersättningar från andra kommuner samt ökade ersättningar från staten för de kostnader staden har för mottagandet av flyktingar. De ovan nämnda faktureras huvudsakligen enligt självkostnadsprincipen.

Sektorns utgiftsutfall var 30,6 miljoner euro (95,5 %). Utgifterna minskade med 0,5 procent (166 000 euro) jämfört med 2016. Den markanta underskridningen av budgetanslaget och minskningen av utgifterna jämfört med året innan beror främst på att inkomsterna blev större än förväntat samtidigt som utgifterna ökade rätt lite inom alla

masta toteumasta sekä toisaalta kaikkien toimialojen suhteellisen pienestä menokehityksestä. Erityisesti vanhuspalvelujen toimintakate toteutui aiempia vuosia pienempänä. Tämä johtui pitkälti Villa Bredan rakentamisen aikaisesta toimintojen supistamisesta sekä Tammikummun sairaalan toiminnan siirtämisestä Espoon uuteen sairaalaan.

Talousarviossa 2017 määritetyistä säästökohteista toteutui erityisesti henkilöstön vuokrauksen vähentäminen, Esimerkiksi terveyskeskuslääkäripalvelujen kohdalla saavutettiin noin 100 000 euron nettosäästö, kun vakanssit pystyttiin täyttämään muulla kuin vuokratyövoimalla.

Henkilöstö
Henkilöstöön liittyvä merkittävä muutos oli Tammikummun toiminnan lopettaminen maaliskuussa 2017. Merkittävä osa henkilökunnasta siirtyi liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti Espoon sairaalan työntekijöiksi. Muille järjestyi työpaikka kaupungin eri yksiköistä ja osa palaa Villa Bredaan sen valmistuessa 2018. Henkilökuntamäärä väheni 19 henkilöllä ja toimialan henkilöstö on 134 henkilöä. 2 henkilöä jäi vuoden aikana eläkkeelle.
Hyvät työolosuhteet on keskeinen henkilöstön hyvinvointiin vaikuttava tekijä. Vuoden 2017 aikana tilanteen edistämiseksi on tehty edelleen yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.
Kansalliset hankkeet, kuten Uusimaa 2019 ja sen muutosryhmiin osallistuminen, hallituksen kärkihankkeet sekä Apotti- hanke, ovat työllistäneet toimialan johtoa ja asiantuntijoita.

sektorer. Speciellt äldreomsorgens verksamhetsbidrag stannade under nivån för tidigare år. Det här berodde till stor del på inskränkningar i verksamheterna under byggandet av Villa Breda samt flyttningen av bäddavdelningsverksamheten från Ekkulla till det nya Esbo sjukhus.

Av sparåtgärderna i budgeten 2017 lyckades vi särskilt bra med att minska inhyrningen av personal. Som exempel kan nämnas inbesparingen på ca 100 000 euro på läkarservicen vid hälsocentralen, då vi kunde besätta vakanserna med annan än inhyrd arbetskraft.

Personal
En betydande förändring som berörde personalen var nedläggningen av Ekkulla i mars 2017. En stor del av personalen övergick i Esbo sjukhus tjänst enligt principen för överlåtelse av rörelse. För de övriga kunde vi ordna arbetsplats vid stadens olika enheter, och en del återvänder till Villa Breda när nybygget blir klart 2018. Antalet anställda minskade med 19 personer, och sektorns personalstyrka är nu 134 personer. Under året gick två personer i pension.
En bra arbetsmiljö är en central faktor som påverkar personalens välbefinnande. Under 2017 fortsatte samarbetet med företagshälsovården för att förbättra läget.
Nationella projekt såsom Nyland 2019 och dess förändringsgrupper, regeringens spetsprojekt samt Apotti-projektet har sysselsatt sektorns ledning och sakkunniga.

HALLINTO - FÖRVALTNING

Hallinto
Förvaltning

Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Ulla Tikkanen sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	89	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-526 557	-582 236	0	-582 236	-505 051	-77 185
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-526 468	-582 236	0	-582 236	-505 051	-77 185

Toiminta
Sote-uudistuksen valmisteilla olevasta lainsäädännöstä annettiin lausunnot sekä keväällä että syksyllä 2017. Hyvä vaikuttamiskanava on ollut osallistuminen Soccan neuvottelukunnan ja osaamiskeskuksen tarjoaman yhteistyöverkoston

Verksamhet
Utlåtanden över social- och hälsovårdslagstiftningen, som är under beredning, gavs både på våren och på hösten. Medverkan i det samarbetsnätverk som kompetenscentret Socca och dess delegation erbjuder har varit en bra kanal för påverkan.

toimintaan. Syksyllä 2017 aloitettiin muutosvalmennukseen liittyen sote- käsikirjan valmistaminen, joka tukee tavoitteellista toimintaa ja antaa esimiehille ja henkilökunnalle mahdollisuuden osallistua toiminnan kehittämiseen ja pelinsääntöjen luomiseen. Hallinto on osallistunut Villa Bredan toiminnalliseen suunnitteluun ja hankinta-prosesseihin.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista on vahvistettu mm. Tejo-työryhmässä tekemällä uusi Ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018–22 ja hyvinvointikertomus uudelle valtuustokaudelle.

Under hösten 2017 inleddes i anknytning till förändringscoachingen arbetet på en handbok för vårdreformen. Det här stöder den målinriktade verksamheten samt ger såväl cheferna som personalen en möjlighet att medverka i att utveckla verksamheten och skapa spelregler. Förvaltningen har deltagit i verksamhetsplaneringen och upphandlingsprocesserna för Villa Breda.
Kompetensen i det hälsofrämjande arbetet har stärkts i bl.a. i ledningsgruppen för hälsofrämjandet (TEJO), som har tagit fram ett nytt program för missbruksförebyggande arbete 2018–22 och en välfärdsberättelse för den nya fullmäktigeperioden.

Talous
Hallinnon toimintakatteen toteuma oli 505 051 euroa, eli 86,7% talousarviosta. Vuoteen 2016 verrattuna toimintakate pieneni 22 000 euroa, eli 4,1%. Talousarvion merkittävä alittuminen johtuu ensisijaisesti hallintoon budjetoitujen toimialan yhteisten eläkekulujen alittumisesta. Talousarvion laadinnan yhteydessä määritettynä säästötoimenpiteenä järjestöille myönnettävien toiminta-avustusten määrä pieneni vuoteen 2016 verrattuna noin 6000 euroa

Ekonomi
Utfallet av förvaltningens verksamhetsbidrag var 505 051 euro eller 86,7 % av det budgeterade. Jämfört med 2016 minskade verksamhetsbidraget med 22 000 euro eller 4,1 %. Den markanta underskridningen av budgeten beror i första hand på att sektorns totala pensionskostnader, som budgeterats under förvaltningen, underskreds. Som en sparåtgärd som slogs fast vid budgetberedningen minskades verksamhetsunderstöden till organisationer med ca 6 000 euro från 2016.

SOSIAALIPALVELUT - SOCIALTJÄNSTER

Sosiaalipalvelut käsittää sosiaalityön, lastensuojelun, päihdehuollon, vammaispalvelut, kehitysvammahuollon, lastenvalvojan palvelut, perheneuvolan, toimeentuloturvan ja velkaneuvonnan, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton sekä yleisten vuokra-asuntojen ja eläkeläisasuntojen välityksen ja myöntämispäätösten tekemisen.

Velkaneuvonta sekä sosiaali- ja kriisipäivystyspalvelut hankitaan ostopalvelusopimuksella Espoon kaupungilta.

Socialtjänsterna omfattar socialarbete, barnskydd, missbrukarvård, handikappservice, omsorg om utvecklingshämmade, barnatillsyningsmannens tjänster, familjerådgivning, utkomststöd och skuldrådgivning, mottagning av flyktingar och asylsökande samt beslut om uthyrning av allmänna hyresbostäder och pensionärsbostäder.

Skuldrådgivning samt tjänster inom kris- och socialjouren köps enligt serviceavtal av Esbo stad.

Sosiaalipalvelut
Socialtjänster

Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Jaana Myhrberg sosiaalipalvelupäällikkö - socialservicechef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 044 217	1 241 401	0	1 241 401	1 499 795	-258 394
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 210 930	-7 428 259	0	-7 428 259	-7 316 072	-112 187
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-6 166 713	-6 186 858	0	-6 186 858	-5 816 277	-370 581

Toiminta

Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kotouttamistyöhön myöntämä rahoitus mahdollisti maahanmuuttokoordinaattorin palkkaamisen Kirkkonummen kanssa yhteiseen hankkeeseen. Maahanmuuttokoordinaattori aloitti työssään helmikuussa 2017. Hankkeen avulla on tehostettu maahanmuuttajien ohjausta ja neuvontaa liittyen suomalaiseen yhteiskuntaan ja palvelujärjestelmään, sosiaalietuuksiin sekä sähköiseen asiointiin. Lisäksi hankkeessa on järjestetty koulutustilaisuuksia monikulttuurisuudesta ja maahanmuuttaja-asiakkaiden kohtaamisesta varhaiskasvatus-, opetus- ja sosiaali- ja terveystoimen henkilökunnalle. Hanke on lisännyt kunnan eri toimialojen ja kunnan sekä kolmannen sektorin välistä yhteistyötä ja koordinaatiota kotouttamistoiminnassa.

Lastensuojelun ja perheneuvolan työntekijät aloittivat hallituksen LAPE-kärkihankkeeseen kuuluvan lastensuojelun systeemisen mallin koulutuksen loppuvuodesta. Koulutuksen avulla muutetaan oleellisesti lastensuojelutyön orientaatiota ja pyritään vaikuttamaan tarkoituksenmukaisilla toimilla lastensuojelun asiakasperheiden elämänhallintaan.

Helsingin Diakonissalaitoksen ylläpitämän perheryhmäkodin yhdeksästä nuoresta kolmasosa on tullut täysi-ikäiseksi ja monitoimijainen kotouttamistyö jatkuu tukemalla heidän itsenäistymistään. Kymmenen kiintiöpakolaisen vuosittaisesta kuntaan ottamisesta on ELY:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan luovuttu vuosiksi 2017–2018, koska perheryhmäkodissa vapautuville paikoille sijoitetaan muualta Suomesta sijoitettavien nuoria. Kotouttamistyön piiriin kuului joulukuussa 55 kuntapaikan saanutta pakolaista, joista yhdeksän on kiintiöpakolaisia.

Terveydenhuollossa toimivan vaativaan perhetyöhön koulutetun terveydenhoitajan työpanosta lisättiin syyskuussa sosiaalipalveluihin kuuluvassa lastensuojelussa neljään päivään viikossa. Hän hoitaa edelleen opiskeluterveydenhoitajan tehtäviä yhtenä päivänä viikossa.

54 asiakasperhettä ohjautui lastensuojelun sijasta sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarpeen arvioon (mukana myös ne, joiden asiakkuus on voinut alkaa jo 2015–2016). Uusia perheitä tuli vuoden aikana palvelujen piiriin 32 ja 11 perheen asiakkuus päättyi. Vuonna 2017 lastensuojelun avohuollon palveluiden piirissä oli 14 perhettä.

Kauniaisten perhetyön ryhmä eli matalan kynnyksen palveluverkosto, joka on oma sovellus LAPE-kärkihankkeen perhekeskusmallista, vastasi omalta osaltaan avohuollon palvelujen tarpeeseen.

Verksamhet

Europeiska socialfondens (ESF) finansiering för integrationsarbete gjorde det möjligt att anställa en invandrarkoordinator i ett gemensamt projekt med Kyrkslätt. Invandrarkoordinatorn började i Grankulla i februari 2017. Med hjälp av projektet har man effektiverat rådgivningen och handledningen av invandrarna i frågor som gäller det finländska samhället och servicesystemet, sociala förmåner och e-tjänster. Dessutom har man inom projektet ordnat kurser i mångkultur och möten med invandrarklienter för de anställda inom småbarnspedagogiken, undervisningsväsendet samt social- och hälsovården. Projektet har inneburit ökat samarbete mellan kommunens olika sektorer samt kommunen och den tredje sektorn samt förbättrat koordineringen inom integrationsverksamheten.

Anställda inom barnskyddet och familjerådgivningen inledde i slutet av året en utbildning om en systemisk modell för barnskyddet inom ramen för regeringens spetsprojekt LAPE för utveckling av barn- och familjetjänster. Med hjälp av utbildningen ändrar man i väsentlig grad orienteringen i barnskyddsarbetet och försöker påverka klientfamiljernas livskontroll genom ändamålsenliga åtgärder.

En tredjedel av de nio ungdomarna i familjegrupphemmet som drivs av Diakonissanstalten har uppnått myndig ålder, och det multiprofessionella integrationsarbetet fortsätter i form av åtgärder för att främja deras självständighet. Staden har beslutat att under åren 2017–2018 avstå från att årligen ta emot tio kvotflyktingar i enlighet med avtalet med NTM-centralen, eftersom det placeras ungdomar som kommer från andra orter i Finland på de platser som blir lediga i familjegrupphemmet. I december omfattade integrationsarbetet 55 flyktingar som hade fått kommunplats. Av dessa var nio kvotflyktingar.

Arbetsinsatsen för den hälsovårdare inom hälsovården som fått utbildning i krävande familjearbete ökades i september inom barnskyddet, som hör till socialtjänsterna, till fyra dagar i veckan. Hon sköter fortsättningsvis studerandehälsovårdarens uppgifter en dag i veckan.

54 klientfamiljer hänvisades i stället för barnskyddet till bedömning av servicebehovet enligt socialvårdslagen (här ingår också familjer vars klientskap kan ha börjat redan 2015–2016). Antalet nya familjer inom tjänsterna var 32, och 11 familjers klientskap avslutades. År 2017 omfattade barnskyddets öppenvårdstjänster 14 familjer.

Grankullas grupp för familjearbete eller servicenätverk med låg tröskel, som är vår egen tillämpning av familjecentermodellen i spetsprojektet

Toimeentulotuen Kelasiirto vuoden alusta alkaen sujui ongelmitta. Vuoden aikana kunnasta myönnettävän täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osuus kasvoi ennalta odotettua enemmän.

Talous

Sosiaalipalvelujen tulosalueen toimintakate alitti talousarvion määrärahan 6 % (370 559,02 euroa). Alitus johtuu pääosin tulojen oletettua suuremmasta toteumasta sekä menojen suhteellisen hillitystä kasvusta. Tulot ylittivät talousarvion 21 %:lla, eli noin 258 000 euroa. Kasvanut tulojen määrä johtuu pääasiassa pakolaisten vastaanottoon liittyvien valtiolta saatavien korvausten sekä toisilta kunnilta laskutettavien kotikuntakorvausten kasvusta.

Tulosalueen menot alittivat talousarvion 1,5 % eli noin 112 000 euroa. Vuoteen 2015 nähden menot kasvoivat 7 %, eli noin 105 000 euroa. Sosiaalipalvelujen taloudessa tapahtui vuonna 2017 merkittävä muutos, kun perustoimeentulotuen kustannukset siirtyivät kansaneläkelaitokselle. Tämä vähensi sosiaalipalvelujen nettokustannuksia 354 000 euroa vuonna 2017. Muilta osin tulosalueen menokehitys oli maltillista. Esimerkiksi kalliit kehitysvammahuollon asumispalvelut toteutuivat budjetoitua pienempänä.

Henkilöstö

Tulosalueen henkilöstömäärä on pysynyt samana. Yksi työntekijä on työn ohella sosiaalityön pätevöitymiskoulutuksessa ja yksi sosiaaliohjaajista suoritti YAMK- tutkinnon. Hänen tehtäväkuvaansa laajennettiin sosiaalihuoltolain mukaisen palvelutarpeen tekemiseen vammaisten henkilöiden lisäksi myös lapsiin ja nuoriin. Toinen YAMK-koulutettu erityissosiaaliohjaaja toimii lastenvalvojana ja aikuissosiaalityön asiantuntijana vastaten täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen asiakkuuksista.
Lastensuojelun vaativan perhetyö on hoidettu pääsääntöisesti oman koulutetun terveydenhoitajan työnä. Vaativan perhetyön ostopalveluita on voitu vähentää tämän panostuksen ansiosta.

LAPE, svarade för sin del på behovet av öppenvårdstjänster.
Överföringen av utkomststödet till Folkpensionsanstalten från början av året förlöpte utan problem. Under året ökade andelen av kompletterande och förebyggande utkomststöd, som beviljas av kommunen, mer än man förutspått.

Ekonomi

Verksamhetsbidraget för resultatområdet socialtjänster underskred budgetanslaget med 6 % (370 559,02 euro). Underskridningen beror huvudsakligen på att inkomsterna blev högre än beräknat och på den relativt dämpade kostnadsökningen. Inkomsterna överskred budgeten med 21 % eller ca 258 000 euro. Inkomstökningen beror huvudsakligen på en ökning i de ersättningar som fås från staten för mottagandet av flyktingar samt på ökade hemkommunersättningar från andra kommuner.

Resultatområdets utgifter underskred budgeten med 1,5 % eller ca 112 000 euro. Jämfört med 2015 ökade utgifterna med 7 % eller ca 105 000 euro. I socialtjänsternas ekonomi ägde en betydande förändring rum år 2017, när kostnaderna för det grundläggande utkomststödet övertogs av Folkpensionsanstalten. Detta minskade socialtjänsternas nettokostnader med 354 000 euro år 2017. Till övriga delar var resultatområdets utgiftsökning måttlig. Till exempel den dyra boendeservicen inom omsorgen om utvecklingsstörda utföll på en lägre nivå än budgeterat.

Personal

Antalet anställda i resultatområdet har hållit sig oförändrat. En anställd går vid sidan av arbetet i behörighetsutbildning i socialarbete, och en av socialhandledarna avlade en högre yrkeshögskoleexamen. Den sistnämndas uppgifter utvidgades till att omfatta bedömningen av servicebehovet enligt socialvårdslagen för även barn och unga, utöver personer med funktionsnedsättning. Den andra specialiserade socialhandledaren med högre YH-examen arbetar som barnatillsyningsman och sakkunnig i vuxensocialarbete, med ansvar för det kompletterande och förebyggande utkomststödet.
Det krävande familjearbetet inom barnskyddet har huvudsakligen skötts av den egna utbildade hälsovårdaren. Tack vare denna satsning har vi kunnat minska de köpta tjänsterna inom krävande familjearbete.

Sosiaalipalvelut **Socialtjänster** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	**TP** **Bokslut** **2016**	TA BG 2017	**TP** **Bokslut** **2017**	Poikkeama Avvikelse
Toimeentulotuki - Utkomststöd	803 567	297 000	**117 397**	-179 603
Ruokakunnat - Hushåll	235	KELASIIRTO	**118**	
euro /asukas - euro /invånare	85	31	**12**	-18
Lapsiperheiden sosiaalityö/lastensuojelu - Socialarbete bland barnfamiljer/barnskydd	894 927	850 500	**1 104 758**	254 258
Lastensuojeluilmoitukset, lkm -Barnskyddsanmälningar, antal	202	90	**164**	74
Avohuollon ja jälkihuollon asiakkaat (lapset) - Klienter (barn) inom öppenvården och eftervården	22	55	**20**	-35
Lastensuojelun sijaishuolto, vrk - Vård utanför hemmet inom barnskyddet, dygn	3 259	1 850	**3 613**	1 763
Vuoden aikana alkaneet uudet avohuollon asiakkuudet - Nya klientrelationer inom öppenvården under året	3	45	**1**	-44
Päihde- ja mielenterveystyö - Missbrukar- och mentalvård	359 288	365 758	**441 810**	76 052
Päihdehuollon laitospalvelut, vrk - Institutionstjänster inom missbrukarvården, dygn	118	220	**-**	-220
Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, vrk - Boendetjänster för mentalvårdspatienter, dygn	3 885	2 200	**4 089**	1 889
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto - Handikapservice och omsorg om personer med utvecklingsstörning	3 516 630	3 695 378	**3 353 499**	-341 879
Palveluasuminen, vrk - Serviceboende, dygn	6 875	7 600	**8 442**	842
Kuljetustuki (vpl), asiakkaat - Färdtjänst (lagen om service och stöd på grund av handikapp), klienter	152	218	**162**	-56
euro /asiakas - euro/klient		1 682	**2 573**	891
Omaishoidontuki, alle 65 vuotiaat asiakkaat, lkm - Stöd för närståendevård, klienter under 65 år, antal	33	28	**29**	1
Perheneuvola - Familjerådgivningen	243 732	216 073	**211 384**	-4 689
Käyntejä - Besök	898	1 000	**1 036**	36
Asiakkaat - Klienter	166	162	**169**	7
euro /käynti - euro /besök (brutto)	271	216	**204**	-12

VANHUSPALVELUT – ÄLDREOMSORG

Vanhuspalvelujen tulosalueella on kotihoidon, Villa Bredan palvelukeskuksen, vanhainkodin ja hoivakodin yksiköt sekä terveyskeskuksen sairaalan vuodeosasto. Palveluasumisen yksikkönä toimii Villa Apollon ryhmäkoti.
Vanhuspalvelujen tehtävänä on tukea ikäihmisten toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä sekä heidän asumistaan kotona tai kodinomaisissa oloissa mahdollisimman pitkään. Asiakkaan saaman hoivan ja hoidon lähtökohtana on asiakkaiden palvelutarve, omien voimavarojen tukeminen ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen.

Resultatområdet för äldreomsorg omfattar enheterna för hemvård, servicecentret Villa Breda, ålderdomshemmet och vårdhemmet samt vårdavdelningen vid hälsovårdscentralens sjukhus. Villa Apollos grupphem fungerar som enhet för serviceboende.
Äldreomsorgens uppgift är att stöda de äldres funktionsförmåga och hjälpa dem att så länge som möjligt klara sig själva och kunna bo hemma eller i en hemlik miljö. Den omsorg och vård som erbjuds utgår från klientens servicebehov och från att stöda klientens egna resurser och visa respekt för vars och ens självbestämmanderätt.

Vanhuspalvelut
Äldreomsorg

Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Anja Kahanpää vanhuspalvelupäällikkö-äldreomsorgschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 916 722	1 858 578	0	1 858 578	1 928 732	-70 154
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-9 173 052	-9 023 065	100 000	-8 923 065	-8 397 828	-525 237
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-7 256 331	-7 164 487	100 000	-7 064 487	-6 469 096	-595 391

Toiminta

Tammikummun sairaalaan toiminnan päättyminen maaliskuussa 2017 oli merkittävä muutos Kauniaisten vanhuspalveluiden asiakkaille, omaisille ja koko henkilökunnalle. Tuttu sairaalaympäristö vaihtui naapurikaupungin uuden sairaalan kuntouttavaan toimintamalliin eikä kuntalaisten arviointi- ja kuntoutusjaksoja ole ollut mahdollista enää toteuttaa entiseen tapaan. Muutos vaikutti myös samalla tontilla sijaitsevan hoivakoti Villa Anemonen toimintaan, joka oli tukeutunut monessa toiminnassaan Tammikumpuun. Lisäksi muutoksella oli suuri vaikutus kotihoidon toimintaan sairaalasta kotitutumisen prosessissa tapahtuneiden muutosten ja lyhentyneiden hoitoaikojen myötä. Samaan aikaan kaupungin oma monialainen kotikuntoutustiimi aloitti toimintansa sairaalasta kotiutuvien potilaiden tukemisessa ja tiimiin liittyi alkusyksyllä terveyspalvelujen tulosalueelle valittu toimintaterapeutti. Kotihoidon toimistotilat siirtyivät vuoden alussa terveysasemalta kaupungin väistötiloihin Oaseniin, jolloin yhdistettiin kolme tiimiä yhdeksi tiimiksi sekä otettiin käyttöön optimointijärjestelmä toiminnan tueksi. Kotihoidon sairaanhoitajaresurssia on

Verksamhet

Verksamheten vid Ekkulla sjukhus upphörde i mars 2017, vilket innebar en stor förändring för klienter, anhöriga och hela personalen inom äldreomsorgen i Grankulla. Den bekanta sjukhusmiljön byttes ut mot en rehabiliterande verksamhetsmodell i grannkommunens nya sjukhus, och det har inte längre varit möjligt att genomföra kommuninvånarnas bedömnings- och rehabiliteringsperioder på samma sätt som tidigare. Omläggningen påverkade också vårdhemmet Villa Anemone på samma tomt, eftersom vårdhemmet i många av sina verksamheter fått stöd av Ekkulla. Dessutom påverkade den i hög grad hemvårdens verksamhet i och med förändringar i processen vid hemkomst från sjukhus samt förkortade vårdperioder. Samtidigt inledde stadens eget multiprofessionella hemrehabiliteringsteam sin verksamhet för att stödja patienterna vid hemkomsten från sjukhus. Till teamet anslöt sig på förhösten en ergoterapeut som anställts till resultatområdet för hälsovårdstjänster. Hemvårdens kontor flyttade i början av året från hälsostationen till tillfälliga utrymmen i Oasen. Samtidigt slogs tre team ihop till ett, och ett optimeringssystem togs i bruk som stöd för verksamheten. Hemvårdens sjukskötarresurs har

kohdennettu enemmän viikonloppuihin kotiutumisten tukemiseksi. Nimetty sairaanhoitaja on tehnyt suositusten mukaiset palvelutarpeen arviointikäynnit sotaveteraaneiden koteihin ja tarpeenmukaista apua ja tukea on järjestetty.

Palvelukeskuksen kerhotoiminta jatkoi toimintaa yhtenä päivänä viikossa väistötiloissa, kun miesten- ja naistenkerhon toiminta keväällä yhdistettiin. Ystäväpiiri-konseptin mukaiset ryhmät ovat kokoontuneet kirjaston tiloissa ja eläkeläisten lounasruokailu on ollut mahdollista kahden ulkopuolisen palveluntarjoajan tiloissa.

Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus- ja laajennushankkeen toiminnallista suunnittelua on jatkettu toimialojen yhteistyönä ja kuntalaisten, yhteistyökumppaneiden ja henkilökunnan työpajassa. Vapaaehtoistoiminnan verkosto on alkanut kehittää aktiivista toimintaa uuteen Villa Bredaan, jonka toiminnan aloitus siirtyi keväästä syksyyn. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteisen Gero-Metro-hankkeen myötä toimialan henkilöstöä on koulutettu kotona kuntoutumisen toimintatapaan

inriktats mer än tidigare till veckoslut för att kunna stödja dem som kommer hem från sjukhus. Den till uppgiften utsedda sjukskötaren har gjort hembesök hos krigsveteraner för bedömning av servicebehovet enligt rekommendationerna, och hjälp och stöd har ordnats efter behov.

Servicecentrets klubbverksamhet fortsatte en dag i veckan i de tillfälliga lokalerna efter att dam- och herrklubben slagits ihop på våren. Grupper enligt Vänkretsmodellen har samlats i biblioteket, och pensionärer har serverats lunch i två utomstående serviceproducenters lokaler.

Verksamhetsplaneringen i anslutning till saneringen och tillbyggnaden av servicecentret Villa Breda fortsatte i samarbete mellan sektorerna och i en verkstad där kommuninvånare, samarbetspartner och anställda medverkade. Ett nätverk av frivilliga har börjat utveckla aktiv verksamhet i nya Villa Breda, vars verksamhetsstart skjutits fram från våren till hösten. Inom ramen för projektet GeroMetro, som är gemensamt för huvudstadsregionens kommuner, har anställda inom sektorn utbildats i verksamhetsmodellen för hemrehabilitering.

Talous

Vanhuspalvelujen rakennemuutoksella on ollut merkittävä vaikutus käyttötalouden toteumaan. Vanhuspalvelujen tulosalueen toimintakatteen toteuma oli 6,47 miljoonaa euroa, mikä alittaa talousarvion noin 595 000 eurolla. Alitus johtuu henkilöstökulujen sekä ostopalvelujen arvioitua pienemmästä toteumasta.
Vanhuspalvelujen tulojen toteuma oli 103,8 %. Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden tulot nousivat noin 70 000 euroa.

Vanhuspalvelujen menot alittivat budjetin 525 000 eurolla. Vuoteen 2016 nähden menot vähenivät 775 000 eurolla. Menojen vähentymisessä eräs merkittävimmistä tekijöistä oli Tammikummun sairaalan toiminnan lakkauttaminen. Tästä koitui arviolta jopa noin 400 000 euron nettokustannussäästö vuoteen 2016 nähden. Tammikummun sairaalassa oli lyhytaikaisen terveyskeskussairaalatoiminnan lisäksi myös vanhusten pitkäaikaisen laitosasumisen paikkoja. Osa näistä paikoista on voitu jättää täyttämättä korvaavin palvelumuodoin sairaalan toiminnan lakkauttamisen myötä. Merkittävin osa säästöstä johtuu edellä mainitusta.

Muiltakin osin vanhuspalvelujen tulosalueen menokehitys oli varsin maltillista. Esimerkiksi Tammikummun alkuvuoden toimintaan budjetoitu summa alittui noin 160 000 euroa. Tulosalueen

Ekonomi

Strukturomvandlingen i äldreomsorgen har haft en markant inverkan på utfallet av driftsekonomin. Utfallet av verksamhetsbidraget för resultatområdet för äldreomsorg var 6,47 miljoner euro, vilket underskrider budgeten med ca 595 000 euro. Underskridningen beror på att utfallet av personalkostnaderna och de köpta tjänsterna var lägre än beräknat.
Äldreomsorgens inkomster utföll till 103,8 %. Jämfört med bokslutet 2016 ökade inkomsterna med cirka 70 000 euro.

Äldreomsorgens utgifter underskred budgeten med 525 000 euro. Jämfört med 2016 minskade utgifterna med 775 000 euro. En av de viktigaste faktorer som ledde till minskade utgifter var nedläggningen av Ekkulla sjukhus. Detta gav en uppskattad nettoinbesparing på upp till 400 000 euro jämfört med 2016. Utöver bäddavdelningsverksamhet med korttidsvård hade Ekkulla sjukhus också långvårdsplatser för äldre. En del av dessa platser har kunnat lämnas obesatta och ersättas med andra serviceformer då sjukhusets verksamhet upphörde. Inbesparingen beror till största delen på det som anförts ovan.

Även till övriga delar hade resultatområdet för äldreomsorg en rätt måttlig utgiftsutveckling. Till exempel det budgeterade beloppet för Ekkullas verksamhet under början av året underskreds

menoista suurehko osa syntyy henkilöstökustannuksista, joten myös KIKY-sopimuksen vaikutuksia on nähtävissä.

Talousarviossa määritetyistä säästötoimenpiteistä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelumenojen vähentäminen ei toteutunut. Kuljetuspalvelujen toteuma pysyi vuoden 2016 tasolla. Villa Bredan palvelukeskuksen toiminta oli vuoden 2017 aikana normaalia vähäisempää, joten kustannuksetkin alenivat noin 60 000 euroa edellisvuoteen verrattuna. Myös omaishoidon tuen kustannukset laskivat vuoden 2017 aikana noin 65 000 euroa.

Henkilöstö
Tammikummun sairaalan toiminta loppui maaliskuussa 2017 ja yksikön vakituinen henkilökunta siirtyi työskentelemään pääosin Espoon sairaalassa liikkeen luovutuksen periaattein vanhoina työntekijöinä. Kauniaisiin jääneiden työntekijöiden kanssa neuvoteltiin korvaava työpiste ennen. Villa Bredan palvelukampuksen toiminnan aloitusta. Tammikummun sulkeminen aiheutti painetta erityisesti kotihoidon henkilökunnalle sieltä saadun tuen loputtua. Palvelukeskuksen henkilökunnan työpisteet siirtyivät muutoksen myötä terveyskeskuksen tiloihin. Villa Anemoneen on valittu uusi esimies edellisen irtisanouduttua. Muut, pääosin eläköitymisten myötä avoimeksi tulleet vakanssit, on saatu täytettyä, mutta sijaisten saamisessa on ajoittain ollut suuria haasteita erityisesti kotihoidossa. Tämä on johtanut siihen, että erityisesti työntekijöiden ruotsinkielen taidosta on jouduttu tinkimään.

med ca 160 000 euro. En stor del av resultatområdets utgifter består av personalkostnader, och därmed har även konkurrenskraftsavtalet inverkat på dem.

Av de sparåtgärder som ingick i budgeten lyckades vi inte med minskningen av utgifterna för färdtjänst enligt socialvårdslagen. Färdtjänstens utfall höll sig på samma nivå som år 2016. Villa Breda servicecenter hade mindre verksamhet än normalt under 2017, varför kostnaderna sjönk med ca 60 000 euro från året innan. Även kostnaderna för stödet för närståendevård minskade med ca 65 000 euro år 2017.

Personal
Verksamheten vid Ekkulla sjukhus upphörde i mars 2017, och enhetens ordinarie personal övertogs huvudsakligen av Esbo sjukhus som s.k. gamla arbetstagare enligt principerna för överlåtelse av rörelse. För de anställda som stannade i Grankulla ordnades efter förhandlingar ersättande arbetsplatser före verksamhetsstarten vid Villa Breda servicecampus. Stängningen av Ekkulla medförde ökad press särskilt för hemvårdens personal, då det stöd de fått därifrån upphörde. Servicecentrets personal fick i och med omläggningen arbetsrum i hälsostationens lokal. För Villa Anemone valdes en ny chef då den föregående sagt upp sig. De övriga vakanser som blivit lediga – främst genom pensionering – har kunnat besättas, men det har tidvis varit mycket svårt att få vikarier särskilt till hemvården. Det här har tvingat oss att pruta på kraven främst i fråga om de anställdas kunskaper i svenska.

Vanhuspalvelut	**TP**	TA	**TP**	Poikkeama
Äldreomsorg	**Bokslut**	BG	**Bokslut**	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	**2016**	2017	**2017**	
Kotihoito - Hemvård	1 466 465	1 390 262	**1 358 047**	-32 215
Käynnit (kodinhoito ja kotisairaanhoito)				
- Besök (Hemvård och hemsjukvård)	35 201	38 500	**36 004**	-2 496
euro /käynti - euro /besök (brutto)	42	37	**38**	1
Omaishoidontuki, yli 65 vuotiaat asiakkaat, lkm - Stöd för närståendevård, klienter över 65 år, antal	48	45	**46**	1
Vanhainkoti - Äldringshem (Villa Breda)	-			
Hoitopäivät - Vårddagar	-			
Kuormitus-% - Belastning %	-			
euro /hoitopäivä - euro /vårddag (brutto)	-			
Hoivakoti - Vårdhem (Villa Anemone)	1 395 198	1 297 546	**1 218 806**	-78 740
Hoitopäivät - Vårddagar	7 291	7 300	**6 757**	-543
Kuormitus-% - Belastning %	99 %	10000 %	**93 %**	
euro /hoitopäivä - euro /vårddag (brutto)	191	178	**180**	3

Sairaala - Sjukhus (Tammikumpu)	2 433 430	688 280	**542 756**	-145 524
Hoitopäivä - Vårddagar	8 669	1 620	**1 120**	-500
Kuormitus-% - Belastning %	79 %		**58 %**	
euro /hoitopäivä - euro /vårddag (brutto)	281	425	**485**	60
Ostopalvelut - Köpta tjänster	2 233 202	2 732 900	**2 476 100**	-256 800
Ostovuorokaudet, lkm - Köpta dygn, antal	15 142	18 990	**16 349**	-2 641
Ostovuorokaudet, euro/vrk (keskim.) - Köpta dygn, euro/dygn (medeltal)	147	144	**151**	8

TERVEYDENHUOLTO - HÄLSOVÅRD

Terveydenhuolto käsittää terveyskeskuksen avohoidon toiminnat sisältäen myös sairaankuljetuksen.

Terveydenhuollon tehtävänä on edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä tarjota väestölle tarpeenmukaista hoitoa.

Hälsovården omfattar öppenvården vid hälsovårdscentralen inklusive sjuktransporter.

Hälsovårdens uppgift är att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd och erbjuda dem vederbörlig vård.

Terveydenhuolto
Hälsovård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Pia Höglund ylilääkäri - överläkare	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	569 716	481 390	0	481 390	688 570	-207 180
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-4 258 189	-4 060 861	-100 000	-4 160 861	-4 251 296	90 435
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-3 688 473	-3 579 471	-100 000	-3 679 471	-3 562 726	-116 745

Toiminta

Terveyspalvelujen tulosalueella on lähdetty parantamaan tuottavuutta kolmesta näkökulmasta: resurssien oikea kohdentaminen, tavoitettavuus ja selkeät hoitopolut, joihin liitetään digitaaliset palvelut. Tavoitteena on tuottavuuden parantaminen niin, että myös asiakaskokemus paranee palvelujen saatavuuden ja sujuvien prosessien ansiosta.
Kehittämisen tukena on ollut vastaanoton henkilökunnalle pidetyt, tavoitteellisesti toteutetut Lean- työpajat ja HUS:n tarjoama mahdollisuus osallistua Lean-koulutuksiin. Niiden avulla on onnistuttu tehostamaan hoitaja-lääkäriparin kiirevastaanottotoimintaa sekä parantamaan palvelujen tarkoituksenmukaista käyttöä ja lääkäri- ja hoitajaresurssien oikeaa kohdentamista niin, että lääkäriresurssia voidaan suunnata enemmän ajanvarauspotilaiden käyttöön. Lean- ajattelun pohjalta on strukturoitu hoidon tarpeen arviointia, laajennettu hoitajavastaanottoja ja tarkasteltu päivystyspotilaan hoitoketjua.

Verksamhet

Resultatområdet för hälsovård har börjat förbättra produktiviteten utifrån tre infallsvinklar: rätt inriktning av resurser, nåbarhet och tydliga vårdvägar, till vilka man anknyter digitala tjänster. Målet är att förbättra produktiviteten så att också klientupplevelsen förbättras tack vare bättre tillgång på service och smidiga processer.
Som stöd för utvecklandet har vi haft målinriktade Lean-verkstäder för mottagningspersonalen samt möjlighet att delta i Lean-utbildning via HNS. Med hjälp av dessa har vi lyckats effektivera skötar-läkarparens verksamhet på mottagningen för brådskande fall samt förbättra tjänsternas ändamålsenlighet och rikta in läkar- och skötarresurserna på rätt sätt så att läkarresursen allt mer kan reserveras för patienter som bokat tid. Lean-tänkandet har utgjort grunden för hur vi har strukturerat bedömningen av vårdbehovet, utvidgat skötarmottagningen och granskat vårdkedjan för jourpatienten.

Fysioterapeuten har fått fler direktmottagningstider, och samarbetet med skötarna och läkarna

Fysioterapeutin suoravastaanottoaikoja on lisätty ja yhteistyötä on kehitetty vastaanoton hoitajien ja lääkäreiden kanssa. Toimintamallin arviointia jatketaan 2018 jatkuvan kehittämisen periaatteella.
Lean- menetelmää on käytetty myös Sujuvat prosessit - kehittämishankkeessa, jossa äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajat ovat sujuvoittaneet mm. lastenneuvola-asiakkaan prosessia.
Sähköisten palvelujen kehittämisessä on edetty osallistamalla asiakkaita. Syksyllä tehtyjen haastattelujen mukaan asiakkaat toivovat sähköisten palvelujen parantavan asioinnin vaivattomuutta ja sujuvuutta, minkä lisäksi he toivovat lisää informaatiota käytössä olevista sote- palveluista.
Kuntalaisilla on pääsääntöisesti hyvät valmiudet käyttää sähköisiä palveluja ja henkilökunta suhtautuu myönteisesti sähköisten palvelujen lisäämiseen.
Käytössä ovat mm. INR- tekstiviestipalvelu, laboratorion sähköinen ajanvaraus, KanTa- arkisto, sähköinen ajanvaraus neuvolapalveluissa ja rokotuksissa. Fysioterapiassa saavutettavuus on parantunut, kun on lisätty puhweb- ja puhelinneuvonta-aikoja ja puhelimessa tapahtuvaa ohjausta. Nettisivuille on lisätty itsehoito-ohjeita ja linkkejä omahoidon tueksi. Tavoitteena on saada Duodecimin Omahoitokirjasto ja valmennusohjelmat, sähköinen terveystarkastus ja HUS:n Terveyskylä kiinteämmin osaksi potilaan hoitopolkua vuoden 2018 aikana.

Terveyspalveluissa terveyden edistäminen on luonnollinen osa ehkäiseviä ja korjaavia palveluja. Monialaisena yhteistyönä on tuettu ylipainoisia lapsia, osallistuttu matalan kynnyksen avohoidon perhetyöhön ja pakolaisten kotouttamisprosessiin ja kehitetty ehkäisevää päihdetyötä. Tulosalueella on sisällytetty AUDIT- ja nuorten ADSUME- testiä kaiken ikäisten terveystarkastustoimintaan ja hoitajien sydän – ja diabetesvastaanotoille.

Talous
Terveydenhuollon toimintakate alitti talousarvion noin 3,2 %, eli noin 117 000 euroa. Alitus johtuu pääasiassa odotettua suuremmasta tulokertymästä (143%, 688 569 euroa).

Terveydenhuollon käynneistä ulkokuntalaisilta perittävät kotikuntakorvaustuotot kasvoivat vuodesta 2016 noin 32 %. Kasvu on edelleen huomattava, kun huomioidaan että tulojen kasvu on ollut jatkuvaa vuodesta 2014 alkaen, kun terveydenhuollon vapaa liikkuvuus astui voimaan. Vuonna

på mottagningen har utvecklats. Utvärderingen av verksamhetsmodellen fortsätter 2018 enligt principen för fortlöpande utveckling.
Lean-metoden har tillämpats också i utvecklingsprojektet Smidiga processer, inom vilket hälsovårdarna på mödra- och barnrådgivningen har gjort processen smidigare för bl.a. klienterna på barnrådgivningen.
Utvecklingen av e-tjänsterna har avancerat i en inkluderande process med klienterna. Enligt intervjuer som gjordes i höstas önskar klienterna att e-tjänsterna ska göra det enklare och smidigare att sköta ärenden. Dessutom efterlyser de mer information om de tillgängliga social- och hälsovårdstjänsterna. 0>Kommuninvånarna har i regel goda färdigheter i att använda e-tjänster, och personalen ställer sig positiv till ökade e-tjänster.
Redan införda e-tjänster är bl.a. INR-sms-service, bokning av labbtider på webben, Kanta-arkivet samt tidsbokning på webben till rådgivningstjänsterna och för vaccinationer. Inom fysioterapin har nåbarheten förbättrats tack vare ökade puhweb- och telefonrådgivningstider samt handledning per telefon. Flera egenvårdsanvisningar och länkar som stöder egenvården har lagts ut på webbplatsen. Målet är att Duodecims egenvårdsbibliotek, hälsoundersökning och hälsocoaching på webben samt HNS ”hälsoby” ska bli en fastare del av patientens vårdväg under 2018.

Inom hälsovårdstjänsterna utgör hälsofrämjandet en naturlig del av de förebyggande och korrigerande tjänsterna. I multiprofessionellt samarbete har man hjälpt överviktiga barn, deltagit i det öppna familjearbetet med låg tröskel och i flyktingarnas integrationsprocess samt utvecklat det missbruksförebyggande arbetet. AUDIT- och ADSUME-testen, de sistnämnda för unga personer, har inkluderats i hälsokontrollerna för invånare i alla åldrar och börjat användas också på hjärt- och diabetesskötarnas mottagningar.

Ekonomi
Verksamhetsbidraget för hälsovården underskred budgeten med ca 3,2 % eller ca 117 000 euro. Underskridningen berodde huvudsakligen på ett större inkomstflöde än väntat (143 %, 688 569 euro).

Intäkterna från hemkommunsersättningarna för vårdbesök av personer bosatta i andra kommuner ökade med ca 32 procent jämfört med 2016. Ökningen är fortsättningsvis anmärkningsvärd, då man beaktar att den har fortgått sedan 2014, då rätten att fritt välja hälsostation trädde i kraft.

2017 yhteensä 721 Kauniaisten terveyskeskuksen valinnutta ulkopaikkakuntalaista käytti terveydenhuollon avohoidon palveluja (609 vuonna 2016).

Asiakasmaksutuotot ovat kasvaneet vuodesta 2016 noin 17 %. Kokonaisuutena terveydenhuollon toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 12,9% eli 119 000 euroa. Tulojen kasvua selittää osaltaan se, että vuonna 2016 terveysasema toimi osan vuotta väistötiloissa, jolloin resursseja oli käytössä vähemmän ja käyntien määrä jäi vähäiseksi. Vuonna 2017 pystyttiin toimimaan normaalilla tasolla.

Terveydenhuollon menot ylittivät talousarvion 2,2 %, eli noin 90 000 euroa. Vuoteen 2016 verrattuna menot pysyivät käytännössä samalla tasolla. Talousarviossa 2017 määritetyistä säästötoimenpiteistä henkilöstövuokrauksen vähentämisellä saavutettiin noin 100 000 euron säästö. Muilta osin säästötoimenpiteitä, jotka keskittyivät palvelujen ja materiaalin ostoihin, ei pääasiassa pystytty toteuttamaan.

Henkilöstö
Fysioterapeutin jäätyä eläkkeelle muutettiin vakanssi toimintaterapeutin vakanssiksi. Vastaavan terveydenhoitajan vakanssi muutettiin osastonhoitajan vakanssiksi; yksikköön kuuluvat äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajat, koulutervey-denhoitajat ja perhetyöntekijät.
Vuoden aikana lääkäritilanne vakiintui, eikä vuokralääkärityövoimaa tarvittu ollenkaan.

År 2017 anlitades hälsovårdens öppenvårdstjänster av sammanlagt 721 personer från andra kommuner som valt hälsocentralen i Grankulla (609 år 2016).

Klientavgiftsinkomsterna har ökat med ca 17 procent jämfört med 2016. Som helhet ökade hälsovårdens verksamhetsintäkter med 12,9 procent eller 119 000 euro jämfört med 2016. Inkomstökningen förklaras delvis av att hälsostationen arbetade en del av år 2016 i tillfälliga lokaler, vilket innebar att resurserna var mindre och antalet besök blev lägre. År 2017 kunde man igen fungera på normal nivå.

Hälsovårdens utgifter överskred budgeten med 2,2 procent eller ca 90 000 euro. Utgifterna höll sig på praktiskt taget samma nivå som under 2016. Av sparåtgärderna i budgeten 2017 gav minskad inhyrning av personal en inbesparing på ca 100 000 euro. Till övriga delar lyckades man inte genomföra de budgeterade sparåtgärderna, som gällde främst köp av tjänster och material.

Personal
Då fysioterapeuten gått i pension ändrades befattningen till en ergoterapeutbefattning. Befattningen som ansvarig hälsovårdare ändrades till avdelningsskötarbefattning. Till avdelningen hör hälsovårdarna på mödra- och barnrådgivningen, skolhälsovårdarna och familjearbetarna. Läkarsituationen stabiliserades under året, och inga hyrläkare behövdes.

Terveydenhuolto	TP	TA	**TP**	Poikkeama
Hälsovård	Bokslut	BG	**Bokslut**	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	**2017**	
Avohoitokäynnit lääkäreillä - Besök hos läkare				
inom öppenvården	9 417	10 100	**11 266**	1 166
Vastaanotto lääkärit - Mottagning läkare				
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	4 546	4600	**6 116**	1 516
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	3 999	4250	**5 470**	1 220
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	43 %	44 %	**57 %**	
Vastaanotto kaikki ammattiryhmät - Mottagning alla yrkesgrupper				
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	7 364	7000	**7 594**	594
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	6 755	6 600	**6 882**	282
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	72 %	68 %	**71 %**	
Kaikki yht.otot (puhelin, käynnit), kaikki ammattiryhmät				
-Alla kontakter (telefon, besök), alla yrkesgrupper				
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	8 154	8000	**8 372**	372
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	7 484	7 440	**7 609**	169
peittävyys-% - täckning-% (as./väkiluku)	80 %	77 %	**79 %**	
Terveydenhuollon menot vuodessa/asukas				
- Hälsovårdsutgifter per år / invånare	451	418	**442**	24

SUUN TERVEYDENHUOLTO – MUN- OCH TANDVÅRD

Suun terveydenhuolto käsittää terveyden edistämisen, perushammashoidon sekä koko toimialaa palvelevan välinehuollon. Erikoishammashoito järjestetään pääkaupunkiseudun suun erikoishoidon yksikössä.

Suun terveydenhuollon tehtävänä on terveyden edistäminen ja laadukkaiden suun terveydenhuollon palveluiden tuottaminen koko väestölle.

Mun- och tandvården omfattar undersökning av munhälsan, rådgivning, åtgärder inom bastandvård och specialiserad tandvård samt instrumentservice som betjänar hela sektorn. Den specialiserade tandvården ordnas i PKS-SEHYK, dvs. huvudstadsregionens enhet för specialiserad tandvård.

Mun- och tandvårdens uppgift är att främja hälsan och producera högklassiga mun- och tandvårdstjänster för hela befolkningen.

Suun terveydenhuolto

Munhälsovård

Vastuuhenkilö - ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
vastaava hammaslääkäri-ansvarig tandläkare	2016	2017	2017	2017	2017	2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	380 532	338 020	0	338 020	502 216	-164 196
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-1 235 213	-1 237 473	0	-1 237 473	-1 270 433	32 960
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-854 681	-899 453	0	-899 453	-768 217	-131 236

Toiminta

Terveysaseman vaihtajien osuus kaikista käynneistä on edelleen merkittävä, noin 10 %. Työnjakoa on edelleen kehitetty suunnitelman mukaisesti, ja oikomishoidossa on käytössä monitoimijamalli. Terveyden edistäminen on ollut teemapäivien aiheena. Ehkäisevän päihdetyön kohderyhmänä olivat mm. kutsuntaikäiset nuoret, joille annettiin tietoa nuuskan käytön ja tupakan haitoista.

Hoitotakuuvelvoite on toteutunut, mutta sen täyttymiseksi on jouduttu käyttämään sekä oman henkilökunnan tekemää jononpurkua, että maksusitoumusmenettelyä tarkastusten jatkohoidoissa loppuvuoden aikana. Tilanteeseen on vaikuttanut hakeutuminen hoitoon. Lisäksi loppuvuodesta jouduttiin toimimaan vajaalla henkilöstöllä.

Kansallisen eArkiston käyttöönotto on viivästynyt meistä riippumattomista syistä ja sen käyttöönotto on siirtynyt edelleen. Projektia on kuitenkin viety koko vuoden ajan eteenpäin useilla potilastietojärjestelmän päivityksillä.

Verksamhet

Av alla besök är andelen patienter som bytt hälsostation fortsättningsvis hög, ca 10 %. Arbetsfördelningen har vidareutvecklats enligt planen, och inom tandregleringen tillämpas en fleraktörsmodell. Årets temadagar handlade om hälsofrämjande. Det missbruksförebyggande arbetet hade som målgrupp bl.a. ungdomar i uppbådsåldern, som informerades om riskerna med rökning och snus.

Vårdgarantin har uppfyllts, men detta har krävt både insatser av den egna personalen för att avveckla köer och användning av betalningsförbindelser för fortsatt vård efter granskningar under slutet av året. Läget har påverkats av antalet personer som sökt vård. Dessutom hade tandkliniken personalunderskott under slutet av året.

Införandet av det nationella e-arkivet har dragit ut på tiden och skjutits fram en gång till av orsaker som inte beror på oss. Projektet har ändå förts vidare under hela året genom flera uppdateringar av patientdatasystemet.

Talous

Suun terveydenhuollon toimintakatteen toteuma oli noin 85%. Tulot ylittyivät noin 164 000 euroa ja menot alittuivat noin 33 000 euroa. Tulojen ylittyminen johtuu terveydenhuollon tulosalueen tapaan kasvaneista kotikuntakorvaus- sekä asiakasmaksutuotoista. Myös suun terveydenhuollossa tulojen kasvu on ollut suhteellisen merkittävää jo usean vuoden ajan. Asiakasmäärä ja terveydenhuollon valinnan tehneiden ulkopaikkakuntalaisten määrä on jatkanut kasvuaan.

Tulosalueen menot kasvoivat vuoteen 2016 verrattuna 2,9% eli 35 000 euroa. Vuonna 2016 tulosalueen taloutta rasitti väistötilaratkaisu, josta koitui 70 000 euron ylimääräinen kustannus, joten menojen kasvu vuonna 2017 on ollut todellisuudessa noin 100 000 euroa. Hoitotakuun toteutumisen vuoksi annettavien maksusitoumusten määrä pysyi vuonna 2017 budjetoidun mukaisena (28). Maksusitoumuksiin budjetoitu määräraha alittui reilusti. Maksusitoumusten toteuman kehitys on erittäin positiivinen.

Henkilöstö

Henkilöstötilanne oli hyvä ensimmäiset kuusi kuukautta. Heinäkuusta alkaen vakansseissa on ollut vajausta, jota on osittain pystytty paikkaamaan vuokratyövoimalla sekä jonkin verran lisätyön tekemisellä.

Ekonomi

Utfallet av verksamhetsbidraget för mun- och tandvården var ca 85 procent. Inkomsterna överskreds med ca 164 000 euro, medan utgifterna underskreds med ca 33 000 euro. Inkomstöverskridningen beror här, såsom inom resultatområdet för hälsovård, på ökade intäkter i form av hemskommunsersättningar och klientavgifter. Även inom mun- och tandvården har inkomstökningen varit rätt markant redan i flera år. Antalet klienter och antalet personer från andra kommuner som valt Grankulla tandklinik har fortsatt att öka.

Resultatområdets utgifter ökade med 2,9 procent eller 35 000 euro jämfört med år 2016. År 2016 belastades resultatområdets ekonomi av lösningen med tillfälliga lokaler, som orsakade en extra kostnad på 70 000 euro, varför utgiftsökningen år 2017 de facto var ca 100 000 euro. Antalet betalningsförbindelser som gavs för att uppfylla vårdgarantin höll sig på budgeterad nivå (28 st.) år 2017. Det budgeterade anslaget för betalningsförbindelser underskreds ändå klart. Utfallet av betalningsförbindelserna utvecklas mycket positivt.

Personal

Personalläget var gott under de första sex månaderna. Fr.o.m. juli hade resultatområdet ett personalunderskott som man delvis kunde kompensera med dels inhyrd personal, dels extra arbete.

Suun terveydenhuolto **Munhälsovård** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	**TP** **Bokslut** **2017**	Poikkeama Avvikelse
Vastaanotto -	1 039 112	1 095 011	**1 102 965**	7 954
Käynnit (oma toiminta) - Besök (egen verksamhet)	10 186	11 000	**12 234**	1 234
asiakasmäärä - kundental (kaikki)	3 774	4 000	**4 180**	180
asiakasmäärä - kundental (kauniaislaiset)	3 550	3 840	**3 776**	-64
euro /käynti - euro /besök	102	100	**90**	-9
Maksusitoumusmenettely -	41 623	20 000	**10 468**	-9 532
Määrä, lkm	87	30	**28**	-2
euro /hoitojakso - euro /vårdperiod	478	667	**374**	-293

ERIKOISSAIRAANHOITO – SPECIALISERAD SJUKVÅRD

Erikoissairaanhoito käsittää ostopalveluna HUS:ltä hankittavan erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoidon palvelut tuotetaan viidessätoista HYKS:in tulosyksikössä.

Den specialiserade sjukvården omfattar den specialiserade sjukvård som köps av HNS. Sjukvårdstjänsterna produceras av HUCS femton resultatenheter.

Erikoissairaanhoito **Specialiserad sjukvård** Vastuuhenkilö - ansvarsperson: Ulla Tikkanen sosiaali- ja terveysjohtaja - social-och hälsov.direktör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-8 309 270	-9 650 000	0	-9 650 000	-8 806 718	-843 282
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-8 309 270	-9 650 000	0	-9 650 000	-8 806 718	-843 282

Talous

Erikoissairaanhoidon toteuma kasvoi vuoteen 2016 verrattuna 6%, eli 497 000 euroa. Toteuman kasvussa tulee vuoden 2016 osalta huomioida kesäkuussa 2016 maksettu HUS:in vuoden 2015 ylijäämän palautus (n. 332 000 euroa). Palautus kuuluu periaatteessa vuodelle 2015, ja mikäli vuosien 2016 ja 2017 toteumaa vertaillaan korjattuna palautus huomioiden, voidaan todeta, että vuoden 2017 toteuma kasvoi noin 166 000 euroa (1,9%). HUS on vuoden 2017 aikana palauttanut kaupungille yhteensä noin 611 000 euroa ylijäämäpalautuksia.

Toteuman maltillisesta kasvusta huolimatta palvelutuotteiden käyttö lisääntyi vuonna 2017 jopa n. 8%. HUS:in oman palvelutuotannon tuotteen keskihinta kuitenkin laski vastaavasti 4,3%. Kauniaislaiset ovat siis vuonna 2017 käyttäneet palveluita edellisvuotta enemmän, mutta palvelut ovat olleet keskimäärin edullisempia.

Ekonomi

Utfallet av den specialiserade sjukvården var 6 procent eller 497 000 euro högre än år 2016. Här bör man i fråga om 2016 beakta en återbäring från HNS för år 2015 (ca 322 000 euro), som betalades i juni 2016. I princip gäller återbäringen år 2015, och om utfallen för 2016 och 2017 jämförs efter en korrigering med hänsyn till återbäringen, kan man konstatera att utfallet var ca 166 000 euro (1,9 %) högre år 2017 än året innan. Under 2017 har HNS betalat staden totalt ca 611 000 euro i återbäringar.

Trots att utfallet steg måttligt ökade användningen av serviceprodukter år 2017 med ca 8 procent. Medelpriset/produkt i HNS egen serviceproduktion sjönk dock i gengäld med 4,3 procent. Grankullaborna anlitade alltså tjänsterna år 2017 mer än året innan, men tjänsterna var i genomsnitt förmånligare.

Erikoissairaanhoito **Specialiserad sjukvård** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	**TP** **Bokslut**	Poikkeama Avvikelse
Hoitopäivätuotteet	595	595	**611**	16
NordDRG-tuotteet	3 522	3 522	**3 676**	154
Käynnit	10 492	10 492	**11 478**	986
Toimintamenot - Verksamhetsutgifter	8 309 270	9 650 000	**8 806 718**	-843 282
euro /asukas - euro /invånare (brutto)	884	993	**915**	-78

YHDYSKUNTATOIMI
SAMHÄLLSTEKNIK

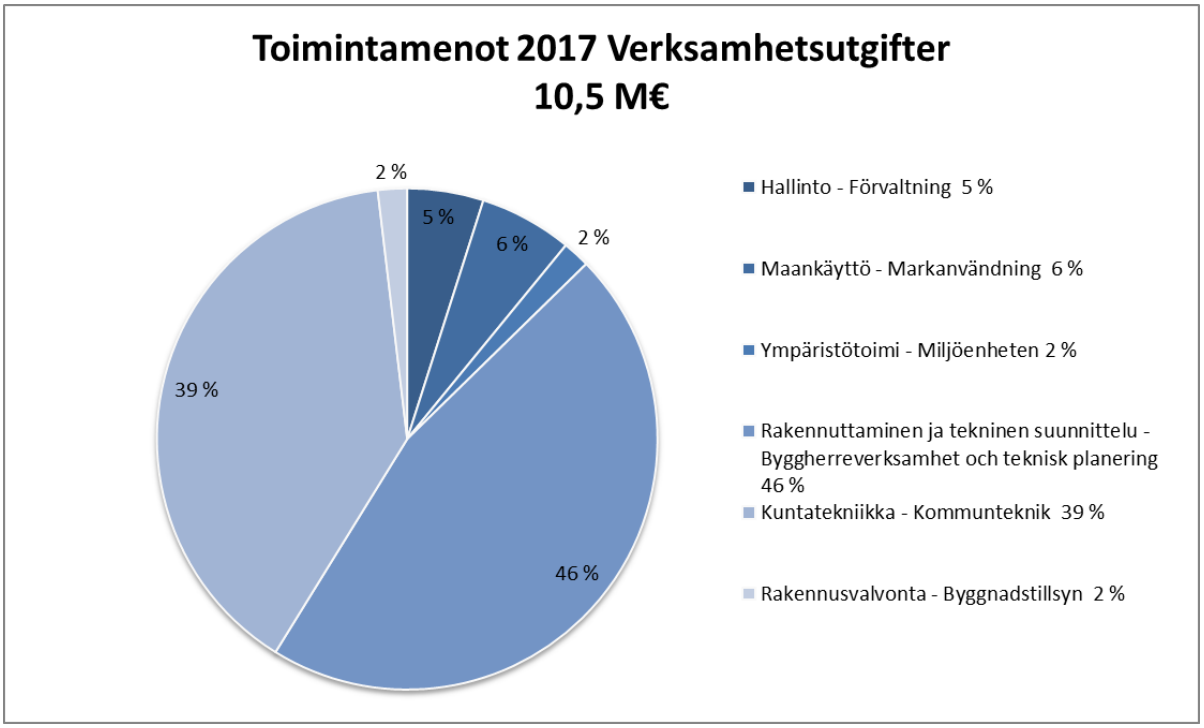

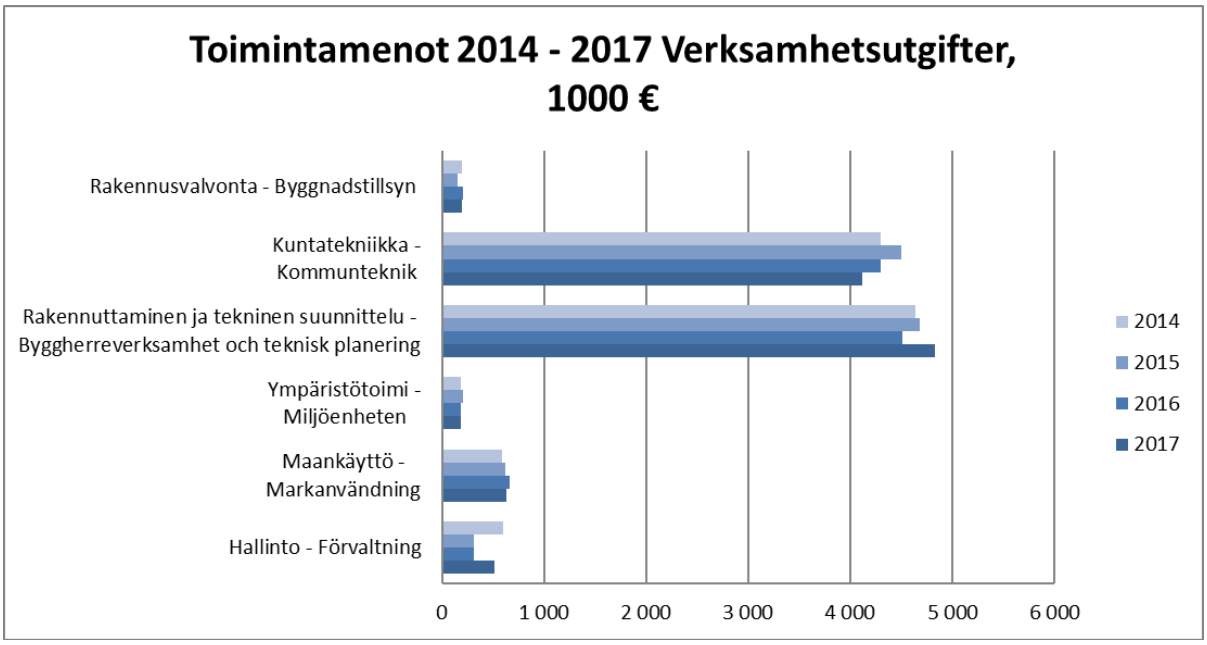

YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK

HALLINTO – FÖRVALTNING
MAANKÄYTTÖ – MARKANVÄNDNING
YMPÄRISTÖTOIMI - MILJÖENHETEN
RAKENNUTTAMINEN JA TEKNINEN SUUNNITTELU –
BYGGHERREVERKSAMHET OCH TEKNISK PLANERING
KUNTATEKNIIKKA – KOMMUNTEKNIK
RAKENNUSVALVONTA – BYGGNADSTILLSYN

Yhdyskuntatoimen toimialalla on viisi tulosaluetta: maankäyttö, ympäristötoimi, rakennuttaminen ja tekninen suunnittelu, kuntatekniikka sekä rakennusvalvonta. Tulosalueista rakennusvalvonta toimii rakennuslautakunnan alaisuudessa, muut neljä yhdyskuntalautakunnan alaisuudessa.

Samhällstekniska sektorn består av fem resultatområden: markanvändning, miljöenheten, byggherreverksamhet och teknisk planering, kommunteknik samt byggnadstillsyn. Den sist nämnda är underställd byggnadsnämnden, medan de övriga fyra resultatområdena lyder under samhällstekniska nämnden.

Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Marianna Harju yhdyskuntatoimen johtaja-direktör för samhällstekniken	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	128 701	52 552	0	52 552	173 568	-121 016
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	481 535	1 067 000	0	1 067 000	1 142 762	-75 762
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 921	2 100	0	2 100	0	2 100
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	10 280 383	6 426 177	0	6 426 177	2 416 056	4 010 121
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	9 381 889	9 765 078	0	9 765 078	9 669 968	95 110
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	20 274 429	17 312 907	0	17 312 907	13 402 354	3 910 553
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-3 195 433	-3 288 041	0	-3 288 041	-3 050 014	-238 027
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-3 115 040	-3 610 146	0	-3 610 146	-3 455 003	-155 143
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-2 041 035	-2 110 068	0	-2 110 068	-2 006 907	-103 161
Avustukset - Understöd	-4 620	-39 700	-105 000	-144 700	-144 795	95
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-564 232	-579 553	0	-579 553	-518 734	-60 819
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-1 257 829	-1 337 860	0	-1 337 860	-1 299 013	-38 847
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-10 178 189	-10 965 368	-105 000	-11 070 368	-10 474 466	-595 902
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	10 096 240	6 347 539	-105 000	6 242 539	2 927 888	3 314 651

Toiminta

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksessa vuosille 2016–2019 Kauniainen on sitoutunut asumisen kaavavarannon kasvattamiseen sopimuskaudella 33 000 k-m^2:llä sekä yhteensä 288 asunnon tuotantotavoitteeseen. Tuetun asumisen osuus asunnoista on 30 %.

Kaupungin kaavoitusohjelmalla ja sitä tarkentavalla asunto-ohjelmalla luodaan edellytykset MAL-tavoitteiden saavuttamiseksi myös jatkossa. Samalla vahvistetaan kaupungin omaa elinvoimaa ja paikallisten toimijoiden toimintaedellytyksiä.
Merkittävän asuntotuotantokohteen, Koivuhovin alueen, toteutus on käynnistynyt ja sen valmistuminen ajoittunee kuluvan vuosikymmenen lopulle.

Verksamhet

Enligt MBT-avtalet om miljö, boende och trafik mellan staten och Helsingforsregionens kommuner förbinder sig Grankulla att öka planreserven för bostadstomter under avtalsperioden med 33 000 m2 vy samt till ett produktionsmål på sammanlagt 288 bostäder. Procentandelen stödboende är 30 procent.

För att skapa förutsättningar att nå MBT-målen har staden ett planläggningsprogram och ett bostadsprogram med mer specifika planer. Samtidigt stärks stadens egen livskraft och de lokala aktörernas verksamhetsförutsättningar.
Byggarbetet på Grankullas största projekt inom bostadsproduktion, Björkgård, har inletts och kommer sannolikt att slutföras under slutet av detta årtionde. Alla tomter i området har överlåtits, inklusive 15

Kaikki alueen tontit on luovutettu, mukaan lukien 15 kpl pientalotontteja, joista valtaosa vuokrattiin omakotirakentajille. Yksi alueen kerrostalotontti on luovutettu ARA-tuotantoon.

Muita merkittäviä asuntotuotantokohteita lähivuosina ovat keskustan Tribuuni-kortteli ja Asematie 13, jonka asemakaava hyväksyttiin ja tuli voimaan vuonna 2017.

Kaupungintalon alueen asemakaavaluonnoksen suunnittelu on jatkunut yhdyskuntalautakunnan ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Yhdyskuntavaliokunta päätti marraskuussa asettaa luonnoksen nähtäville ja järjestää siitä yleisen keskustelu- ja informaatiotilaisuuden tammikuussa.

Asemakaavoitus on lisäksi ollut käynnissä osoitteissa Bredantie 15-17 ja Palokunnantie 9 (VPK) tavoitteena asuntorakentamisen lisäys. Uusi kerrostalokohde Asematie 17-19 ja pientaloasumista lisäävä kaavamuutos osoitteessa Pohjoinen Heikelintie 23-25 ovat tulleet vireille.

Edellisvuoden vähäisen asuntotuotannon jälkeen (vuoden 2016 aikana valmistui ainoastaan 27 asuntoa), valmistui vuonna 2017 yhteensä 187 asuntoa. Näistä valtaosa, 173 asuntoa, sijoittuu kerrostaloihin osoitteissa Asematie 2, Ratapolku 4 ja 6, Palokunnankuja 4 ja Gresantie 22. Lisäksi valmistui 9 pientaloa.

Yksi hissiavustus maksettiin alkuvuonna 2017 valmistuneelle hankkeelle.

Paikkatietojärjestelmän kehittäminen jatkui: HSY Vesihuollon Trimble Nis -järjestelmästä tehtiin tuoteliitos kaupungin Trimble Locukseen ja HSY:lle avattiin Webinfo-yhteys kaupungin järjestelmään. Internetkarttapalveluun lisättiin katujen kunnossapitoluokat.

Kaupungin investointiohjelman merkittävin hanke, Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus ja laajennus, eteni tavoiteaikataulun mukaisesti kohti valmistumista loppuvuonna 2017, vaikka erityisesti saneerausosan puolella ilmeni kevään aikana laajoja lisätyötarpeita ja hankkeelle jouduttiin anomaan lisämäärärahaa. Joulukuussa kuitenkin lähes valmiilla rakennustyömaalla laajennusosan puolella tapahtui mittava vesivahinko, jonka kuivatus- ja korjaustyöt siirtävät palvelukeskuksen valmistumista ja käyttöönottoa usealla kuukaudella. Naapuritontin yksityiset asuinkerrostalot valmistuivat ja otettiin käyttöön.

Koulujen peruskorjausohjelmassa Mäntymäen

småhustomter, av vilka merparten har arrenderats till småhusbyggare. En av tomterna för flervåningshus har överlåtits för ARA-produktion.

Bland andra större projekt inom bostadsproduktion under de kommande åren ingår kvarteret Tribuuni i centrum och Stationsvägen 13, där detaljplanen godkändes och vann laga kraft 2017.

Planeringen av utkastet till detaljplan för stadshusområdet har fortsatt enligt riktlinjerna från samhällstekniska nämnden och stadsstyrelsen. I november beslutade samhällstekniska utskottet att lägga fram utkastet, för att sedan hålla ett allmänt informations- och diskussionsmöte om saken i januari.

Bredavägen 15–17 och Brandkårsvägen 9 (FBK:s område) är också föremål för planläggning, med målet att öka bostadsbyggandet. Planer har anhängiggjorts för ett nytt flervåningshus vid Stationsvägen 17–19 och en planändring för Norra Heikelvägen 23–25, som ökar småhusboendet i området.

Bostadsproduktionen gick på lågvarv under 2016 (endast 27 färdigställda bostäder), men under 2017 färdigställdes sammanlagt 187 nya bostäder. Av dessa ligger största delen, 173 bostäder, i flervåningshus på adresserna Stationsvägen 2, Banstigen 4 och 6, Brandkårsgränden 4 och Gräsavägen 22. Dessutom blev 9 småhus klara.

Hissunderstöd betalades till ett projekt som färdigställdes i början av 2017.

Arbetet med att utveckla det geografiska informationssystemet fortsatte: HRM:s vattenförsörjnings system Trimble Nis kopplades till stadens Trimble Locus, och Webinfo-kontakt till stadens system öppnades för HRM. Gatornas underhållsklasser fördes in i stadens karttjänst på webben.

Det största projektet i stadens investeringsprogram, saneringen och tillbyggnaden av servicecentret Villa Breda, såg ut att kunna slutföras enligt tidtabell under slutet av 2017, trots att omfattande behov av tilläggsarbeten hade framkommit under våren, särskilt i saneringsdelen, och det hade blivit nödvändigt att anhålla om tilläggsanslag för projektet. I december uppkom dock omfattande vattenskador på det nästan färdiga bygget på tillbyggnadens sida. Arbetet med torkning och reparation ledde till att servicecentret blir klart och kan tas i bruk flera månader senare än planerat. De privatägda flervåningshusen på granntomten blev klara och togs i bruk.

Inom skolornas grundreparationsprogram gick planeringen av arbetet på Mäntymäen koulu framåt mot entreprenadberäkning och anbudsförfrågan.

koulun toteutussuunnittelu eteni kohti urakkalaskenta- ja tarjouspyyntövaihetta. Ruotsinkielisen koulukeskuksen liikuntasalin saneeraus valmistui. Fysiikka- ja kemianluokkien uudistamisessa (ns. H-osa) otettiin käyttäjän toiveesta aikalisä. Kaikkien koulujen lukituksen ja kulunvalvonnan toteutuksen hanke valmistui.

Uimahallissa toteutettiin kesän aikana välttämättömiä korjaustöitä hallin pitämiseksi toimintakuntoisena seuraavat 5-10 vuotta. Työt jatkuvat kesällä 2018. Terveyskeskuksessa jatkettiin sisäilmaolosuhteiden parantamista. Nuorisotalon saneerauksen vaihtoehtojen selvittäminen jatkui. Toiminnot siirtyivät väistötiloihin.

Kaupungintalon peruskorjausta ei edistetty, koska korvaavien tilojen rakentaminen sisältyy vireillä olevaan asemakaavoitukseen.

VSS-palloiluhallissa suoritettiin akuuteimmat korjaukset, mutta varsinaisen välttämättömien korjausten urakan toteutus jouduttiin siirtämään kesään 2018, sillä rakennusteknisistä töistä ei saatu tarjousta.

Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointeja sekä kiinteistöjen vuosikorjauksia toteutettiin varsin laajasti talousarvion yhteydessä hyväksytyn työohjelman mukaisesti, kuitenkin priorisoiden hankkeiden toteutusjärjestystä niiden kiireellisyyden sekä käytettävissä olevien henkilö- ja määräraharesurssien mukaan.

Tammikummun terveyskeskussairaala purettiin syksyn aikana sen tyhjennyttyä ja jäätyä ilman kaupungin omaa käyttötarvetta.

Keliolosuhteiltaan talvikausi 2017 oli varsin vaihteleva, millä oli vaikutusta kunnossapidon tehtäviin. Tammikuun puolivälissä – helmikuussa tuli muutama runsaampi lumisade, mutta aurauskertoja kertyi alkutalvesta keskimääräistä vähemmän. Hiekoitusta jouduttiin tekemään poikkeuksellisen runsaasti johtuen suurista lämpötilan vaihteluista.
Hiekoitushiekkojen poisharjaus aloitettiin jo maaliskuun puolivälissä, mutta jouduttiin keskeyttämään maaliskuun lopussa lumentulon vuoksi. Katujen harjaus ja pesu saatiin pääosin valmiiksi jo hyvissä ajoin ennen vappua.
Syksy oli poikkeuksellisen runsassateinen ja aiheutti useita tulvantorjuntatehtäviä, varsinkin Gallträskin ja Thurmaninpuiston alueella. Maahan varastoitunut runsas vesimäärä tulee luultavasti aiheuttamaan myös runsaasti routavaurioita vuoden 2018 kevään aikana.
Ensilumi syksyllä tuli poikkeuksellisen aikaisin jo

Saneringen av gymnastiksalen i Svenska skolcentrum blev klar. I moderniseringen av kemi- och fysiksalarna (den s.k. H-delen) togs timeout på användarens begäran. Projektet för låssystem och passersystem i alla skolorna slutfördes.

Under sommaren gjordes nödvändiga reparationer i simhallen för att hålla hallen i skick under de kommande 5–10 åren. Arbetet fortsätter under sommaren 2018. I hälsostationen fortsatte arbetet med att förbättra inomhusluften. Utredningen av alternativen för sanering av ungdomsgården fortsatte. Under tiden flyttades verksamheten till tillfälliga lokaler.

Grundreparationen av stadshuset fördes inte vidare eftersom byggandet av ersättande lokaler ingår i den pågående detaljplaneringen.

De mest akuta reparationerna gjordes i skyddsrummet/bollhallen, men entreprenaden för nödvändiga reparationer måste skjutas upp till sommaren 2018, eftersom inget anbud mottogs för de byggnadstekniska arbetena.

Investeringar för underhåll och service av byggnader samt årliga reparationer genomfördes i omfattande grad enligt arbetsprogrammet som godkändes i samband med budgeten, dock så att projekten prioriterades enligt hur brådskande de var och enligt tillgängliga personalresurser och anslag.

Under hösten revs Ekkulla sjukhus, eftersom det hade blivit tomt och inte längre behövdes för stadens verksamheter.

Väglaget varierade mycket undervintersäsongen 2017, vilket inverkade på arbetet inom underhållet. Från mitten av januari till februari förekom det några rikligare snöfall, men under början av vintern behövdes det färre plogningar än i genomsnitt. Däremot behövdes det exceptionellt mycket sandning på grund av de kraftiga temperaturväxlingarna. Bortsopningen av gatusanden inleddes redan i mitten av mars, men måste sedan avbrytas i slutet av mars då det kom mera snö. Arbetet med att sopa och tvätta gatorna blev till största delen klart i god tid före valborg.
Under hösten regnade det ovanligt rikligt, vilket gav upphov till arbete med att förhindra översvämningar, särskilt i områdena kring Gallträsk och Thurmansparken. Stora mängder vatten finns m.a.o. lagrade i marken och kan sannolikt ge upphov till omfattande tjälskador under våren 2018.
Den första snön föll ovanligt tidigt, redan 26.10.2017, men låg på marken i bara några dagar, då vädret till största delen var rätt milt under slutet av året.

26.10.2017, mutta pysyi maassa vain muutaman päivän loppuvuoden ollessa leuto.

Keskustan asemakaavan poikkeamispäätöksen ansiosta alueen rakentaminen eteni ja näin ollen myös keskusta-alueen katu- ja ympäristösuunnitelman päivittäminen valmistui. Toteutussuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa. Yleisten alueiden rakentamista päästäneen jatkamaan jo vuonna 2018, mutta pääosa töiden loppuunsaattamisesta toteutunee vuonna 2019.
Bredanportin ja Bredantien kohdalla rakennettiin uutta vesihuoltoa ja parannettiin katuyhteyksiä tulevia asuntorakentamishankkeita varten. HSY:n runkovesijohtourakan yhteydessä perusparannettiin Bredankuja. Ersintien kadun ja hulevesiviemärin rakentaminen aloitettiin loppuvuodesta. Työohjelmassa ollut Palokunnankujan rakentaminen siirtyi seuraavalle vuodelle johtuen talonrakentamishankkeiden viivästymisestä. Isoimmat päällystystyöt tehtiin Asematiellä, Kasavuorentiellä, Bredanniitynkujalla sekä Thurmanin puistotiellä.

Kavallintietä rakennettiin sekä Espoon että Kauniaisten puolella. Hankkeen päävastuullisena rakennuttajana toimi Espoon kaupunkitekniikan keskus ja hanke valmistui kesällä 2017.

Liikenneturvallisuushankkeena rakennettiin Asematielle uimahallin ja Granhultin koulun kohdalle jalankulkuvalot. Tieliikenneturvallisuuden kannalta vuosi 2017 oli erinomainen. Kauniaisten alueella tapahtui ainoastaan kolme onnettomuutta. Näistä vain yhdessä oli kyseessä henkilön loukkaantumiseen johtanut onnettomuus Tunnelitie/Kauniastie –risteyksessä, kahdessa muussa oli kyse omaisuusvahingosta.

Konekalustoinvestointeja toteutettiin hyväksytyn ohjelman mukaisesti mm. vaihtamalla traktorikaivuri (kaivurikuormaaja), kunnossapitokuormaaja ja pakettiauto uuteen.

Suomi 100 –juhlavuoden kunniaksi kaupunkikuvassa näkyivät keväällä kukkivat sinivalkoiset orvokit ja sipulikukat ennen näyttävämpiä kesäkukkaistutuksia. Itsenäisyyden juhlavuotta kunnioitettiin lisäksi istuttamalla juhlavuoden kuusi hautausmaalle sekä Kauniaistentien varteen pystytetyllä valotaideteoksella, jonka nimestä järjestettiin yleisökilpailu. Kilpailuun saatiin juhlavuoteen sopivasti sattumalta tasan 100 ehdotusta, joiden joukosta voittajaksi valikoitui ehdotus ”Metsän valo – Skogens ljus”.

Katuviheralueita kunnostettiin mm. Asematien, Bembölentien, Forsellesintien, Kauniaistentien,

Beslutet om undantag från detaljplanen för centrum ledde till framsteg i utvecklingen av området, och uppdateringen av gatu- och miljöplanen för centrum blev också klar. Genomförandeplanen godkändes i november. Arbetet med utbyggnaden av de allmänna områdena kan sannolikt fortsätta redan 2018, men största delen av arbetet slutförs först 2019.
Vid Bredaporten och Bredavägen byggdes ny vattenförsörjning och gatuförbindelserna förbättrades med tanke på kommande bostadsbyggnader. I samband med HRM:s arbete med stamvattenledningen gjordes en förbättring av Bredagränden. Byggandet av gata och dagvattenavlopp vid Ersvägen inleddes under slutet av året. Byggandet av Brandkårsgränden fanns med i arbetsprogrammet men sköts upp till följande år för att husbyggnadsprojekten blev fördröjda. De största beläggningsarbetena gjordes på Stationsvägen, Kasabergsvägen, Bredaängsvägen och Thurmansallén.

Kavallvägen byggdes både på Esbo- och Grankullasidan. Stadsteknikcentralen i Esbo hade huvudansvaret för projektet, som blev klart på sommaren 2017.

Som ett trafiksäkerhetsprojekt installerades trafikljus för fotgängare på Stationsvägen vid simhallen och Granhultsskolan. Med avseende på trafiksäkerheten var 2017 ett mycket gott år. Inom Grankulla inträffade endast tre olyckor. Endast en av dem ledde till personskador, i samband med en olycka i korsningen mellan Tunnelvägen och Grankullavägen, medan de två andra gällde skador på egendom.

Investeringar i maskinparken genomfördes enligt det godkända programmet med köp bl.a. genom byte av en traktorgrävare (grävlastare), en underhållslastare och en paketbil mot nya.

Till ära av Finlands 100-årsjubileum präglades stadsbilden av planteringar i vitt och blått: först violer och blomsterlökar under våren och sedan praktfulla arrangemang av sommarblommor. Självständighetens jubileumsår hedrades också genom planteringen av en gran på begravningsplatsen och med ett ljuskonstverk vid Grankullavägen. En tävling anordnades för allmänheten om konstverkets namn. Staden fick in exakt 100 namnförslag, en slump som passade bra just till 100-årsjubileet, och av dessa valdes det vinnande förslaget ”Metsän valo – Skogens ljus”.

Gatugrönområden iståndsattes bl.a. i omgivningen av Stationsvägen, Bembölevägen, Forsellesvägen, Grankullavägen, Köpingsvägen, Kavallvägen, Banstigen, Tunnelvägen och Sportvägen. Mot slutet av

Kauppalantien, Kavallintien, Ratapolun, Tunnelitien ja Urheilutien ympäristöissä. Kauniaisiin tuotiin loppuvuodesta kokeiltavaksi uusi helposti huollettava katupenkkimalli. Penkissä on käsinojat ja paremmin senioreille ja liikuntaesteisille soveltuva korkea istuinosa, josta on helppo nousta. Urheilupuiston itäosan puistometsään istutettiin kukkivia pensaita ja alppiruusuja. Leikkipuistoissa ja päiväkotien pihoilla suoritettiin kunnostustöitä turvatarkastusraporttien perusteella. Kauniaisten kuntoradan varteen pystytettiin uusia monipuolisia kuntoilutelineitä ja -välineitä. Street Workout- teline pystytettiin myös ruotsinkielisen koulukeskuksen alapuolelle.

Ympäristötoimessa käsiteltävien lupien määrä kasvoi edelleen vuonna 2017. Vuoden aikana käsiteltiin 18 maisematyölupahakemusta sekä 7 ympäristönsuojelulakiin liittyvää hakemusta. Yhdyskuntalautakunta käsitteli viimeisen toimikautensa aikana yhden vapautushakemuksen liittyen hulevesiviemärin liittymisvelvollisuuteen.

Kaupungin ilmasto- ja energiatehokkuusasioiden toteutusohjelma, ns. ILME-ohjelma, valmisteltiin hallintokuntien ja konsultin voimin ja kaupunginhallitus hyväksyi ohjelman syksyllä. Yhdessä Ilmastoinfon kanssa järjestettiin taas toukokuussa jo perinteeksi muodostunut pyöräilyaamiainen, johon osallistui yli 100 innokasta pyöräilijää. Kansalaisopiston ja ympäristötoimen yhteistyönä järjestettiin ensimmäistä kertaa asukkaille suunnattu pyörien huoltokurssi, jonka osallistujapaikat täyttyivät alta aikayksikön. Kurssi tullaan järjestämään myös keväällä 2018. Granipäivänä Ilmastoinfo neuvoi taas asukkaita energia-asioiden tiimoilta.

PKS-yhteistyönä valmisteltu pääkaupunkiseudun yhteinen EU -meludirektiivin mukainen meluselvitystyö valmistui ja hyväksyttiin. Syksyn aikana Espoo ja Kauniainen aloittivat yhteisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelutyön.

Kauniaisissa järjestettiin vuonna 2017 kuusi erityyppistä luontoretkeä. Retkiin osallistui lähemmäs 90 henkilöä. Gallträskin vedenlaadun ja vedenkasvillisuuden seurannan lisäksi järven kalastoa tutkittiin koekalastusten avulla.

Yhteistyö HSL- ja HSY- kuntayhtymien kanssa jatkui tiiviinä.

Yhdyskuntatoimen edustajat osallistuivat ahkerasti myös muuhun seudulliseen yhteistyöhön, mm. maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvissä asioissa ja lukuisissa käytännön yhteis-

året installerades en ny bänkmodell för offentliga miljöer på prov i Grankulla. Bänken har armstöd och ett högt säte så att seniorer och personer med funktionshinder har lättare att stiga upp från den. I parkskogen i östra delen av idrottsparken planterades blommande buskar och rhododendron. I lekparker och på daghemsgårdar gjordes saneringsarbeten som baserade sig på rapporter över säkerhetsinspektioner. Nya mångsidiga motionsredskap installerades vid motionsslingan. Ett Street Workout-redskap placerades också nedan om svenska skolcentrum.

Antalet behandlade tillstånd hos miljöenheten ökade ytterligare under 2017. Miljöenheten behandlade under året 18 ansökningar om tillstånd för miljöåtgärder samt 7 ansökningar i anslutning till miljöskyddslagen. Under sin sista verksamhetsperiod behandlade samhällstekniska nämnden en ansökan om befrielse från skyldigheten att ansluta en fastighet till dagvattenavlopp.

Stadens åtgärdsprogram för genomförande av insatsområdena i klimat- och energistrategin (ILME-programmet) bereddes inom förvaltningarna med hjälp av en konsult och stadsstyrelsen godkände programmet på hösten. I maj ordnades igen en populär s.k. cykelfrukost i Grankulla i samarbete med Klimatinfo. Cykelfrukosten har blivit tradition och lockade över 100 intresserade cyklister. Medborgarinstitutet och miljöenheten ordnade i samarbete en kurs i cykelunderhåll för invånarna. Kursen var den första i sitt slag och platserna gick snabbt åt. Kursen ordnas nästa gång på våren 2018. På Granidagen deltog Klimatinfo som tidigare med råd till allmänheten om energifrågor.

Huvudstadsregionens gemensamma bullerutredning enligt EU:s bullerdirektiv, gjord i regionalt samarbete, blev klar och godkändes. Under hösten inledde Esbo och Grankulla beredningen inför en gemensam verksamhetsplan för bullerbekämpning.

I Grankulla ordnades år 2017 sex naturutflykter av olika slag. I dem deltog igen nästan 90 personer. Utöver uppföljning av vattenkvaliteten och -växterna i Gallträsk undersöktes fiskbeståndet med hjälp av provfiske.

Samarbetet med samkommunerna HRT och HRM var lika nära som tidigare.

Representanter för samhällstekniken deltog även flitigt i annat regionalt samarbete, bl.a. gällande markanvändning, boende och trafik, samt i flera arbetsgrupper för praktiskt samarbete. Beredningen av det nya MBT-avtalet inleddes, bl.a. i form av ett flertal bakgrundsutredningar. I november hölls ett

työtä edistävissä työryhmissä. Uuden MAL-sopimuksen valmistelu käynnistyi mm. lukuisien taustaselvitysten kautta. Marraskuussa järjestettiin sidosryhmäseminaari seudun päätöksentekijöille.

Yhdyskuntalautakunnan nimi muutettiin uuden valtuustokauden alussa (1.6.2017) yhdyskuntavaliokunnaksi (YLKV) ja valiokuntaan valittiin seuraavat jäsenet:
Finn Berg (pj)
Virva Wahlstedt (vpj)
Lotta Degerholm
Bo-Christer Björk
Camilla Sederholm
Elina Eväsoja
Mika Laakio
Tapani Jääskeläinen
Kristian von Essen

Kh:n edustajaksi valittiin Tiina Rintamäki-Ovaska. Esittelijänä toimii aiempaan tapaan yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju sekä sihteerinä yhdyskuntatoimen toimialasihteeri Leena Porvali.

intressegruppsseminarium för regionens beslutsfattare.

Samhällstekniska nämndens namn ändrades i början av den nya fullmäktigeperioden (1.6.2017) till samhällstekniska utskottet och följande ledamöter valdes till utskottet:
Finn Berg, ordf.
Virva Wahlstedt, vice ordf.
Lotta Degerholm
Bo-Christer Björk
Camilla Sederholm
Elina Eväsoja
Mika Laakio
Tapani Jääskeläinen
Kristian von Essen

Tiina Rintamäki-Ovaska valdes som styrelsens representant. Föredragande är som tidigare direktören för samhällstekniken Marianna Harju och sekreterare är samhällsteknikens sektorsekreterare Leena Porvali.

Talous

Käyttötalous/Toimintatuotot
Vuoden 2017 talousarvion mukainen kokonaistulotavoite on 17,313 milj. euroa. Tulotavoitteesta toteutui tilinpäätökseen 13,402 milj.euroa, joka vastaa 77 % vuoden kokonaisarviosta

Asiakasmaksujen mukaiset palvelumaksut (myyntituotot) noudattivat viime vuosien tasoa lukuun ottamatta kuntatekniikan palvelumaksuja sekä tilakeskuksen myyntituottoja. Kaivulupien käsittelymaksujen tuotot olivat hieman edellisvuotta korkeammat, mm. HSY:n laajaan runkovesisaneeraukseen liittyvien kaivutöiden johdosta. Tilakeskuksen myyntituottoja puolestaan kasvatti Villa Bredan palvelutalon rakennusurakoitsijalta erikseen laskutetut sähkö- ja lämmityskulut sekä vartiointipalvelut. Maksutuotot ylittyivät rakennusvalvonnan lupatarkastusmaksujen osalla. Ylitykseen vaikuttivat Vanhan Turuntien tontille rakennetun ylipainehallin sekä yhden kerrostalohankkeen (As Oy Kauniaisten Tribuuni ja maanalainen pysäköintilaitos) lupamaksut. Rakennettavien kokonaisneliöiden määrä oli huomattavan suuri.

Maankäyttösopimuskorvaukset ja maaomaisuuden myyntivoitot
Maaomaisuuden myyntivoittojen tavoitteeseen sisältyi Koivuhovin, Bredanportin ja Bredanniitynkujan tonttimyynnit, yht. n. 5,135 milj.euroa.
Koivuhovin alueella sijaitsevat tontit (Koivuhovintie 7/Espoo) sekä viime vuodelta siirtynyt ARA-tontti (Bredanportti 8) ovat olleet julkisesti myynnissä.

Ekonomi

Driftsekonomi/Verksamhetsintäkter
Inkomstanslaget i budgeten för år 2017 var 17 313 000 euro. De realiserade intäkterna i bokslutet uppgår till 13 402 000 euro, vilket motsvarar 77 procent av det totala anslaget för året.

Serviceavgifterna i enlighet med klientavgifterna (försäljningsintäkterna) låg på samma nivå som tidigare år med undantag av kommunteknikens serviceavgifter och lokalcentralens försäljningsintäkter. Intäkterna från behandlingsavgifter för grävtillstånd var något högre än föregående år, bl.a. till följd av grävarbetena i anslutning till HRM:s sanering av stamvattenledningen. Lokalcentralens försäljningsintäkter ökade på grund av kostnader för el och uppvärmning samt bevakningstjänst, som centralen fakturerade byggnadsentreprenören på Villa Breda för. Avgiftsintäkterna överskred det budgeterade beloppet i fråga om inspektionsavgifterna inom byggnadstillsynen. Till överskridningen bidrog avgifterna för övertryckshallen på en tomt intill Gamla Åbovägen och för ett flerhusbygge (As Oy Kauniaisten Tribuuni med parkeringsanläggning under jord). Båda byggprojekten hade mycket höga totala antal kvadratmeter.

Ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster från försäljning av markegendom
I målet för vinster från försäljning av markegendom ingick försäljningen av tomter i Björkgård, Bredaporten och vid Bredaängsgränden, sammanlagt ca 5 135 000 euro.

Koivuhovintien tontti myytiin kesäkuussa 2017 ja ARA-tontin kauppakirja allekirjoitettiin kesäkuussa 2017, mutta kauppakirjaan otetun ehdon mukaan kauppahinta maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 2018 kesäkuun loppuun mennessä, joten tontin myyntivoiton (1 261 678 euroa) kirjaus siirtyy vuodelle 2018
Bredanniitynkujan pientalotonttien osalta KH päätti 20.6.2017 (§ 134), että tontit voidaan myynnin vaihtoehtona vuokrata tontinsaajan näin halutessa. Bredanniitynkujan kaikki vuonna 2017 vapaana olleet pientalotontit luovutettiin vuokraamalla, jolloin talousarvion mukainen myyntivoitto, 2 999 116 euroa jäi tonttien osalta saamatta

Asematie 13:n asemakaavan muutos ja siihen liittyvä maankäyttösopimus hyväksyttiin ja kaupungille maksettava korvaus 660 685 euroa oli lähes budjetoidun tuloarvion suuruinen (700 000 euroa).

Käyttötalous/Toimintamenot
Vuoden 2017 talousarvion mukainen menoarvio on 11,070 milj. euroa. Tästä toteutui 10,474 milj. euroa, joka vastaa 94 % vuoden kokonaisarviosta.

Käyttötalouden tuloslaskelmaan sisältyy kaksi kertaluonteista menoerää, joita selostetaan tarkemmin alla.

Tulosalueiden toiminnalliset menot noudattivat pitkälti edellisvuoden toteumaa. Määrärahaa jäi jäljelle henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aineiden ja tarvikkeiden osalta, näiden tarkemmat perustelut alla.

Henkilöstökulut
Palkkakustannukset on budjetoitu toimialan vakanssimitoituksen mukaisesti. Tilinpäätöksessä henkilöstökulujen osuus jäi ennakoitua alhaisemmaksi lähinnä toimialalla vallinneen ajoittaisen henkilöstövajauksen johdosta. Lisäksi ns. sääpäivystyksen tarve oli leudon talven johdosta hieman aiempia vuosia vähäisempi. Määrärahatasolla palkoista jäi toteutumatta n. 238 000 euroa, josta vakinaisten palkkojen (tili 5000) osuus oli noin 72 000 euroa.

Palvelujen ostot
Palvelujen ostojen alle kirjattiin ennalta arvaamattomana menoeränä Terveyskeskussairaala Tammikummun purkukustannukset (380 000 euroa). Hanke oli tiedossa käyttötalousarviota laadittaessa, mutta aikataulutuksen ollessa vielä avoin, talousarvioon sisällytettiin ainoastaan kiinteistön ylläpitokustannukset. Sittemmin, aikataulun tarkentuessa vuoden 2017 syksylle, tulosalueen käyttötaloutta rasittamaan jäivät sekä kiinteistön

Tomterna i Björkgårdsområdet (Björkgårdsvägen 7/Esbo) och en ARA-tomt som överfördes från föregående år (Bredaporten 8) har varit offentligt till försäljning. Tomten i Björkgård såldes i juni 2017 och köpebrevet för ARA-tomten undertecknades i juni 2017, men enligt ett villkor i köpebrevet betalas köpesumman i sin helhet före utgången av juni 2018, vilket innebär att försäljningsvinsten för tomten (1 261 678 euro) kan bokföras först 2018.
Angående småhustomterna vid Bredaängsgränden beslutade stadsstyrelsen 20.6.2017 (§ 134) att tomterna som alternativ till försäljning kan arrenderas ut om den part som tomten överlåts till föredrar det. Alla lediga tomter vid Bredaängsgränden 2017 överläts genom utarrendering, vilket innebär att försäljningsvinsten på 2 999 116 euro som fanns upptagen i budgeten uteblev för tomterna.

Detaljplaneändringen för Stationsvägen 13 med anslutande markanvändningsavtal godkändes och den ersättning som betalades till staden, 660 685 euro, motsvarade i stort sett det som hade budgeterats (700 000 euro).

Driftsekonomi/Verksamhetsutgifter
De beräknade utgifterna i budgeten för år 2017 var 11 070 000 euro. Utfallet var 10 474 000 euro, vilket motsvarar 94 procent av den budgeterade helhetssumman.

Resultaträkningen för driftsekonomin omfattar två poster av engångskaraktär, som förklaras närmare nedan.

Resultatområdenas verksamhetsutgifter följde till största delen samma mönster som utfallet för föregående år. Anslag blev över för personalkostnader, köp av tjänster samt material och förnödenheter, närmare motiveringar för dem följer nedan.

Personalkostnader
Lönekostnaderna har budgeterats enligt antalet tjänster och befattningar inom sektorn. Personalkostnaderna blev lägre än budgeterat i bokslutet främst p.g.a. ett tidvis förekommande personalunderskott i sektorn. Utöver detta var behovet för jourtjänstgöring inom gatuunderhållet något mindre än under tidigare år tack vare den milda vintern. På anslagsnivå stannade lönerna ca 238 000 euro under den budgeterade nivån, av vilket ca 72 000 euro bestod av ordinarie löner (konto 5000).

Köp av tjänster
Köp av tjänster inkluderar som oförutsedd utgift kostnaderna för rivningen av Ekkulla sjukhus (380 000 euro). Projektet var känt då driftsbudgeten gjordes upp, men i och med att tidtabellen

purkukustannukset, että valtaosa ylläpitokustannuksista. Osa purkukustannuksista suoritettiin ythallinnon ennalta arvaamattomien menojen osalle varatusta määrärahasta.
Lisäksi palvelujen ostojen alle kirjattiin tilinpäätöksen yhteydessä noin 321 159 euron suuruinen kertaerä liittyen kahden investointihankkeen alaskirjaukseen (kaupungintalon saneeraus ja kaupunkirata), jotka eivät ole aktivointikelpoisia. Asiantuntijapalvelujen ostojen määräraha ylittyi kirjauksen johdosta noin 360 000 eurolla. Em. ylitystä vastaamaan aiheutui toimialalla säästöä mm. it-palveluiden, koneiden korjausten, vartiointipalveluiden sekä rakennusten rakentamisen ja ylläpidon osalla.

Pilaantuneiden maiden kunnostuksiin oli varauduttu 20 000 euron suuruisella määrärahavarauksella. Em. määrärahoista suoritettiin yksittäisiä maaperän puhdistuksiin liittyviä toimenpiteitä n. 16 000 euron edestä.

Kuntaosuudet (palvelujen ostot)
Kuntaosuudet ovat palveluiden ostoihin sisältyviä, toiminnasta riippumattomia pakollisia menoeriä, jotka perustuvat mm. kaupungin asukaslukuun sekä palveluntoimittajan ja kaupungin väliseen sopimukseen. Em. toimintaosuuksien yhteenlaskettu kokonaiskustannusarvio vuodelle 2017 oli 1,362 milj.euroa. Kuntaosuuslaskutukset toteutuivat lähes arvion mukaisesti lukuun ottamatta julkisen liikenteen kuntaosuutta (HSL -kuntayhtymä), joka alittui n. 179 000 eurolla suhteessa määrärahavaraukseen. Alitusta pienensi HSL:ltä saatu 44 000 euron suuruinen hyvityslasku (länsimetron infrakorvaukset).

Aineet ja tarvikkeet
Merkittävimmät kustannussäästöt aiheutuivat sähkön ja polttoaineen kulutuksen osalla. Keliolosuhteet olivat kuluvana kautena erittäin vaihtelevat, jonka vuoksi esim. hiekoitushiekkaa kului normaalivuotta enemmän.

Avustukset
Yhdyskuntatoimen hallinnon määrärahoista suoritettiin 139 000 euron suuruinen hissiavustus vuoden 2017 alkupuolella valmistuneelle hankkeelle, johon saatiin valtuustolta 105 000 euron suuruinen lisämääräraha.

Lisäksi kaikessa toiminnassa on huomioitu pyrkimys hillitä ylimääräisiä kustannuksia KH:n kehoituksen mukaisesti.

Aktivointirajan alittaneiden investointihankkeiden (alle 10 000 euron suuruiset hankkeet) osuuksia

ännu inte hade fastslagits beslöt man att endast ta in fastighetens underhållskostnader i budgeten. Då rivningen sedan förlades till hösten 2017 innebar detta att resultatområdets driftsekonomi belastades både med rivningskostnaderna för fastigheten och med merparten av underhållskostnaderna. En del av rivningskostnaderna togs från samhällstekniska förvaltningens anslag för oförutsedda utgifter.

I samband med bokslutet infördes dessutom under köp av tjänster en post av engångskaraktär på ca 321 159 euro som ansluter till nedskrivning av två investeringsprojekt (stadshusets sanering och stadsbanan), som inte kan aktiveras. Anslaget för köp av experttjänster överskreds till följd av detta med ca 360 000 euro. Överskridningen uppvägdes av inbesparingar inom sektorn, bl.a. för IT-tjänster, maskinreparationer, bevakningstjänster samt för att bygga och underhålla fastigheter.

Anslag om 20 000 euro hade reserverats för sanering av förorenade markområden. Av anslaget användes ca 16 000 euro till marksaneringsåtgärder.

Kommunandelar (köp av tjänster)
Kommunandelar är obligatoriska utgiftsposter som ingår i köp av tjänster oberoende av verksamheten. De grundar sig på bl.a. stadens invånarantal samt på avtal mellan serviceproducenten och staden. Den sammanlagda totalkostnadskalkylen för kommunandelarna år 2017 uppgick till 1 362 000 euro. Faktureringen av kommunandelarna utföll nästan enligt beräkningen med undantag av kommunandelen för kollektivtrafiken (HRT), som utföll ca 179 000 euro lägre än anslagsreserveringen. Underskridningen minskades av en kreditnota från HRT på 44 000 euro (infrastrukturersättningar för västmetron).

Material och förnödenheter
De största besparingarna i utgifterna gjordes inom el- och bränsleförbrukningen. Väglaget var mycket varierande under perioden, vilket ledde bl.a. till en högre förbrukning av sand än under ett genomsnittligt år.

Understöd
Ur samhällstekniska förvaltningens anslag utbetalades också ett hissunderstöd på 139 000 euro till ett projekt som färdigställdes i början av 2017, och för vilket fullmäktige beviljade tilläggsanslag på 105 000 euro.

Utöver detta har målet att minska extra kostnader beaktats i all verksamhet enligt stadsstyrelsens uppmaning.

siirrettiin tilinpäätöksen yhteydessä käyttötalouteen.

Andelar som ansluter till investeringsprojekt som underskrider aktiveringsgränsen (projekt under 10 000 euro) överfördes i samband med bokslutet till driftsekonomidelen,

Henkilöstö

Toimialan henkilöstösuunnitelma vuonna 2017 sisälsi 57 henkilöä, edelleen vastaten vuoden 2003 tasoa. Vuoden aikana oli useita henkilömuutoksia ja ajoittaista henkilöstövajausta.

Tilakeskuksessa oli vaikea henkilöstötilanne kuormittavan työohjelman vuoksi (erityisesti Villa Breda –hanke). Tilakeskukseen perustettiin uusi projekti-insinöörin vakanssi tilannetta helpottamaan. Rakennusvalvontaan rekrytoitiin uusi assistentti, mutta toisen rakennustarkastajan irtisanouduttua myös rakennusvalvonnassa oli merkittävä henkilöstövajaus lähes puolen vuoden ajan.
Useita henkilövaihdoksia tapahtui vuoden aikana eläköitymisten myötä. Kunnossapitoyksikössä jäi eläkkeelle 3 henkilöä ja kiinteistöyksikössä 1 henkilö. Kaikkien tilalle saatiin rekrytoitua uudet työntekijät ilman katkoksia. Kunnossapitoyksikköä pitkään vaivannut henkilöstövajaus saatiin vuonna 2017 kuntoon.

Personal

Sektorns personalplan för år 2017 omfattade 57 personer, vilket fortfarande motsvarade nivån för år 2003. Under året skedde flera personbyten, och tidvis hade sektorn personalunderskott.

Arbetsläget på lokalcentralen var svårt på grund av det omfattande arbetsprogrammet (särskilt Villa Breda-projektet). En ny befattning som projektingenjör inrättades på lokalcentralen för att underlätta läget. En ny assistent rekryterades för byggnadstillsynen, men då den ena byggnadsinspektören sade upp sig innebar det en kännbar personalbrist även inom byggnadstillsynen under närmare ett halvt år.
Under året förekom flera personbyten under året pga. pensioneringar. Tre anställda vid underhållsenheten och en anställd vid fastighetsenheten gick i pension. Nya arbetstagare kunde rekryteras till alla befattningarna utan avbrott. Personalunderskottet som har förekommit vid underhållsenheten redan en tid kunde åtgärdas år 2017.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Yhdyskuntatoimi	TP	TA	**TP**	Poikkeama
Samhällsteknik	Bokslut	BG	**Bokslut**	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	**2017**	2017
Julkisen liikenteen kuntaosuudet (HSL -kuntayhtymä)	620 418	616 000	**480 652**	-135 348
Pelastustoimen kuntaosuudet (LUP Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos)	598 618	628 747	**624 582**	-4 165
Ympäristötoimen kuntaosuudet (HSY -kuntayhtymä, ESYT, Metrop	111 243	122 700	**106 233**	-16 467
			1 211 467	

HALLINTO - FÖRVALTNING

Hallinto
Förvaltning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Marianna Harju yhdyskuntatoimen johtaja-direktör för samhällstekniken	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	665	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-315 579	-520 426	-105 000	-625 426	-515 969	-109 457
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-314 914	-520 426	-105 000	-625 426	-515 969	-109 457

Toiminta

Toiminnan yleistä kehittämistä sekä organisaation toimivuuden ja tuottavuuden edellytysten varmistamista toteutettiin hallinnon ydintehtäviin kuuluvana toimintona.

Talous

Toimintamenot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta palvelujen ostoihin sisältyvää varausta väestönsuojelu- ja valmiustoimenpiteiden osalle (50 000 euroa), hankkeen toteutuksen siirtyessä seuraavalle vuodelle. Lisäksi hallinnon palvelujen ostoista suoritettiin osa Terveyskeskussairaala Tammikummun purkukustannuksista (n. 90 000 euroa). Hissiavustuksia maksettiin yhden taloyhtiön hankkeeseen liittyen 139 020 euroa (As Oy Maisterinkulma). Muihin toimintakuluihin oli keskitetysti varattu määräraha mahdollisia viivästys- ja korkokuluja varten, mutta niitä ei toimintakertomusvuonna tarvittu.

Verksamhet

Till förvaltningsenhetens basuppgifter hör att utveckla verksamheten i allmänhet och säkerställa förutsättningarna för en välfungerande och produktiv organisation.

Ekonomi

Verksamhetsutgifterna utföll i stort sett enligt budgeten med undantag av en reservering som ingår i köp av tjänster för befolkningsskydds- och beredskapsåtgärder (50 000 euro), då projektet sköts upp till följande år. En del av kostnaderna för rivningen av Ekkulla sjukhus (ca 90 000 euro) påfördes också förvaltningens köp av tjänster. Hissunderstöd på 139 020 euro utbetalades också till ett bostadsaktiebolag (As Oy Maisterinkulma). Inom övriga utgifter ingick en centraliserad reservering av anslag för eventuella kostnader för dröjsmål eller räntor, men de behövdes inte under verksamhetsåret .

MAANKÄYTTÖ – MARKANVÄNDNING

Tulosalue vastaa kuntalaisten ja kaupungin muiden hallintokuntien tarpeiden mukaisesti kaupungin maapolitiikasta, yleispiirteisestä ja yksityiskohtaisesta kaavoituksesta, poikkeusluvista, tonttijaoista, mittaustoimituksista, maan hankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauksista, rekistereiden ylläpidosta, paikkatietopalvelusta ja kartaston ylläpidosta.

Resultatområdet svarar för stadens markpolitik, översiktlig och detaljerad planläggning, undantagslov, tomtindelningar, mätningsförrättningar, förvärv och överlåtelse av mark, terrängmätningar, upprätthållande av register, geografisk informationstjänst och uppdatering av kartor enligt de behov som kommuninvånarna och stadens övriga förvaltningsgrenar har.

Maankäyttö
Markanvändning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Marko Lassila maankäyttöpäällikkö-markanvändningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	384 760	361 100	0	361 100	452 905	-91 805
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-665 779	-672 069	0	-672 069	-629 266	-42 803
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-281 019	-310 969	0	-310 969	-176 360	-134 609
POISTOT	-3 708				3 708	3 708
TILIKAUDEN TULOS	-284 728	-310 969	0,0	-310969,0	-180 069	-130 900

Maankäyttösopimuskorvaukset ja maaomaisuuden myyntivoitot –
Ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster av försäljning av markegendom

Maankäyttösop.korv ja myyntivoitot/tappiot	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	75 000	700 000	0	700 000	660 585	-39 415
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	9 031 250	5 135 907	0	5 135 907	1 175 164	-3 960 743
	9 106 250	5 835 907	0	5 835 907	1 835 749	-4 000 158

Toiminta

Maankäytön tulosalue toteutti vuoden 2017 aikana suunnitellusti kaavoitusohjelmaa: Asematie 13 asemakaavan muutos hyväksyttiin, Kaupungintalon alueen asemakaavan muutosluonnos hyväksyttiin nähtäville asetettavaksi, Bredantie 15–17 ja Palokunnantie 9 asemakaavamuutokset käsiteltiin toimielimissä. Lisäksi Asematie 17-19 ja Pohjoinen Heikelintie 23-25 tulivat vireille.

Helsingintie 10 asemakaavan muutosluonnos palautettiin uudelleen valmisteluun, jonka jälkeen hakija on ottanut aikalisän. Muita vireillä olevia kaavahankkeita on valmisteltu lukuun ottamatta Venevalkamankujan asemakaavan muutoksesta jäljelle jäänyttä aluetta, joka on odottanut maanomistajien keskinäisten poikkeavien tavoitteiden tarkentumista sekä maankäyttösopimusneuvotteluiden etenemistä. Myöskään Bensowin ja Turunväylän alueiden asemakaavahankkeet eivät ole edenneet vuoden 2017 aikana.

Verksamhet

Under 2017 genomförde markanvändningens resultatområde planläggningsprogrammet enligt plan: Detaljplaneändringen för Stationsvägen 13 godkändes, utkastet till ändring av detaljplanen för stadshusområdet godkändes för framläggning, detaljplaneändringarna för Bredavägen 15–17 och Brandkårsvägen 9 behandlades i organen. Stationsvägen 17–19 och Norra Heikelvägen 23–25 anhängiggjordes.

Utkastet till ändring av detaljplanen för Helsingforsvägen 10 remitterades för ny beredning, och efter det har sökanden tagit timeout. Andra pågående planläggningsprojekt har också beretts, utom området som kvarstår efter detaljplaneändringen för Båtlänningsgränden, som fortfarande inväntar att markägarnas sinsemellan olika mål ska kunna uppklaras samt att framsteg görs i förhandlingarna om markanvändningsavtal. Detaljplaneprojekten för Bensowska området och området vid Åboleden har heller inte gått vidare under 2017.

Kevään ja kesän aikana maankäytön tulosalue hoiti keskustakorttelin toteutusratkaisuun liittyvistä maanvaihdoista kaupungille tehtyä reklamaatiota, joka vedettiin myöhemmin pois.

Maankäytön tulosalue on tutkinut edelleen vuonna 2004 hyväksytyn maankäytön yleissuunnitelman periaatteiden muutosmahdollisuuksia, voimassa olevien asemakaavojen ajanmukaisuutta ja niistä aiheutuvia muutostarpeita. Muiden kiireellisimpien töiden ja useiden kaavahankkeiden runsaasta työmäärästä johtuen valmistelutyö on edennyt hitaasti.

Kaupungin paikkatietojärjestelmää, Internet-karttapalvelua sekä paikkatietoaineistoja on kehitetty edelleen vastaamaan paremmin kuntalaisten ja sidosryhmien tarpeita.

Kauniaisten aineistot on lisätty Viestintäviraston hallinnoimaan valtakunnalliseen Verkkotietopistepalveluun. Internetkarttapalveluun on lisätty TicsPac-telineet sekä katuluokitus.

Under våren och sommaren hade markanvändningens resultatområde hand om en reklamation till staden om bytet av markområden i anslutning till centrumkvarteret. Reklamationen drogs senare bort.

Resultatområdet för markanvändning har undersökt möjligheterna att ändra principerna i den markdispositionsplan som godkändes 2004 samt de gällande detaljplanernas tidsenlighet och de ändringsbehov dessa föranleder. På grund av annat mer brådskande arbete och den omfattande arbetsbördan i anslutning till flera planläggningsprojekt har beredningen gått långsamt.

Stadens geografiska informationssystem, internetkarttjänst, samt geografiska informationsmaterial har utvecklats för att bättre svara mot efterfrågan bland invånarna och olika intressegrupper.

Material om Grankulla har förts in i Kommunikationsverkets riksomfattande nätinformationspunkt. Stadens karttjänst på webben har utökats med TicsPac-hållarna och gatuklasserna.

Talous

Kaupunki möi Koivuhovin Espoon puoleiselta alueelta yhden pientalotontin tontin osoitteessa Koivuhovintie 7. Bredanportti 8:n AK-tontin kauppakirja allekirjoitettiin kesäkuussa 2017, mutta kauppakirjaan otetun ehdon mukaan kauppahinta maksetaan kokonaisuudessaan vuoden 2018 kesäkuun loppuun mennessä, joten tontin myyntivoiton kirjaus siirtyy vuodelle 2018. Kaikki Bedanniitykujan vapaana olevat pientalotontit asetettiin vuokralle (14 kpl), jolloin niiden osalle arvioitu myyntivoitto jäi saamatta.

Lisäksi maksutuottoihin kirjattiin 660 585 euron suuruinen sopimuskorvaus liittyen Asematie 13 maankäyttösopimukseen.

Ekonomi

Staden sålde en småhustomt på Esbosidan av Björkgård, vid adressen Björkgårdsvägen 7. Köpebrevet för småhustomten vid Bredaporten 8 undertecknades i juni 2017, men enligt ett villkor i köpebrevet betalas köpesumman i sin helhet före utgången av juni 2018, vilket innebär att försäljningsvinsten för tomten kan bokföras först 2018. Alla de lediga småhustomterna vid Bredaängsgränden (14 st.) överläts via arrende, vilket innebär att de uppskattade försäljningsvinsterna för dem uteblir.

Vidare bokfördes som avgiftsinkomst ersättningen på ca 660 585 euro enligt markanvändningsavtalet för Stationsvägen 13.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Maankäyttö	TP	TA	**TP**	Poikkeama
Markanvändning	Bokslut	BG	**Bokslut**	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	**2017**	2017
Kiinteistötoimitukset kpl - Fastighetsförrättningar st.	27	15	15	0
Rakennuspaikan merkinnät kpl - Utmärkningar av byggplats st.	22	20	23	-3
Kaupanvahvistukset kpl - Bestyrkande av köp st.	17	8	10	-2
KV/KH:n hyväksymät asemakaavat/muutokset - Detaljplaner/ändringar godkända av STF/STS	1	2	1	1
KH/KV hyväksymä uusi asuinkerrosala, m^2 -	0	4 000	4100	-100
Kaupungin vuokratontit, kpl - Stadens arrendetomter, st.	25	25	39	-14
Maaomaisuuden myynti, € - Försäljning av mark, € (myyntivoitto)	9 031 250	5 135 907	*1 175 164*	3 960 743
Maaomaisuuden hankinta, € - Införskaffning av mark, €	32 380	100 000	*8 480*	91 520

TP 2016: Bredanportti 5, Bredanniitynkuja 8, Villa Skoggshyddan, Palokunnankuja 4

TA 2017: Koivuhovintie 7 (AP-tontti), Bredanportti 8 (ARA-tontti), Bredanniitynkj pientalotontit

TP 2017: Koivuhovintie 7

YMPÄRISTÖTOIMI - MILJÖENHETEN

Ympäristötoimen tehtäviin kuuluvat mm. ympäristönsuojelu- ja jätelain mukaiset valvontatehtävät. Tehtäviin kuuluvat myös ympäristön- ja luonnonsuojelun viranomaispalvelut sekä suunnittelutehtävät. Lisäksi ympäristötoimi seuraa ympäristön tilaa sekä ohjaa ja neuvoo kaupunkilaisia ja yrityksiä vastuualueelleen kuuluvissa asioissa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut, ml. eläinlääkintähuolto ja kemikaalivalvonta, hankitaan ostopalveluna Espoon seudun ympäristöterveys – seutuyksiköstä. Yhteistoiminta-alueen muodostavat Kauniainen, Espoo ja Kirkkonummi, Espoon ollessa isäntäkunta.

Till miljöenhetens uppgifter hör bl.a. tillsynsuppgifter enligt miljöskydds- och avfallslagstiftningen. Till uppgifterna hör också myndighetstjänster inom miljö- och naturvården samt planeringsuppgifter. Dessutom ger miljöenheten akt på miljöns tillstånd samt ger kommuninvånare och företag handledning och råd i frågor som hör till enhetens verksamhetsområde.

Tjänsterna inom miljö- och hälsoskyddet, inklusive veterinärtjänster och kemikalietillsyn, köps av Esboregionens miljö- och hälsoskydd. Grankulla, Esbo och Kyrkslätt hör till samarbetsområdet och Esbo är värdkommun.

Ympäristötoimi
Miljöenheten

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Anna-Lena Granlund-Blomfelt ympäristöpäällikkö-miljöchef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 947	2 600	0	2 600	6 091	-3 491
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-180 690	-199 840	0	-199 840	-184 004	-15 836
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-176 743	-197 240	0	-197 240	-177 913	-19 327

Toiminta

Kaupungin ilmasto- ja energiatehokkuusasioiden toteutusohjelma, ns. ILME-ohjelma, valmisteltiin hallintokuntien ja konsultin voimin ja kaupunginhallitus hyväksyi ohjelman syksyllä.

Kaupunki liittyi vuoden aikana Kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) sopimuskaudelle 2017-2025 edellisen sopimuskauden jatkeeksi.

PKS-yhteistyönä valmisteltu pääkaupunkiseudun yhteinen EU -meludirektiivin mukainen meluselvitystyö valmistui ja hyväksyttiin. Syksyn aikana Espoo ja Kauniainen aloittivat yhteisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelutyön.

Verksamhet

Stadens åtgärdsprogram för genomförande av insatsområdena i klimat- och energistrategin (ILME-programmet) bereddes inom förvaltningarna med hjälp av en konsult och stadsstyrelsen godkände programmet på hösten.

Staden anslöt sig under året till kommunernas energieffektivitetsavtal (KETS) under avtalsperioden 2017–2025 som fortsättning på den föregående avtalsperioden.

Huvudstadsregionens gemensamma bullerutredning enligt EU:s bullerdirektiv, gjord i regionalt samarbete, blev klar och godkändes. Under hösten inledde Esbo och Grankulla beredningen inför en gemensam verksamhetsplan för bullerbekämpning.

Talous

Toimintatuottojen osuus ylitti tuloarvion johtuen toimintakertomusvuonna anottujen maisematyölupien ja muiden ympäristölupien ennakoitua suuremmasta määrästä.

Toimintamenot toteutuivat pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti.

Ekonomi

Inkomsterna överskred det budgeterade på grund av att antalet ansökningar om tillstånd för miljöåtgärder och andra miljötillstånd var större än förutsett under året.

Verksamhetsutgifterna utföll i huvudsak enligt budgeten.

Ympäristötoimen alle varatut kuntaosuudet HSY seutu- ja ympäristöpalvelujen, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon (ESYT) sekä laboratoriopalvelujen (MetropoliLab) osalta toteutuivat talousarvion mukaisesti.

De kommunandelar som reserverats under miljöenheten för HRM:s region- och miljötjänster, för miljö- och hälsoskyddet, veterinärvården (ESYT) samt laboratorietjänster (MetropoliLab) utföll enligt budgeten.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Ympäristötoimi **Miljöenheten** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	**TP** **Bokslut** **2017**	Poikkeama Avvikelse 2017
Ympäristösuojelulain mukaiset päätökset - Beslut i enlighet med miljö	7	5	7	-2
Maisematyöluvat kpl - Tillstånd för miljöåtgärder st.	12	12	18	-6
Pilaantuneiden maiden tutkimukset kpl - Undersökningar av förorenad mark st.	1	1	1	0
Muut ympäristöselvitykset ja -suunnitelmat kpl - Övriga miljöutredningar och -planer st.	2	2	3	-1
Ympäristötietoillat/-infotilaisuudet kpl - Miljöinformationsmöten/-info st.	10	10	9	1
Ympäristöterveyspuolen suoritetitoja Kauniaisten osalta				
Elintarvikevalvonta				
- tarkastukset	43		38	-5
- ilmoituskäsittely	11		4	-7
Terveydensuojelulaki				
- tarkastukset	7		7	0
- ilmoituskäsittely	1		1	0
Tupakka-asiat				
- vähittäislupahakemukset	4		2	-2
- tarkastukset	3		2	-1
Eläinlääkintähuolto				
- eläinsuojelu/eläintautulakiin perustuvia tarkastuksia	2		7	5
- valvontaksikön (Espoossa) eläinlääkärivastaanotolla käyneet potilaat	35		25	-10
- yliopistollisen eläinsairaalan päivystystä käyttäneet potilaat	43		43	0
- löytöeläintaloon (Viikki) toimitettu 8 lemmikkiä	8		9	1

TILAKESKUS – LOKALCENTRALEN

Tulosalue vastaa talonrakennusinvestointien teknisestä ja taloudellisesta suunnittelusta, toteuttamisen organisoinnista ja seurannasta.

Tulosalue hoitaa ja kehittää keskitetysti kaupungin toiminnoille välttämättömien rakennusten, tekniikan ja piha-alueiden kunnossa- ja ylläpitoa.

Resultatområdet svarar för den tekniska och ekonomiska planeringen av husbyggnadsinvesteringar och för organiseringen och uppföljningen av projekten.

Resultatområdet svarar centraliserat för och utvecklar driften och underhållet av de för stadens verksamhet nödvändiga fastigheterna, tekniken och gårdsplanerna.

Tilakeskus
Lokalcentralen

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Tomi Salminen rakennuttajapäällikkö-byggchef		TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT		9 502 244	9 879 619	0	9 879 619	9 855 845	23 774
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT		-4 514 075	-4 900 272	0	-4 900 272	-4 831 687	-68 585
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	0	4 988 168	4 979 347	0	4 979 347	5 024 159	-44 812
RAHOITUSKULUT		0				0	
POISTOT(suunnitelman mukaiset)		-3 937 662				-3 951 390	
POISTOT(kertaluenteiset)		-178 595				-53 590	
TILIKAUDEN TULOS		871 912	4 979 347	0,0	4 979 347	1 019 178	3 960 169

Toiminta

Tulosalueella keskityttiin toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa perustehtäviin sekä niiden huolelliseen toteuttamiseen, olemassa olevat henkilöstöresurssit huomioiden.

Toiminnassa suoritettiin normaalien kunnossapitotöiden lisäksi muutamissa kiinteistöissä ilmenneiden sisäilmaongelmien selvittelyä ja mahdollisesti ilmenneiden ongelmien poistamista.

Vuodelle 2017 budjetoituja kiinteistöjen vuosikorjaustöitä on toteutettu työohjelmaa noudattaen, käytettävissä olevien resurssien ja määrärahojen puitteissa.

Investointihankkeiden toteumia on selostettu tilinpäätöksen investoinnit –osiossa.

Verksamhet

I planeringen och i verksamheten fokuserade resultatområdet på basuppgifter och på att omsorgsfullt genomföra dem med beaktande av de existerande personalresurserna.

Utöver de sedvanliga underhållsarbetena gjordes utredningar av inomhusluftens kvalitet i några fastigheter, samt åtgärder för att lösa problemen i de fall där sådana förekom.

De årsreparationer som hade budgeterats för 2017 utfördes enligt arbetsprogrammet, inom ramen för de befintliga resurserna och anslagen.

Utfallen för investeringsprojekten redovisas i investeringsdelen av bokslutet.

Talous

Myyntituottojen osuus oli merkittävästi edellisvuoden toteumaa korkeampi johtuen Villa Bredan palvelutalon rakennuttajalta erikseen laskutettavista sähkö- ja lämmityskuluista sekä vartiointipalveluista.

Toimintamenot toteutuivat pitkälti talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta palvelujen ostoja, joiden osuus ylittyi. Tähän vaikutti ennalta arvaama-

Ekonomi

Försäljningsintäkterna var mycket högre än utfallet för föregående år på grund av kostnader för el och uppvärmning samt bevakningstjänst, som lokalcentralen fakturerade byggnadsentreprenören på Villa Breda för.

Utgifterna utföll i stort sett enligt budgeten med undantag av Köp av tjänster, som överskreds. Här inverkade en oförutsedd utgiftspost, rivningen

ton menoerä, Terveyskeskussairaala Tammikummun purkaminen, jonka lopullinen toteutusaikataulu ei ollut tiedossa talousarvion laadinnan aikaisena ajankohtana.

Palveluiden ostoihin kirjattiin investoinneista poistettavan hankkeen (kaupungintalon saneeraus) osalla toteutuneet kustannukset (213 485 euroa).

av Ekkulla sjukhus, för vilken tidtabellen inte hade slagits fast då budgeten gjordes upp.

Under köp av tjänster bokfördes kostnadsutfallet (213 485 euro) för ett projekt som avfördes från investeringarna (saneringen av stadshuset).

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Tilakeskus **Lokalcentralen** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	**TP** **Bokslut** **2017**	Poikkeama Avvikelse 2017
Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset:				
Julkiset rakennukset krs-ala, m2	68 624	68 311	66 281	-2 030
Asuinrakennukset krs-ala, m2	3 279	3 279	3 228	-51
Liikehuoneistot, krs-ala, m2	793	727	727	0
Tilavuudet, julkiset rakennukset m3	321 373	319 343	313 659	-5 684
Tilavuudet, asuinrakennukset m3	12 587	12 587	12 587	0
Ylläpitokustannukset (ilman pääomakuluja) €/m^3/v, Julkiset rakennukset	--	*12,2*	*12,0*	0
Ylläpitokustannukset (ilman pääomakuluja) €/m^3/v, Asuinrakennukset	--	*25,0*	*24,4*	-1
Vuokralle annetut asuin- ja liikehuoneistot:				
Kaupungin suoraan omistamat asuinkäytössä olevat huoneistot, kpl	59	59	57	-2
Muut huoneistot (liikehuoneistot), kpl	14	14	14	1

TP 2017 Julkiset rakennukset: Terveyskeskussairaala Tammikumpu purettu

TP 2017 Asuinrakennukset: Tammikummun asunto poistunut purkamisen yhteydessä, Kavallint 14a (2.krs) muutettu partiolaisten käyttöön

KUNTATEKNIIKKA – KOMMUNTEKNIK

Kuntatekniikan tulosalueen tehtäviä ovat liikenneväylien, yleisten ja viheralueiden, vesihuollon ja hautausmaan suunnittelu, rakennuttaminen ja ylläpito. Lisäksi kuntatekniikan vastuulla on joukkoliikenteen sekä liikenneturvallisuuden edistämiseen tähtäävät toimenpiteet.

Konevarikko huolehtii siitä, että kaupungin toimintojen käytössä on huolletut, tarkoitukseen soveltuvat kuljetusvälineet ja työkoneet. Konevarikko hankkii ja ylläpitää henkilöautoja ja vuokraa niitä eri osastojen käyttöön.

Koneveloitukset perustuvat kiinteisiin kuukausieriin laskutuksen vähentämiseksi. Konevarikon tuottojen ja menojen erotusta seurataan subventioasteella prosenteissa.

Kuntatekniikan käyttötalouteen sisältyvät pelastustoimen ja joukkoliikenteen kuntaosuudet, sekä ne kuntaosuuksina katettavat maksut Helsingin seudun ympäristöpalveluista, joita ei saada katettua vesi- ja jätehuollon taksoilla.

Kauniainen kuuluu Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen (LUP) alueeseen ja pelastuslaitos vastaa pääosasta pelastustoimen tehtävistä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä. HSL-liikenteen kulut ja tuotot kohdennetaan jäsenkunnille perussopimuksessa esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut kohdistetaan palvelujen käytön mukaisesti ja lipputulot kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Perussopimuksessa jäsenkunnille jaettavat joukkoliikenteen kulut on jaettu
- operointikuluihin (liikennöintikorvaukset)
- tilaajaorganisaation suunnittelu, hallinto- yms. kuluihin
- infrakuluihin

Vesi- ja jätehuollon hoitamisesta pääkaupunkiseudulla vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY).

Resultatområdet kommunteknik har som uppgift bl.a. att planera, bygga och underhålla trafikleden, de allmänna områdena och parkerna, vattenförsörjningen och begravningsplatsen. Kommuntekniken har också ansvaret för åtgärder i syfte att förbättra kollektivtrafiken och trafiksäkerheten

Maskindepån drar försorg om att samhällstekniska sektorn har underhållna och ändamålsenliga transportmedel och arbetsmaskiner till sitt förfogande. Maskindepån köper och underhåller personbilar och hyr dem till olika verksamhetsområden.

Maskindebiteringarna baserar sig på fasta månatliga betalningar för att minska faktureringen. Skillnaden mellan maskindepåns inkomster och utgifter följs upp genom subventionsgraden i procent.

Kommunteknikens driftsekonomi omfattar kommunandelarna för räddningsuppgifterna och kollektivtrafiken, samt de delar av avgifterna för Helsingforsregionens miljötjänster som inte kan täckas med avgifterna för vattentjänster och avfallshantering och som därför täcks med kommunandelar.

Grankulla hör till Västra Nylands räddningsverks område och räddningsverket svarar för merparten av räddningsuppgifterna.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) svarar för kollektivtrafiken. Kostnaderna och intäkterna för HRT-trafiken fördelas på medlemskommunerna enligt de i grundavtalet framförda principerna. Kostnaderna för samkommunens olika uppgifter riktas enligt användningen av servicen. Biljettintäkterna fördelas enligt de kommunvis ackumulerade biljettintäkterna. I grundavtalet har de kostnader för kollektivtrafiken som fördelas mellan medlemskommunerna indelats i
- kostnader för den operativa verksamheten (trafikeringsersättningar)
- kostnader för beställarorganisationens planering, förvaltning och övriga liknande funktioner
- infrastrukturkostnader

För vattenförsörjning och avfallshantering i huvudstatsregionen svarar samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

Kuntatekniikka
Kommunteknik

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Jaakko Koivunurmi kuntatekniikkapäällikkö-kommunteknikchef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 089 291	1 083 681	0	1 083 681	1 043 152	-40 529
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-4 294 494	-4 453 408	0	-4 453 408	-4 115 848	-337 560
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-3 205 203	-3 369 727	0	-3 369 727	-3 072 696	297 031
POISTOT(suunnitelman mukaiset)	-2 005 321				-1 974 595	1 974 595
TILIKAUDEN TULOS	-5 210 523	-3 369 727	0	-3 369 727	-5 047 291	-1 677 564

Toiminta

Keliolosuhteiltaan talvikausi 2017 oli varsin vaihteleva, millä oli vaikutusta kunnossapidon tehtäviin. Tammikuun puolivälissä – helmikuussa tuli muutama runsaampi lumisade, mutta aurauskertoja kertyi alkutalvesta keskimääräistä vähemmän. Hiekoitusta jouduttiin tekemään poikkeuksellisen runsaasti johtuen suurista lämpötilan vaihteluista.
Hiekoitushiekkojen poisharjaus aloitettiin jo maaliskuun puolivälissä, mutta jouduttiin keskeyttämään maaliskuun lopussa lumentulon vuoksi. Katujen harjaus ja pesu saatiin pääosin valmiiksi jo hyvissä ajoin ennen vappua.
Syksy oli poikkeuksellisen runsassateinen ja aiheutti useita tulvantorjuntatehtäviä, varsinkin Gallträskin ja Thurmaninpuiston alueella.

Lupapiste.fi –järjestelmä otettiin käyttöön. Ohjelma mahdollistaa mm. sijoitus- ja kaivulupien sähköisen hakuprosessin. Katujen kunnossapitoluokat ja TicsPac-telineiden sijainnit lisättiin internetkarttapalveluun.

Investointihankkeiden toteumia on selostettu tilinpäätöksen investoinnit –osiossa.

Talous

Vuoden 2017 asiakasmaksujen kautta saadut tuotot toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti. Kaivulupien käsittelymaksujen tuotot olivat hieman edellisvuotta korkeammat, mm. HSY:n laajaan runkovesisaneeraukseen liittyvien kaivutöiden johdosta.

Koneiden ja kaluston vaihtohyvitykset kirjattiin entiseen tapaan pysyvien vastaavien myyntivoittoihin (muut toimintatuotot).

Leudoista talviolosuhteista aiheutui kustannussäästöä niin palvelujen ostojen kuin aineiden ja tarvikkeiden osalla (koneiden korjaukset, sähkö ja polttoaine). Henkilöstökulut alittuivat lähinnä tu-

Verksamhet

Väglaget varierade mycket undervintersäsongen 2017, vilket inverkade på arbetet inom underhållet. Från mitten av januari till februari förekom det några rikligare snöfall, men under början av vintern behövdes det färre plogningar än i genomsnitt. Däremot behövdes det exceptionellt mycket sandning på grund av de kraftiga temperaturväxlingarna.
Bortsopningen av gatusanden inleddes redan i mitten av mars, men måste sedan avbrytas i slutet av mars då det kom mera snö. Arbetet med att sopa och tvätta gatorna blev till största delen klart i god tid före valborg.
Under hösten regnade det ovanligt rikligt, vilket gav upphov till arbete med att förhindra översvämningar, särskilt i områdena kring Gallträsk och Thurmansparken.

Tjänsten Lupapiste.fi togs i bruk. Bl.a. ansökan om förläggning- och grävtillstånd kan lämnas in via e-tjänsten. Stadens karttjänst på webben har utökats med gatornas underhållsklass och TicsPac-hållarnas platser.

Utfallen för investeringsprojekten redovisas i investeringsdelen av bokslutet.

Ekonomi

Inkomsterna från klientavgifter år 2017 utföll i huvudsak enligt budgeten. Intäkterna från behandlingsavgifter för grävtillstånd var något högre än föregående år, bl.a. till följd av grävarbetena i anslutning till HRM:s sanering av stamvattenledningen.

Gottgörelserna vid byte av maskiner och utrustning bokfördes som förut under försäljningsvinster i bestående aktiva (övriga inkomster).

Det milda vintervädret ledde till kostnadsinbesparingar både i köp av tjänster och i material och varor (maskinreparationer, el- och bränslekostnader). Personalkostnaderna inom resultatområdet blev lägre än väntat, främst p.g.a. personalbrist

losalueella vallinneen ajoittaisen henkilöstövajauksen johdosta, myös ylityökorvausten osuus toteutui hieman ennakoitua alhaisempana.

Julkisen liikenteen kuntaosuus alittui n. 179 000 eurolla suhteessa määrärahavaraukseen. Lisäksi joulukuussa saatiin 44 000 euron suuruinen hyvityslasku (länsimetron infrakorvaukset).

Palveluiden ostoihin kirjattiin investoinneista poistettavan hankkeen (kaupunkirata) osalla toteutuneet kustannukset (107 674 euroa).

som tidvis har påverkat sektorn. Även andelen övertidsersättningar blev något lägre än väntat.

Kommunandelen för kollektivtrafiken utföll ca 179 000 euro lägre än de reserverade anslagen. I december fick staden också en kreditnota på 44 000 euro (infrastrukturersättningar för västmetron).

Under köp av tjänster bokfördes kostnadsutfallet (107 674 euro) för ett projekt som avfördes från investeringarna (stadsbanan).

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Kuntatekniikka **Kommunteknik** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	**TP** **Bokslut** **2017**	Poikkeama Avvikelse 2017
Hyväksytyt katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat	1	3	*3*	0
Tuotannontekijät / suoritteet				
Kunnostetut kadut km/v - Iståndsatta gator km/år	2	4	*4*	-1
Kunnostetut kevyen liikenteen väylät km/v - Iståndsatta gång- och cykelvägar km/år	1	3	*2*	-1
Kaupungin kunnossapitämät kadut ja tiet, km - Gator och vägar som staden underhåller, km	65	65	*65*	0
Kaupungin kunnossapitämät kevyen liikenteen väylät, km - Gång- och cykelvägar som staden underhåller, km	24	24	*24*	0
Hoidetut katuviheralueet, ha	26	26	*26*	0
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha - Byggda och skötta parker, ha	16	16	*16*	0
Metsäpinta-ala , ha - Skogsareal, ha	155	155	*155*	0
Taloudellisuus / tuottavuus				0
Katujen ylläpitopitokustannukset €/asukas - Underhållskostnader, gator, €/invånare	124	130	*123*	-7
Puistojen ja yleisten alueiden ylläpitokustannukset - e/asukas - Underhållskostnader, parker och allmänna områden, €/invånare	56	65	*58*	-7

TP 2017: Hyväksytyt katusuunnitelmat: Bredankuja, Bredanportti/Bredantie, Keskusta

Asukaslukuna käytetty: 9626 asukasta

RAKENNUSVALVONTA - BYGGNADSTILLSYN

Rakennusvalvonta valvoo Maankäyttö- ja rakennuslain ja –asetuksen sekä rakennusjärjestyksen ja kaavamääräysten noudattamista rakentamisessa.

Toiminnan tavoitteena on edistää hyvän ja käyttäjän tarpeita palvelevan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän sekä toimivan ympäristön aikaansaamista.

Rakennusvalvonta huolehtii omalta osaltaan siitä, etteivät rakennetun ympäristön perinne-, kauneus- tai muut arvot häviä. Lisäksi rakennusvalvonnan tehtävänä on ohjauksen ja neuvonnan avulla huolehtia rakennetun ympäristön ja rakennuskannan suunnitelmallisesta ja jatkuvasta hoidosta ja kunnossapidosta.

Byggnadstillsynen övervakar att markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, byggnadsordningen och planbestämmelserna iakttas vid byggande.

Målet för verksamheten är att främja en god, hälsosam, trygg, trivsam och fungerande livsmiljö som tjänar användarnas behov.

Byggnadstillsynen medverkar till att den bebyggda miljöns traditions- och skönhetsvärden eller andra värden inte försvinner. Dessutom har byggnadstillsynen till uppgift att genom styrning och rådgivning främja planmässigt och kontinuerligt vårdande och underhåll av den byggda miljön och byggnadsbeståndet.

Rakennusvalvonta
Byggnadstillsyn

Vastuuhenkilö-ansvarsperson Sirkka Lamberg rakennustarkastaja-byggnadsinspektör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	187 563	150 000	0	150 000	208 611	-58 611
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-207 572	-219 353	0	-219 353	-197 692	-21 661
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-20 009	-69 353	0	-69 353	10 919	-80 272

Toiminta

Rakennusvaliokunta (1.6.2017 asti rakennuslautakunta) kokoontui vuoden 2017 aikana yhteensä 10 kertaa ja käsiteltyjä asioita oli 54. Kaupunkikuvatoimikunta kokoontui yhteensä 11 kertaa ja antoivat lausuntonsa 67 asiassa. Rakennus-, toimenpide- ja purkulupia myönnettiin vuonna 2017 yhteensä 73 kappaletta.

Asuntotuotanto

Asuntoja valmistui:
Kauniaisissa valmistui vuonna 2017 yhteensä 19 asuinrakennusta, joista 13 oli pientaloa ja 6 asuinkerrostalo. Asuntoja valmistui yhteensä 187 kpl.

Myönnetyt luvat:
Rakennuslupia myönnettiin uudisrakennushankkeisiin 23 kappaletta.

Uudiskohteissa oli kaksi asuinkerrostalolupaa, joista ensimmäisessä lupa myönnettiin yhdelle viisi kerroksiselle asuinkerrostalolle ja toisessa kahdelle, neljä- ja seitsemänkerroksiselle asuinkerrostalolle (Kauniaistentie 9 ja Ullanmäentie 10

Verksamhet

Byggnadsutskottet (fram till 1.6.2017 byggnadsnämnden) sammanträdde 10 gånger under 2017 och behandlade 54 ärenden. Stadsbildskommittén sammanträdde 11 gånger och gav utlåtande i 67 ärenden. Antalet beviljade bygglov, åtgärdstillstånd och rivningslov var sammanlagt 73 under år 2017.

Bostadsproduktion

Bostäder som färdigställdes:
År 2017 färdigställdes sammanlagt 19 bostadsbyggnader i Grankulla, av vilka 13 st. småhus och 6 flervåningshus med bostäder. Antalet bostäder som färdigställdes var 187 st.

Beviljade lov och tillstånd:
Bygglov beviljades för 23 nybyggnader.

Bland nybyggnaderna ingick två bygglov för flervåningshus med bostäder. Det första av dem gällde ett flervåningshus med fem våningar, och det andra gällde två flervåningshus med fyra, respektive sju våningar (Grankullavägen 9 och Ullasbackavägen 10 A). Flervåningshusen kommer

A). Näihin kerrostaloihin tulee yhteensä 92 asuntoa. Vuoden 2017 lupien perusteella Kauniaisiin on tulossa yhteensä 113 uutta asuntoa.
Määrä on suuri aiempiin vuosiin verrattuna, keskimääräinen uudiskohteiden määrä vuosittain on ollut n. 10 pientaloa ja yksi kerrostalo.

Lisäksi Rakennusvaliokunta myönsi luvan ylipainehallille (tilavuus 108 000 m^3/kokonaisala 7 354 m^2) ja Thurmanninaukion alle rakennettavalle pysäköintilaitokselle (tilavuus 11 080 m^3/ kokonaisala 2 167 m^2).

Tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2017
Hyvän asiakaslähtöisen palvelun ylläpitäminen:
Asiakaspalvelu saatiin, yllättävän ja huonoon ajankohtaan ajoittuvasta henkilöstövajeesta huolimatta, toimimaan tyydyttävällä tasolla.

Sähköinen asiointijärjestelmä:
Rakennusvalvonta otti 2017 alusta käyttöön sähköisen arkistoinnin. Kaikki vuoden 2016 alusta Lupapisteen kautta vireille jätetyt luvat ovat siirtyneet sähköiseen arkistoon. Vuonna 2017 lupaprosessi oli jo täysin sähköinen eikä yhtään rakennus- tai toimenpidelupaa käsitelty paperisena.

Pääkaupunkiseudun rakennusvalvontaviranomaisten yhteistyö, ammattitaidon ylläpitäminen:
Osallistuminen pääkaupunkiseudun rakennusvalvontaviranomaisten yhteistyöhön ja yhtenäisten käytäntöjen kehittämiseen on jatkunut. Kauniaisten rakennusvalvonta on pyrkinyt henkilöstövajeesta huolimatta olemaan yhteistyössä mukana. Yhteistyön merkitys on nähty tärkeänä, etenkin vuonna 2018 voimaantulevien asetusten jalkauttamisessa rakennusvalvonnan käytäntöihin.

Talous
Rakennusvalvonnan tulot ylittyivät noin 58 000 eurolla. Talousarvion mukaiset tulot keskustakorttelin 252 (maanalainen pysäköintilaitos ja kerrostalo) sekä Koivuhovin alueen (Ullanmäentie 10 A kerrostalo) osalla toteutuivat arvion mukaisesti. Vuonna 2017 myönnettyjen pientalolupien määrä oli kaksinkertainen suhteessa talousarvioon. Tuloja kasvatti myös Vanhan Turuntien tontille rakennetun ylipainehallin luvituksesta saadut tuotot. Todettakoon, että rakennusvalvontamaksujen suuruus määräytyy pitkälti myönnettyjen kokonaisneliöiden mukaan, jotka ovat toimintakertomusvuonna olleet poikkeuksellisen suuret.

Rakennusvalvonnan menot toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti. Henkilöstömenoissa syntyi säästöä 2. rakennustarkastajan vakanssin palkkamenoissa.

att ha sammanlagt 92 bostäder. Med utgångspunkt i byggloven från 2017 får Grankulla 113 nya bostäder.
Antalet är stort jämfört med tidigare år, då det genomsnittliga antalet nybyggnader per år har varit ungefär 10 småhus och ett flervåningshus.

Utöver dessa beviljade byggnadsutskottet också tillstånd för en övertryckshall (volym 108 000 m^3/total yta 7 354 m^2) och för en parkeringsanläggning under jord på Thurmansplatsen (volym 11 080 m^3/total yta 2 167 m^2).

Målen och måluppfyllelsen år 2017
Att upprätthålla god, kundorienterad service:
Trots oförutsedd personalbrist som inträffade vid en olämplig tid under året kunde kundtjänsten skötas på en tillfredsställande nivå.

E-tjänster:
Byggnadstillsynen införde digital arkivering under 2017. Alla lov som har sökts via Lupapiste fr.o.m. början av 2016 har förts in i det digitala arkivet. Under 2017 var sköttes redan lovprocessen i sin helhet via e-tjänsten och inte en enda ansökan om bygglov eller åtgärdstillstånd behandlades på papper.

Samarbete mellan byggnadstillsynsmyndigheterna i huvudstadsregionen, samt upprätthållande av yrkeskunskapen:
Enheten har fortsatt att delta i samarbetet mellan byggnadstillsynsmyndigheterna i huvudstadsregionen och arbetet med att utveckla gemensam praxis. Trots personalbrist har byggnadstillsynen i Grankulla deltagit i samarbetet. Samarbetet betraktas som viktigt, särskilt inför 2018, då nya bestämmelser träder i kraft och ska förankras i byggnadstillsynens verksamhetsrutiner.

Ekonomi
Byggnadstillsynens inkomster överskreds med ca 58 000 euro. De budgeterade inkomsterna för centrumkvarteret 252 (parkering under jord och flervåningshus) samt Björkgårdsområdet (flervåningshus på Ullasbackavägen 10 A) utföll enligt det som hade uppskattats. Antalet bygglov för småhus som beviljades 2017 var dubbelt större än i budgeten. Inkomsterna ökades också av lovet för övertryckshallen på tomten vid Gamla Åbovägen. Byggnadstillsynsavgiften bestäms till stor del utgående från det totala antalet kvadratmeter som beviljas, och dessa har varit exceptionellt stora under året.

Byggnadstillsynens utgifter har i huvudsak utfallit enligt budgeten. Inom personalutgifterna uppkom

Kauniaisten kaupungin taksat rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista rakentamiseen liittyvistä viranomaistehtävistä tarkistettiin KV:n päätöksellä 9.10.2017 § 84. Uudet taksat astuvat voimaan 1.1.2018 alkaen.

Henkilöstö
Uusi rakennusvalvonnan assistentti aloitti 20.3.2017. Rakennustarkastaja irtisanoutui tehtävästään heinäkuun alusta ja uusi aloitti 2.1.2018.

inbesparingar i löneutgifterna för den andra byggnadsinspektörsbefattningen.

Grankulla stads taxa för byggnadstillsynens inspektions- och tillsynsuppgifter och andra till byggarbete hörande myndighetsuppgifter justerades enligt beslut av fullmäktige 9.10.2017 § 84. Den nya taxan trädde i kraft fr.o.m. 1.1.2018.

Personal
En ny assistent vid byggnadstillsynen inledde sitt arbete 20.3.2017. En byggnadsinspektör sade upp sig i början av juli och en ny började 2.1.2018.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Rakennusvalvonta	TP	TA	**TP**	Poikkeama
Byggnadstillsyn	Bokslut	BG	**Bokslut**	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2016	2017	**2017**	2017
Rakennuslautakunnan myöntämät luvat kpl - Av byggnadsnämnden beviljade lov st.	22	40	54	14
Kaupunkikuvatoimikunnan kokouksissaan antamat lausunnot kpl - Av fasadsynemännen vid sina möten givna utlåtanden st.	73	60	67	7
Valmistuneet asunnot, kpl/ v - Färdiga bostäder, st./ år	27	120	187	67
Myönnettyjen lupien (uudiskohteet) kokonaisala, brm^2 -	----	---	25 919	

TP 2017 Valmistuneet kerrostalot: Ratapolku 4 ja 6, Palokunnankuja 4, Gresantie 22

SIVISTYSTOIMI
BILDNING

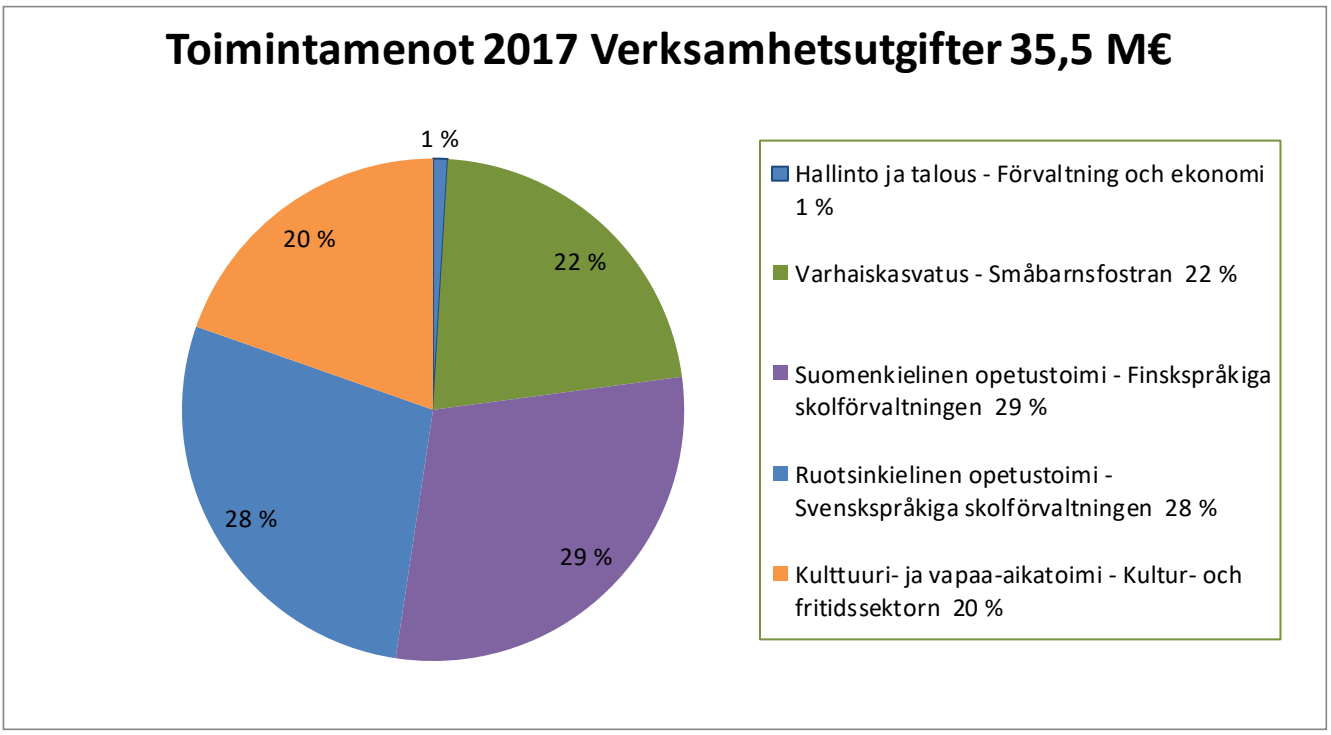

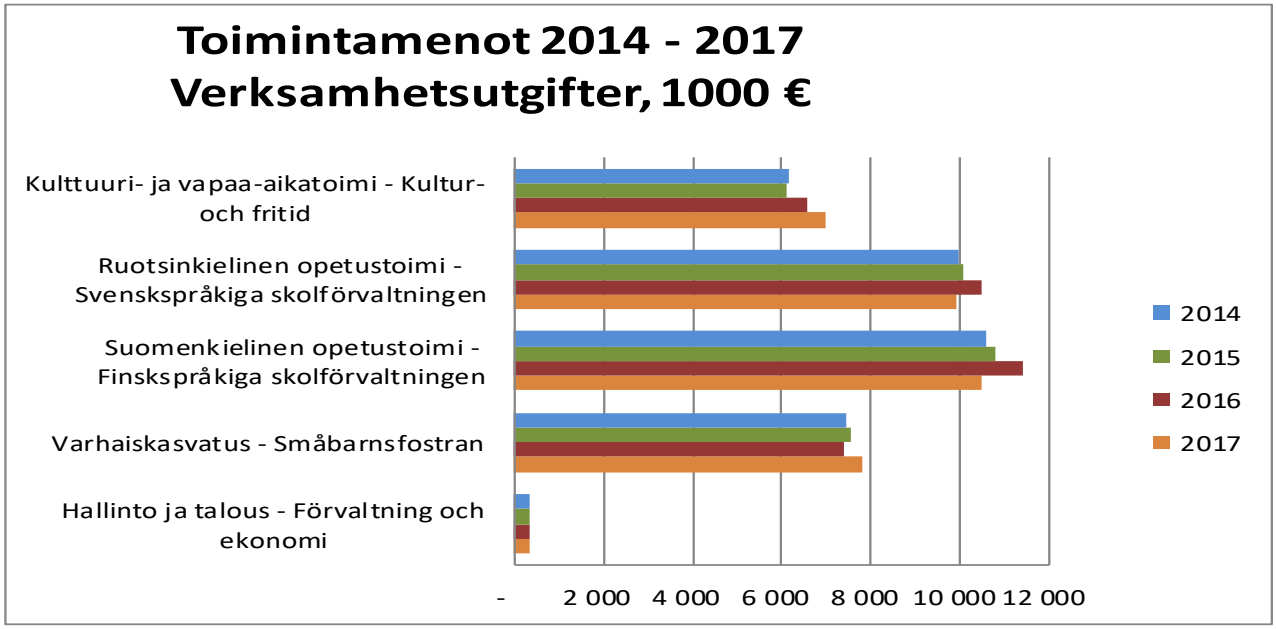

SIVISTYSTOIMI – BILDNING

HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI

VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSFOSTRAN

OPETUSTOIMI – UNDERVISNINGSFÖRVALTNING
- SUOMENKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA - FINSKA NÄMNDEN FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSFOSTRAN
- RUOTSINKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA – SVENSKA NÄMNDEN FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSFOSTRAN

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR- OCH FRITID
- SIVISTYSLAUTAKUNTA – BILDNINGSNÄMNDEN
- KANSALAISOPISTO – MEDBORGARINSTITUTET
- KAUPUNGINKIRJASTO – STADSBIBLIOTEKET
- KULTTUURIPALVELUT – KULTURTJÄNSTER
- NUORISOLAUTAKUNTA – UNGDOMSNÄMNDEN
- LIIKUNTALAUTAKUNTA – IDROTTSNÄMNDEN

Sivistystoimi **Bilding** Vastuuhenkilö-Ansvarsperson Heidi Backman sivistystoimenjohtaja-bildningsdirektör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	3 858 497	4 089 825	0	4 089 825	4 092 857	-3 032
Maksutulot - Avgiftsinkomster	1 286 853	1 229 854	0	1 229 854	1 310 504	-80 650
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	494 855	189 500	0	189 500	475 552	-286 052
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	502 979	495 760	0	495 760	573 574	-77 814
Sisäiset tulot - Interna inkomster	144 026	135 614	0	135 614	135 910	-296
TOIMINTATULOT YHT - INKOMSTER TOTALT	6 287 211	6 140 553	0	6 140 553	6 588 397	-447 844
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-19 721 250	-19 687 875	0	-19 687 875	-18 837 041	-850 834
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-3 993 618	-4 171 935	0	-4 171 935	-4 095 706	-76 229
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	-1 457 342	-1 115 734	0	-1 115 734	-1 354 280	238 546
Avustukset - Understöd	-1 432 711	-1 089 724	0	-1 089 724	-1 222 636	132 912
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-124 700	-136 643	0	-136 643	-158 272	21 629
Sisäiset menot - Interna utgifter	-9 482 866	-9 720 384	0	-9 720 384	-9 863 859	143 475
TOIMINTAMENOT YHT - UTGIFTER TOTALT	-36 212 488	-35 922 295	0	-35 922 295	-35 531 795	-390 500
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-29 925 277	-29 781 742	0	-29 781 742	-28 943 397	-838 345

Toiminta

Sivistystoimen *KokoHelaGrani*-digitalisaatiohankkeen raportti on saatu valmiiksi ja esitellään keväällä 2018. Raporttia käytetään sivistystoimen osalta pohjana kaupungin digitalisaatio-ohjelmalle, joka hyväksytään keväällä 2018. Ohjelman tavoitteena on löytää taloudellisesti kestävä teknisen infrastruktuurin malli sekä turvata digitaalinen osaaminen ja innovatiivisuus. Ohjelma jatkuu vuonna 2018.

Sivistystoimi koordinoi Kauniaisten kaupungin virallisia *Suomi 100* -juhlallisuuksia teemalla Yhdessä. Vuoden aikana järjestettiin mm. *Moustafa*

Verksamhet

Rapporten från bildningens digitaliseringsprogram *KokoHelaGrani* har slutförts och presenteras under våren 2018. Rapporten används för bildningens del som utgångspunkt för stadens digitaliseringsprogram, som godkänns under våren 2018. Målet med programmet är att finna en ekonomiskt hållbar modell för teknisk infrastruktur och att garantera digital kompetens och innovativitet. Programmet fortsätter under år 2018.

Bildningen koordinerade Grankulla stads officiella *Finland 100 år*-festligheter under temat Till-

Janon valokuvia esittelevä näyttely, ja kaikki yksiköt viettivät 100-vuotisjuhlaa eri tavoin. Kaikki koulut viettivät juhlaa 2.12. järjestämällä työpajoja, ja kirjastossa järjestettiin kuntalaisille avoimia työpajoja, joiden teemoina olivat luonto, historia ja tulevaisuus. Samana päivänä kaikki koululaiset muodostivat Suomen lipun Saharan kentälle.

Nuorisotakuumallia kehitettiin edelleen, ja se käsitellään keväällä 2018 poliittisissa toimielimissä. Kaupunki on syksystä alkaen tehnyt etsivää nuorisotyötä omana toimintana. Kaikki nuoret löysivät jatkopaikan 9. vuosiluokan jälkeen, ja alle 25-vuotiaiden työttömyys väheni enemmän kuin Uudellamaalla keskimäärin.

Kotouttamispalveluita on kehitetty. Liikuntaa ja liikettä -hanke on yhdessä seurojen kanssa järjestänyt liikuntamahdollisuuksia yli kielirajojen. Valmistavaa suomen kielen opetusta vuosiluokilla 1–6 on kehitetty edelleen, ja vuosiluokilla 7–9 on pilotoitu monimuoto-opiskelua. Varhaiskasvatukselle on kehitetty materiaalipaketteja. Kaupungin kotouttamisohjelmaa, joka vahvistetaan vuonna 2018, on valmisteltu.

Vanhusten ja vammaisten palveluita on kehitetty ja laajennettu; tämä koskee erityisesti ohjattua liikuntaa sekä vammaisten nuorten nuorisotoimintaa.

Kaikki koulut osallistuvat Liikkuva koulu -ohjelmaan. Grani Go -kampanjaa koululaisten liikkumisen edistämiseksi pilotoitiin alakoulussa syksyllä, ja mallia kehitetään edelleen vuonna 2018 koskemaan myös muita asteita ja varhaiskasvatusta. Erilaisia toimenpiteitä eri väestöryhmien kuten ikäihmisten ja maahanmuuttajien liikkuvuuden edistämiseksi on kehitetty.

Keskitettyä vuokrauskäytäntöä on kehitetty edelleen laajassa sivistystoimen yksiköiden välisessä yhteistyössä kiinteistöjen käytön lisäämiseksi. Nyt voidaan muun muassa päiväkotien tiloja käyttää iltaisinkin. Liikuntapalvelut on koordinoinut toimintaa syksystä alkaen. Sähköinen vuokrauspalvelu otetaan käyttöön vuoden 2018 alussa.

Elävää kaksikielisyyttä on toteutettu sivistystoimen vuonna 2016 hyväksytyn kaksikielisyysohjelman mukaisesti, mikä merkitsee mm. kielisuihkuja päiväkodeissa, kielikylpyä päiväkodissa ja koulussa, tandemopetusta ja laajaa kielitarjontaa kansalaisopistossa. Mm. humanoidirobotin käyttöä kieltenopetuksessa on testattu.

sammans. Under året ordnades bl.a. en utställning med fotomontage av *Moustafa Jano* och alla enheter firade jubileet på olika sätt. Den 2.12. firade alla skolor jubileet med workshops och på biblioteket ordnades öppna workshops för kommuninvånarna på temana natur, historia och framtid. På Saharaplanen bildade alla skolelever Finlands flagga 2.12.

Modellen för ungdomsgarantin vidareutvecklades och behandlas under våren 2018 i de politiska organen. Staden ordnar uppsökande ungdomsarbete i egen regi sedan hösten. Alla unga hittade en fortsatt plats efter åk 9 och arbetslösheten bland under 25-åringar minskade mer än i Nyland i genomsnitt.

Integrationstjänsterna har utvecklats. Liikuntaa ja liikettä-projektet har tillsammans med idrottsföreningarna ordnat motionsmöjligheter över språkgränserna. Den förberedande undervisningen i finska åk 1-6 har fortsatt utvecklats och flerformsstudier i åk 7-9 har piloterats. För småbarnspedagogiken har materialpaket utvecklats. Stadens integrationsprogram, som slås fast år 2018, har förberetts.

Tjänster för äldre och handikappade har utvecklats och breddats, särskilt gällande den ledda motionen samt ungdomsverksamhet för unga med funktionsvariation.

Alla skolor deltar i Skola i rörlighet-programmet. Grani Go-kampanjen för att främja skolelevers rörlighet piloterades i åk 1-6 under hösten och modellen vidareutvecklas under år 2018 till att gälla också andra stadier och småbarnspedagogiken. Olika åtgärder för att främja olika befolkningsgruppers, bl.a. seniorers och invandrares, rörlighet har utvecklats.

Den centraliserade hyrespraxisen har vidareutvecklats i ett brett samarbete mellan enheterna inom bildningen i syfte att utöka användningen av fastigheterna, bl.a. kan daghemsutrymmen nu användas också kvällstid. Idrottstjänsterna koordinerar sedan hösten verksamheten. En digital tjänst för uthyrningen tas i bruk i början av år 2018.

Den levande tvåspråkigheten har verkställts enligt det år 2016 godkända tvåspråkighetsprogrammet för bildningen, vilket innebär bl.a. språkduschar i daghemmen, språkbad i daghem och skola, tandemundervisning och brett språkutbud i medborgarinstitutet. Bl.a. har användningen av en humanoid robot testats i språkundervisningen.

Henkilöstö
Sivistystoimen kokonaishenkilöstövahvuus pieneni yhdeksällä vakanssilla. Vuoden aikana tehtiin organisaatiomuutoksia mm. sivistystoimen hallinnossa (hallintoassistentit ja koulusihteerit), kiinteistöjen vapaa-aikakäytössä (koordinaattori, vahtimestarit), nuorisotakuutyössä (etsivä nuorisotyöntekijä) ja kirjastossa.

Personal
Den totala personalstyrkan inom bildningen minskade med nio vakanser. Under året omorganiserades bl.a. bildningens förvaltning (förvaltningsassistenter och skolsekreterare), fastigheternas fritidsanvändning (koordinator, vaktmästare), ungdomsgarantiarbetet (uppsökande ungdomsarbetare) samt organisationen på biblioteket.

HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI

Toiminta
Talouden tasapainottamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi sekä toiminnan tuloksen kasvattamiseksi tehtiin seuraavaa:

- Vuoden 2016 resurssitarkastelu päivitettiin vuoden 2018 talousarviota ajatellen.
- Koulujen ja päiväkotien rekistereihin liittyvä työnjako uudistettiin.
- Kansallisen Koski-rekisterin käyttöönottoon sekä uusiin tietosuojavaatimuksiin valmistauduttiin.
  Muutokset tulevat voimaan keväällä 2018.
- Mittareita ja seurantaa kehitettiin vuoden aikana; mm. osavuosiraporttien tunnuslukuja ja digitalisaation mittareita on kehitetty.
- Sivistystoimen tuottavuus kasvoi vuonna 2016, ja kehitys jatkui samansuuntaisena vuonna 2017.
- Toimintakate/oppilas pieneni esim. perusopetuksessa 1 200 euroa (12 %) verrattuna vuoden 2016 tilinpäätökseen. Myös lukioiden toimintakatteet/oppilas laskivat yli 700 euroa. Kaupungin päiväkotien kustannukset/läsnäolopäivä laskivat hieman. Kotihoidon tuen osuus pieneni ja yksityisen hoidon tuen osuus kasvoi tavoitteen mukaisesti. Kansalaisopiston kurssien osallistujamäärät ovat kasvaneet voimakkaasti, ja kustannukset/tunti ovat pienentyneet hieman. Kirjaston aukioloajat ovat pidentyneet syksyllä käyttöön otetun omatoimikonseptin myötä, ja kustannukset lainaa ja käyntiä kohti ovat laskeneet hiukan.

Verksamhet
I syfte att balansera ekonomin och effektivera verksamheten samt i syfte att öka verksamhetens resultat gjordes följande:

- en uppdatering av resursgranskningen 2016 gjordes med tanke på budgeten 2018.
- arbetsfördelningen gällande skolors och daghems register förnyades.
- förberedelser gjordes med tanke på det nya nationella Koski-registret samt de nya kraven på dataskydd. Ändringarna träder i kraft under våren 2018.
- mätarna och uppföljningen har utvecklats under året, bl.a. nyckeltalen i delårsrapporterna och mätarna för digitaliseringen har utvecklats.
- produktiviteten ökade inom bildningen under år 2016 och denna utveckling har fortsatt under år 2017. Verksamhetsbidraget per elev inom den grundläggande utbildningen minskade t.ex. med 1 200 euro/elev (12%) jämfört med bokslutet 2016. Också gymnasiernas verksamhetsbidrag per elev minskade med mer än 700 euro/elev. Kostnaden per närvarodag i stadens daghem gick något ned. Andelen hemvårdsstöd minskade och andelen privatvårdsstöd ökade helt enligt målsättningen. Antalet kursdeltagare i medborgarinstitutet har ökat kraftigt och kostnaden per timme har något minskat. I biblioteket har öppethållningstiden ökat pga. meröppet-konceptet som startade på hösten och kostnaden per lån och besök har något minskat

Henkilöstö
Sivistystoimen hallintotehtävät (johtoryhmä ja sihteerit/assistentit) vähenivät yhteensä 1,5 vakanssilla 2016–2017 (- 11 %). Yksikön osa-aikai-

Personal
Bildningens förvaltningsuppgifter (ledningsgrupp och sekreterare/assistenter) minskade totalt med 1,5 vakanser 2016- 2017 (- 11 %). En halv byrå-sekreterarvakans drogs in inom enheten och

nen (50 %) toimistosihteerin vakanssi lakkautettiin, ja lakkautetun koulusihteerin vakanssin tilalle perustettiin yksikköön hallintoassistentin vakanssi. Muutoksen jälkeen yksikössä on kaksi assistentin vakanssia. Sihteerien ja assistenttien työnjako uudistettiin vuoden 2017 aikana.

istället för en indragen skolsekreterarvakans grundades en förvaltningsassistentvakans inom enheten. Enheten har efter ändringen två assistentvakanser. Sekreterarnas och assistenternas arbetsfördelning förnyades under året.

Hallinto ja talous
Förvaltning och ekonomi

Vastuuhenkilö-Ansvarsperson Heidi Backman sivistystoimenjohtaja-bildningsdirektör	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATULOT YHT - INKOMSTER TOTALT	530	10 000	0	10 000	16 507	-6 507
TOIMINTAMENOT YHT - UTGIFTER TOTALT	-322 119	-389 658	0	-389 658	-334 140	-55 518
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-321 589	-379 658	0	-379 658	-317 633	-62 025

VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSFOSTRAN

Varhaiskasvatus - Småbarnsfostran

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Annika Hiitola varhaiskasvatuspäällikkö - chef för småbarnsfostran	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 097 885	956 977	0	956 977	1 068 977	-112 000
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 413 857	-7 973 487	0	-7 973 487	-7 802 349	-171 138
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-6 315 972	-7 016 510	0	-7 016 510	-6 733 372	-283 138

Toiminta

Uusi kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma laadittiin ja hyväksyttiin ja otettiin käyttöön 1.8.2017 alkaen. Kunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen osallistui jokaisesta kunnallisesta ja laadinnan aikaan voimassa olevien ostopalvelusopimusten sopimusosapuolena olevista yksityisten päiväkotien lapsiryhmästä yksi kasvatusvastuullinen työntekijä, mahdollisuuksien mukaan lastentarhanopettaja, jotka yhdessä päiväkodin johtajien ja erityislastentarhanopettajien muodostaman TJR-ryhmän kanssa muodostivat työskentelyn ydinryhmän. Ydinryhmä työsti prosessia kussakin varhaiskasvatusyksikössä osallistaen työskentelyyn sekä lapsia että muuta henkilöstöä. Huoltajille, yhteistyökumppaneille ja muille kiinnostuneille tarjottiin mahdollisuus osallistua työskentelyyn mm. blogin kautta työskentelyn edetessä. Lisäksi teksteihin pyydettiin erikseen kommentteja sosiaali- ja ter-

Verksamhet

En ny kommunal plan för småbarnspedagogik utarbetades och godkändes. Planen infördes 1.8.2017. I arbetet med att göra upp stadens plan för småbarnspedagogik deltog en uppfostringsansvarig person, i mån av möjlighet en barnträdgårdslärare, från varje barngrupp i de kommunala daghemmen och de privata daghem som vid tidpunkten omfattades av gällande avtal om köp av tjänster. Dessa utgjorde en kärngrupp i arbetet tillsammans med daghemsföreståndarna och TJR-gruppen, som består av specialbarnträdgårdslärare. Kärngruppen förde vidare processen vid de olika enheterna och engagerade både barnen och personalen i arbetet. Vårdnadshavare, samarbetsparter och andra intresserade erbjöds möjlighet att delta i arbetet bl.a. via en blogg medan arbetet framskred. Utöver detta begärdes kommentarer till texterna skilt från samarbetspartner inom social- och hälsovår-

veystoimen sekä sivistystoimen yhteistyökumppaneilta mm sivistystoimen johtoryhmässä, Koko Hela Grani -hankkeen piirissä sekä Terveyden edistämisen johtoryhmässä yhteistyötä ja lapsen oppimispolun yhtenäisyyttä tavoitellen. Varhaiskasvatussuunnitelman laadintaprosessia ohjasi varhaiskasvatuspäällikkö.

Varhaiskasvatuksen ulkopuolisesti rahoitettu kehittämishanke päättyi vuoden lopussa. Hankkeen piirissä otettiin käyttöön mm. päiväkotikohtaiset pedatiimit sekä laadittiin varajohtajan työkalupakki.

Päiväkotien ruoanvalmistuksen siirtoa yksiköihin selvitettiin, ja päädyttiin pitäytymään nykyisessä keskuskeittiömallissa.

Tilojen vapaa-ajan käyttöä on tehostettu ja otettu käyttöön sivistystoimen yhteiset vuokraperiaatteet. Varhaiskasvatuksesta ulosvuokrausta toteutetaan kahdessa päiväkodissa sekä avoimessa perhetoiminnassa.

Kotihoidon tuen käyttö on laskenut vuoden 2017 aikana. Vuoden alussa kotihoidon tuen piirissä oli 53 perhettä, joissa kotihoidossa oli 64 lasta ja vuoden lopussa 46 perhettä, joissa kotihoidossa oli 57 lasta. Yksityisen hoidon tuen käyttö on lisääntynyt. Yksityisen hoidon tuen käyttö on lisääntynyt vuoden aikana 20 lapsesta 34 lapseen. Lisäys kohdistuu enimmäkseen yksityiseen päiväkotihoitoon.

S2-opetukseen on hankittu koulutusta ja materiaalia yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa.

Lapsia oli vuoden 2017 lopussa mukana toiminnassa 241 suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja 128 ruotsinkielisessä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja 76 ruotsinkielisissä ostopalvelupäiväkodeissa. Edellisen vuoden loppuun verrattuna (250, 122, 74) lasten määrä on vähentynyt 9:llä suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja lisääntynyt 8:lla ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen asiakaskysely toteutettiin pääkaupunkiseudun yhteistyönä loka-marraskuussa 2017.

Henkilökunta
Henkilöstömäärä on pysynyt ennallaan. Osa vakansseista on ollut täyttämättä vuoden aikana, pääasiassa erityispäivähoidon avustajien vakansseja koskien. Kaikkia sijaisuuksia ei ole täytetty, vaan henkilöstöä on palkattu lapsimäärän mukaisesti.

den samt bildningssektorn via bl.a. bildningssektorns ledningsgrupp, projektet Koko Hela Grani samt i ledningsgruppen för hälsofrämjandet, med målet att främja samarbete och skapa en enhetlig lärostig för barnen. Arbetet med planen för småbarnspedagogik leddes av chefen för småbarnsfostran.

Småbarnspedagogikens externt finansierade utvecklingsprojekt slutfördes i slutet av året. Inom projektet införde man bl.a. peda team i de enskilda daghem samt satte ihop en verktygslåda för vice föreståndare.

Möjligheten att flytta över mattillredningen till daghemmen utreddes, men man stannade för att fortsätta med modellen med centralkök.

Användningen av lokalerna under fritiden har effektiverats, och gemensamma uthyrningsprinciper för hela bildningssektorn har införts. Inom småbarnspedagogiken sker uthyrning av utrymmen vid två daghem och inom den öppna familjeverksamheten.

Intresset för hemvårdsstöd sjönk under 2017. Hemvårdsstödet omfattade i början av året 53 familjer med 64 barn som vårdades hemma och i slutet av året 46 familjer med 57 barn som vårdades hemma. Intresset för stödet för privat vård har å andra sidan ökat. Under året ökade användningen av stödet från 20 barn till 34. Ökningen riktar sig till främst den privata daghemsvården.

Utbildning och material för S2-undervisningen har införskaffats i samarbete med socialväsendet.

I slutet av 2017 fanns det 241 barn i finsk dagvård, 128 i svensk kommunal dagvård och 76 i svensk dagvård som ordnats genom upphandling. Jämfört med slutet av föregående år (250, 122, 74) hade antalet barn minskat med 9 inom finsk dagvård och ökat med 8 inom svensk dagvård.

En kundenkät genomfördes som mellankommunalt samarbete i huvudstadsregionen i oktober–november 2017.

Personal
Antalet anställda har varit oförändrat. En del vakanser var obesatta under året; det här gäller i huvudsak assistentvakanser inom specialdagvården. Alla vikariat har inte besatts, utan det har anställts personal utgående från antalet barn.

Lastentarhanopettajien kelpoisuusaste laski vuoden aikana sekä ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa (tammikuussa 71%, joulukuussa 56%) että suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa (tammikuussa 82%, joulukuussa 74%).

Lastenhoitajien kelpoisuusaste nousi ruotsinkielisessä (tammikuussa 67%, joulukuussa 70%) mutta laski suomenkielisessä (tammikuussa 85%, joulukuussa 73%) varhaiskasvatuksessa. Suomenkielisten ryhmäperhepäivähoitajien kelpoisuusaste on vuoden aikana laskenut 100%:sta 50%:iin.

Erityislastentarhanopettajien saatavuus on ollut heikko, neljästä vakanssista vain yksi on ollut hoidettuna koko vuoden 2017 ajan. Vajausta on pyritty paikkaamaan ostopalveluilla.

Talous
Tuottavuus (euro/läsnäolopäivä) kaupungin päiväkodeissa nousi 12,8 % edellisestä vuodesta (ks. myös taulukko Suoritteet ja tunnusluvut).

Varhaiskasvatus kokonaisuudessaan alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 283 138 eurolla. Toteuma-asteeksi muodostui 96,0 %.

Suomenkielinen varhaiskasvatus alittaa talousarvio määrärahan 220 837 euroa ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus alittaa määrärahan 160 990 euroa. Varhaiskasvatuksen yhteinen toiminta ylittää määrärahan 98 689 euroa, jossa lasten yksityisen hoidon tuki on toteutunut 77 000 euroa talousarviota korkeampana.

Toimintatulojen määrärahaylitys, yhteensä 112 000 euroa, kohdistuu suomenkieliseen varhaiskasvatukseen, jossa kotikuntalaskutus espoolaisten lasten osalta toteutui selkeästi yli talousarvion (+114 000 euroa).

Toimintamenojen määrärahojen alitus, yhteensä 171 138 euroa, kohdistuu pääosin henkilöstömenoihin, jossa määrärahan alitus on kokonaisuudessaan 257 346 euroa. Toimintamenoissa määrärahan ylitystä puolestaan toteutui lasten yksityisen hoidon tuen menoissa yhteensä 77 000 euroa.

Behörighetsgraden bland barnträdgårdslärarna sjönk under året inom såväl den svenska småbarnspedagogiken (71 % i januari, 56 % i december) som den finska småbarnspedagogiken (82 % i januari, 74 % i december).

Behörighetsgraden bland barnskötarna steg under året inom den svenska småbarnspedagogiken (67 % i januari, 70 % i december), medan den sjönk inom den finska småbarnspedagogiken (85 % i januari, 73 % i december). Behörighetsgraden hos personalen på de finska gruppfamiljedaghemmen sjönk under året från 100 till 50 %.

Tillgången på specialbarnträdgårdslärare har varit svag: av fyra befattningar var bara en besatt hela året 2017. Staden har försökt lappa underskottet genom att köpa tjänster.

Ekonomi
Produktiviteten (euro/närvarodag) steg i stadens daghem med 12,8 % från året innan (se även tabellen Prestationer och nyckeltal).

Småbarnspedagogiken som helhet underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 283 138 euro. Utfallsgraden blev 96,0 %.

Den finska småbarnspedagogiken underskred sitt budgetanslag med 220 837 euro och den svenska med 160 990 euro. Den gemensamma verksamheten inom småbarnspedagogiken överskred budgetanslaget med 98 689 euro. Av beloppet hänför sig 77 000 euro till stödet för privat vård av barn.

Överskridningen av verksamhetsinkomsterna, sammanlagt 112 000 euro, hänför sig till den finska småbarnspedagogiken, där hemkommunfaktureringen för Esbobarnens del utföll klart över det budgeterade (+114 000 euro).

Underskridningen av verksamhetsutgifterna, sammanlagt 171 138 euro, hänför sig huvudsakligen till personalkostnaderna, där anlaget underskreds med totalt 257 346 euro. Verksamhetsutgifterna överskreds inom stödet för privat vård av barn med 77 000 euro.

Varhaiskasvatus **Småbarnspedagogik** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Henkilökunta - Personal	125	125	125	100 %
Kaupungin päiväkotihoito - Kommunal daghemsvård				
Kaupungin päiväkodit - stadens daghem	6	6	6	100 %
Suomenkielinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	199	370	206	
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	43		29	
Lapsia esiopetuksessa			122	
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	51 385	52 000	61 981	119 %
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	57	71	55	77 %
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	94		100	
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	28		28	
Lapsia esiopetuksessa			58	
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	27477	27 000	32 984	122 %
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	66	70	54	77 %
Ostopalvelupäiväkodit - Köpavtalsdaghem	2	2	2	100 %
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	64	56	69	
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	10		4	
Lapsia esiopetuksessa			41	
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	16 258	12 000	18 266	152 %
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	39	66	40	61 %
Ryhmäperhepäivähoito - Gruppfamiljedagvård				
Suomenkielinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat	1	8	0	75 %
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat	7		6	
Lapsia esiopetuksessa			0	
Läsnäolopäivät - Närvarodagar	2 645	1 400	1 131	81 %
euro/läsnäolopv - euro/närvarodag	48	38	71	187 %
Lasten kotih.tuki- Hemvårdsstöd				
Perheet / kk - Antal familjer / mån :				
Lakisääteinen - Lagstadgad	79	100	68	68 %
Kunnallinen - Kommunalt	65	60	56	93 %
Yksit.hoid.tuki - Stöd för privat vård				
Perheet / kk - Antal familjer / mån :				
Lakisääteinen - Lagstadgad	32	35	32	91 %
Kunnallinen - Kommunalt	32	35	31	89 %
Yli 4-v osallistuminen järj. varhaiskasv.	98 %	95 %	97 %	102 %
Över 4-åringars deltagande i org. Småbarnsfostran				

SUOMENKIELINEN OPETUSTOIMI FINSKSPRÅKIGA UNDERVISNINGSFÖRVALTNINGEN

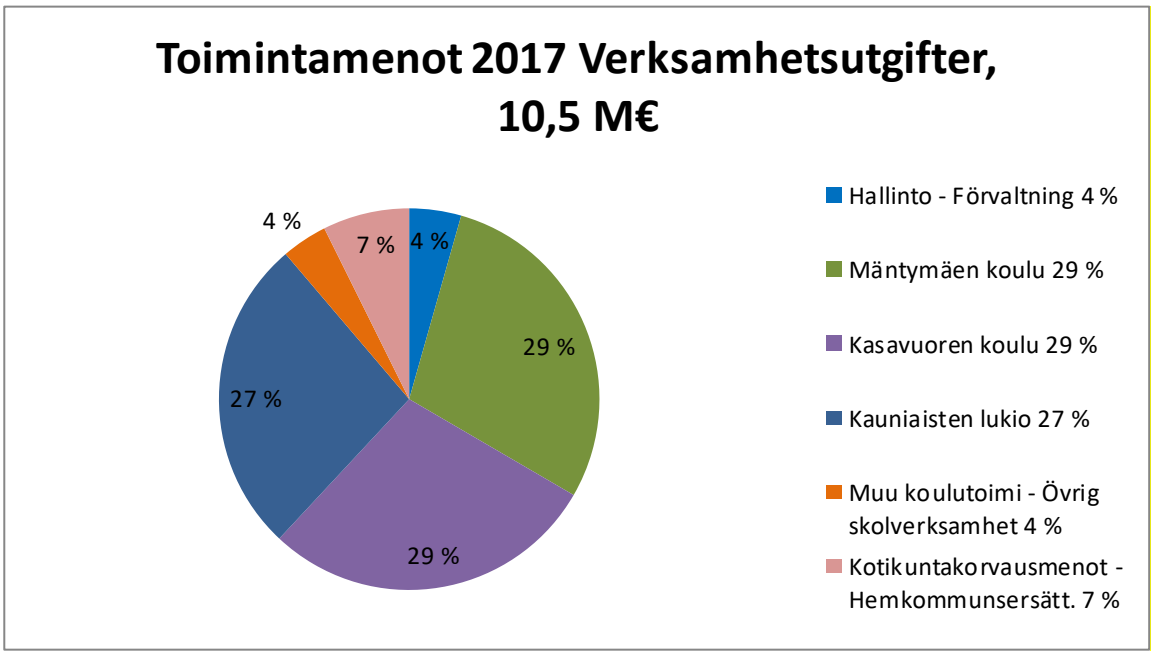

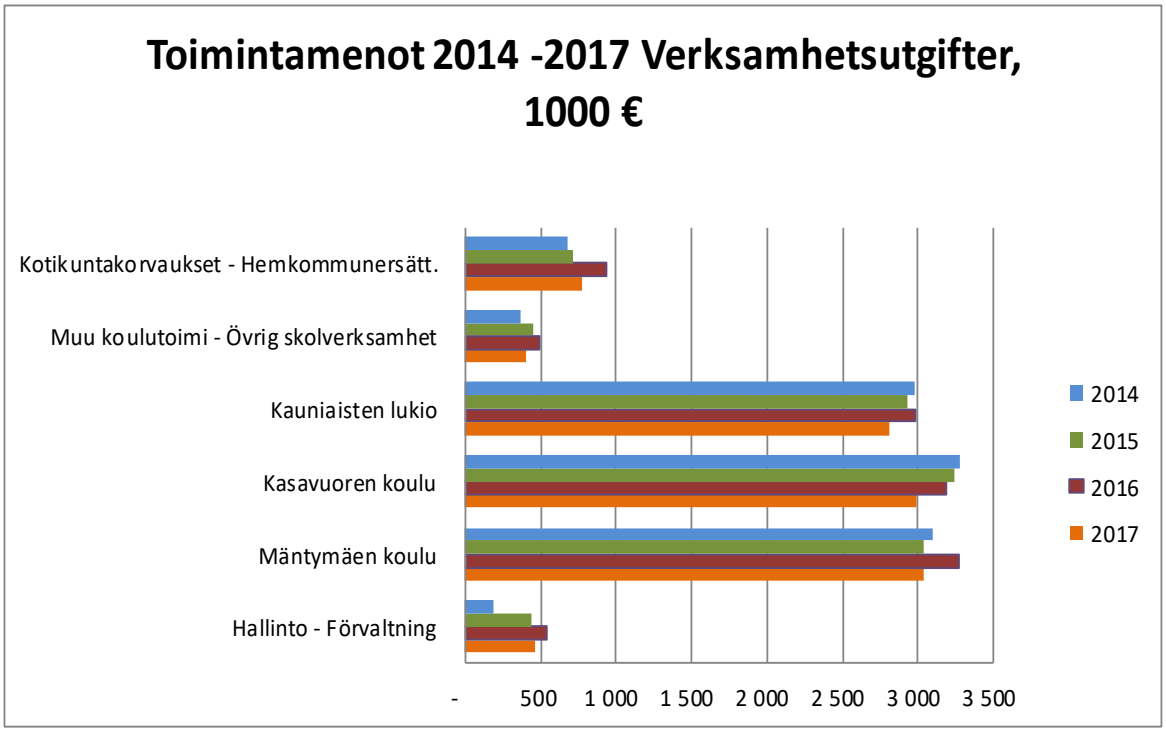

SUOMENKIELINEN OPETUSTOIMI - FINSKSPRÅKIGA UNDERVISNINGSFÖRVALTNINGEN

Suomenkielinen opetustoimi

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Sari Aarniokoski opetuspäällikkö - undervisningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 422 747	2 324 229	0	2 324 229	2 404 960	-80 731
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-11 400 817	-10 820 548	0	-10 820 548	-10 478 102	-342 446
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-8 978 070	-8 496 319	0	-8 496 319	-8 073 142	-423 177

Toiminta
Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto on jatkunut Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Henkilöstö on osallistunut erilaisiin opetussuunnitelman toteuttamiseen liittyviin koulutuksiin. Koulujen toimintakulttuuriin on otettu osaksi monipuolisesti erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja uudenlaisia menetelmiä. Sähköisiä oppimateriaaleja käytetään kaikilla kouluasteilla.

Erityisluokkatoiminta koko perusopetuksessa on vakiintumassa. Erityisluokat ovat mahdollistaneet oppilaille koulunkäynnin lähikoulussa myös erityisluokkatarpeen aikana. Maahanmuuttajanuorten monimuoto-opetusta on kokeiltu syksystä 2017. Perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmän toiminta on vakiintunut.

2015 alkanutta kielikylvyn kehittämistä jatketaan. Vuosiluokkien 7-9 kielikylpyopetuksen määrää nostetaan vaiheittain.

Lukiolaisen bisneskoulun kehittämistyö jatkuu. Lukio osallistuu lukiokoulutuksen tuntijakokokeiluun sekä lukiokoulutuksen kehittämisverkostoon. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin siirtyminen jatkuu edelleen.

Perusopetuksen ja lukion tulevaisuusohjelmia on valmisteltu yhtä aikaa kaupungin strategian valmistumisen kanssa.

Iltapäivätoiminnan kilpailutuksen valmistelut aloitettiin syksyllä 2017 ja kilpailutus saadaan päätökseen keväällä 2018

Henkilöstö
Henkilöstön määrään on tullut muutoksia (+3) mm. avustajatarpeen kasvusta johtuen.

Verksamhet
Införandet av den nya läroplanen har fortsatt enligt Utbildningsstyrelsens anvisningar. Personalen har deltagit i olika utbildningar om läroplanen. Skolornas verksamhetskultur har berikats mångsidigt med olika digitala lärmiljöer och nya metoder. Digitala läromedel används på alla stadier.

Specialklassverksamheten är på väg att etablera sig i hela den grundläggande utbildningen. Specialklasser har gjort det möjligt för elever att gå i närskolan också under den tid de har behov av specialklass. Invandrarungdomar har fått flerformsundervisning som experiment från hösten 2017. Verksamheten i gruppen för förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen har etablerat sig.

Utvecklandet av språkbadet, som började 2015, fortsätter. Språkbadsundervisningen i årskurserna 7–9 utökas stegvis.

Utvecklandet av gymnasiets businesskola fortsätter. Gymnasiet deltar i timfördelningsförsöket och utvecklingsnätverket inom gymnasieutbildningen. Digitaliseringen av studentskrivningarna fortsätter.

Framtidsprogrammen för den grundläggande utbildningen och gymnasiet bereddes jämsides med stadens strategi.

Upphandlingen av eftermiddagsverksamheten började förberedas under hösten 2017 och ska slutföras under våren 2018.

Personal
Antalet anställda har ökat (+3) på grund av bl.a. ökat behov av assistenter.

Talous

Suomenkielinen opetustoimi kokonaisuudessaan alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 423 177 eurolla. Toteuma-asteeksi muodostui 95,0 %.

Suomenkielisen opetustoimen hallinto alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 64 761 eurolla. Toteutunut toimintakate oli - 457 527 euroa (87,6 %). Alitus kohdistuu pääosin henkilöstökuluihin.

Esi- ja perusopetuksen saadut kotikuntakorvaukset olivat toimintatuloissa yhteensä 2 204 892 euroa, mikä alittaa talousarvion 40 373 euroa. Lopullinen kotikuntakorvauksen yksikköhinta vahvistettiin talousarvion laadinnan jälkeen ja lopullinen yksikköhinta oli jonkin verran alhaisempi kuin talousarvioon arvioitiin. Maksetut kotikuntakorvaukset olivat toimintakuluissa yhteensä - 771 000 euroa, mikä alittaa talousarvion 108 805 euroa. Maksettujen kotikuntakorvausten osalta lopullinen yksikköhinta oli myös alhaisempi kuin arvioitiin talousarviossa. Lisäksi oppilasmääränä toteutui 97 oppilasta, kun talousarvioon arvioitiin 106 oppilasta kotikuntakorvausmenojen piiriin kuuluviksi.

Mäntymäen koulu alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 70 725 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 3 015 972 euroa (97,7 %). Toimintatulot 19 618 euroa ylittävät talousarvion 8 818 eurolla (S2-opetukseen saatiin avustusta talousarviota enemmän). Toimintamenot yhteensä – 3 035 590 alittavat talousarvion 61 907 eurolla.

Mäntymäen koulun toimintamenoissa suurimmat erot talousarvioon verrattuna on henkilöstömenojen määrärahan alitus 163 781 euroa sekä aineiden ja tarvikkeiden osalta määrärahojen ylitys 91 863 euroa. Henkilöstöpuolella opettajakunta on toteumassa ollut osittain virkaiältään nuorempaa kuin talousarviota laadittaessa arvioitiin. Lisäksi opettajien sijaisten tarve tilivuoden 2017 aikana jäi alhaisemmaksi kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Oppilasmateriaalien osalta hankittiin koulutarvikkeita ja oppikirjoja 54 663 euroa yli talousarvion. Lisäksi tarvikkeissa hankittiin IT laitteita ja sähköistä oppimateriaalia 19 678 yli talousarvion.

Kasavuoren koulu alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 90 981 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 2 962 319 euroa (97,0 %). Toimintatulot 32 222 euroa ylittävät talousarvion 9 222 eurolla (Ylitystä S2-opetuksen avus-

Ekonomi

Den finska undervisningsförvaltningen som helhet underskrider de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivå med totalt 423 177 euro. Utfallsprocenten för anslagen blev 95,0 %.

Den finska undervisningsförvaltningen underskrider de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivå med totalt 64 761 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev - 457 527 euro (87,6 %). Underskridningen gäller huvudsakligen personalkostnader.

De influtna hemkommunsersättningarnas andel av verksamhetskostnaderna uppgick till 2 204 892 euro, vilket är 40 373 euro mindre än budgeterat. Det slutliga enhetspriset för ersättningen fastställdes efter att budgeten färdigställts och var något lägre än det som budgetberedningen utgick från. De utbetalade hemkommunsersättningarnas andel av verksamhetskostnaderna uppgick till - 771 000 euro, vilket är 108 805 euro mindre än budgeterat. Även i fråga om de utbetalda hemkommunsersättningarna var det slutliga enhetspriset något lägre än det som budgetberedningen utgick från. Dessutom omfattade hemkommunsersättningen under året 97 elever, medan uppskattningen i budgeten var 106 elever.

Mäntymäen koulu underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivå med totalt 70 725 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var – 3 015 972 euro (97,7 %). Verksamhetsintäkterna (19 618 euro) överskred budgeten med 8 818 euro på grund av högre bidrag än budgeterat för S2-undervisningen. De totala verksamhetskostnaderna (- 3 035 590 euro) underskred budgeten med 61 907 euro.

I fråga om Mäntymäen koulus verksamhetsutgifter bestod de största skillnaderna jämfört med budgeten av underskridningen av anslaget för personalutgifter med 163 781 euro samt överskridningen av anslaget för material och varor med 91 863 euro. Lärarkåren har delvis varit yngre till tjänsteåren i utfallet än i budgeten. Dessutom blev behovet av lärarvikarier mindre under år 2017 än vad man hade förberett sig för i budgeten. För elevmaterialens del anskaffades skoltillbehör och läroböcker för 54 663 euro mer än budgeterat. Dessutom anskaffades under rubriken ”material och varor” IT-apparater och digitala läromedel för 19 678 euro mer än budgeterat.

Kasavuoren koulu underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 90 981 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var

tuksissa tilojen käyttökorvauksissa). Toimintamenot yhteensä – 2 994 541 alittavat talousarvion 81 759 eurolla.

Kasavuoren koulun toimintamenoissa suurin ero talousarvioon verrattuna on henkilöstömenoissa (alitus 93 822 euroa). Henkilöstöpuolella vuoden 2017 aikana on ollut viisi opettajaa vanhempain/hoitovapaalla, joista koko syksyn ajan neljä opettajaa oli vanhempain/hoitovapaalla, sijaiskustannukset ovat kuitenkin pysyneet talousarviota alhaisempana. Tukiopetus kustannukset olivat vuoden 2016 tasoa, mutta selkeästi alhaisemmat kuin talousarvioon 2017 oli arvioitu.

Kauniaisten lukio alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 9 199 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 2 746 036 euroa (99,7 %). Toimintatulot 60 978 euroa ylittävät talousarvion 28 478 eurolla, jossa tuloylitykset koostuvat pääosin opiskelijoiden omavastuista kansainvälisten kurssien osalta, mm. Florida Space Camp kurssi. Toimintamenot yhteensä – 2 807 014 alittavat talousarvion 19 279 eurolla.

Kauniaisten lukion toimintamenoissa suurimmat erot talousarvioon verrattuna on henkilöstömenoissa (alitus 52 799 euroa), palvelujen ostoissa (ylitys 31 443 euroa), aineissa ja tarvikkeissa (ylitys 20 006 euroa) ja sisäisissä menossa (ylitys 19 796 euroa). Henkilöstömenoissa sosiaalikulut toteutuivat alhaisempina kuin talousarvioon arvioitiin. Palveluissa matkustuspalvelut ylittyivät, mutta vastaava ylitys on tuloissa. Tarvikkeissa hankittiin mm. fysiikan ja kemian opetuksen tarvikkeita yli alkuperäisen talousarvion. Sisäiset erät sisältävät teknisen ylityksen sisäisten IT-kustannusten osalta, jotka on budjetoitu palvelujen ostoihin ja kirjauskäytännön muutoksen johdosta toteumat on kirjattu sisäisiin menoihin.

Muu koulutoimi alittaa myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 101 224 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 305 535 euroa (75,1 %). Henkilöstökulut toteutuivat 41 550 euroa talousarvioita alhaisempana ja palvelujen ostot alittivat talousarvion 56 804 eurolla. Erityisopetuksen ostopalvelut muilta kunnilta toteutuivat 51 878 euroa alle talousarvion.

Erillisrahoitteisia hankkeita oli tilikautena 2017 käynnissä selkeästi enemmän kuin mitä oli tiedossa talousarviovaiheessa. Toimintatuloja oli 68 549 enemmän kuin budjetoitu ja toimintamenoja oli 50 695 euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Toimintakate toteutui määrään – 19 645 euroa kun talousarvio oli -37 500 euroa.

– 2 962 319 euro (97,0 %). Verksamhetsintäkterna (32 222 euro) överskred budgeten med 9 222 euro (överskridningar i bidragen för S2-undervisning och bruksersättningarna för lokaler). De totala verksamhetskostnaderna (- 2 994 541 euro) underskred budgeten med 81 759 euro.

Vad gäller verksamhetsutgifterna för Kasavuoren koulu gällde den största skillnaden mot budgeten personalkostnaderna (underskridning 93 822 euro). På personalsidan var fem lärare under 2017 föräldra-/vårdlediga, fyra av dem hela hösten. Vikariekostnaderna har ändå hållit sig under det budgeterade. Kostnaderna för stödundervisningen höll sig på samma nivå som 2016 men var klart lägre än vad man budgeterat för 2017.

Kauniaisten lukio underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivå med totalt 9 199 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var – 2 746 036 euro (99,7 %). Verksamhetsintäkterna (60 978 euro) överskred budgeten med 28 478 euro. Beloppet består huvudsakligen av studerandes självkostnadsandelar för internationella kurser, bl.a. Florida Space Camp. De totala verksamhetskostnaderna (- 2 807 014 euro) underskred budgeten med 19 279 euro.

I Kauniaisten lukios verksamhetsutgifter fanns de största skillnaderna jämfört med budgeten i personalkostnader (underskridning 52 799 euro), köp av tjänster (överskridning 31 443 euro), material och varor (överskridning 20 006 euro) och interna utgifter (överskridning 19 796 euro). Bland personalkostnaderna utföll de sociala kostnaderna till ett lägre belopp än budgeterat. Bland tjänsterna överskreds anslaget för resetjänster, men överskridningen uppvägdes av en motsvarande överskridning av inkomsterna. Vad gäller material och varor, anskaffades bl.a. utrustning för fysik- och kemiundervisning för ett större belopp än anslaget i den ursprungliga budgeten. De interna posterna innehåller en teknisk överskridning för de interna IT-kostnadernas del: dessa hade budgeterats under köp av tjänster, men på grund av ändrad bokföringspraxis har kostnaderna bokförts under interna utgifter.

Den övriga skolverksamheten underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivå med totalt 101 224 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var - 305 535 euro (75,1 %). Personalkostnaderna utföll 41 550 euro under det budgeterade, och anslaget för köp av tjänster underskred budgeten med 56 804 euro. Specialundervisningen genom köp av tjänster av andra kommuner utföll 51 878 euro under det budgeterade.

Antalet specialfinansierade projekt som pågick 2017 var klart högre än vad man kände till när budgeten gjordes upp. Verksamhetsintäkterna blev 68 549 euro högre och verksamhetsutgifterna 50 695 euro högre än budgeterat. Verksamhetsbidraget blev - 19 645 euro mot det budgeterade beloppet - 37 500 euro.

Peruskoulut - Grundskolor Kotikuntakorvaukset - Hemkommunsersättningar	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
Saadut kotikuntakorvaukset - fått hemkommunersättingar	2 150 076	2 245 265	0	2 245 265	2 204 892	40 373
oppilasmäärä - antal elever	221	230	0	230	230	0
Maksetut kotikuntakorvaukset - Betald hemkommuners	-931 800	-879 805	0	-879 805	-771 000	-108 805
oppilasmäärä - antal elever	113	106	0	106	97	-9

Kotikuntakorvaukset tilinpäätöksessä 2017 perustuvat oppilasmääriin esi- ja perusopetuskyselyssä per 31.12.2015.

Suomenkielinen opetus - finskspråkig undervisning

Muu koulutoimi - Övrig skolverksamhet Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Erityisopetuspalvelut - Ostopalvelut (1000 eur)	171	192	140	73 %
Specialundervisning - Köp av tjänster (1000 eur)				

Mäntymäen koulu Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Henkilökunnan määrä - Antal personer	40	37	40	108 %	
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	412	419	422	101 %	*)
kauniaislaiset-från Grankulla	362	369	369	100 %	
muista kunnista-från andra kommuner	50	50	53	106 %	
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	18,0	18,0			
yleisopetus - allmänna studier			18,5		**)
taitoaineet - färdighetsämnen			15,0		**)
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)			205		**)
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)			12		**)
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	72	70	61		**)

*) painotettu keskiarvo oppilasmäärät 31.12.2016 ja 31.12.2017(Esi -ja perusopetuksen kotikuntakorvauskysely)

**) uusia tunnuslukuja raportointiin, otettu käyttöön ovk2 2017 raportoinnissa.

EUR (€) / oppilas				
henkilöstömenot - opettajat	*4 176*	*4 185*	*3 748*	90 %
henkilöstömenot - muu henkilökunta	*559*	*447*	*459*	103 %
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	*775*	*642*	*836*	130 %
sisäiset menot - vuokrat	*1 623*	*1 420*	*1 409*	99 %
sisäiset menot - muut	*793*	*698*	*734*	105 %
toimintamenot yhteensä	*7 926*	*7 393*	*7 186*	97 %
toimintatulot	*32*	*26*	*46*	180 %
toimintakate	*7 893*	*7 367*	*7 140*	97 %

Kasavuoren koulu

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Henkilökunnan määrä - Antal personer	44	39	38,5	99 %	
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	344	352	346	98 %	*)
kauniaislaiset-från Grankulla	171	187	183	98 %	
muista kunnista-från andra kommuner	173	165	163	99 %	
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	17,6	18,0			
yleisopetus - allmänna studier			18,0		**)
taitoaineet - färdighetsämnen			15,9		**)
Päättötod. saaneita-Fått avgångsbetyg		110	113		
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)			180		**)
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)			32		**)
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)			0		**)

*) painotettu keskiarvo oppilasmäärät 31.12.2016 ja 31.12.2017(Esi -ja perusopetuksen kotikuntakorvauskysely)
**) uusia tunnuslukuja raportointiin, otettu käyttöön ovk2 2017 raportoinnissa.

EUR (€) / oppilas

henkilöstömenot - opettajat	*5 728*	*5 602*	*5 462*	98 %
henkilöstömenot - muu henkilökunta	*527*	*422*	*394*	93 %
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	*768*	*761*	*757*	100 %
sisäiset menot - vuokrat	*1 328*	*1 168*	*1 188*	102 %
sisäiset menot - muut	*926*	*786*	*851*	108 %
toimintamenot yhteensä	*9 277*	*8 739*	*8 653*	99 %
toimintatulot	*87*	*65*	*93*	142 %
toimintakate	*9 190*	*8 674*	*8 560*	99 %

Kauniaisten lukio

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Henkilökunnan määrä - Antal personer	29	29	27	93 %	
Opiskelijamäärä keskimäärin-Studerandeantal i medeltal	380	382	395	103 %	*)
kauniaislaiset-från Grankulla	82	81	80	99 %	
muista kunnista-från andra kommuner	298	301	315	105 %	
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	20,9	19,3	21,6		
pakolliset kurssit - obligatoriska kurser			24,4		**)
soveltavat, syventävät kurssit - tillämpade, fördjupade kurser			18,2		**)
Ylioppilastutkinnon suorittaneita- Avlagt studentexamen	119	117	111		

*) painotettu keskiarvo opiskelijamäärät per 20.1.2017 ja per 20.9.2017 (virallinen oppilastilastointi)
**) uusia tunnuslukuja raportointiin, otettu käyttöön ovk2 2017 raportoinnissa.

EUR (€) / oppilas

henkilöstömenot - opettajat	*4 953*	*4 789*	*4 501*	94 %
henkilöstömenot - muu henkilökunta	*130*	*100*	*95*	95 %
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	*457*	*307*	*430*	140 %
sisäiset menot - vuokrat	*1 337*	*1 211*	*1 172*	97 %
sisäiset menot - muut	*966*	*891*	*912*	102 %
toimintamenot yhteensä	*7 843*	*7 298*	*7 109*	97 %
toimintatulot	*170*	*85*	*154*	182 %
toimintakate	*7 674*	*7 213*	*6 955*	96 %

RUOTSINKIELINEN OPETUSTOIMI SVENSKSPRÅKIGA UNDERVISNINGSFÖRVALTNINGEN

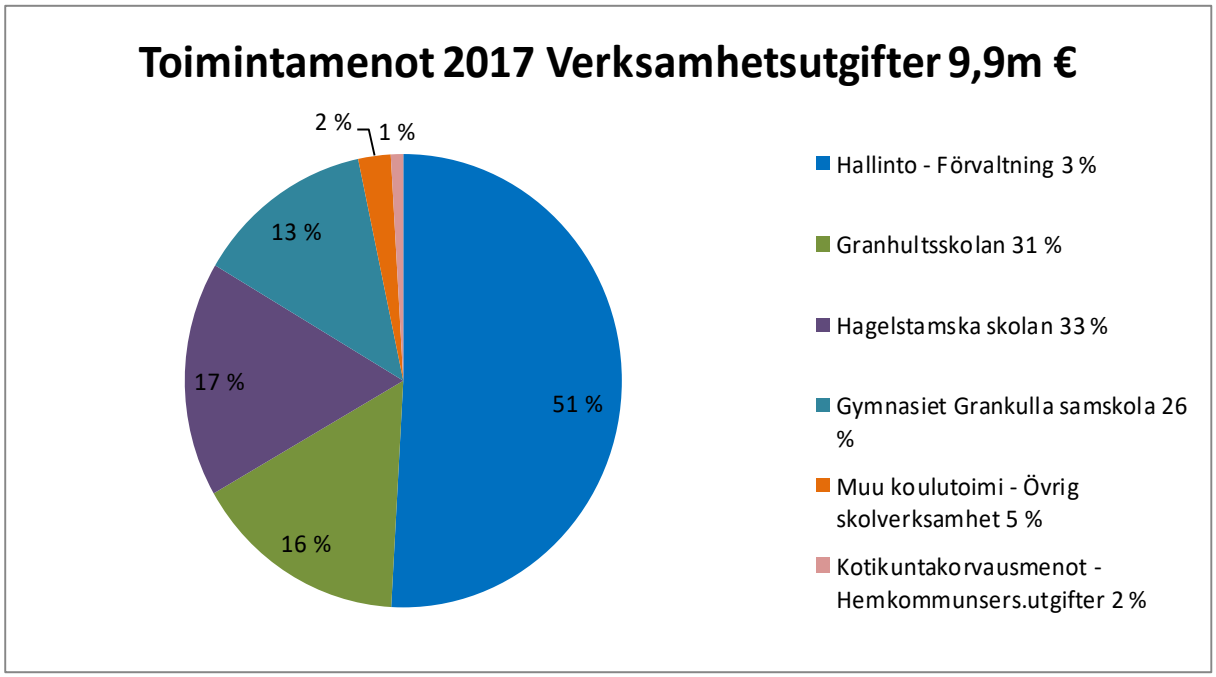

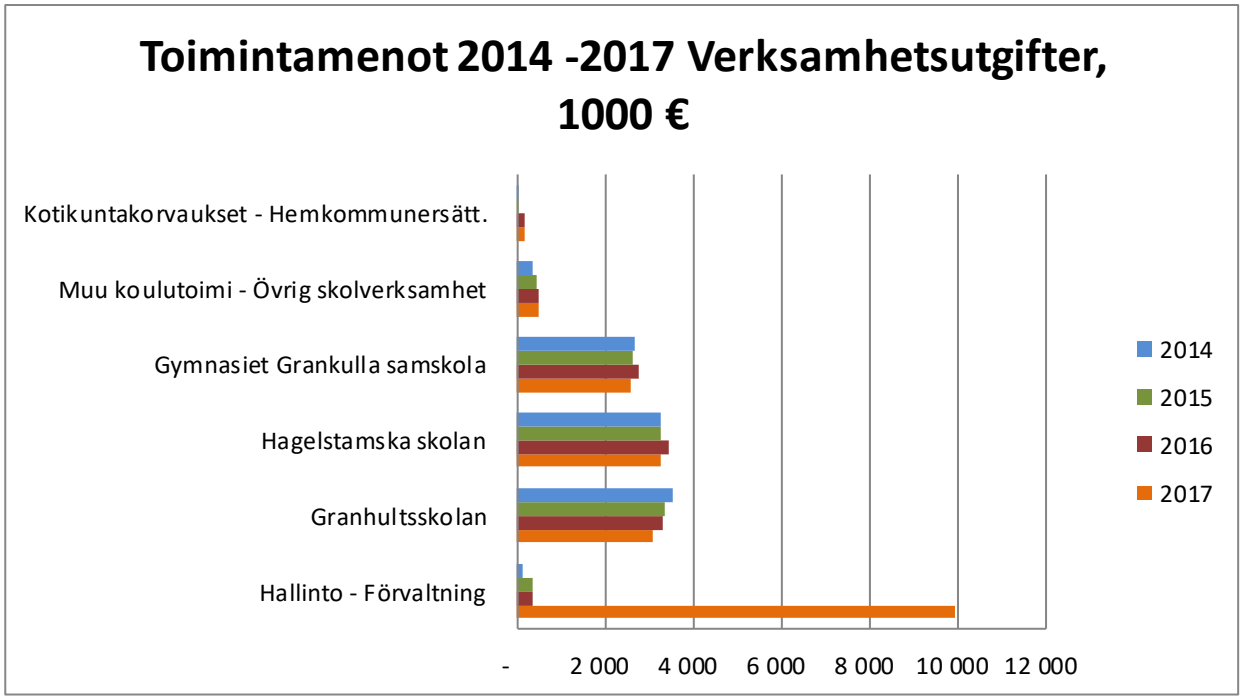

SVENSKSPRÅKIGA UNDERVISNINGSFÖRVALTNINGEN - RUOTSINKIELINEN OPETUSTOIMI

Ruotsinkielinen opetustoimi
Svenskspråkiga undervisningsförvaltningen

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Opetuspäällikkö - undervisningschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 791 812	1 877 147	0	1 877 147	2 076 910	-199 763
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-10 505 133	-9 886 980	0	-9 886 980	-9 945 165	58 185
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-8 713 321	-8 009 833	0	-8 009 833	-7 868 255	-141 578

Toiminta
Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto on jatkunut sekä perusopetuksessa että lukiossa Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti. Henkilöstö on osallistunut uutta opetussuunnitelmaa ja toimintakulttuurin muutoksia koskeviin koulutuksiin. Kohur-toiminta on jatkunut; painopisteenä on ollut opettajien täydennyskoulutus.

Koulut käyttävät monipuolisesti erilaisia digitaalisia ratkaisuja ja oppimisympäristöjä kaikilla asteilla. Ylioppilaskirjoitusten sähköistäminen on edennyt useissa aineissa.

Koulujen langatonta verkkoa parannettiin vuonna 2017.

Kumppanuuskoulutoimintaa ja yhteistyötä Helsingin yliopiston luokanopettajakoulutuksen kanssa on harjoitettu aktiivisesti, ja yhteistyö aineenopettajakoulutuksen kanssa on aloitettu.

Ruotsinkielinen lukio on jatkanut kehittämistyötä Gnet-lukioverkoston puitteissa. Pitkän tähtäyksen strategian laadinta tehokkaan ja laadukkaan lukion kehittämiseksi on aloitettu.

Iltapäivätoiminnan hankintaprosessi aloitettiin syksyllä 2017 ja saatetaan loppuun keväällä 2018.

Henkilöstö
Suunnitellussa henkilöstön määrässä ei muutoksia.

Verksamhet
Ibruktagandet av den nya läroplanen både i grundläggande undervisningen och gymnasiet har fortsatt enligt anvisningarna från Utbildningsstyrelsen. Personalen har deltagit i olika utbildningar om den nya läroplanen och om ändringarna i verksamhetskulturen. Kohur-verksamheten har fortsatt med fokus på lärarfortbildning.

Skolorna använder mångsidigt olika digitala lösningar och lärmiljöer i undervisningen på alla stadier. Digitaliseringen av studentskrivningarna har framskridit inom flera ämnen.

Det trådlösa nätet i skolorna har förbättrats år 2017.

Partnerskolverksamheten och samarbetet med Helsingfors universitets klasslärarutbildning är aktivt och samarbete med ämneslärarutbildningen har påbörjats.

Gymnasiet har fortsatt utvecklingsarbetet inom gymnasienätverket Gnet. Arbetet med en långsiktig strategi för ett effektivt och högklassigt gymnasium har påbörjats.

Upphandlingen av eftermiddagsverksamheten inleddes hösten 2017 och ska slutföras under våren 2018.

Personal
Inga ändringar i det planerade personalantalet

Talous

Ruotsikielinen opetustoimi kokonaisuutena alitti myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 141 578 eurolla. Toteuma-aste oli 98,2 prosenttia.

Hallinto ylitti myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 2 292 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli - 344 527 euroa (100,7 %). Sitovuustaso valtuustoon nähden on ruotsinkielisen opetustoimen kokonaistoimintakate (alitus - 141 578 euroa).

Kotikuntakorvausten toteuma oli tulojen osalta 1 625 052 euro (172 oppilasta) ja menojen osalta 179 460 euro (24 oppilasta). Korvauksen lopullinen yksikköhinta vahvistettiin 31.12.2016 alhaisemmaksi kuin edellisvuoden yksikköhinta, joka oli ollut budjetoinnin perustana. Tulot jäivät yksikköhintatekijän vuoksi 29 745 euroa alle budjetoidun tason. Menot jäivät 16 671 euroa pienemmiksi osin yksikköhintatekijän vuoksi, osin arvioitua alhaisemman (-2) oppilasmäärän vuoksi.

Granhultsskolan alitti myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 65 498 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli - 3 092 121 euroa (97,9 %). Henkilöstökulut alittivat talousarvion yhteensä 129 000 eurolla, mistä palkkamenojen alituksen osuus oli 67 000 euroa. Tilinpäätösjaksotukset (lomavelka) ja lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen yksikköprosenttitason toteutuminen budjetoituja arvoja alhaisempana aiheuttivat 62 000 euron alituksen henkilöstökuluihin. IT-laitteiden hankinnan osalta talousarvio alittui 60 000 eurolla.

Hagelstamska skolan alitti myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 11 347 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli - 3 190 249 euroa (99,7 %). Henkilöstökulut toteutuivat yhteensä 10 619 euroa budjetoitua alhaisempina. Tulot ylittivät talousarvion yhteensä 38 787 eurolla, mistä summasta 35 948 euroa on ulkopuolisten myöntämiä tukia ja avustuksia. Ulkopuolisten avustusten käyttö näkyy käyttötaloudessa kustannusryhmien Ostopalvelut ja Aineet ja tavarat ylityksenä. Saadut tuet ja avustukset kirjataan tuloihin, ja niiden käyttö kirjataan menoihin. Tällöin näiden avustusylitysten ja avustusvarojen käytön nettovaikutus ei ele myönnettyjen varojen ylitys, vaan tulojen ja menojen nettovaikutukseksi tulee 0 euroa.

Ekonomi

Svenskspråkiga undervisningsförvaltningen som helhet underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 141 578 euro. Utfallsgraden blev 98,2 %.

Förvaltningen överskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 2 292 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget blev - 344 527 euroa (100,7 %). Bindande nivån gentemot fullmäktige är verksamhetsbidraget för svenska undervisningsförvaltningen totalt (underskridning – 141 578 euro).

Hemkommunersättningarnas utfall för inkomsternas del blev 1 625 052 euro (172 elever) och utgifterna blev 179 460 euro (24 elever). Det slutliga enhetspriset för kompensationen fastställdes den 31.12.2016 lägre än enhtespriset året innan, vilket var grunden för budgeteringen. Inkomsten blev 29 745 euro lägre p.g.a. enhetsprisfaktorn. Utgiften blev 16 671 euro lägre p.g.a. enhetsprisfaktorn samt p.g.a. lägre antal elever I utfallet (-2 elever).

Granhultsskolan underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 65 498 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget blev – 3 092 121 euro (97,9%). Personalkostnaderna underskred budgeten totalt med 129 000 euro, varav löneutgifterna underskred budgeten med 67 000 euro. Bokslutsperiodiseringarna (semesterskulden) och en lägre nivå på enhetsprocenterna för de lagstadgade socialskyddsavgifterna i utfallet jämfört med budgeterade värden svarar för en underskridning med 62 000 euro beträffande personalkostnaderna. Anskaffning av IT apparater överskred budgeten med 60 000 euro.

Hagelstamska skolan underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 11 347 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget blev – 3 190 249 euro (99,7%). Personalkostnaderna underskred budgeten totalt med 10 619 euro. Inkomsterna överskred budgeten totalt med 38 787 euro, varav 35 948 består av en överstigning i understöd och bidrag från utomstående. Användningen av de utomstående bidragen syns i driftsekonomin som en överstigning i kostnadsgrupperna Köp av tjänster och Material och varor. Erhållna understöd och bidrag bokas till inkomsterna och användningen av understöden och bidragen bokas till utgifterna, nettoeffekten av dessa bidragsöverstigningar och användningen av bidragsmedlen är inte en överstigning av beviljade medel, nettoeffekten i inkomsterna och i utgifterna blir

Gymnasiet Grankulla samskola alitti myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 42 098 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli - 2 375 778 euroa (98,2 %). Henkilöstökulut alittivat talousarvion yhteensä 55 675 eurolla, mistä palkkamenojen alituksen osuus oli n. 45 000 euroa. Tilinpäätösjaksotukset (lomavelka) ja lakisääteisten sosiaaliturvamaksujen yksikköprosenttitason toteutuminen budjetoituja arvoja alhaisempana aiheuttavat 11 000 euron alituksen henkilöstökuluihin. Tulot ylittivät talousarvion yhteensä 58 003 eurolla, mistä summasta 53 736 euroa on ulkopuolisten myöntämiä tukia ja avustuksia.

Muu koulutoiminta alitti myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 21 236 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli - 325 877 euroa (93,8 %). Alituksia on tapahtunut sekä iltapäivätoiminnan ostopalveluissa että koulutus- ja taksikuljetuspalvelujen ostoissa kauniaislaisille erityisoppilaille, jotka käyvät erityiskoulua naapurikunnissa.

Erityisrahoitetut hankkeet ylittivät myönnetyt määrärahat toimintakatetasolla yhteensä 15 955 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli + 14 705 euroa (93,8 %). Toteutuneet tulot ylittivät talousarvion 128 759 eurolla ja toteutuneet menot ylittivät talousarvion 112 805 eurolla. Kalenterivuoden 2017 aikana käynnistettiin kuusi uutta hanketta, joita ei ollut huomioitu talousarviossa. Nämä hankkeet ovat nostaneet sekä tuloja että menoja merkittävästi talousarvioon verrattuna.

Investoinnit
Ruotsinkielisen koulukeskuksen liikuntasalin saneeraus saatettiin loppuun.

0 euro.

Gymnasiet Grankulla samskolan underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 42 098 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget blev – 2 375 778 euro (98,2%). Personalkostnaderna underskred budgeten totalt med 55 675 euro, varav löneutgifterna underskred budgeten ca 45 000 euro. Bokslutsperiodiseringarna (semesterskulden) och en lägre nivå på enhetsprocenterna för de lagstadgade socialskyddsavgifterna i utfallet jämfört med budgeterade värden svarar för en underskridning med 11 000 euro beträffande personalkostnaderna. Inkomsterna överskred budgeten totalt med 58 003 euro, varav 53 736 består av en överstigning i understöd och bidrag från utomstående.

Övriga skolverksamheten underskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 21 236 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget blev – 325 877 euro (93,8%). Underskridningar har skett både i köpta tjänster av eftermiddagsverksamheten samt i köpta tjänster av utbildnings- och taxiskjutsar för grankulla specialelever som går i specialskola i grannkommunerna.

Specialfinansierade projekten överskred de beviljade anslagen på verksamhetsbidragsnivån med totalt 15 955 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget blev + 14 705 euro (93,8%). Inkomsterna överskred budgeten med + 128 759 euro och utgifterna översteg budgeten med + 112 805 euro. Under kalenderåret 2017 startades 6 nya projekt, vilka således inte har beaktats i budgeten 2017, dessa projekt har ökat både inkomsterna och utgifterna markant under kalenderåret jämfört med budgeten.

Investeringar
Saneringen av gymnastiksalen i svenska skolcentrum slutfördes.

Grundskolor - Peruskoulut Hemkommunsersättningar - Kotikuntakorvaukset	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
Saadut kotikuntakorvaukset - fått hemkommunersättingar	1 417 764	1 654 797	0	1 654 797	1 625 052	29 745
oppilasmäärä - antal elever	150	172	0	172	172	0
Maksetut kotikuntakorvaukset - Betald hemkommuners	-155 964	-196 131	0	-196 131	-179 460	-16 671
oppilasmäärä - antal elever	23	26	0	26	24	-2

Kotikuntakorvaukset tilinpäätöksessä 2017 perustuvat oppilasmääriin esi- ja perusopetuskyselyssä per 31.12.2015.

Ruotsinkielinen opetus - svenskspråkig undervisning

Muu koulutoimi - Övrig skolverksamhet Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Erityisopetuspalvelut - Ostopalvelut (1000 eur)	168	185	170	92 %
Specialundervisning - Köp av tjänster (1000 eur)				

Granhultsskolan Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Personal-Henkilökunta	48	46	46	100 %	
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	402	390	392	101 %	*)
kauniaislaiset-från Grankulla	362	354	358	101 %	
muista kunnista-från andra kommuner	40	36	34	94 %	
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	18,6	18,6			
yleisopetus - allmänna studier			18,4		**)
taitoaineet - färdighetsämnen			18,4		**)
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)			193		**)
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)			0,0		**)
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)			0,0		**)

*) painotettu keskiarvo oppilasmäärät per 31.12.2016 (virallinen oppilastilastointi) ja oppilasmäärä syyskuu 2017 tilanteessa
**) uusia tunnuslukuja raportointiin, otetaan käyttöön ovk2 2017 raportoinnissa.

EUR (€) / oppilas				
henkilöstömenot - opettajat	4 194	4 306	4 031	94 %
henkilöstömenot - muu henkilökunta	878	849	763	90 %
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	500	558	677	121 %
sisäiset menot - vuokrat	1 845	1 703	1 694	99 %
sisäiset menot - muut	846	684	732	107 %
toimintamenot yhteensä	8 263	8 100	7 897	98 %
toimintatulot	*26*	*0*	9	
toimintakate	*8 237*	*8 100*	*7 888*	97 %

Hagelstamska skolan

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Personal-Henkilökunta	42	42	42	100 %	
Oppilasmäärä keskimäärin-Elevantal i medeltal	340	350	364	104 %	*)
kauniaislaiset-från Grankulla	206	198	206	104 %	
muista kunnista-från andra kommuner	134	152	158	104 %	
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	19,5	19,3			
yleisopetus - allmänna studier			19,0		**)
taitoaineet - färdighetsämnen			16,3		**)
Päättötod. saaneita-Fått avgångsbetyg	99		107		
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)			139		**)
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)			0		**)
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)			0		**)

*) painotettu keskiarvo oppilasmäärät per 31.12.2016 (virallinen oppilastilastointi) ja oppilasmäärä syyskuu 2017 tilanteessa
**) uusia tunnuslukuja raportointiin, otetaan käyttöön ovk2 2017 raportoinnissa.

EUR (€) / oppilas

henkilöstömenot - opettajat	5 737	5 345	5 140	96 %
henkilöstömenot - muu henkilökunta	472	483	427	88 %
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	774	620	646	104 %
sisäiset menot - vuokrat	2 202	2 076	1 993	96 %
sisäiset menot - muut	894	780	803	103 %
toimintamenot yhteensä	10 079	9 304	9 008	97 %
toimintatulot	208	143	244	171 %
toimintakate	*9 870*	*9 161*	*8 764*	96 %

Gymnasiet Grankulla Samskola

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Personal-Henkilökunta	31	28	31	111 %	
Opiskelijamäärä keskimäärin-Studerandeantal i medeltal	294	306	294	96 %	*)
kauniaislaiset-från Grankulla	106	114	115	101 %	
muista kunnista-från andra kommuner	188	192	179	93 %	
Ryhmäkoot keskimäärin - Gruppstorlek i genomsnitt	19,9	21,4			
pakolliset kurssit - obligatoriska kurser			24,0		**)
soveltavat, syventävät kurssit - tillämpade, fördjupade kurser			17,9		**)
Ylioppilastutkinnon suorittaneita- Avlagt studentexamen	86		100		
Erityisopetus - Specialundervisning (1000 EUR)			0		**)
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)			0		**)
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)			0		**)

*) painotettu keskiarvo opiskelijamäärät per 20.1.2017 (virallinen oppilastilastointi) ja opiskelijamäärä syyskuu 2017 tilanteessa
**) uusia tunnuslukuja raportointiin, otetaan käyttöön ovk2 2017 raportoinnissa.

EUR (€) / oppilas

henkilöstömenot - opettajat	5 032	4 858	4 901	101 %
henkilöstömenot - muu henkilökunta	192	147	122	83 %
palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, muut toimintakulut	977	703	921	131 %
sisäiset menot - vuokrat	2 228	1 838	1 914	104 %
sisäiset menot - muut	1 033	824	909	110 %
toimintamenot yhteensä	9 463	8 369	8 766	105 %
toimintatulot	637	469	685	146 %
toimintakate	*8 826*	*7 900*	*8 081*	102 %

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI
KULTUR OCH FRITID

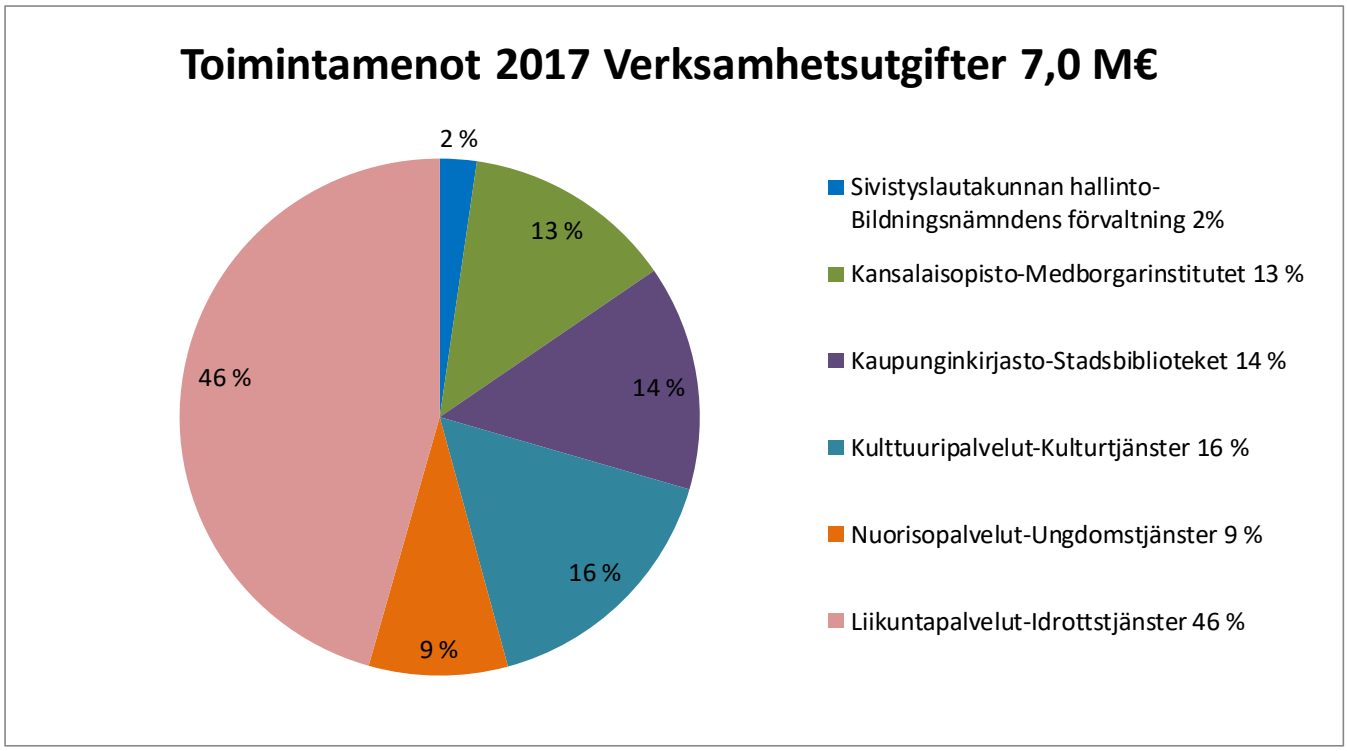

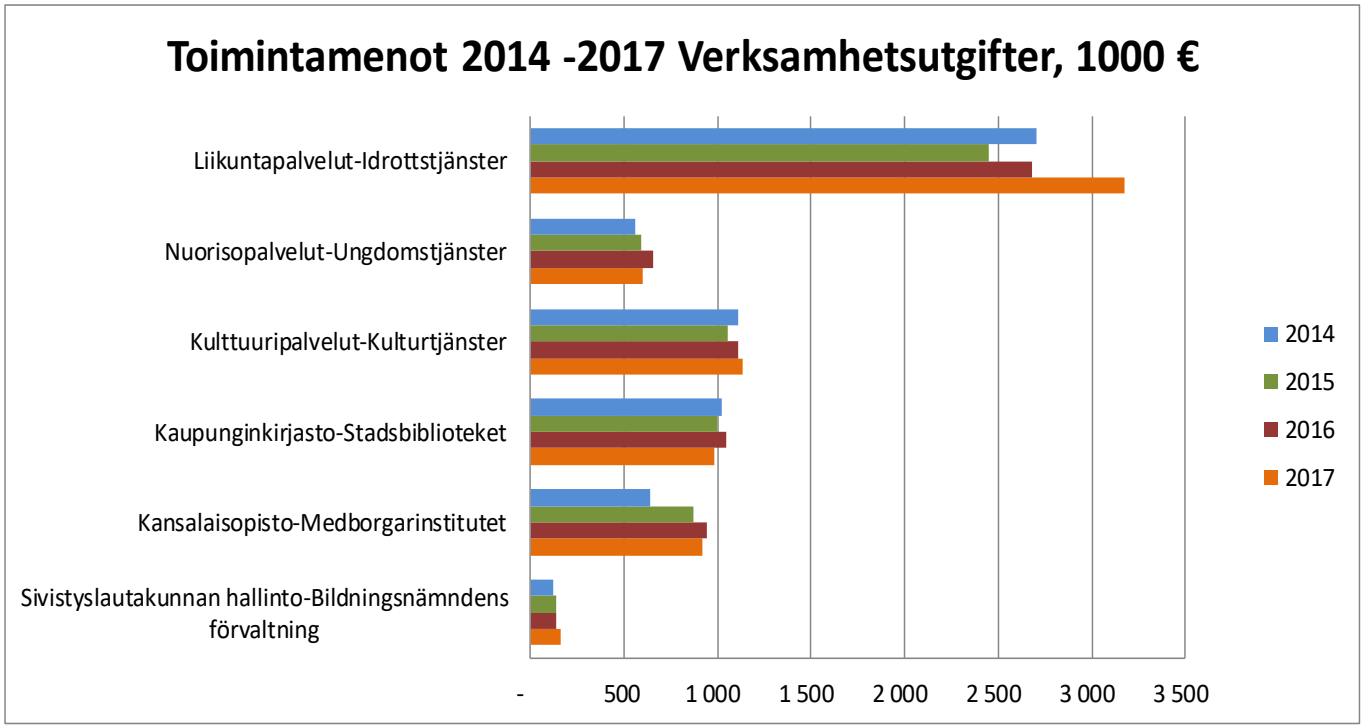

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI – KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi
Kultur- och fritidssektorn

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Anders Lindholm-Ahlefelt kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö-kultur- och fritidschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	974 237	972 200	0	972 200	1 021 043	-48 843
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-6 570 562	-6 851 622	0	-6 851 622	-6 972 038	120 416
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-5 596 325	-5 879 422	0	-5 879 422	-5 950 995	71 573

Kansalaisopisto oli vuonna 2017 viidettä vuotta peräkkäin enemmän opiskelijoita ja kahdeksatta vuotta peräkkäin enemmän kurssilaisia kuin ikinä opiston historiassa.

Kaupunginkirjaston kävijämäärä laski edellisestä vuodesta hieman yli 4 prosenttia. Aukioloaikoja lisättiin ottamalla käyttöön omatoimiaukiolo 2.10. alkaen. Samana ajankohtana myös kaupungin nuorisotila siirtyi kirjaston tiloihin. Haasteellisuutta kirjaston toiminnalle tuo viereinen rakennustyömaa ja varsinkin parkkipaikkojen puute. Kokonaislainauksessa oli laskua n. 3 prosenttia. (Vuoden 2016 lainaluvut laskettiin Helmet-kirjastoissa laskukaavalla kirjastojärjestelmän ohjelmistovirheen vuoksi.) Vuoteen 2015 verrattuna, lainamäärät kuitenkin kasvoivat lähes 3 prosenttia. Lasten ja nuortenaineiston lainamäärät kasvavat suhteessa kirjaston kokonaislainaukseen. Lasten ja nuorten aineiston lainaaminen on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana 33 prosenttia. Toimenkuvien ja organisaatiorakenteen kehittämistä jatkettiin.

Kulttuuripalveluiden suurimpana panostuksena on ollut Suomi 100- juhlavuosi. Vuoden aikana järjestettiin useita tilaisuuksia, jotka liittyivät aiheeseen.

Liikuntapalveluiden vuosi oli vilkas ja sisälsi suuria muutoksia. Sivistystoimen tilojen ilta- ja viikonloppukäyttö siirtyi liikuntapalveluiden hallintaan. Tähän liittyen liikuntapalveluissa tehtiin hankintoja mm. uusi tilavarausohjelma, kameravalvontaa lisättiin kouluille sekä rekrytoitiin liikuntapalvelukoordinaattori.
Vuoden suosituimmaksi muodostunut teko oli pujottelurinteen kuntorappusten käyttöönotto. Rappusilla järjestettiin kesäkuussa avajaiset sekä ”Kukkulan kuningas” kilpailu, josta on tarkoitus

Medborgarinstitutet hade år 2017 för femte året i rad fler studerande och för åttonde året i rad fler kursdeltagare än någonsin tidigare i institutets historia.

Stadsbibliotekets besökarantal sjönk med lite över 4 procent från året innan. Öppethållningstiderna förlängdes fr.o.m. 2.10, då konceptet meröppet bibliotek infördes. Samtidigt flyttade också stadens ungdomslokal till biblioteket. Bygget intill och särskilt bristen på p-platser innebär utmaningar för biblioteket. Den totala utlåningen minskade med ca 3 procent. (Utlåningssiffrorna för Helmet-biblioteken 2016 räknades ut med en beräkningsformel på grund av programfel i bibliotekssystemet.) Jämfört med år 2015 ökade lånen dock med nästan 3 procent. Utlåningen av barn- och ungdomsmaterial ökar i förhållande till den totala utlåningen. Under de senaste fem åren har utlåningen av detta material ökat med 33 procent. Utvecklingen av arbetsbeskrivningarna och organisationsstrukturen fortsatte.

Kulturtjänsternas största satsning var jubileumsåret Finland 100. Under året ordnades flera evenemang som anknöt till temat.

Idrottstjänsterna hade ett livligt år med stora förändringar. Användningen av bildningens utrymmen under kvällar och veckoslut övertogs av idrottstjänsterna. I anknytning till detta gjorde idrottstjänsterna en del anskaffningar, bl.a. ett nytt tidsbokningsprogram, kameraövervakningen utökades i skolorna och en koordinator för idrottstjänster anställdes.
Ibruktagandet av en träningstrappa vid slalombacken blev årets populäraste tilldragelse. Vid trappan ordnades i juni en öppningsceremoni och en tävling (”Kukkulan kuningas”), som vi planerar att göra till en årlig tradition. Gymredskapen vid motionsslingan på Kasaberget förnyades,

tehdä jokavuotinen perinne. Kasavuoren kuntoradan ulkokuntosalivälineiden uusiminen sai paljon kiitosta kuntalaisilta.
Vuonna 2016 aloitettu Liikuntaa ja liikettä – hanke haki uusia toimintamuotoja. Hankkeen puitteissa käynnistettiin Sporttisäpinät iltapäiväkerho Mäntymäen koululla. Iltapäiväkerho kokoontui kerran viikossa heti koulupäivän jälkeen, vetäjänä toimivat vapaaehtoiset seuratyöntekijät. Hankkeen puitteissa järjestettiin myös erilaisia tapahtumia kuten lasketteluretki sekä katukoristurnaus.

Nuorisopalveluiden vuoden suurin muuttuja oli nuorisotalosta siirtyminen muihin tiloihin. Syksyn aikana kaikille nuorisotalossa toimiville tahoille jouduttiin löytämään väistötilat ja nuorisotila siirty tilapäisesti kirjastoon.
Nuorten osallisuustyötä on jatkettu ja kouluyhteistyötä sekä nuorten kotouttamistyötä on kehitetty vuoden aikana. Kaupungin mahdollistama kesätyösetelitoiminta on ollut suosittua ja nuoria on jälleen työllistetty onnistuneesti, kaikki halukkaat saivat setelin myös vuonna 2017. Nuorisotakuutyötä on jatkettu onnistuneesti ja nuorten työttömyysluvut ovat parantuneet huomattavasti, vuoden aikana suomenkielinen etsivä nuorisotyö siirtyi kaupungin hoidettavaksi.

Henkilöstö
Liikuntapalveluihin palkattiin vuoden aikana liikuntapalvelukoordinaattori, vastaamaan sivistystoimen vapaa-ajantilojen käytöstä.
Kulttuuripalveluissa työskenteli vuonna 2017 kaksi työllistettyä; arkistoavustaja sekä toimistosihteeri

Investoinnit
Uimahallin sekä nuorisotalon saneerauksen hankesuunnittelua jatkettiin yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa. Kulttuuripalveluiden osalta Uuden Paviljongin äänentoistojärjestelmän uusintaan liittyvä hankinta siirtyy vuodelle 2018 hankesuunnittelun pitkittymisen ja pitkän toimitusajan myötä.

Talous
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi yhtensä ylittää toimintakatetasolla myönnetyn vuoden 2017 käyttötalouden talousarvion yhteensä 71 573 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 5 950 995 euroa (101,2%).

Kulttuuripalvelut, kirjasto, kansalaisopisto ja hallinto ylittävät toimintakatetasolla myönnetyn talousarvion vuoden 2017 käyttötalouden talousarvion yhteensä 7 477 eurolla. Toteutunut toimintakate oli -2 674 640 euroa (100,3%).

och för detta fick staden mycket tack av invånarna.
Projektet Motion och rörelse, som startade 2016, sökte nya verksamhetsformer. Inom ramen för projektet startades eftermiddagsklubben Sportskoj på Mäntymäen koulu. Klubben samlades en gång i veckan genast efter skoldagen med frivilliga föreningsarbetare som ledare. Inom ramen för projektet ordnades också olika evenemang såsom en slalomutflykt och en streetbasketturnering.

Inom *ungdomstjänsterna* var flyttningen från ungdomsgården till andra lokaliteter den största förändringen. Vi blev under hösten tvungna att hitta tillfälliga lokaler för alla aktörer som har verksamhet i ungdomsgården, och ungdomslokalen flyttade tillfälligt till biblioteket.
Arbetet för de ungas delaktighet fortsatte, och skolsamarbetet samt integrationsarbetet bland ungdomar utvecklades under året. De sommararbetssedlar som staden beviljat har varit populära, och ungdomar har igen sysselsatts på ett lyckat sätt. Alla intresserade fick en sedel också 2017. Ungdomsgarantiarbetet har fortsatt med framgång, och sysselsättningssiffrorna för unga har förbättrats avsevärt. Det uppsökande ungdomsarbetet på finska övertogs under året av staden.

Personal
Till idrottstjänsterna anställdes under året en koordinator för idrottstjänster, som ansvarar för användningen av bildningens fritidslokaler.
Vid kulturtjänsterna arbetade år 2017 två personer med sysselsättningsstöd: en arkivassistent och en byråsekreterare.

Investeringar
Projektplaneringen för saneringen av simhallen och ungdomsgården fortsatte i samarbete med samhällstekniken. För kulturtjänsternas del överfördes anskaffningen av nytt ljudåtergivningssystem till Nya Paviljongen till 2018 på grund av dröjsmål i projektplaneringen och lång leveranstid.

Ekonomi
Kultur- och fritidssektorn överskred sin driftsbudget för 2017 som beviljats på verksamhetsbidragsnivå med totalt 71 573 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var – 5 950 995 euro (101,2 %).

Kulturtjänsterna, biblioteket, medborgarinstitutet och förvaltningen överskred sina driftsbudgetar som beviljats på verksamhetsbidragsnivå med totalt 7 477 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var – 2 674 640 euro (100,3 %).

Liikuntapalvelut ylittää toimintakatetasolla myönnetyn talousarvion vuoden 2017 käyttötalouden talousarvion yhteensä 9 564 eurolla. Toteutunut toimintakate oli – 2 707 841 euroa (100,4%).

Idrottstjänsterna överskred sin driftsbudget för 2017 som beviljats på verksamhetsbidragsnivå med totalt 9 564 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var - 2 707 841 euro (100,4 %).

Nuorisopalvelut ylittää toimintakatetasolla myönnetyn talousarvion vuoden 2017 käyttötalouden talousarvion yhteensä 54 532 eurolla. Toteutunut toimintakate oli -568 514 euroa (110,6%).

Ungdomstjänsterna underskred sin driftsbudget för 2017 som beviljats på verksamhetsbidragsnivå med totalt 54 532 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget var - 568 514 (110,6 %).

Kulttuurivaliokunta - Bildningsutskottet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Anders Lindholm-Ahlefelt kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö-kultur- och fritidschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	499 322	452 158	0	452 158	517 231	-65 073
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-3 237 289	-3 119 321	0	-3 119 321	-3 191 871	72 550
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-2 737 967	-2 667 163	0	-2 667 163	-2 674 640	7 477

Kansalaisopisto **Medborgarinstitutet** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %		
Vakinainen henkilökunta - Ordinarie anställda	5	5	5	100 %		
Määräaikainen henklilökunta - Visstidsanställda	81	80	85	106 %		
Opetustunteja yhteensä- Undervisningstimmar sammanlagt	9 786	9 000	9 846	109 %		
normaalitunteja - normala timmar	9 166	8 400	8 757	104 %		
maksupalvelutunnit - uppdragstimmar	620	600	1 089	182 %		
Terveys ja hyvinvointi, tunnit - Hälsa och välmående, timmar		4 200	5 101	121 %		
Kurssilaisia - Kursdeltagare	8 662	7 700	9 291	121 %		
euro/tunti (netto) - euro/timme (netto)	63	66	62	94 %		
Kaupungin osuus rahoituksesta - Stadens andel av finansieringen	41 %	*43 %*	*40 %*	93 %		
Kaupungin osuus ulkoisista menoista - Stadens andel av externa utgifterna				*29 %*	*26 %*	*90 %*

Kaupunginkirjasto **Stadsbiblioteket** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Henkilökunta - Personal	13,0	13,0	13,0	100 %
Kirjastokäynnit - Biblioteksbesök	144 523	150 000	137 911	92 %
Verkkokäynnit - Nätbesök **1.)**	85 473	125 000	93 252	75 %
Lainoja - Lån	248 794	235 000	240 720	102 %
Hankittu aineisto - Anskaffat material	4 516	5 500	3 828	70 %
Lehtivuosikerrat - Tidningsårgångar	187	190	187	98 %
Tapahtumat - Evenemang	164	130	162	125 %
Avoinna, tunti/vuosi - Öppet, timmar/år **2.)**	2 431	2 400	2 450	102 %
Omatoimiaukiolo, tunti/vuosi - Meröppet, timmar/år **3.)**			418	
Kirjastokäynnit/aukiolotunti - Biblioteksbesök/öppettimme	59	63	56	90 %
Nettokulut/laina - Nettoutgift/lån	4,1	*4,0*	*4,0*	100 %
Nettokulut/kirjastokäynti - Nettoutgift/besök	7,1	*6,3*	*7,0*	111 %

Nettokulut/käynnit - Nettoutgift/besök ***4.)***	4,5	*3,4*	*4,2*	121 %
Kokonaislainauksen jakautuminen (%) osastoittain: **5.)**				
Aikuiset - Vuxna		46	43	94 %
Lapset ja nuoret - Barn och unga		39	42	107 %
Musiikki - Musik		12	11	91 %
Varasto - Lager		3	4	134 %

Luvuissa ei ole huomioitu omatoimiaukiolon vaikutuksia.

1.) Muutettu 2016 alkaen Helmet-kirjastojen yhteisen käytännön mukaiseksi (ei sisällä sosiaalista mediaa)

2.) Luku ei sisällä omatoimiaukioloa.

3.) Omatoimiaukiolo otettu käyttöön 2.10.2017

4.) Sis. verkkokäynnit / Nätbesök inkl.

5.) Kirjastojärjestelmän ohjelmistovirhe vaikuttaa vuoden 2016 lukuihin.

Kulttuuripalvelut **Kulturtjänster** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Henkilökunta - Personal	1	1	1	100 %
Tapahtumat - Evenemang				
yhteistyössä tuotetut & omat - samarbeten & egna	77	30	81	270 %
vuokralle annetut - uthyrda	128	240	180	75 %
Näyttelyt - Utställningar				
yhteistyössä tuotetut & omat - samarbeten & egna	3	4	4	100 %
vuokralle annetut - uthyrda	10	20	1	5 %
Kävijämäärät - Besökarantal				
yhteistyössä tuotetut & omat - samarbeten & egna	6 169	3 000	5 600	187 %
vuokralle annetut - uthyrda	10 935	13 000	11 500	88 %
euro/asukas (netto) - euro/inv. (netto)	111	108	113	105 %

Avustukset - Understöd	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Kauniaisten musiikkiopisto yht. - Grankulla musikinstitut tot.	304 050	290 580	290 580	100 %
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	227 000	215 650	215 650	100 %
Vuokratuki - Hyresstöd	77 050	74 930	74 930	100 %
Kauniaisten kuvataidekoulu yht. - Grankulla bildkonstskola tot.	180 606	174 109	175 910	101 %
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	150 000	142 500	142 500	100 %
Vuokratuki - Hyresstöd	30 606	31 609	33 410	106 %
Suomen Kansallisooppera				
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	58 968	58 000	58 970	102 %
Kauniaisten musiikkijuhlat				
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	50 000	47 500	47 500	100 %
Suomen Luontokeskus Halitia-Haltia Finlands naturcentrum				
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	17 898	17 000	17 145	101 %
Luckan i Helsingfors r.f.				
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	1 700	1 600	0	0 %
Kauniaisten orkesteri				
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	3 000	2 850	2 850	100 %
Understödsföreningen för Jazzmusik i Grankulla				
Toiminta-avustus - Driftsbidrag	3 000	2 850	2 850	100 %

Nuorisovaliokunta - Ungdomsutskottet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Anders Lindholm-Ahlefelt kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö-kultur- och fritidschef	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	28 254	33 408	0	33 408	33 428	-20
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-654 539	-547 390	0	-547 390	-601 941	54 551
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-626 284	-513 982	0	-513 982	-568 514	54 532

Nuorisopalvelut **Ungdomstjänster** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %
Henkilökunta - Personal	4	4	4	100 %
Nuorisotalo käyntejä/ilta (keskimääräisesti) - Ungdomsgården besök/kväll (medeltal)	35	60	25	42 %
Iltatapahtumien kävijät/v - Kvällsevenemang besökare/år	1 380	1 000	540	54 %
Kohtaamisia koulutyössä/vuosi - Möten i skolarbete/år	600	600	600	100 %
Kerhotoimintaan osallistuneet/vuosi - Klubbverksamhet, deltagare/år	40	50	20	40 %
euro/nuori (alle 19 v) (netto) - euro/ungdom (under 19 år). (netto) 2500/2017	360	210	232	110 %

Liikuntavaliokunta - Idrottsutskottet

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson: Sari Sarpaneva halli- ja kenttämestari - hall- och planmästare	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP Bokslut 2017	Poikkeama Avvikelse 2017
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	446 660	486 634	0	486 634	470 384	16 250
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-2 678 735	-3 184 911	0	-3 184 911	-3 178 226	-6 685
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-2 232 074	-2 698 277	0	-2 698 277	-2 707 841	9 564

Liikuntapalvelut **Idrottstjänster** Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	TP Bokslut 2016	TA BG 2017	TP Bokslut 2017	Toteuma Utfall %	
Henkilökunta - Personal	14	21	21	100 %	
Uimahalli - Simhallen					
Käynnit - Besök	94 817	100 000	75 898	76 %	
euro/käynti (netto) - euro/besök (netto)	7,0	7,2	7,3	101 %	**)
Jäähalli - Ishallen					
Käyttötunnit - Timmar	4 480	5 000	4 600	92 %	
Käyttöaste arkisin keskimäärin 8-14.30- Utnyttjandegrad vardagar i genomsnitt 8-14.30	37 %	30 %	35 %	117 %	
Käyttöaste arkisin keskimäärin 7-8 ja 14.30-24 - Utnyttjandegrad vardagar i genomsnitt 7-8 och 14.30-24	100 %	100 %	100 %	100 %	
Käyttöaste viikonloppuisin - Utnyttjandegrad veckoslut	100 %	100 %	100 %	100 %	
euro/tunti - euro/timmar	124,3	106,5	121,7	114 %	***)
Palloiluhalli Kenttä 1 - Bollhallen Plan 1					
Käyttötunnit - Timmar	4 310	4 350	4 100	94 %	
Käyttöaste arkisin keskimäärin 8-16 -	29,8 %	35 %	35 %	100 %	

Utnyttjandegrad vardagar i genomsnitt 8-16					
Käyttöaste arkisin keskimäärin 16-22 -	100,0 %	100 %	100 %	100 %	
Utnyttjandegrad vardagar i genomsnitt 16-22					
Käyttöaste viikonloppuisin - Utnyttjandegrad veckoslut	100 %	100 %	100 %	100 %	
euro/tunti - euro/timmar	38,9	36,8	45,7	124 %	*)
Palloiluhalli Kenttä 2 - Bollhallen Plan 2					
Käyttötunnit - Timmar	4 310	4 350	4 100	94 %	
Käyttöaste arkisin keskimäärin 8-16 -	28,1 %	38 %	38 %	100 %	
Utnyttjandegrad vardagar i genomsnitt 8-16					
Käyttöaste arkisin keskimäärin 16-22 -	100 %	100 %	100 %	100 %	
Utnyttjandegrad vardagar i genomsnitt 16-22					
Käyttöaste viikonloppuisin - Utnyttjandegrad veckoslut	100 %	100 %	100 %	100 %	
euro/tunti - euro/timmar	38,9	36,8	45,7	124 %	*)

**) Pallohalli oli suljettuna ajalla 22.6.-31.7.*

***) Alkuvuoden kävijämäärä oli positiivinen, mutta halli oli suljettu remontin vuoksi ajalla 5.6.-7.8. ja tämä vaikutti kävijämäärään/tuloihin negatiivisesti.*

****) Jäähalli oli suljettu remontin vuoksi 8.5.-23.7. ja tämä vaikutti tuloihin negatiivisesti.*

2.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN - RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL

TULOSLASKELMAN TOTEUMAVERTAILU RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL (1000 €)	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP BOKSLUT 2017	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama Avvikelse %
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	4 787	0	4 787	5 419	633	113 %
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	4 611	0	4 611	4 860	248	105 %
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 383	0	1 383	1 763	380	127 %
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	7 058	0	7 058	3 125	-3 933	44 %
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	12 772		12 772	12 928	156	101 %
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETSINTÄKTER	**30 611**	**0**	**30 611**	**28 096**	**-2 515**	**92 %**
Henkilöstömenot - Personalutgifter	33 439	25	33 464	31 661	-1 803	95 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	31 034	-100	30 934	29 997	-937	97 %
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	4 712	75	4 787	4 923	136	103 %
Avustukset - Understöd	2 832	105	2 937	2 819	-118	96 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	931	0	931	1 042	111	112 %
Sisäiset kulut - Interna utgifter	12 772	0	12 772	12 928	156	101 %
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETSKOSTNADER	**85 721**	**105**	**85 825**	**83 370**	**-2 456**	**97 %**
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	**-55 109**	**-105**	**-55 214**	**-55 274**	**-60**	**100 %**
Verotulot - Skatteinkomster	**62 750**		**62 750**	**69 270**	**6 520**	**110 %**
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	56 840		56 840	62 530	5 690	110 %
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 460		1 460	2 081	621	143 %
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 450		4 450	4 659	209	105 %
Valtionosuudet - Statsandelar	**-1 150**		**-1 150**	**-796**	**354**	**69 %**
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	**200**		**200**	**354**	**154**	**177 %**
Korkotulot - Ränteintäkter	300		300	251	-49	84 %
Muut rahoitustuotot- Övriga finansiella intäkter	100		100	110	10	110 %
Korkokulut - Räntekostnader	200		200	0	-200	0 %
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	0		0	7	7	100 %
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	**6 690**	**-105**	**6 586**	**13 554**	**6 968**	**206 %**
Suunnitelmapoistot - Avskrivningar enligt plan	7 650		7 650	7 356	-294	96 %
TILIKAUDEN TULOS **RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT**	**-960**	**-105**	**-1 064**	**6 198**	**7 261**	**-583 %**
TILKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - **RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)**	**-960**	**-105**	**-1 064**	**6 198**	**7 261**	**-583 %**

2.4 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN – INVESTERINGARNAS UTFALL

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR, €	Toteuma ->2017	TA 2017	Toteuma 31.12.2017	TP 2017 aktivointi	TP 2017 keskeneräiset
MAA-ALUEET - MARKOMRÅDEN					
Hankinta - Inköp		100 000	8 480,00	8 480,00	
Myynti - Försäljning		100 000	182 836,00	182 836,00	
Myyntivoitto kirjataan käyttötalouteen					
MENOT UTGIFTER		**100 000**	**8 480,00**	**8 480,00**	
TULOT INKOMSTER		**100 000**	**182 836,00**	**182 836,00**	
TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD					
YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING					
Kaupungintalon saneeraus - Sanering av stadshuset	213 485,09		-213 485,09		
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD					
Villa Breda palvelukeskus - servicecenter (KV 10.6.2013 § 10)	3 431 086,66	9 000 000,0	11 691 927,86		15 123 014,52
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*3 536 700,0*			
lisämääräraha KV 11.9.2017 § 73		*2 850 000,0*			
YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK					
Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestoinnit - Underhåll och service av byggnader	738 560,94	1 000 000,0	759 900,30	895 610,19	602 850,58
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*64 800,0*			
SIVISTYSTOIMI - BILDNING					
VARHAISKASVATUS- SMÅBARNSFOSTRAN					
Sansinpellon uusi päiväkoti - Sansåkers nya daghem (KV 28.1.2013 § 21)			27 080,88	27 080,88	
SUOMENKIELINEN OPETUSTOIMI - FINSKSPRÅKIGA SKOLFÖRVALTNINGEN					
Mäntymäen koulu					
Hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi, hankesuunnittelu - Sanering av förvaltningsutrymmen och utbyggnad av matsalen till allaktivitetsrum, projektplanering (KH 28.8.2013 § 210)	63 591,12	2 000 000,0	142 578,16		206 169,28
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*36 400,0*			
SVENSKSPRÅKIGA SKOLFÖRVALTNINGEN - RUOTSINKIELINEN OPETUSTOIMI					
Svenska skolcentrum					
Liikuntatilan saneeraaminen - Sanering av gymnastiksalen (KH 28.8.2013 § 213)	19 693,81	900 000,0	739 082,43	758 776,24	
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*280 300,0*			
Fysiikan- ja kemianluokkien uudistaminen, H-osa, hankesuunnittelu - Modernisering av fysik- och kemisalarna, H-delen, projektplanering	19 300,78	150 000,0	2 319,93		21 620,71
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*47 900,0*			
Kaikki koulut - Samtliga skolor					
Lukituksen ja kuluvalvonnan toteutus - Lås- och passersystem	35 542,55	210 000,0	167 646,81	203 189,36	
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*14 500,0*			
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR- OCH FRITIDSVERKSAMHET					
Nuorisotalo - Ungdomgården					
Talotekniikkasaneeraus, hankesuunnittelu - Hustekniksanering (projektplanering)	95 346,41	80 000,0	41 576,52		136 922,93
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*79 000,0*			
Uimahalli - Simhallen					
Uimahalli, hankesuunnittelu ja saneeraus - Simhallen, projektplanering och sanering	102 804,37	500 000,0	278 103,15		380 907,52
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*473 100,0*			
VSS-palloiluhalli - Skyddsrummet/bollhallen					
Kalliosuojan välttämättömät korjaukset ja ajanmukaistaminen - Nödvändiga reparationer och modernisering av bergskyddsrummet	43 134,55	500 000,0	44 464,31		87 598,86
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*156 900,0*			
MENOT - UTGIFTER	**4 762 546,28**	**21 879 600,0**	**13 681 195,26**	**1 884 656,67**	**16 559 084,40**

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR (1000 €)	Toteuma ->2017	TA 2017	Toteuma 31.12.2017	TP 2017 aktivointi	TP 2017 keskeneräiset
JULKINEN OMAISUUS - PUBLIK EGENDOM					
YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK					
Liikenneväylät - Trafikleder		800 000,0	797 707,52	797 707,52	
Kaupunkirata - Stadsbanan	107 674,88		-107 674,88		
Koivuhovin kunnallistekniikka - Kommunalteknik för Björkgård	457 605,46	100 000,0	241 552,07	699 157,53	
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*142 000,0*			
Viheralueet - Grönområden		200 000,0	187 250,43	187 250,43	
Keskustan infrastruktuuri - Infrastrukturen i centrum	51 415,43	370 000,0	74 858,26	126 273,69	
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*745 000,0*			
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN					
Keskusurheilukentän juoksuradan pinnoitus - Nytt ytskikt på centralidrottsplanens löpbana		80 000,0	88 217,85	88 217,85	
lisämääräraha KV 13.11.2017 § 93		*8 218,0*			
MENOT- UTGIFTER	**616 695,77**	**2 445 218,0**	**1 281 911,25**	**1 898 607,02**	**-**
TULOT- INKOMSTER					
IRTAIN OMAISUUS - LÖS EGENDOM					
YLEISHALLINTO - ALLMÄN FÖRVALTNING					
Keskuskeittiön ja jakelukeittiön laitteiden uusiminen - Förnyande av utrustning i centralköket och utdelningsköket	30 213,00	112 000,0	0,00		30 213,00
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*25 000,0*			
IT-hankinnat, hallinto (KH) - Anskaffning av IT-utrustning, förvaltningen		120 000,0	101 845,51	101 845,51	
YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIK					
Maanmittauskalusto - Lantmäteriutrustning		50 000,0	48 900,00	48 900,00	
Vanhan kaluston myyntihinta - Försäljn.pris av gammal utrustning			418,28	418,28	
Konekalusto - Maskinpark		400 000,0	404 496,42	404 496,42	
Vaihtohyvitykset kirjataan käyttötalouteen - Ersättn. för bytesmaskiner bokförs på driften			5 984,01	*5 984,01*	
SUOMENKIELINEN OPETUSTOIMI - FINSKSPRÅKIGA SKOLFÖRVALTNINGEN					
Koulukalusteiden uusiminen - Förnyande av inredning		45 000,0	44 996,01	44 996,01	
Kasavuoren koulukeskus, ensikertainen kalustaminen - Första inredning, SOV 1.9.2015 § 46	244 278,30			289 717,80	
lisämääräraha KV 13.3.2017 § 11		*45 700,0*	45 439,50		
Kauniaisten lukio, sähköiset ylioppilaskirjoitukset - Digitala studentskrivningar					
lisämääräraha KV 11.12.2017 § 99		*10 000,0*	9 999,71	9 999,71	
RUOTSINKIELINEN OPETUSTOIMI - SVENSKSPRÅKIGA SKOLFÖRVALTNINGEN					
Koulukalusteiden uusiminen - Förnyande av inredning		45 000,0	44 921,04	44 921,04	
Svenska skolcentrum, liikuntatilan ensikertainen kalustaminen - Första inredning av gymnastiksalen			111 530,61	111 530,61	
lisämääräraha KV 11.9.2017 § 74		*119 450,00*			
Svenska skolcentrum, liikuntatilan tekninen uusiminen - Teknisk renovering av gymnastiksalen					
lisämääräraha KV 11.12.2017 § 98		*95 000,0*	55 111,00		55 111,00
Svenska skolcentrum, kuntosalin sisustuksen uusiminen - Förnyande av inredningen på gymmet					
lisämääräraha KV 11.12.2017 § 98		*40 000,0*	37 905,01	37 905,01	-
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN					
Nya Paviljongen, uusi ääni- ja valotekniikka - Ny ljud- och ljusteknik		40 000,0	0,00		
MENOT - UTGIFTER	**274 491,30**	**1 147 150,0**	**905 144,81**	**1 094 312,11**	**85 324,00**
TULOT - INKOMSTER			**6 402,29**	**6 402,29**	
OSAKKEET JA OSUUDET - AKTIER OCH ANDELAR					
Osakepääoma - Aktiekapital		55 000,0	22 815,00	22 815,00	
myyntitulo osuuksista Puolarmetsän sairaansijojen luovutuksesta - Överlåtelseersättning			225 371,82	225 371,82	
Ab Granifield Oy (jalkapallohalli) osakkeet - Aktier i Ab Granifield Oy (fotbollshall)					
lisämääräraha KV 22.5.2017 § 42		*250 000,0*	250 000,00	250 000,00	
MENOT-UTGIFTER		**305 000,0**	**272 815,00**	**272 815,00**	**-**
TULOT- INKOMSTER			**225 371,82**	**225 371,82**	
MENOT YHTEENSÄ - UTGIFTER SAMMANLAGT	**5 653 733,35**	**25 876 968,00**	**16 149 546,32**	**5 158 870,80**	**16 644 408,40**
TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER SAMMANLAGT		**100 000,00**	**414 610,11**	**414 610,11**	
NETTO		**25 776 968,00**	**15 734 936,21**	**4 744 260,69**	

KIINTEÄ OMAISUUS - FAST EGENDOM

YHDYSKUNTATOIMI – SAMHÄLLSTEKNIKEN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Tulot -Inkomster	100		100	8	92
Menot - Utgifter	- 100		- 100	- 183	83
Netto	-	-	-	- 174	174

Ostot:

Katu- ja puistoaluetta.

Förvärv:

Myynnit - Försäljning:

2017 Koivuhovintie 7 (Espoo) Björkgårdsgränden 7 (Esbo)

Maanmyyntikohteitten myyntihintojen ja kaupungin taseessa olevien hankintahintojen erotus (=myyntivoitto) tuloutetaan käyttötalouteen.

Skillnaden mellan markförsäljningsobjektens försäljningspris och deras anskaffningspris i stadens balans (=försäljningsvinsten) tas upp som inkomst i driftsbudgeten.

TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD

Investointiaste kohoaa uudisrakentamisen osalta samalla kun kunnossapito- ja peruskorjausinvestointiaste säilyy.

Investeringsgraden stiger för nybyggnationens del samtidigt som underhålls- och saneringsinvesteringsgraden förblir oförändrad.

KAUPUNGINTALON SANEERAUS – SANERING AV STADSHUSET

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	-	-	-	- 213	213
Netto	-	-	-	- 213	213

Toteutuminen
Kaupungintalon peruskorjausta ei edistetty, koska korvaavien tilojen rakentaminen sisältyy vireillä olevaan asemakaavoitukseen.

Suunnitelmien muututtua hankkeelle jo kertyneet kustannukset 213 t euroa eivät täyttäneet aktivointiedellytyksiä ja ne kirjattiin käyttötalouteen.

Utfall
Planerna på sanering av stadshuset fördes inte vidare, eftersom byggandet av ersättande lokaler ingår i den pågående detaljplaneringen.

Efter att planerna ändrats uppfyllde de redan förverkligade kostnaderna för projektet (213 000 euro) inte förutsättningarna för aktivering utan bokfördes under driftsekonomin.

VILLA BREDAN PALVELUKESKUS – SERVICECENTRET VILLA BREDA

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	9 000	6 387	15 387	11 692	3 695
Netto	9 000	6 387	15 387	11 692	

Toteutuminen
Kaupungin investointiohjelman merkittävin hanke, Villa Bredan palvelukeskuksen saneeraus ja laajennus, eteni tavoiteaikataulun mukaisesti kohti valmistumista loppuvuonna 2017, vaikka erityisesti saneerausosan puolella ilmeni kevään aikana laajoja lisätyötarpeita ja hankkeelle jouduttiin anomaan lisämäärärahaa. Joulukuussa kuitenkin lähes valmiilla rakennustyömaalla laajennusosan puolella tapahtui mittava vesivahinko, jonka kuivatus- ja korjaustyöt siirtävät palvelukeskuksen valmistumista ja käyttöönottoa usealla kuukaudella.

Käyttämättä jäänyt määräraha on esitetty siirrettäväksi vuodelle 2018.

Utfall
Det största projektet i stadens investeringsprogram, saneringen och tillbyggnaden av servicecentret Villa Breda, såg ut att kunna slutföras enligt tidtabell under slutet av 2017, trots att omfattande behov av tilläggsarbeten hade framkommit under våren, särskilt i saneringsdelen, och det hade blivit nödvändigt att anhålla om tilläggsanslag för projektet. I december uppkom dock en omfattande vattenskada på det nästan färdiga bygget på tillbyggnadssidan. Arbetet med torkning och reparation ledde till att servicecentret blir klart och kan tas i bruk flera månader senare än planerat.

Det oanvända anslaget har föreslagits bli överfört till 2018.

RAKENNUSTEN YLLÄ- JA KUNNOSSAPITOINVESTOINTEJA – INVESTERINGAR FÖR UNDERHÅLL OCH SERVICE AV BYGGNADER

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	1 000	65	1 065	760	305
Netto	1 000	65	1 065	760	

Toteutuminen
Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointeja toteutettiin varsin laajasti talousarvion yhteydessä hyväksytyn työohjelman mukaisesti, kuitenkin priorisoiden hankkeiden toteutusjärjestystä niiden kiireellisyyden sekä käytettävissä olevien henkilö- ja määräraharesurssien mukaan. Kahdeksan rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointia jatkuu vuoden 2018 puolella.

Jäljellä olevasta määrärahasta anotaan siirrettävän 195 t€ keskeneräisten hankkeiden loppuunsaattamiseen sekä varmistamaan ennalta arvaamattomien töiden toteuttamisen.

Utfall
Investeringar för underhåll och service av byggnader genomfördes enligt det arbetsprogram som godkändes i samband med budgeten, dock så att projekten prioriterades enligt hur brådskande de var och enligt tillgängliga personalresurser och anslag.
Åtta investeringar för underhåll och service av byggnader fortsätter in på 2018.

Anhållan görs om överföring av anslag på 195 000 euro så att halvfärdiga projekt kan slutföras samt för att säkra resurser för oförutsedda arbeten.

RAKENNUSTEN YLLÄ- JA KUNNOSSAPITOINVESTOINTIEN TOTEUMAT 2017	
Rakennuskonttori	
Peltikaton maalaus A-osalla	*12 200,00*
Kaupungintalo	
Poistumistieportaiden sähköasennukset	10 915,58
Pikku Akatemian päiväkoti	
Kaukolämmön alajakokeskuksen ja automaation uusiminen	24 914,34
Mäntymäen koulu	
Kaukolämpölaitteiden uusiminen	*11 109,00*
Kasavuoren koulukeskus	
Liikuntasalin lattiarakenteen uusiminen	*275 864,44*
Terveydenhoitajan päädyn käytävän alakaton kunnostaminen	*14 171,35*
Energiamittarointi	*10 295,00*
Nya Paviljongen	
Vesikaton painaumien korjauksia	*19 149,80*
Puujulkisivujen kunnostus	*12 380,27*
Oasen / Saharan pukusuojat	
Puujulkisivun huoltomaalaus	*13 300,00*
Jäähalli	
Halliosan valaistuksen uusiminen	*41 452,56*
Lisäliuosjäähdytin, jäähdytyskoneen lämmönvaihdin, kuivatin	*51 794,83*
Kirjasto	
Musiikkiosaston välikaton ja valaistuksen uusinta	5 604,75
Kansalaisopisto Petra	
Turvavalaistusjärjestelmän uusinta	12 115,00

Ennalta arvaamattomat työt (määrärahaosuus 145 t€)

VSS-Palloiluhallin automaattinen savunpoistojärjestelmä	*71 818,80*
Terveysaman arkiston siirto terveysasemalle	62 733,85
Saharan viemärien uusiminen	*21 349,27*
Terveysaseman korjaustoimenpiteiden loppuunsaattaminen	40 577,15
Odenwallin siivouskomeron vesivahingon korjaukset ja 1.krs aulan lattian korjaus	9 416,80
Jätekatoksia	
Hautausmaan huoltokatos	24 952,79
Päiväkotien pihavalaistuksen parantaminen	
Berga	13 784,75 €

YHTEENSÄ 759 900,33

SANSINPELLON UUSI PÄIVÄKOTI – SANSÅKERS NYA DAGHEM

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter				28	- 28
Netto	-	-	-	28	

Toteutuminen
Hanke on valmistunut talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa ja aktivoitu vuoden 2015 tilinpäätöksen yhteydessä. Kohteen takuuajan tarkastuksen pohjalta aiheutuvat kustannukset olivat osa alkuperäistä urakka ja etukäteen tiedossa, mutta niitä varten ei oltu tehty tarvittavaa varausta (siirtovelat) vuoden 2016 tilinpäätöksen yhteydessä. Määrärahaa olisi ollut riittävästi jäljellä tällaisen varauksen tekemiseksi. Takuuajan tarkastuksen jälkeiset viimeiset maksuerät on vuonna 2017 kirjattu investointihankkeen kustannuspaikalle ilman määrärahavarausta, jolloin niiden osuus tulee perustella investointimäärärahan ylityksenä. Alkuperäinen kokonaismääräraha ei kuitenkaan ole ylittynyt.

Utfall
Projektet slutfördes inom de budgeterade anslagen och aktiverades i samband med bokslutet 2015. Det var känt redan på förhand att kostnader skulle uppkomma till följd av garantigranskningarna, men ingen reservering (resultatregleringar) hade gjorts för detta i samband med bokslutet 2016. Det hade funnits tillräckligt med anslag kvar för att göra en dylik reservering. De sista betalningarna efter garantigranskningarna har under 2017 förts in på investeringsprojektets kostnadsställe utan att anslag har reserverats, vilket leder till att de måste motiveras som en överskridning av investeringsanslaget. Det sammanlagda ursprungliga anslaget har dock inte överskridits.

Mäntymäen koulu

HALLINTATILOJEN SANEERAUS JA RUOKALAN LAAJENNUS MONITOIMITILAKSI, HANKESUUNNITTELU – SANERING AV FÖRVALTNINGSUTRYMMEN OCH UTBYGGNAD AV MATSALEN TILL ALLAKTIVITETSRUM, PROJEKTPLANERING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	2 000	36	2 036	143	1 894
Netto	2 000	36	2 036	143	

Toteutuminen
Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankkeen hankesuunnitelman ja toteutussuunnitelmat huhtikuussa 2017 ja vahvisti hankkeen määrärahaksi 3 250 000 euroa. Hankkeen urakkalaskentasuunnittelu valmistui marraskuussa ja urakkalaskenta käynnistyi joulukuussa. Rakennustyöt aloitetaan kesällä 2018 ja ne valmistuvat kesällä 2019.

Hankkeen määrärahat on sisällytetty vuoden 2018 investointiohjelmaan.

Utfall
Fullmäktige godkände projektplanen och genomförandeplanerna i april 2017 och fastställde anslaget för projektet till 3 250 000 euro. Planeringen inför entreprenadberäkningen för projektet blev klar i november och entreprenadberäkningen påbörjades i december. Byggarbetena inleds sommaren 2018 och slutförs sommaren 2019.

Anslag för projektet ingår i investeringsprogrammet för 2018.

Svenska skolcentrum

SANERING AV GYMNASTIKSALEN – LIIKUNTATILAN SANEERAAMINEN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	900	280	1 180	739	441
Netto	900	280	1 180	739	

Toteutuminen
Hankkeen suunnitelmat valmistuivat alkuvuodesta 2017 ja toteutus käynnistyi kesäkuussa. Hankkeen määrärahat alittuivat, koska saatu tarjous alitti kustannusarvion. Lisäksi rakennuttaminen sekä valvontatyöt tehtiin omana työnä.

Utfall
Planerna för projektet blev klara i början av 2017 och byggstarten inföll på juni. Anslagen underskreds, eftersom det inkomna anbudet var lägre än kostnadskalkylen. Dessutom sköttes byggherreuppgifterna och tillsynen i egen regi.

Svenska skolcentrum

MODERNISERING AV FYSIK- OCH KEMISALARNA (PROJEKTPLANERING, H-delen) – FYSIIKAN- JA KEMIANLUOKKIEN UUDISTAMINEN (HANKESUUNNITTELU, H-osa)

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	150	48	198	2	196
Netto	150	48	198	2	

Toteutuminen
Hankesuunnitelma esitettiin yhdyskuntavaliokunnalle syyskuussa 2017. Asia palautettiin käyttäjähallintokunnan lisäselvityksiä varten. Suunnittelua jatketaan käyttäjähallintokunnan lisäselvitysten valmistumisen jälkeen.

Määrärahat on anottu siirrettävän hankkeen toteutuksen loppuun saattamiseksi.

Utfall
Projektplanen presenterades för samhällstekniska utskottet i september 2017 då ärendet återremitterades för tilläggsutredningar av användarförvaltningen. Planeringen fortsätter då användarförvaltningen fått tilläggsutredningarna klara.

Anhållan har gjorts om överföring av anslagen för att projektet ska kunna slutföras.

Kaikki koulut – Samtliga skolor

LUKITUKSEN JA KULUNVALVONNAN TOTEUTUS – LÅS- OCH PASSERSYSTEM

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	210	15	225	168	57
Netto	210	15	225	168	

Toteutuminen
Hankkeen suunnitelmat valmistuivat vuonna 2016 ja urakka kilpailutettiin keväällä 2017. Hankkeen toteutus alkoi kesäkuussa 2017 ja hanke valmistui joulukuussa 2017.

Utfall
Planerna för projektet blev klara 2016 och entreprenaden konkurrensutsattes på våren 2017. Genomförandet inleddes i juni 2017, och projektet slutfördes i december 2017.

Nuorisotalo - Ungdomgården

TALOTEKNIIKKASANEERAUS, HANKESUUNNITTELU – HUSTEKNIKSANERING, PROJEKTPLANERING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	80	79	159	42	117
Netto	80	79	159	42	

Toteutuminen
Talotekniikkasaneerauksen laajuuden määrittämiseksi tehtiin keväällä 2017 laaja kuntotutkimus, jossa havaittiin huomattava määrä rakennevaurioita. Syksyllä 2017 käynnistettiin museoviraston kanssa rakennuskulttuurihistoriallinen selvitystyö, joka valmistuu helmikuussa 2018. Samanaikaisesti valmistuu myös tarkempi selvitys hirsirungon tilasta ja kunnosta.

Hankesuunnittelutyö ja korjausvaihtoehtojen tarkastelu jatkuu talvella 2018 ja se valmistuu keväällä 2018.

Utfall
En omfattande undersökning av byggnadens skick gjordes våren 2017 i syfte att fastställa behovet av husteknisk sanering, och då upptäcktes ett större antal strukturella skador. Under hösten 2017 inleddes i samarbete med museiverket en byggnadshistorisk utredning som ska bli klar i februari 2018. Då blir också en närmare granskning av timmerkonstruktionens tillstånd klar.

Projektplaneringen och genomgången av alternativa reparationsmöjligheter fortsätter under vintern och blir klar våren 2018.

Uimahalli – Simhallen

UIMAHALLIN SANEERAUS, HANKESUUNNITTELU – SANERING AV SIMHALLEN, PROJEKTPLANERING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	500	473	973	278	695
Netto	500	473	973	278	

Toteutuminen
Kesällä 2017 uimahallissa tehtiin toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömiä korjaustöitä. Pesutilojen lattioiden laattasaumojen korjaustyö oli kiireellisin ja laaja korjaustoimenpide. Toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömiä töitä jatketaan kesällä 2018.

Vuoden 2017 kiireisen työohjelman takia uimahallin hankesuunnittelua siirrettiin vuoteen 2018 laadukkaan lopputuloksen varmistamiseksi. Hankesuunnittelu käynnistetään keväällä 2018 ja tarvittavat täydentävät kuntotutkimukset tehdään kesällä 2018.

Määrärahat on anottu siirrettävän hankkeen hankesuunnittelun, kuntotutkimusten tarpeisiin ja toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömien töiden toteuttamiseen.

Utfall
Under sommaren 2017 gjordes nödvändiga reparationer i simhallen för att verksamheten skulle kunna fortsätta. Den mest brådskande åtgärden och samtidigt ett omfattande arbete var reparationen av kakelfogarna i tvättrummens golv. Arbeten som är nödvändiga för den fortsatta verksamheten kommer att fortsätta under sommaren 2018.

På grund av det tätt bokade arbetsprogrammet för 2017 sköts projektplaneringen av simhallen upp till 2018 för att säkra ett gott resultat. Projektplaneringen inleds våren 2018, och eventuella kompletterande undersökningar av byggnadens skick görs sommaren 2018.

Anhållan har gjorts om överföring av anslagen för projektplaneringen, granskningarna av byggnadens skick och för utförande av reparationer som är nödvändiga för att verksamheten ska kunna fortsätta.

Vss-Palloiluhalli – Skyddsrummet/Bollhallen

KALLIOSUOJAN VÄLTTÄMÄTTÖMÄT KORJAUKSET JA AJANMUKAISTAMINEN – NÖDVÄNDIGA REPARATIONER OCH MODERNISERING AV BERGSKYDDRUMMET

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	500	157	657	44	612
Netto	500	157	657	44	

Toteutuminen
Hankkeen toteutussuunnitelmat valmistuivat helmikuussa 2017. Rakennus- ja taloteknisistä töistä pyydettiin erillisurakkatarjoukset maaliskuussa 2017. Rakennusteknisistä töistä ei saatu yhtään tarjousta. Kesällä 2017 suoritettiin akuuteimmat korjaustarpeet. Urakan toteutus siirtyi kesään 2018.

Määrärahat on anottu siirrettäväksi hankkeen toteutuksen tarpeisiin.

Utfall
Genomförandeplanerna blev klara i februari 2017. Separata entreprenadanbud begärdes in för byggarbetet och de hustekniska arbetena i mars 2017. Inte ett enda anbud lämnades in på de byggnadstekniska arbetena. De mest akuta reparationsbehoven åtgärdades på sommaren 2017. Entreprenaden flyttades fram till sommaren 2018.

Anhållan har gjorts om överföring av anslagen för att projektet ska kunna genomföras

JULKINEN OMAISUUS - PUBLIK EGENDOM

YHDYSKUNTATOIMI - SAMHÄLLSTEKNIKEN

LIIKENNEVÄYLÄT – TRAFIKLEDER

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	800		800	798	2
Netto	800	-	800	798	

Toteutuminen
Ersintien kadun ja hulevesiviemärin rakentaminen aloitettiin loppuvuodesta.
Työohjelmassa ollut Palokunnankujan rakentaminen siirtyi seuraavalle vuodelle johtuen talonrakentamishankkeiden viivästymisestä.
HSY:n runkovesijohtourakan yhteydessä perusparannettiin Bredankuja.

Kavallintietä rakennettiin sekä Espoon että Kauniaisten puolella. Hankkeen päävastuullisena rakennuttajana toimi Espoon kaupunkitekniikan keskus ja hanke valmistui kesällä 2017.

Isoimmat päällystystyöt tehtiin Asematiellä, Kasavuorentiellä, Bredanniitynkujalla sekä Thurmanin puistotiellä.

Liikenneturvallisuushankkeena rakennettiin Asematielle uimahallin ja Granhultin koulun kohdalle jalankulkuvalot. Tieliikenneturvallisuuden kannalta vuosi 2017 oli erinomainen. Kauniaisten alueella tapahtui ainoastaan kolme onnettomuutta. Näistä vain yhdessä oli kyseessä henkilön loukkaantumiseen johtanut onnettomuus Tunnelitie/Kauniastie –risteyksessä, kahdessa muussa oli kyse omaisuusvahingosta.

Utfall
Byggandet av gata och dagvattenavlopp vid Ersvägen inleddes under slutet av året.
Byggandet av Brandkårsgränden fanns med i arbetsprogrammet men sköts upp till följande år för att husbyggnadsprojekten blev fördröjda. I samband med HRM:s arbete med stamvattenledningen gjordes en förbättring av Bredagränden.

Kavallvägen byggdes ut på både Esbo- och Grankullasidan. Stadsteknikcentralen i Esbo hade huvudansvaret för projektet, som blev klart på sommaren 2017.

De största beläggningsarbetena gjordes på Stationsvägen, Kasabergsvägen, Bredaängsvägen och Thurmansallén.

Som ett trafiksäkerhetsprojekt installerades trafikljus för fotgängare på Stationsvägen vid simhallen och Granhultsskolan. Med avseende på trafiksäkerheten var 2017 ett mycket gott år. Inom Grankulla inträffade endast tre olyckor. Bara en av dem, en olycka i korsningen mellan Tunnelvägen och Grankullavägen, ledde till personskador, medan de två andra handlade om skador på egendom.

KAUPUNKIRATA – STADSBANAN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter			-	- 108	108
Netto	-	-	-	- 108	

Toteutuminen
Hankkeen viivästyttyä hankkeelle jo kertyneet

Utfall
Efter att projektet fördröjts uppfyllde de redan

kustannukset 108 t euroa eivät enää täyttäneet aktivointiedellytyksiä ja ne kirjattiin käyttötalouteen.

förverkligade kostnaderna för projektet (108 000 euro) inte förutsättningarna för aktivering utan bokfördes under driftsekonomin

KOIVUHOVIN KUNNALLISTEKNIIKKA – KOMMUNALTEKNIK AV BJÖRKGÅRD

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	100	142	242	242	0
Netto	100	142	242	242	

Toteutuminen
Bredanportin ja Bredantien kohdalla rakennettiin uutta vesihuoltoa ja parannettiin katuyhteyksiä tulevia asuntorakentamishankkeita varten. HSY:n runkovesijohtourakan yhteydessä perusparannettiin Bredankuja.

Utfall
Vid Bredaporten och Bredavägen byggdes ny vattenförsörjning och gatuförbindelserna förbättrades med tanke på kommande bostadshus. I samband med HRM:s arbete med stamvattenledningen gjordes en förbättring av Bredagränden.

VIHERALUEET – GRÖNOMRÅDEN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	200		200	187	13
Netto	200	-	200	187	

Toteutuminen
Kauniaisten kaupungin 110- vuotisjuhlavuoden kunniaksi kaupunkiin istutettiin 110 uutta syreeniä. Thurmaninpuistoon ja Venevalkamantien puistoon istutettiin hedelmäpuita ja marjapensaita kaikkien kaupunkilaisten hyödynnettäviksi. Sansinpellon puistoalue maisemoitiin Kauniaistentieltä Forsellesintielle.

Katuviheralueita kunnostettiin ja rakennettiin mm. Asematien, Bembölentien, Helsingintien ja Kauniaistentien ympäristöissä. Puutarhatien ja Helsingintien risteyksen viheralue kunnostettiin.

Hautausmaalle rakennettiin uusi huoltoalue ja istutettiin uusi kuusiaita. Hautausmaan takarajan huonokuntoinen verkkoaita korvattiin mustalla metalliaidalla.

Leikkipuistoissa ja päiväkotien pihoilla suoritettiin kunnostustöitä turvatarkastusraporttien perusteella.

Utfall
Grankulla stads 110-årsjubileum till ära planterades 110 nya syrener i staden. Fruktträd och bärbuskar planterades i Thurmansparken och parken vid Båtlänningsvägen till glädje för alla stadens invånare. Landskapsarbeten utfördes på Sansåkers parkområde mellan Grankullavägen och Forsellesvägen.

Gatugrönområden iståndsattes och anlades bl.a. vid Stationsvägen, Bembölevägen, Helsingforsvägen och Grankullavägen. Grönområdet vid Trädgårdsvägens och Helsingforsvägens korsning iståndsattes.

På begravningsplatsen anlades ett nytt serviceområde och en ny granhäck. Det illa medfarna nätstängslet på begravningsplatsens baksida ersattes med ett svart staket av metall.

I lekparker och på daghemsgårdar gjordes saneringsarbeten som baserade sig på rapporter över säkerhetsinspektioner.

Kasavuoren kuntoradan viereen rakennettiin paikka keväällä pystytettävälle uudelle liikuntatelineelle.

Vid Kasabergets motionsslinga anlades en plats för de nya träningsredskap som ska installeras på våren.

KESKUSTAN INFRASTRUKTUURI - INFRASTRUKTUREN I CENTRUM

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	370	745	1 115	75	1 040
Netto	370	745	1 115	75	

Toteutuminen
Keskustan asemakaavan poikkeamispäätöksen ansiosta alueen rakentaminen eteni ja näin ollen myös keskusta-alueen katu- ja ympäristösuunnitelman päivittäminen valmistui. Toteutussuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa. Yleisten alueiden rakentamista päästäneen rakentamaan jo vuonna 2018, mutta pääosa töiden loppuunsaattamisesta toteutunee vuonna 2019.

Hankkeen määrärahat on anottu siirrettävän seuraavalle vuodelle.

Utfall
Tack vare beslutet om undantag från detaljplanen för centrum kunde man fortsätta med utbyggnaden av området, och även uppdateringen av gatu- och miljöplanen för centrum blev klar. Genomförandeplanen godkändes i november. Arbetet med att bygga ut de allmänna områdena kan sannolikt fortsätta redan 2018, men största delen av arbetet torde slutföras först 2019.

Anhållan har gjorts om överföring av anslagen till följande år.

KESKUSURHEILUKENTÄN JUOKSURADAN PINNOITUS - NYTT YTSKIKT PÅ CENTRALIDROTTSPLANENS LÖPBANA

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	80	8	88	88	0
Netto	80	8	88	88	

Toteutuminen
Keskusurheilukentän juoksuradan pinnoite on ollut lähes 20 vuotta vanha ja se on näkynyt kentän kunnossa. Tilikauden aikana juoksuradan pinnoitus sekä heitto- että hyppypaikkojen pinnoitukset uusittiin nykystandardien mukaiseen kuntoon.

Utfall
Ytskiktet på centralidrottsplanens löparbana var närmare 20 år gammalt och det har påverkat planens skick. Under året förnyades ytskiktet på såväl löparbanan som höjd- och längdhoppsbanorna samt i kastburarna för att svara mot dagens standard.

IRTAIN OMAISUUS - LÖS EGENDOM

KESKUSKEITTIÖN JA JAKELUKEITTIÖN LAITTEIDEN UUSIMINEN – FÖRNYANDE AV UTRUSTNING I CENTRALKÖKET OCH UTDELNINGSKÖKET

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	112	25	137	-	137
Netto	112	25	137	-	

Toteutuminen
Keskuskeittiön investointihankkeita ei toteutettu vuonna 2017. Hankintoja siirrettiin Villa Bredan valmistumisen sekä vuodelle 2019 merkityn keskuskeittiön laajennuksen yhteyteen

Utfall
Investeringsprojekten som gällde centralköket genomdrevs ännu inte år 2017. Anskaffningarna flyttades fram för att ske i samband med färdigställandet av Villa Breda och utbyggnaden av centralköket 2019.

IT-HANKINNAT, HALLINTO - ANSKAFFNING AV IT-UTRUSTNING, FÖRVALTNINGEN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	120		120	102	18
Netto	120	-	120	102	

Toteutuminen
Vuoden 2017 IT-hankintojen kustannukset muodostuivat pääosin järjestelmien laajennuksista, tietoliikenneverkon parannuksista sekä hallinnon työasemien uusinnoista.

Utfall
Kostnaderna för IT-anskaffningar år 2017 handlade huvudsakligen om utvidgningar av system, förbättringar i datakommunikationsnätet samt en del nya datorer inom förvaltningen.

MAANMITTAUSKALUSTO – LANTMÄTERIUTRUSTNING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Tulot -Inkomster			-	- 0,5	0
Menot - Utgifter	50		50	49	1
Netto	50	-	50	48	

Toteutuminen
Mittauskaluston hankinta toteutettiin suunnitellun mukaisesti.

Vaihtohyvitykset kirjattiin yhdyskuntatoimen käyttötalouteen

Utfall
Lantmäteriutrustning anskaffades enligt planerna.

Ersättningarna för bytesmaskiner bokfördes i samhällsteknikens driftsekonomidel.

KONEKALUSTO SEKÄ VAIHTOKONEHYVITYS - MASKINPARK OCH ERSÄTTNING FÖR BYTESMASKINER

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Tulot -Inkomster			-	- 6	6
Menot - Utgifter	400		400	404	- 4
Netto	400	-	400	399	

Toteutuminen
Konekalustoinvestointeja toteutettiin hyväksytyn ohjelman mukaisesti mm. vaihtamalla traktorikaivuri (kaivurikuormaaja), kunnossapitokuormaaja ja pakettiauto uuteen.

Vaihtohyvitykset kirjattiin yhdyskuntatoimen käyttötalouteen

Utfall
Investeringar i maskinparken genomfördes enligt det godkända programmet genom bl.a. byte av en traktorgrävare (grävlastare), en underhållslastare och en paketbil mot nya.

Ersättningarna för bytesmaskiner bokfördes i samhällsteknikens driftsekonomidel.

SUOMENKIELINEN OPETUSTOIMI - FINSKSPRÅKIGA SKOLFÖRVALTNINGEN

KOULUKALUSTEIDEN UUSIMINEN – FÖRNYANDE AV INREDNING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	45		45	45	0
Netto	45	-	45	45	

Toteutuminen
Uusittu koulukalusteita suunnitelman mukaisesti.

Utfall
Inredningen förnyades planenligt.

KASAVUOREN KOULUKESKUS, ENSIKERTAINEN KALUSTAMINEN - KASAVUOREN KOULUKESKUS, FÖRSTA INREDNING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter		46	46	45	1
Netto	-	46	46	45	

Toteutuminen
Kasavuoren koulukeskuksen ensikertainen kalustaminen jäi kesken vuodenvaihteessa 2016/2017. Osa vuonna 2016 tilattujen kalusteiden toimituksista kohdistuivat alkuvuoteen 2017. KV 13.3.2017 hyväksyi investointimäärärahan (45 700 euroa) siirron vuodelle 2017.

Utfall
Första inredningen av Kasavuori skolcentrum hann inte slutföras före årsskiftet 2016/2017. En del av de inventarier som beställts under 2016 levererades först i början av 2017. Fullmäktige godkände 13.3.2017 överföringen av anslaget (45 700 euro) till 2017.

KAUNIAISTEN LUKIO, SÄHKÖISET YLIOPPILASKIRJOITUKSET - KAUNIAISTEN LUKIO, DIGITALA STUDENTSKRIVNINGAR

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	10		10	10	
Netto	10	-	10	10	

Toteutuminen
Tilikauden aikana toteutettiin Kasavuoren koulukeskuksessa Kauniaisten lukion sähköisiä yo-kirjoituksia varten tarvittavat investointitoimenpiteet

Utfall
I Kasavuoren koulukeskus genomfördes under året de investeringsåtgärder som behövs med tanke på digitala studentskrivningar vid Kauniaisten lukio.

RUOTSINKIELINEN KOULUTOIMI - SVENSKSPÅKIGA SKOLFÖRVALTNINGEN

KOULUKALUSTEIDEN UUSIMINEN – FÖRNYANDE AV INREDNING

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	45		45	45	
Netto	45	-	45	45	

Toteutuminen
Uusittu koulukalusteita suunnitelman mukaisesti.

Utfall
Inredningen förnyades planenligt.

SVENSKA SKOLCENTRUM, LIIKUNTATILAN ENSIKERTAINEN KALUSTAMINEN - SVENSKA SKOLCENTRUM, FÖRSTA INREDNING AV GYMNASTIKSALEN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter		119	119	112	7
Netto	-	119	119	112	

Toteutuminen
Hankinta toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Utfall
Anskaffningen genomfördes planenligt

SVENSKA SKOLCENTRUM, LIIKUNTATILAN TEKNINEN UUSIMINEN - SVENSKA SKOLCENTRUM, TEKNISK RENOVERING AV GYMNASTIKSALEN

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter		95	95	55	40
Netto	-	95	95	55	

Toteutuminen
Hankinta käynnistettiin tilikauden loppuvaiheessa ja hanke on keskeneräinen vuodenvaihteessa 2017/2018. Valtuusto on hyväksynyt 12.3.2018 hankinnan käyttämättömän investointirahan 39 900 € siirron tilikaudelle 2018.

Utfall
Upphandlingen inleddes nära slutet av räkenskapsperioden och projektet hann inte slutföras före årsskiftet 2017/2018. Fullmäktige godkände 12.3.2018 överföringen av det oanvända investeringsanslaget (39 900 euro) till 2018.

SVENSKA SKOLCENTRUM, KUNTOSALIN SISUSTUKEN UUSIMINEN - SVENSKA SKOLCENTRUM, FÖRNYANDE AV INREDNINGEN PÅ GYMMET

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter		40	40	38	2
Netto	-	40	40	38	

Toteutuminen
Hankinta toteutettiin tilikauden aikana.

Utfall
Anskaffningen gjordes under räkenskapsperioden.

NYA PAVILJONGEN UUSI ÄÄNI- JA VALOTEKNIIKKA - NY LJUD- OCH LJUSTEKNIK

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	40		40	-	40
Netto	40	-	40	-	

Toteutuminen
Äänentoistojärjestelmän hankinta viivästyi ja siirtyy vuodelle 2018 hankesuunnittelun pitkittymisen ja pitkän toimitusajan myötä. Valtuusto on hyväksynyt 12.3.2018 hankinnan investointirahan 40 000 € siirron tilikaudelle 2018.

Utfall
Anskaffningen av ljudåtergivningssystemet drog ut på tiden och sköts upp till 2018 på grund av dröjsmål i projektplaneringen och den långa leveranstiden. Fullmäktige godkände 12.3.2018 överföringen av det oanvända investeringsanslaget (40 000 euro) till 2018.

OSAKKEET JA OSUUDET – AKTIER OCH ANDELAR

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Tulot -Inkomster	-		-	225	
Menot - Utgifter	55		55	23	32
Netto	55	-	55	248	

Toteutuminen
Osakkeista ja osuuksista on maksettu kaupungin sijoitus Oy Apotti Ab:n vapaan oman pääoman rahastoon 22 815 euroa. Lisäksi kaupunki sai luovutuskorvausta 225 t € Espoon kaupungilta kaupungin osuuksista Puolarmetsän sairaansijoista.

Utfall
Med anslaget för aktier och andelar har staden betalat sin insättning på 22 815 euro i Oy Apotti Ab:s fond för inbetalt fritt eget kapital. Som inkomst fick staden en överlåtelseersättning på 225 000 euro av Esbo stad för stadens andelar av bäddplatserna på Bolarskogs sjukhus.

AB GRANIFIELD OY (JALKAPALLOHALLI) OSAKKEET - AKTIER I AB GRANIFIELD OY (FOTBOLLSHALL)

(1000€)	TA 2017 Budget 2017	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteuma Budgetutfall	Poikkeama Avvikelse
Menot - Utgifter	250		250	250	-
Netto	250	-	250	250	

Toteutuminen
Kaupunki merkitsi jalkapallohallia varten perustettuun yhtiöön äänettömiä osakkeita yhteensä 250 000 eurolla kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 42 tekemän päätöksen mukaisesti.

Utfall
Staden tecknade aktier utan rösträtt för totalt 250 000 euro i det fastighetsaktiebolag som bildats för en fotbollshall i enlighet med fullmäktiges beslut 22.5.2017 § 42.

2.5 RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN – FINANSIERINGSDELENS UTFALL

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL (1 000 €)	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	Muutettu TA Ändrad BG 2017	TP BOKSLUT 2017	Poikkeama Avvikelse
Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten					
Vuosikate - Årsbidrag	**6 690**	**-105**	**6 585**	13 554	6 969
Tulorahoituksen korjauserät -	**-5 206**		**-5 206**	-1 116	4 090
Korrektivposter till internt tillförda medel					
Investointien rahavirta - Kassaflödet för investeringarnas del					
Investointimenot - Investeringsutgifter	**-16 857**	**-9 020**	**-25 877**	-16 150	9 727
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringar				225	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -	**5 306**		**5 306**	1 305	-4 001
Försäljningsinkomster av tillgångar bestående aktiva					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN - INVERKAN PÅ LIKVIDITETEN	**-10 067**	**-9 125**	**-19 192**	**-2 181**	**16 786**
RAHOITUSTOIMINTA - FINANSIERING					
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen				63	63
Lainakannan muutokset - Lånestock, förändringar	**3 000**		**3 000**	2 000	-1 000
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital				32	32
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar				295	295
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - KASSAFLÖDET I FINANSIERINGEN	**3 000**		**3 000**	**2 389**	**-643**
Kassavarat - Kassamedel 31.12.	**1 037**		**1 037**	**9 182**	**8 145**
Lainakanta - Lånestock 31.12	**3 000**		**3 000**	**2 000**	**-1 000**

2.6 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA – SAMMANDRAG AV UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER SOM FULLMÄKTIGE GODKÄNT

Sitovien toimintakatteiden toteumavertailut (1000 €)	TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	TA yht. BG tot. 2017	TP BOKSLUT 2017	Poikkeama Avvikelse
KÄYTTÖTALOUSOSA - DRIFTSEKONOMIDEL					
Yleishallinto - Allmän förvaltning	-3 612	0	-3 612	-3 330	-282
Sosiaali- ja terveystoimi - Social- och hälsovård	-28 063	0	-28 063	-25 928	-2 134
Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik	6 348	-105	6 243	2 928	3 315
Sivistytoimi - Bildining	-29 782	0	-29 782	-28 943	-838
YHTEENSÄ - TOTALT	**-55 109**	**-105**	**-55 214**	**-55 273**	**59**

(1000 €)	Määrärahat TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	TA yht. BG tot. 2017	TP BOKSLUT 2017	Poikkeama Avvikelse	Tuloarviot TA BG 2017	Muutokset Ändring 2017	TA yht. BG tot. 2017	TP BOKSLUT 2017	Poikkeama Avvikelse
TULOSLASKELMAOSA - RESULTATRÄKNINGSDEL										
Verotulot - Skatteinkomster						62 750		62 750	69 270	-6 520
Valtionosuudet - Statsandelar						-1 150		-1 150	-796	-354
Korkotulot - Ränteintäkter						300		300	251	49
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella intäkter						100		100	110	-10
Korkomenot - Räntekostnader	200	0	200	0	200					
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella kostnader				7	7					
INVESTOINITIOSA - INVESTERINGSDEL										
Kiinteä omaisuus - Fast egendom	100	0	100	8	-92	100		100	183	-83
Talonrakennus - Husbygnad	14 340	7 540	21 880	13 681	-8 198					
Julkinen omaisuus - Publik egendom	1 550	895	2 445	1 282	-1 163					
Irtain omaisuus - Lös egendom	812	335	1 147	905	-242				6	-6
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	55	250	305	273	-32				225	-225
YHTEENSÄ - TOTALT	**17 057**	**9 020**	**26 077**	**16 156**	**-9 921**	**62 100**	**0**	**62 100**	**69 249**	**-7 149**

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
BOKSLUTSKALKYLER

TULOSLASKELMA 2017 RESULTATRÄKNING

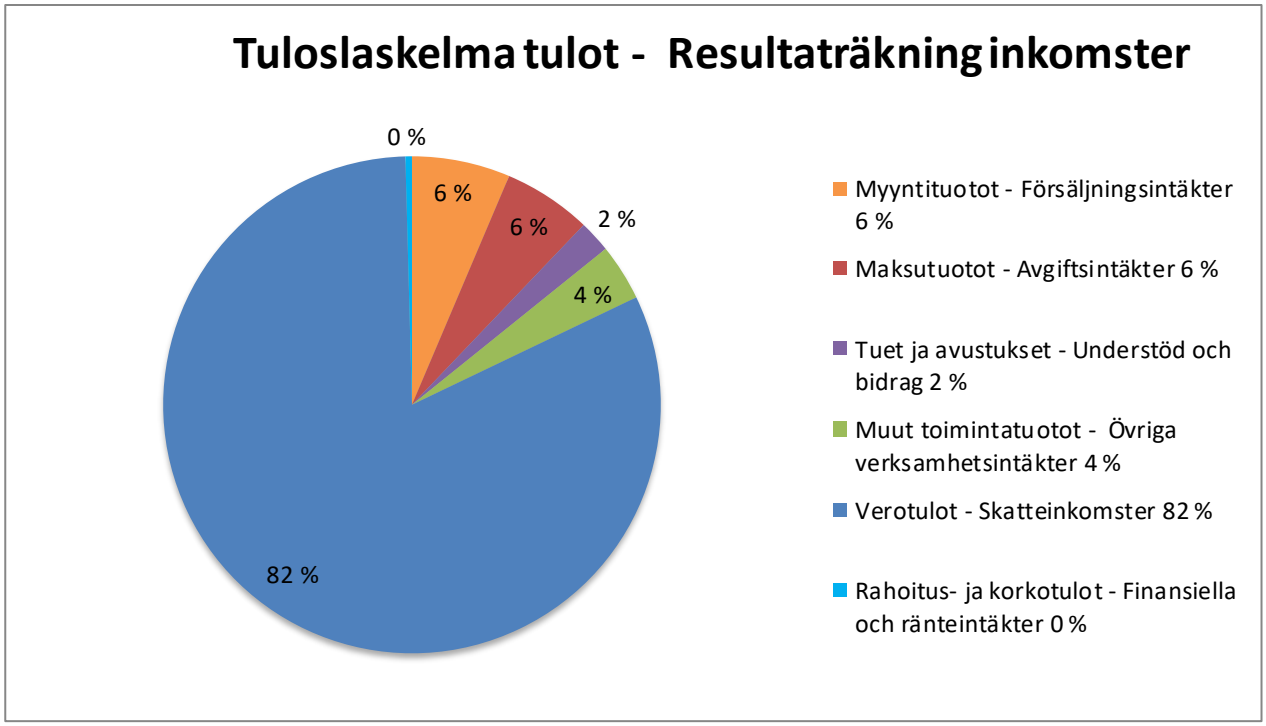

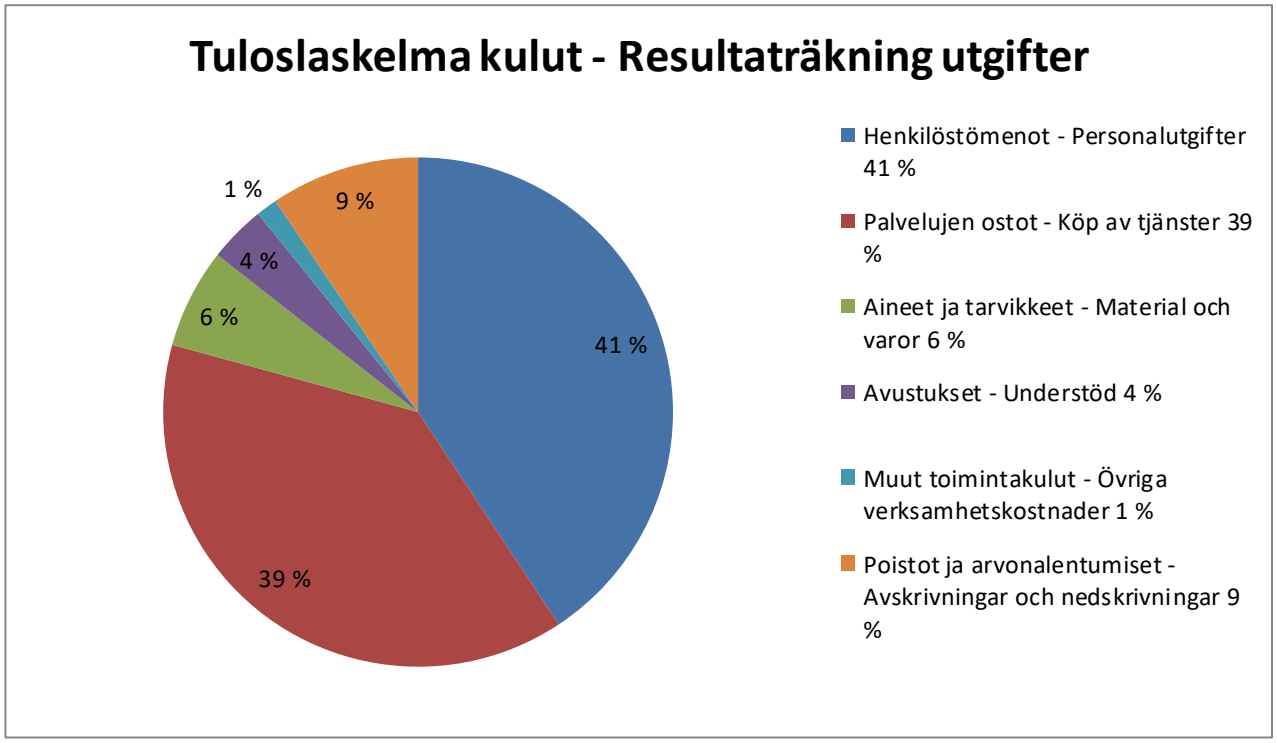

3.1 TULOSLASKELMA – RESULTATRÄKNING

TULOSLASKELMA RESULTATRÄKNING	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	5 419 399,93	5 081 691,19
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	4 859 911,12	4 165 778,79
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 763 330,35	1 163 730,73
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	3 125 184,03	10 915 658,46
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	15 167 825,43	21 326 859,17
Henkilöstömenot - Personalutgifter	31 661 099,57	34 131 358,58
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	29 996 613,60	27 174 333,48
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	4 923 000,10	5 053 371,10
Avustukset - Understöd	2 818 919,55	3 754 494,25
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	1 041 878,19	1 060 254,15
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	70 441 511,01	71 173 811,56
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	**-55 273 685,58**	**-49 846 952,39**
Verotulot - Skatteinkomster	69 270 199,68	62 972 094,47
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	62 530 376,91	57 551 714,98
Yhteisövero - Samfundskatt	2 080 629,07	1 427 510,45
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 659 244,70	3 992 869,04
Valtionosuudet - Statsandelar	-796 398,00	432 951,00
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	353 882,30	355 149,25
Korkotulot - Ränteintäkter	250 788,62	240 547,63
Muut rahoitustuotot- Övriga finansiella intäkter	109 996,61	122 759,19
Korkokulut- Räntkostnader	254,85	36,25
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	6 648,08	8 121,32
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	**13 553 998,40**	**13 913 242,33**
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	7 356 475,00	6 781 025,56
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**6 197 523,40**	**7 132 216,77**
TILKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	**6 197 523,40**	**7 132 216,77**

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Toimintatulot/toimintamenot - Verksamhetsink./verksamhetsutgifter	21,5 %	30,0 %
Vuosikate/poistot - Årsbidrag/Avskrivningar	184,2 %	205,2 %
Vuosikate euroa/asukas - Årsbidrag, euro/invånare	1 408	1 480
Asukasmäärä - Invånarantal	9 626	9 399

3.2 RAHOITUSLASKELMA – FINANSIERINGSANALYS

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL	31.12.2017	31.12.2016
Toiminnan rahavirta - kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate - Årsbidrag	13 553 998,40	13 913 242,33
Satunnaiset erät, netto- Extraordinära poster, netto		
Tulorahoituksen korjauserät -	-1 115 719,89	-9 050 185,90
Korrektivposter till internt tillförda medel		
Investointien rahavirta - kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot - Investeringsutgifter	-16 149 546,35	-9 777 666,52
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för inv.	225 371,82	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -	1 304 958,18	9 477 167,00
Försäljninginkomster av tillgångar bestående aktiva		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	**-2 180 937,84**	**4 562 556,91**
Rahoituksen rahavirta		
Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset - Ökningar i utlåningen	0,00	
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i utlåningen	62 605,03	359 375,85
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånebeståndet		
Lyhytaikaisten lainojen muutokset -	2 000 000,00	
Minskning av långfristiga lån		
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital	31 988,46	428,88
Muut maksuvalmiuden muutokset -	294 738,77	-875 927,55
Övriga förändringar av likviditeten		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	**2 389 332,26**	**-516 122,82**
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	**208 394,42**	**4 046 434,09**
Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.	**9 182 062,37**	**8 973 667,95**
Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.	**8 973 667,95**	**4 927 233,86**
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	**208 394,42**	**4 046 434,09**

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Investointien tulorahoitus - Intern finansiering av investeringar	85 %	142 %
Pääomamenojen tulorahoitus - Intern finansiering av kapitalutgifter	85 %	148 %
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	38	41
Asukasmäärä - Invånarantal	9 626	9 399

3.3 TASE – BALANSRÄKNING

TASE BALANSRÄKNING		31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA - AKTIVA			
A	**PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA**	**102 751 217,02**	**94 435 360,81**
I	**Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar**	**117 224,51**	**295 795,47**
1.	Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter		
2.	Tietokoneohjelmistot - Datorprogram	115 169,56	288 029,40
3.	Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	2 054,95	7 766,07
II	**Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar**	**90 355 198,37**	**81 845 609,35**
1.	Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	14 697 357,07	14 871 713,07
2.	Rakennukset - Byggnader	48 959 878,59	51 799 747,33
3.	Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	7 922 513,81	7 595 444,42
4.	Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	2 131 040,00	1 924 971,18
5.	Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar		
6.	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	16 644 408,90	5 653 733,35
III	**Sijoitukset - Placeringar**	**12 278 794,14**	**12 293 955,99**
1.	Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	7 081 658,85	7 034 215,67
3.	Muut lainasaamiset - Övriga fordringar	5 197 135,29	5 259 740,32
B	**TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL**	**0,00**	**0,00**
C	**VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA MEDEL**	**12 305 878,25**	**11 791 914,88**
I	**Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar**	**0,00**	**0,00**
II	**Saamiset - Fordringar**	**3 123 815,88**	**2 818 246,93**
	Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	3 123 815,88	2 818 246,93
	1. Myyntisaamiset - Kundfordringar	1 267 890,59	1 156 924,74
	3. Muut saamiset - Övriga fordringar	1 198 467,96	1 143 222,47
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar	657 457,33	518 099,72
III	**Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper**	**65 475,56**	**65 475,56**
1.	Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	65 475,56	65 475,56
IV	**Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank**	**9 116 586,81**	**8 908 192,39**
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT		**115 057 095,27**	**106 227 275,69**

TASE BALANSRÄKNING		31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA - PASSIVA			
A	**OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL**	**103 450 067,14**	**97 220 555,28**
I	Peruspääoma - Grundkapital	52 474 633,06	46 251 679,78
II	Arvonkorotusrahasto		
III	Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	0,00	6 222 953,28
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	44 777 910,68	37 613 705,45
V	Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiondens överskott	6 197 523,40	7 132 216,77
B	**POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET**	**0,00**	**0,00**
C	**PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR**	**200 699,21**	**200 699,21**
2.	Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	200 699,21	200 699,21
D	**TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL**	**25 744,40**	**25 850,73**
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital	7 454,25	7 374,98
3.	Muut toimeksiantojen pääomat - Övrigt förvaltat kapital	18 290,15	18 475,75
E	**VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL**	**11 380 584,52**	**8 780 170,47**
I	Pitkäaikainen	16 600,00	16 600,00
	5. Saadut ennakot - Erhålla förskott	16 600,00	16 600,00
	Lyhytaikainen - Kortfristigt	11 363 984,52	8 763 570,47
	1. Joukkovelkakirjalainat		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslait. - Lån från finansinstitut och försäkringsanstalter	2 000 000,00	
	3. Lainat julkisyhteisöiltä - Lån från offentliga samfund		
	4. Lainat muilta luotonantajilta		
	5. Saadut ennakot - Erhålla förskott	100 000,00	0,00
	6. Ostovelat - Leverantörsskulder	4 801 269,80	3 469 442,22
	7. Liittymismaksut ja muut velat - Anslutningsavgifter och övriga skulder	580 971,54	667 299,89
	8. Siirtovelat - Resultatregleringar	3 881 743,18	4 626 828,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT		**115 057 095,27**	**106 227 275,69**

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Omavaraisuusaste - Soliditetsgrad	90 %	92 %
Suhteellinen velkaantuneisuus -Relativ skuldsättningsgrad	13 %	10 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	14 %	11 %
Kertynyt yli/-alijäämä (1000 €) - Ackumulerat över-/underkott	50 975	44 746
Kertynyt yli/-alijäämä €/asukas - Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	5 296	4 761
Lainakanta 31.12. (1000 €) - Lånestock 31.12.	2 000	0
Lainakanta euroa/asukas - Lånestock 31.12., €/inv.	208	0
Lainasaamiset 31.12. (1000 €) - Lånefordringar 31.12.	5 197	5 260

3.4 KONSERNITILINPÄÄTÖS – KONCERNBOKSLUT

KONSERNITULOSLASKELMA KONCERNTRESULTATRÄKNING (1 000 €)	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	**40 332**	**45 374**
Toimintakulut - Verksamshetskostnader	**-93 315**	**-93 074**
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) - Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	**1**	**-0**
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	**-52 982**	**-47 700**
Verotulot - Skatteinkomster	**69 270**	**62 972**
Valtionosuudet - Statsandelar	**-796**	**433**
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella intäkter och kostnader	**-61**	**-129**
Korkotulot - Ränteintäkter	226	242
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella intäkter	136	163
Korkokulut - Räntekostnader	-334	-440
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-89	-93
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	**15 431**	**15 576**
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivingar		
Suunntelmanmukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-8 622	-8 670
Arvonalentumiset - Nedskrivnigar	-697	
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	45	201
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	**6 156**	**7 107**
Tilinpäätössiirrot - Bokslutsdispositioner	83	111
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	-5	-6
Laskennalliset verot - Latenta skatter	18	27
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar	-8	-1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	**6 245**	**7 238**

Konsernituloslaskelman tunnusluvut - Konsernresultaträkningens nyckeltal (1 000 €)	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Toimintatulot/toimintamenot - Verksamhetsinkomster/verksamhetsutgifter	-43,2 %	-48,8 %
Vuosikate/poistot - Årsbidrag/avskrivnigar	165,6 %	179,7 %
Vuosikate euroa/asukas - Årsbidrag/euro/invånare	1 603	1 657
Asukasmäärä - Invånarantal	9 626	9 399

KONSERNITASE **KONSERNBALANSRÄKNING** **(1 000 €)**	**31.12.2017**	**31.12.2016**
VASTAAVAA - AKTIVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA	**121 991**	**113 420**
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	650	882
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	568	643
Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid	52	85
Ennakkomaksut - Förskottsbetalningar	30	154
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	114 498	105 839
Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	15 120	15 285
Rakennukset - Byggnader	64 299	67 217
Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	13 937	13 647
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	3 103	2 805
Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar	61	40
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	17 978	6 846
Sijoitukset - Placeringar	6 842	6 698
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	2 128	1 958
Joukkovelkakirjalainasaamiset - Masskuldbrevslånefordringar		
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	4 710	4 735
Muut saamiset - Övriga fordringar	5	5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	**100**	**113**
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	**16 694**	**16 142**
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	201	198
Saamiset - Fordringar	4 387	3 788
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar		
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	4 387	3 788
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	1 302	808
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	10 805	11 347
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	**138 785**	**129 674**

KONSERNITASE KONCERNBALANSRÄKNING (1 000 €)	31.12.2017	31.12.2016
VASTATTAVAA - PASSIVA		
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	**101 710**	**95 504**
Peruspääoma - Grundkapital	52 475	46 252
Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond	50	50
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	124	6 396
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	42 815	35 567
Tilikauden ylijäämä / alijäämä Räkenskapsperiodens överskott/underskott	6 245	7 238
VÄHEMMISTÖOSUUDET - MINORITETSANDELAR	**97**	**85**
PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR	**655**	**663**
Eläkevaraukset - Avsättning för pensioner	7	7
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	648	656
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	**127**	**140**
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	**36 197**	**33 282**
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma - Långfristigt räntebelagt främmande kapital	19 041	18 983
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma- Långfristigt räntefritt främmande kapital	669	688
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma - Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	2 818	878
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma - Kortfristigt räntefritt främmande kapital	13 669	12 734
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT	**138 785**	**129 674**

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT - KONCERNBALANSRÄKNINGSENS NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Omavaraisuusaste - Soliditetsgrad	74 %	74 %
Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättningsgrad	33 %	30 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	37 %	34 %
Kertynyt yli/-alijäämä (1 000 €) - Överskott/underskott	49 060	42 806
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas - Överskott/underskott, €/invånare	5 097	4 554
Lainakanta 31.12. (1.000 €) - Lånestock	21 859	19 861
Lainakanta euroa/asukas - Lånestock euro/invånare	2 271	2 113
Lainasaamiset 31.12. (1.000 €) - Lånefordringar	4 710	4 735

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 €) FINANSIERINGSANALYS FÖR KOMMUNKONCERNEN	31.12.2017	31.12.2016
Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten	**14 333**	**6 720**
Vuosikate - Årsbidrag	15 431	15 576
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	45	201
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 143	-9 057
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	**-16 761**	**-1 998**
Investointimenot - Investeringsutgifter	-18 348	-11 499
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter	240	7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	1 348	9 494
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA - VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	**-2 428**	**4 721**
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen	62	3
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	-1	-1
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	63	3
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken	1 960	-509
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	915	114
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-877	-684
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	1 922	61
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital	23	-36
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	334	-403
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset - Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	0	10
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändring av omsättningstillgångar	-2	-20
Saamisten muutos - Förändring av fordringar	-584	398
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder	920	-791
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA- FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	**2 379**	**-945**
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	**-49**	**3 776**
Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.	12 107	12 155
Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.	12 155	8 379

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT - KONCERNFINANSIERINGSANALYS NYCKELTAL	31.12.2017	31.12.2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 € - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000 €	867	1 286
Investointien tulorahoitus - Intern finansiering av investeringar	83 %	137 %
Lainanhoitokate - Låneskötselbidrag	12,47	13,47
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	39	44
Asukasmäärä - Invånarantal	9 626	9 399

IV LIITETIEDOT
NOTER TILL BOKSLUTET

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 2017

4.1 KAUPUNGIN JA KONSERNIN LIITETIEDOT – NOTER TILL STADENS OCH KONCERNENS BOKSLUT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Pysyvien vastaavien – aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla (pl. maa- ja vesialueet). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginhallituksen 20.1.2010 § 7 vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti käyttäen mahdollisimman lyhyitä poistoaikoja. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa tarkemmin.

Pysyvät vastaavat - sijoitukset
Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihtuvat vastaavat – vaihto-omaisuus
Kaupungilla ei ole olennaisia vaihto-omaisuuseriä.

Vaihtuvat vastaavat - saamiset
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vaihtuvat vastaavat – rahoitusomaisuusarvopaperit
Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

1.1. Konsernitilinpäätöstä koskevat laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus
Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupungin tytäryhteisöt ja ne kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Kaupungilla ei ole osakkuusyhteisöjä eikä omistusyhteysyhteisöjä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet
Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta siltä osin kuin niistä tiedot ovat olleet käytettävissä. Kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatetta noudattaen.

Olennaisia katteita ei pysyvien vastaavien erissä ole ollut.

Keskinäisen omistuksen eliminointi
Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistuksen eliminointi on tehty olennaisilta osin hankintamenomentelmää käyttäen.

Vähemmistöosuudet
Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu
Olennaiset tytäryhteisöjen pysyvien vastaavien poistot on oikaistu konsernin suunnitelman mukaisten poistojen määräisiksi. Poisto-oikaisut on kirjattu konsernin edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Tilikaudella tapahtuneet muutokset konsernissa ja edellisen tilikauden tietojen vertailtavuus
Ei olennaisia muutoksia konsernissa.

Laskennalliset verovelat- ja saamiset
Kuntayhtymien taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään.

2. Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus
Ei olennaisia muutoksia.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
Ei olennaisia oikaisuja.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Ei olennaisia muutoksia.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä
Edellisten tilikausien ylijäämään on kirjattu 31.988,46 euroa arvonlisäveron palautuksia vuosilta 2014 – 2016.

	Kauniaisten kaupunki	
6. Toimintatuotot, 1 000 €	**2017**	**2016**
Yleishallinto	384	394
Sosiaali- ja terveystoimi	4 599	3 897
Yhdyskuntatoimi	3 732	10 893
Sivistystoimi	6 452	6 143
YHTEENSÄ	**15 168**	**21 327**

	Kauniaisten kaupunki	
7. Verotulojen erittely, 1 000 €	**2017**	**2016**
Kunnan tulovero	62 530	57 552
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 081	1 428
Kiinteistövero	4 659	3 993
Verotulot yhteensä	**69 270**	**62 972**

	Kauniaisten kaupunki	
8. Valtionosuuksien erittely, 1 000 €	**2017**	**2016**
Kaupungin peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasauksia)	9 949	10 434
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-12 942	-12 285
Järjestelmämuutoksen tasaus	0	601
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	2 197	1 683
Valtionosuudet yhteensä	**-796**	**433**

9. Palvelujen ostojen erittely, 1 000 €	Kauniaisten kaupunki 2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	20 311	17 715
Muiden palvelujen ostot	9 686	9 459
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	**29 997**	**27 174**

10. Valtuustoryhmille annetut tuet	Kauniaisten kaupunki 2017	2016
	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

KAUNIAISTEN KAUPUNGIN POISTOSUUNNITELMA

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Poisto-suunnitelma	Poisto-menetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tp
Atk-ohjelmistot	3 - 5 vuotta	tp
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 5 vuotta	tp
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset	10 - 50 v	tp
Muut rakennukset	10 - 30 v	tp
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut ja tiet	20 %	mj
Torit ja puistot	20 %	mj
Viemäriverkosto	20 %	mj
Ulkovalaistuskohteet	20 %	mj
Muut kiinteät koneet, laitteet, raker	20 %	mj
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	5 vuotta	tp
Muut koneet	5 vuotta	tp
Muut raskaat koneet	10 vuotta	tp
Sairaala- ja terveydehuoltolaitteet	5 vuotta	tp
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta	tp
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	tp
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

tp = tasapoisto
mj = menojäännöspoisto

Poistosuunnitelma voimassa 1.1.2010 alkaen.

12. Pakollisten varausten muutokset, €	Konserni 2017	Konserni 2016	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Eläkevastuu 1.1.	7 418	10 511		
Lisäykset tilikaudella	0	0		
Vähennykset tilikaudella	-840	-3 093		
Eläkevastuu 31.12.	6 579	7 418		
Ympäristövastuut 1.1.	110 540	111 029		
Lisäykset tilikaudella	11 318	11 973		
Vähennykset tilikaudella	-11 895	-12 462		
Ympäristövastuut 31.12.	109 963	110 540		
Potilasvahinkovastuut 1.1.	336 112	336 531		
Lisäykset tilikaudella	0	0		
Vähennykset tilikaudella	-22 503	-419		
Potilasvahinkovastuut 31.12.	313 610	336 112		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	209 143	155 817	200 699	500 962
Lisäykset tilikaudella	17 046	76 702		87 341
Vähennykset tilikaudella	-1 304	-23 376		-387 604
Muut pakolliset varaukset 31.12.	224 884	209 143	200 699	200 699

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot, 1 000 €	Konserni 2017	Konserni 2016	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Käyttöomaisuuden myynti				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 175	9 031	1 175	9 031
Konekaluston myyntivoitot	66	70	66	70
Osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	125	0	125	0

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely, 1 000 €	Konserni 2017	Konserni 2016	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Potilasvakuutuksen palautukset	45	0	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa
Muiden osakkeiden myyntivoitto	0	201		

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely, €	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Osinkotuotot		
Metropolilab Oy	2 534	1 433
Elisa Oyj	19 499	18 199
Peruspääomakorot kuntayhtymiltä		
HUS-kuntayhtymä	76 893	76 893
Kårkulla	2 025	528
YHTEENSÄ	**100 951**	**97 052**

16. Erittely poistoeron muutoksista
Ei raportoitavaa

17. Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset, jos tällaisia menoja on aktivoitu
Ei raportoitavaa

18. Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät
Ei raportoitavaa

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet, €	**Aineettomat oikeudet**	**Muut pitkävaikutteiset menot**	**Yhteensä**
Poistamaton hankintameno 1.1	**288 029,37**	**7 766,07**	**295 795,44**
Lisäykset tilikauden aikana	58 676,03		58 676,03
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana	-134 720,18		-134 720,18
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	-96 815,66	-5 711,12	-102 526,78
Arvonalennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	**115 169,56**	**2 054,95**	**117 224,51**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**115 169,56**	**2 054,95**	**117 224,51**

Aineelliset hyödykkeet, €	**Maa- ja vesialueet**	**Rakennukset**	**Kiinteät rakent. ja laitteet**	**Koneet ja kalusto**	**Ennakkomaksut ja keskener. Hankkeet**	**Yhteensä**
Poistamaton hankintameno 1.1	**14 871 713,07**	**51 799 747,33**	**7 595 444,43**	**1 924 971,18**	**5 653 733,35**	**81 845 609,36**
Lisäykset tilikauden aikana	8 480,00	1 090 859,37	1 389 586,13	791 357,81	12 858 932,01	16 139 215,32
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-182 836,00	-697 148,54		-138 903,26	-321 159,97	-1 340 047,77
Siirrot erien välillä		793 797,30	509 020,89	244 278,30	-1 547 096,49	0,00
Tilikauden poisto		-4 027 376,87	-1 571 537,63	-690 664,03		-6 289 578,53
Arvonalennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	**14 697 357,07**	**48 959 878,59**	**7 922 513,81**	**2 131 040,00**	**16 644 408,90**	**90 355 198,37**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**14 697 357,07**	**48 959 878,59**	**7 922 513,81**	**2 131 040,00**	**16 644 408,90**	**90 355 198,37**

Sijoitukset, €	**Osakkeet tytäryhteisöt**	**Kuntayhtymä-osuudet**	**Muut osakkeet ja osuudet**	**Muut Lainasaamiset**	**Yhteensä**	**Kaikki yhteesä Ilman lainasaam.**
Poistamaton hankintameno 1.1	**154 895,93**	**5 129 507,70**	**1 749 812,25**	**5 259 740,32**	**12 293 956,20**	**89 175 620,68**
Lisäykset tilikauden aikana			272 815,00		272 815,00	16 470 706,35
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			-225 371,82	-62 605,03	-287 976,85	-1 700 139,77
Siirrot erien välillä					0,00	0,00
Tilikauden poisto					0,00	-6 392 105,31
Arvonalennukset ja niiden palautukset					0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	**154 895,93**	**5 129 507,70**	**1 797 255,43**	**5 197 135,29**	**12 278 794,35**	97 554 081,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	**154 895,93**	**5 129 507,70**	**1 797 255,43**	**5 197 135,29**	**12 278 794,35**	**97 554 081,94**

20.-22. OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

TYTÄRYHTEISÖT	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	osuus omasta pääomasta	osuus vieraasta pääomasta	osuus tilikauden voitosta/tappiosta
Kauniaisten paikallislehti Oy	Kauniainen	100,0 %	6 961,69	22 769,22	4 063,48
Oy Granilla Ab	Kauniainen	100,0 %	124 630,85	8 886 053,34	0,00
Kiinteistö Oy Kauniaisten Korsu	Kauniainen	51,0 %	4 193,66	249 100,19	0,00
Kiinteistö Oy Jermu	Kauniainen	51,0 %	3 567,51	7 470,58	5,89
Kiinteistö Oy Juus	Kauniainen	51,0 %	124 333,68	1 870 891,58	3,73
KUNTAYHTYMÄT					
Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola	Karjaa	3,1 %	39 723,42	9 864,36	226,45
Kårkulla Samkommun	Kirjala	1,2 %	154 875,41	276 967,21	9 832,84
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	0,8 %	116 203,48	388 363,73	4 365,61
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,8 %	9 818,44	71 713,21	97,99
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Espoo	1,7 %	1 004 648,84	347 464,74	-56 656,17
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS)	Helsinki	0,7 %	2 610 427,99	4 597 212,67	12 706,39
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä (HSL)	Helsinki	0,8 %	622 727,56	857 719,31	-19 247,72
Helsingin seudun ympäristöpalvelun kuntayhtymä (HSY)	Helsinki	0,3 %	1 736 995,91	5 334 294,67	88 577,80

23. Saamiset, €	Kauniaisten kaupunki 2017		Kauniaisten kaupunki 2016	
Saamiset tytäryhteisöiltä	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset		7 217		14 365
Lainasaamiset	473 232		510 649	
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Kauniainen on jäsenenä				
Myyntisaamiset		83		70
Lainasaamiset	4 385 600		4 385 600	
Siirtosaamiset		25 568		

24. Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät, €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
(>30 000 €)	2017	2016	2017	2016
Pakolaistilitykset	225 557	359 081	225 557	359 081
Valtionosuus/opetus- ja kulttuuritoimi	108 336	129 087	108 336	129 087
Vakuutusmaksusaatavia	48 381	0	48 381	0
Tuplasti maksettu lasku	141 775	0	141 775	0
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	26 003	46 223	0	0

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
25. Oma pääoma, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Peruspääoma 1.1.	46 251 679,78	46 251 679,78	46 251 679,78	46 251 679,78
Lisäykset tilikaudella	6 222 953,28		6 222 953,28	
Vähennykset tilikaudella				
Peruspääoma 31.12.	52 474 633,06	46 251 679,78	52 474 633,06	46 251 679,78
Arvonkorotusrahasto 1.1.	50 456,38	50 456,38	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	50 456,38	50 456,38	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	6 396 175,33	6 430 468,50	6 222 953,28	6 222 953,28
Siirrot rahastoon tilikaudella	251,16	1 071,07	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	-6 272 348,77	-35 364,24	-6 222 953,28	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	124 077,72	6 396 175,33	0,00	6 222 953,28
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	35 567 410,66	35 292 601,73	37 613 705,45	37 509 607,24
Edellisten tilikausien ylijäämään tehdyt kirjaukset	24 854,16	-1 795 251,52	31 988,46	-1 485 594,32
Siirrot muusta omasta pääomasta	45 917,73			
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten oman pääoman muutoksen osuus	-80 262,09	-112 019,37		
Edellisen tilikauden voitto/tappio ilman eliminointikirjauksia	7 224 717,69	2 202 485,78	7 132 216,77	1 589 692,53
Eliminointikirjaukset edellisten tilikausien ylijäämään	32 648,54	-20 405,79		
Konsernirakenteen muutokset	0,44	-0,17		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	42 815 287,12	35 567 410,66	44 777 910,68	37 613 705,45
Tilkauden ylijäämä/alijäämä	6 245 113,93	7 238 445,27	6 197 523,40	7 132 216,77
Oma pääoma yhteensä	**101 709 568,21**	**95 504 167,41**	**103 450 067,14**	**97 220 555,28**

	Kauniaisten kaupunki	
26. Erittely poistoerosta	**2017**	**2016**
	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Tytäryhtiöt yhteensä	10 194 081	10 829 783	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa
Kuntayhtymät yhteensä	6 391 822	6 064 263		

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
28. Joukkovelkakirjalainat, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	0	73 623	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
29. Pakolliset varaukset, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus	6 579	7 418		
Ympäristövastuut	109 963	111 029		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	313 610	336 112		
Muut pakolliset varaukset	224 884	209 143	200 699	200 699
Pakolliset varaukset yhteensä	655 036	663 214	200 699	200 699

30. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat,	Kauniaisten kaupunki		Kauniaisten kaupunki	
joissa kaupunki on jäsenenä, €	**2017**		**2016**	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				303
Siirtovelat				
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		1 205		526

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
31. Luotollinen shekkilimiitti, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Tilikauden lopussa käyttämätön määrä	106 113	106 113	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
32. Muiden velkojen erittely, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Liittymismaksut	26 951	30 504	0	0
Ennakonpidätykset	620 110	656 674	498 098	534 662
Työntekijän sosiaaliturvamaksu	32 508	55 135	22 624	45 251
Vuokratakuut	33 610	53 204	33 610	30 044
Muut velat	169 290	173 208	26 640	57 343
Muut velat yhteensä	882 468	968 725	580 972	667 300

33. Siirtovelkojen erittely, €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
(olennaiset erät > 30 000 €)	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Lomapalkkavaraus	4 566 074	4 720 145	3 314 062	3 540 651
Palkkojen jaksotus	594 554	650 508	198 888	298 039
Opetusministeriön erityisrahoituksen saaneet koulutoimen projektit	174 069	70 173	174 069	70 173
Lipputulojen jaksotukset	114 426	120 526	0	0
Vakuusmaksut asunnot	58 882	56 867	0	0

34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
kiinnityksiä kiinteistöihin tai muu vakuus, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 420 827	13 010 841	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	27 201 727	28 183 506		

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
35.-37. Vakuudet, €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Omasta puolesta annetut vakuudet			Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	103 325	107 156		
Pankkitakaukset	43 894	43 894		
Yhteensä	147 219	151 050		
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset				
Alkuperäinen pääoma	549 319	283 447		
Jäljellä oleva pääoma	499 061	252 911		
VAKUUDET YHTEENSÄ	**646 280**	**403 961**		

38. Vuokravastuiden yhteismäärä	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
(ml. alv), €	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Vuokravastuut	3 879 242	3 337 058		
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	239 858	209 807	128 110	113 064
Myöhemmin maksettavat	221 628	209 652	59 410	72 629
YHTEENSÄ	**4 340 729**	**3 756 517**	**187 520**	**185 692**

39. Kunnan antamat vastuusitoumukset	Kauniaisten kaupunki	
samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, €	**2017**	**2016**
Vastuusitoumukset tytäryhteisöjen puolesta		
Oy Granilla Ab	2 597 680	2 801 136

	Kauniaisten kaupunki	
40. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset, €	**2017**	**2016**
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takausvastuista	52 605 908	45 741 279
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	34 768	34 143
Takaukset		
Apotti Oy Ab	350 000	150 000
Kauniaisten Urheilupuisto Oy	128 375	0
Ab Granfield Oy	1 100 000	0

Kaupungin vastuuna on suunnitella ja rakentaa VR-Yhtymän kaupungille luovuttamat asemakaavamuutoksella katu- ja katuaukioalueiksi osoitettavat alueet sekä silloin voimassa olevassa kaavassa oleva katualue, yhteensä noin 1660 m2. Kohdetta ei ole vielä suunniteltu eikä kustannusarvioita ole. Toteuttaminen on ajankohtaista, kun liike- ja toimistorakennusten korttelialueet alkavat rakentua. Tällä hetkellä ei ole tietoa näiden alueiden rakentamisaikataulusta.

Liikekeskustan alueen asemakaavan muutoksen mukaista suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa on toteutettu sen mukaisesti, kun alueen kiinteistöt ovat rakentuneet ja rakentaminen on ollut tarkoituksenmukaista.

Vielä rakentamatta olevat jalankulku-, katu- ja torialueet toteutetaan ja kunnossapidetään sen jälkeen, kun kortteli 252 on toteutunut.

41. Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt, €	Konserni 2017	Konserni 2016	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Kaatopaikkojen jälkihoidon vastuuvaje	6 373	7 210		
Vammaispalvelulain mukaisten etuuksien varaukset	230 487	228 746		
Muu sopimusvastuu	21 022	18 661		
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset				
Nimellisarvo	1 038 814	1 213 276		
Käypä arvo	-42 407	-64 396		
Sähköjohdannaiset				
Käypä arvo	-1 230	-4 078		
Arvonlisäveron palautusvastuu	105 693	70 587	7 115	9 733
Ara-avustusten palautusvastuu	0	144 941		
Laskennallinen verovelka	359 645	375 910		
Eläkemenoperusteinen maksu, joka kunnalle tulisi, jos jäsenyhteisö purkautuisi	34 623	44 560	34 623	44 560

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42. Vakanssien lukumäärä	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Yleishallinto	54,1	62,9
Sosiaali- ja terveystoimi	133,7	152,7
Yhdyskuntatoimi	57,0	57,0
Sivistystoimi	414,8	422,8
YHTEENSÄ	**659,6**	**695,4**

43. Henkilöstön palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, €	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	31 651 857	34 123 537
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin (taseen keskeneräisten töiden tililtä)	9 242	7 822
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	**31 661 100**	**34 131 359**

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut, €	Kauniaisten kaupunki 2017	Kauniaisten kaupunki 2016
Kokoomus	9 336	9 326
SFP	8 912	9 532
Kauniaisten Vihreät r.y.	1 060	913
Perussuomalaiset	1 085	601
Kristillisdemokraatit	71	36
TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT YHTEENSÄ	**20 464**	**20 407**

	Kauniaisten kaupunki	
45. Tilintarkastajan palkkiot, €	**2017**	**2016**
PwC Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	17 941	15 169
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	9 880	7 160
PALKKIOT YHTEENSÄ	**27 821**	**22 329**

46. Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin

Konsernin lähipiirin / intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaista poikkeavia liiketoimia.

V LUETTELOT JA SELVITYKSET FÖRTECKNINGAR OCH UTREDNINGAR

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATION KOKOONPANOT 2017
FÖRTROENDEMANNAORGANISATIONENS SAMMANSÄTTNINGAR 2017

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE 1.1.–31.5.2017

RKP – SFP (18)

Berg, Finn
Colliander-Nyman, Nina
Fellman, Veronica
Hallbäck, Johan
Hammarberg, Johanna
Johansson, Johan
Karlsson-Finne, Anna Lena
Lamberg-Allardt, Christel
Limnell, Patrik
Nyberg, Daniel
Nystén, Tiina
Rehn-Kivi, Veronica, pj – ordf.
Savander, Johanna
Sederholm, Camilla
Skogster, Alf
Stenberg, Stefan
Stolt, Sofia
Sunabacka, Ulf-Johan

Vihr. – Gröna (2)
Peltovirta, Margit
Pesonen Juha, II vpj – II vice ordf.

Kok. – Saml + KD (12 + 1)
(Kok. ja KD vaaliliitossa – i valförbund)

Alapappila, Annukka
Ala-Reinikka, Tapani, I vpj – I vice ordf.
Ant-Wuorinen, Lauri
Artjoki, Risto
Eklund, Pertti
Herkama, Pekka
Kivelä, Marianne
Kurkela, Heikki
Rintamäki-Ovaska, Tiina
Tuohioja, Pauli (KD)
Tupamäki, Olavi
Viherluoto-Lindström, Irmeli
Wahlstedt, Virva

PS – Sannf (1)
Miettinen, Taisto

SDP (1)
Jääskeläinen, Tapani

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE 1.6.–31.12.2017

RKP – SFP (16)

Berg, Finn, I vpj – I vice ordf.
Björk, Bo-Christer
Colliander-Nyman, Nina
Hallbäck, Johan
Hammarberg, Johanna
Johansson, Johan
Lamberg-Allardt, Christel
Lassenius, Yvonne
Limnell, Patrik
Nysten, Patrick
Rehn-Kivi, Veronica
Saarela, Konsta
Sederholm, Camilla
Stenberg, Stefan, II vpj – II vice ordf.
Stolt, Sofia
Waselius, Fredrik

Vihr. – Gröna (3)
Alanko, Katarina
Peltovirta, Margit
Pesonen Juha

Kok. – Saml + KD (13 + 1)
(Kok. ja KD vaaliliitossa – i valförbund)

Ala-Reinikka, Tapani, pj – ordf.
Ant-Wuorinen, Lauri
Artjoki, Risto
Eväsoja, Elina
Herkama, Pekka
Korpela, Minna
Kurkela, Heikki
Laakio, Mika
Mollgren, Satu
Rintamäki-Ovaska, Tiina
Salminen, Mikko J.
Tuohioja, Pauli (KD)
Tupamäki, Binga
Wahlstedt, Virva

PS – Sannf (1)
Miettinen, Taisto

SDP (1)
Jääskeläinen, Tapani

Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	***Henkilökohtaiset varajäsenet - Personliga ersättare***

TARKASTUSLAUTAKUNTA – REVISIONSNÄMNDEN 1.1.–11.6.2017

Heikki Kurkela, pj – ordf.	Pekka Herkama
Veronica Fellman, vpj – vice ordf.	Clara Palmgren
Guy Willman	Eric Cronstedt
Pekka Kuvaja	Eva Lönnblad
Pirkko Jääskeläinen	Erkki Karimaa

Tilintarkastajat – Revisorer
PwC Julkistarkastus Oy
vastuullinen tilintarkastaja – ansvarig revisor
JHT, KHT – OFGR, CGR Outi Koskinen

TARKASTUSVALIOKUNTA – REVISIONSUTSKOTTET 12.6.–31.12.2017

Pekka Herkama, pj – ordf. 1.1.–8.10.2017	Harri Fagerlund
Binga Tupamäki, pj – ordf 9.10.–31.12.2017	
Stefan Stenberg, vpj – vice ordf.	Christoffer Lindqvist
Veronica Fellman	Marina Almark
Sari Mutka	Elina Eväsoja
Jarkko Huttunen	Pirjo Huttunen

Tilintarkastajat – Revisorer
PwC Julkistarkastus Oy
vastuullinen tilintarkastaja – ansvarig revisor
JHT, KHT – OFGR, CGR Outi Koskinen

KAUPUNGINHALLITUS - STADSSTYRELSEN 1.1.–11.6.2017

Finn Berg, pj – ordf.	Ulf-Johan Sunabacka
Tiina Rintamäki-Ovaska, vpj –vice ordf.	Pertti Eklund
Stefan Stenberg	Anna Lena Karlsson-Finne
Lauri Ant-Wuorinen	Pekka Herkama
Johanna Hammarberg	Nina Colliander-Nyman
Risto Artjoki	Annukka Alapappila
Camilla Sederholm	Patrik Limnell

KAUPUNGINHALLITUS - STADSSTYRELSEN 12.6.–31.12.2017

Veronica Rehn-Kivi, pj – ordf.	Johanna Hammarberg
Tiina Rintamäki-Ovaska, vpj –vice ordf.	Virva Wahlstedt
Johan Johansson	Patrik Limnell
Sofia Stolt	Nina Colliander-Nyman
Juha Pesonen	Margit Peltovirta
Lauri Ant-Wuorinen	Mikko J. Salminen
Risto Artjoki	Heikki Kurkela

Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	*Henkilökohtaiset varajäsenet - Personliga ersättare*

HENKILÖSTÖJAOSTO - PERSONALSEKTIONEN 1.1.–19.6.2017

Finn Berg, pj – ordf	Stefan Stenberg
Tiina Rintamäki-Ovaska, vpj – vice ordf	Annukka Alapappila
Johanna Hammarberg	Anna Lena Karlsson-Finne

HENKILÖSTÖJAOSTO - PERSONALSEKTIONEN 20.6.–31.12.2017

Veronica Rehn-Kivi, pj – ordf	Juha Pesonen
Lauri Ant-Wuorinen, vpj – vice ordf	Tiina Rintamäki-Ovaska
Johan Johansson	Sofia Stolt

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN
1.1.–11.6.2017

Anna Lena Karlsson-Finne, pj – ordf.	Monica Heikel-Nyberg
Annukka Alapappila, vpj – vice ordf.	Irmeli Viherluoto-Lindström
Alf Skogster	Jan Mäkiö
Christel Lamberg-Allardt	Marina Almark
Jukka Louhija	Piero Pollesello
Agneta Selroos	Petra Carlberg-Urrila
Tapani Jääskeläinen	Jarno Salmivuori
Leena Ström	Riitta Rekiranta
Matti Kauppila	Pekka Kuvaja

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA - SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTET
12.6.–31.12.2017

Heikki Kurkela, pj – ordf.	Pekka Oksanen
Patrik Limnell, vpj – vice ordf.	Jan Mäkiö
Anna Lena Karlsson-Finne	Agneta Selroos
Yvonne Lassenius	Marina Almark
Jukka Louhija	Jens Tegengren
Binga Tupamäki	Ulla Laitinen
Olavi Filppula	Pauli Tuohioja
Katarina Alanko	Margit Peltovirta
Petri Lehtinen	Matti Soirinsuo

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA – SAMHÄLLSTEKNISKA NÄMNDEN 1.1.–11.6.2017

Pertti Eklund, pj – ordf.	Atte Saari
Patrik Limnell, vpj – vice ordf.	Susanna Korpivaara
Patrick Enckell	Kenneth Söderholm
Veronica Fellman	Johanna Savander
Mikael Aspelin	Carl-Göran Karlsson

…

Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	***Henkilökohtaiset varajäsenet - Personliga ersättare***
Ylk…	
Tiina Nystén	Lena Weckström
Riitta Rekiranta	Minna Grönblom
Olavi Tupamäki	Pekka Herkama
Anita Antskog-Karstinen	Julius Jansson

YHDYSKUNTAVALIOKUNTA – SAMHÄLLSTEKNISKA UTSKOTTET 12.6.–31.12.2017

Finn Berg, pj – ordf.	Ronnie Björkman
Virva Wahlstedt, vpj – vice ordf.	Minna Korpela
Lotta Degerholm	Tiina Nysten
Bo-Christer Björk	Konsta Saarela
Camilla Sederholm	Ulrika Emmerstedt
Elina Eväsoja	Atte Saari
Mika Laakio	Pekka Herkama
Tapani Jääskeläinen	Erkki Karimaa
Kristian von Essen	Eva-Maija Kuosmanen

RAKENNUSLAUTAKUNTA – BYGGNADSNÄMNDEN 1.1.–11.6.2017

Agneta Andersson-Lundström, pj – ordf.	Agneta Selroos
Pekka Herkama, vpj – vice ordf.	Jahn-Christer Karle
Christoffer Lindqvist	Carl-Göran Karlsson
Christel Lamberg-Allardt	Anita Antskog-Karstinen
Atte Saari	Olavi Filppula

RAKENNUSVALIOKUNTA – BYGGNADSUTSKOTTET 12.6.–31.12.2017

Christel Lamberg-Allardt, pj – ordf.	Camilla Sederholm
Mikko J. Salminen, vpj – vice ordf.	Olavi Tupamäki
Seija Bucktman	Jaana Hirvasvuopio
Christoffer Lindqvist	Peter Lindqvist
Taisto Miettinen	Tapio Panttila

SUOMENKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA - FINSKA NÄMNDEN FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSFOSTRAN 1.1.–11.6.2017

Irmeli Viherluoto-Lindström, pj – ordf.	Heikki Kurkela
Minna Grönblom, vpj – vice ordf.	Leena Ström
Hanna-Maija Närvänen	Elena Vainio
Mikko Leppänen	Tuomas Äimälä
Lauri Aro	Matti Kauppila

…

	Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	***Henkilökohtaiset varajäsenet - Personliga ersättare***
SOV…		
	Juhana Tikkanen	Pauli Tuohioja
	Taisto Miettinen	Pirjo Huttunen
	Margit Peltovirta	Eva-Maija Kuosmanen
	Tiina Nystén	Panu Ihamuotila
	Emilia Becker (Espoo	

SUOMENKIELISEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA-
FINSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK
12.6.–31.12.2017

Satu Mollgren, pj – ordf.	Sari Heine-Koskinen
Mika Laakio, vpj – vice ordf.	Juhana Holopainen
Kari Tuomela	Mustafa Orhan
Ulla Laitinen	Elena Vainio
Ville Aro	Pekka Oksanen
Jaana Hirvasvuopio	Seija Bucktman
Erkki Karimaa	Tommy Sissala
Maija Lauri	Eva-Maija Kuosmanen
Tiina Nysten	Konsta Saarela
Tatu Koljonen (Espoo)	Johanna Pekkanen (Espoo)

SVENSKA NÄMNDEN FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSFOSTRAN -
RUOTSINKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA
1.1.–11.6.2017

Johan Johansson, pj – ordf.	Renny Bång
Nina Colliander-Nyman, vpj–vice ordf.	Karin Mårtenson
Ylva Krokfors	Johanna Savander
Ulf-Johan Sunabacka	Johan Jansson
Sofia Stolt	Sofie von Frenckell
Roy Herold	Fredrik Waselius
Camilla Mäkinen 1.1.–12.3.2017	Daniel Nyberg 1.1.–12.3.2017
Daniel Nyberg 13.3.–11.6.2017	Johanna Sandberg 13.3.–11.6.2017
Geir Rönning	Valter Huldén
Virva Wahlstedt	Jessica Lerche
Christina Ruth (Esbo)	Håkan Blomberg (Esbo)

SVENSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK -
RUOTSINKIELISEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA
12.6.–31.12.2017

Nina Colliander-Nyman, pj – ordf.	Monica Heikel-Nyberg
Johanna Hammarberg, vpj –vice ordf.	Yvonne Lassenius
Ann-Charlotte Schalin	Marina Nygård
Daniel Nyberg	Viktor Grandell
Jan Mäkiö	Fredrik Waselius
Johanna Sandberg	Erin Halme

…

	Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	***Henkilökohtaiset varajäsenet - Personliga ersättare***
SUUS….		
	Johan Hallbäck	Patrick Nysten
	Kristian von Essen	Jenny Langenskiöld
	Virva Wahlstedt	Jens Tegengren
	Christina Ruth (Esbo)	Niclas Andler (Esbo)

SIVISTYSLAUTAKUNTA – BILDNINGSNÄMNDEN 1.1.–11.6.2017

Johanna Savander, pj – ordf.	Yvonne Lassenius
Pekka Oksanen, vpj – vice ordf.	Matti Kivinen
Piero Pollesello	Christel Lamberg-Allardt
Daniel Nyberg	Jan Mäkiö
Jessica Lerche	Agneta Selroos
Tuomas Äimälä	Juhana Tikkanen
Tia Jääskeläinen	Petri Lehtinen
Pauli Tuohioja	Seija Bucktman
Eva-Maija Kuosmanen	Jessica Parland-von Essen

KULTTUURIVALIOKUNTA – KULTURUTSKOTTET 12.6.–31.12.2017

Johanna Hammarberg, pj – ordf.	Jonne Tallberg
Pauli Tuohioja, vpj – vice ordf.	Olavi Filppula
Joel Edström	Piero Pollesello
Agneta Selroos	Raija Rehnberg
Antero Lehmuskenttä	Emilia Kostiainen
Sari Heine-Koskinen	Satu Mollgren
Pekka Oksanen	Matti Kivinen

NUORISOLAUTAKUNTA – UNGDOMSNÄMNDEN 1.1.–11.6.2017

Elena Vainio, pj – ordf.	Riitta Rekiranta
Daniel Nyberg, vpj – vice ordf.	Valter Huldén
Jens Tegengren	Kim Lehto
Fredrik Waselius	Catharina Gylling-Bärlund
Marina Almark	Nina Colliander-Nyman
Hanna-Maija Närvänen	Hanna-Riikka Myllymäki
Tiro Rohkimainen	Niklas Candelin

NUORISOVALIOKUNTA – UNGDOMSUTSKOTTET 12.6.–31.12.2017

Margit Peltovirta, pj – ordf.	Jaana Raivio
Elina Eväsoja, vpj – vice ordf.	Olavi Filppula

…

	Varsinaiset jäsenet - Ordinarie ledamöter	***Henkilökohtaiset varajäsenet - Personliga ersättare***
NUORV...		
	Johanna Sandberg	Erin Halme
	Jonne Tallberg	Jens Sunabacka
	Fredrik Waselius	Miivi Selin-Patel
	Elena Vainio	Sari Mutka
	Harri Fagerlund	Kari Tuomela

LIIKUNTALAUTAKUNTA – IDROTTSNÄMNDEN 1.1.–11.6.2017

Johan Hallbäck, pj – ordf.	Henrika Serén-Johansson
Virva Wahlstedt, vpj – vice ordf.	Minna Grönblom
Catharina Gylling-Bärlund	Alf Skogster
Panu Ihamuotila	Patrik Limnell
Ira Jeglinsky 1.1.–12.3.2017	Tiina Nystén
Miivi Selin-Patel 13.3.–11.6.2017	
Martti Syväniemi	Pekka Herkama
Paul Nieminen	Esko Suominen

LIIKUNTAVALIOKUNTA – IDROTTSUTSKOTTET 12.6.–31.12.2017

Mikko J. Salminen, pj – ordf.	Pekka Herkama
Johan Hallbäck, vpj – vice ordf.	Patrik Limnell
Patrick Nysten	Carl-Göran Karlsson
Ann-Charlotte Schalin	Catharina Gylling-Bärlund
Minna Korpela	Binga Tupamäki
Mika Laakio	Jaakko Nevanlinna
Oili Sivula	Maija Lauri

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA – FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATIONSSLAG

KÄYTETYT TILIKIRJAT - BOKFÖRINGSBÖCKER

Tuloslaskelma	sidottuna tasekirjaan
Tase	sidottuna tasekirjaan
Rahoituslaskelma	sidottuna tasekirjaan
Konsernitase	sidottuna tasekirjaan
Päiväkirjat	erikseen sidottuna
Pääkirjat	erikseen sidottuna
Käyttötalouden toteuma	erikseen sidottuna
Investointiosan toteuma	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt ja saldoselvitykset	erikseen sidottuna

TOSITELAJIT – VERIFIKATSERIER

01	Palkat
09	Käyttöomaisuus
111	Kansalaisopiston laskutus
12	Ostolaskut, IP
13	Ostolaskut ulkomaa
14	Ostolaskujen maksut
17	Enkora uimahalli
19	PKS verkkomaksaminen
20	Tiliotteet
50	Effica sosiaalipalvelut
52	Vanhainkotilaskut
53	Päivähoitolaskut
530	Villa Breda, sekalaiset kertalaskut
540	Kotihoito Mediatri
541	Terveyskeskuksen avohoito
542	Hammashoito
543	Fysioterapia
545	Effica suunterveydenhuollon laskutus
552	Studentskrivningsavgift
553	Yo-kirjoitusmaksut
554	Koulujen aamuparkkilaskut
555	Koulutoimisto sekalaiset
556	Primus sekalaiset
560	Katujen puhtaanapito
562	Lainat
563	Palloiluhallien vuokrat
564	Tontin vuokrat
565	Antolainat
566	Peruskorjauslainat
567	Rak.tston sekalaiset kertalaskut
568	Sekalaiset, toistuvaislaskut
569	Sekalaiset, kertalaskut
571	Krouvinkallio, vuokrat
573	Rakennusvalvontamaksut
575	Kulttuuritoimi, laskut
576	Jäähallin laskutus
577	Korjaamolaskut
579	Vuodeos.potilaslaskutus, toist.
580	Varikon koneveloitukset
581	Villa Anemonen laskutus
585	Tilavuokrat/kaupungintalo
590	Vuokrat, työsuhde
591	Vuokrat, eläkeläiset
592	Vuokrat, tori
593	Vuokrat, viljelypalstat
594	Liikehuoneistojen vuokrat
595	Sekalaiset vuokrat
596	Sekalaiset laskut
597	Nuor./liikunta, sekalaiset kertalaskut
598	Vuokrat, Juusintie 5
60	Myre viitesuoritukset
720	LiikuntaHellewi
730	Uimahallin kassaliittymä
740	Hautaustoimi
750	Hautainhoito
90	Konsernitilinpäätösviennit
99	Muistiotositteet
	Liitetietotositteet

VI ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR

VUODEN 2017 TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS
BOKSLUTSDATUM OCH UNDERSKRIFTER AV BOKSLUTET ÅR 2017

Kauniaisten kaupungin kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2017 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut tilinpäätöksen kaupunginvaltuustolle esittämistä varten.

Grankulla stads stadsstyrelse har godkänt bokslutet och koncernbokslutet för 2017 samt förslaget till disposition av räkenskapsperiodens resultat och har bestyrkt bokslutet för att föreläggas stadsfullmäktige.

Kauniaisissa / I Grankulla 26.3.2018

[redacted]

Veronica Rehn-Kivi
kaupunginhallituksen puheenjohtaja
stadsstyrelsens ordförande

[redacted]

Tiina Rintamäki-Ovaska
kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja
stadsstyrelsens vice ordförande

[redacted]

Lauri Ant-Wuorinen
kaupunginhallituksen jäsen
ledamot i stadsstyrelsen

[redacted]

Johan Johansson
kaupunginhallituksen jäsen
ledamot i stadsstyrelsen

[redacted]

Heikki Kurkela
kaupunginhallituksen varajäsen
ersättare i stadsstyrelsen

[redacted]

Juha Pesonen
kaupunginhallituksen jäsen
ledamot i stadsstyrelsen

[redacted]

Sofia Stolt
kaupunginhallituksen jäsen
ledamot i stadsstyrelsen

[redacted]

Christoffer Masar
kaupunginjohtaja
stadsdirektör

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ
REVISIONSANTECKNING

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.
Över utförd revision har vi idag avgivit berättelse.

Kauniaisissa / I Grankulla 17.5.2018

PwC Julkistarkastus Oy
Tilintarkastusyhteisö / Revisionssammanslutning

[redacted]
Outi Koskinen
JHT, KHT / OFGR, CGR